

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE ZA GRAD ŠIBENIK

STRATEGIJA ZELENE URBANE OBNOVE ZA GRAD ŠIBENIK

Naručitelj

Grad Šibenik

Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22 000 Šibenik

Izrađivač

Urbanex d.o.o.

Boktuljin put 26, 21 000 Split

Vlaška 95, 10 000 Zagreb

2025.

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	0
1. UVOD.....	1
1.1. Svrha i proces izrade Strategije	1
1.2. Stanovnici Šibenika i zelena urbana obnova	2
1.3. Nacionalni i nadnacionalni zakonodavni okvir	2
2. POVEZNICA NA PROGRAME I DOPRINOS CILJEVIMA ZELENE INFRASTRUKTURE I KRUŽNOG GOSPODARENJA.....	4
2.1. Nacionalni plan oporavka i otpornosti	5
2.2. Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima	5
2.3. Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje	6
3. OSNOVNA OBILJEŽJA ŠIBENIKA	7
3.1. Položaj Šibenika i obuhvat Strategije	8
3.2. Demografska obilježja	9
3.3. Gospodarska obilježja	11
3.4. Klimatska obilježja.....	12
3.5. Rizici i nepogode	13
4. ANALIZA PODRUČJA OBUHVATA.....	16
4.1. Zelena urbana obnova u kontekstu strateškog planiranja Šibenika	17
4.2. Analiza prostorno-planske dokumentacije.....	19
4.3. Prirodne karakteristike	21
4.4. Baština u kontekstu zelene urbane obnove	26
4.5. Analiza prometa i održive mobilnosti.....	32
4.6. Analiza javnih ulaganja kroz gradski proračun	34
4.7. Intenzitet korištenja zelenih i drugih javnih otvorenih površina.....	35
4.8. Percepcija o zelenim i drugim otvorenim površinama.....	37
4.9. Tipologija zelenih i drugih otvorenih površina	45
5. KRUŽNO GOSPODARENJE PROSTOROM I ZGRADAMA, URBANA PREOBRAZBA I SANACIJA.....	56
5.1. Kružno gospodarenje prostorom i zgradama	57
5.2. Urbana preobrazba i sanacija.....	91
6. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI	93
6.1. SWOT analiza.....	94

6.2.	Identificirane potrebe i potencijali.....	95
7.	VIZIJA RAZVOJA I STRATEŠKI OKVIR	96
8.	POKAZATELJI, INDIKATIVNI FINACIJSKI PLAN I TERMINSKI PLAN PROVEDBE.....	111
9.	HORIZONTALNA NAČELA	120
10.	IZVORI I LITERATURA	122
11.	PRILOZI.....	125

1. UVOD

1. UVOD

1.1. Svrha i proces izrade Strategije

Strategija zelene urbane obnove (Strategija ZUO) Grada Šibenika izrađena je sukladno Smjernicama za izradu Strategija zelene urbane obnove na lokalnoj razini verzije 3.0 iz 2025. godine, koje je izdalo Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Smjernice predstavljaju ključni metodološki okvir za osiguravanje konzistentnog i učinkovitog pristupa u planiranju održivog urbanog razvoja, definiraju način izrade strateške podloge od značaja za jedinicu lokalne samouprave koja se odnosi na ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integraciju rješenja temeljenih na prirodi (NbS), unaprjeđenje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike. Strategija definira srednjoročnu viziju razvoja Grada Šibenika koja služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja te predstavlja strateški dokument od ključnog značaja za transformaciju urbanog prostora u smjeru održivosti, otpornosti i povećanja kvalitete života svih građana.

Strategija zelene urbane obnove izrađena je s ciljem promicanja održivog urbanog razvoja i korištenja zemljišta, integriranjem tema zelene i plave infrastrukture, kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, korištenja NbS i sl. Strategija stavlja naglasak na područje obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Šibenika ("Službeni vjesnik općina Drniš, Knin i Šibenik", broj 14/88., "Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 8/99., 1/01., 5/02. i 5/06. i "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 6/08., 4/14., 2/16., 8/16., 1/17-ispravak, dalje u tekstu: GUP) koje ima najveći potencijal za integraciju rješenja temeljenih na prirodi i razvoj zelene infrastrukture kroz revitalizaciju postojećih zelenih površina i uspostavu novih zelenih koridora u urbanim dijelovima Grada. Osim teme zelene infrastrukture, u fokusu ove Strategije je i kružno gospodarenje prostorom i zgradama, gdje su obrađene lokacije za kružno gospodarenje prema različitim mjerilima (XL, L, M, S i XS) sukladno Programu razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine.

Za administrativno područje Grada Šibenika izrađena je Strategija razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020. – 2030. godine (OIKON, 2024., u Prilogu) kojom su definirana tri strateška cilja zelene infrastrukture: očuvanje te povećanje biološke i krajobrazne raznolikosti; povećanje kvalitete života građana i prilagodba klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena. S obzirom da ZI predstavlja jednu od glavnih tema zelene urbane obnove, relevantne analitičke podloge i zaključci Strategije razvoja ZI uzeti su u obzir prilikom izrade Strategije ZUO.

Izrada Strategije uključivala je nekoliko metodoloških koraka: analizu trenutnog stanja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, interpretaciju dostupnih podataka, definiranje ključnih dionika za razvoj i provedbu Strategije, primjenu participativnog procesa kroz anketu i intervju s relevantnim dionicima, razvoj koncepta, ciljeva, aktivnosti i projekata, te izradu indikativnog financijskog i vremenskog plana provedbe. Strategija je izrađena kombinacijom kabinetskog istraživanja, terenskog rada i participativnih metoda kako bi se osigurala sveobuhvatna analiza i uključivanje perspektiva različitih dionika u procese planiranja zelene urbane obnove.

Primjena participativnog procesa u izradi Strategije provedena je na dvije razine. Prva razina podrazumijevala je proces uključivanja zainteresirane javnosti anketnim ispitivanjem kako bi se prikupile informacije od većeg broja stanovnika i korisnika javnih otvorenih i drugih prostora obuhvaćenih ovom Strategijom. Cilj provedbe bio je prikupiti mišljenja stanovnika Šibenika o navikama korištenja, zadovoljstvu trenutnim stanjem i stavovima oko budućeg razvoja u kontekstu zelene urbane obnove, s posebnim naglaskom na urbanom dijelu naselja Šibenik.

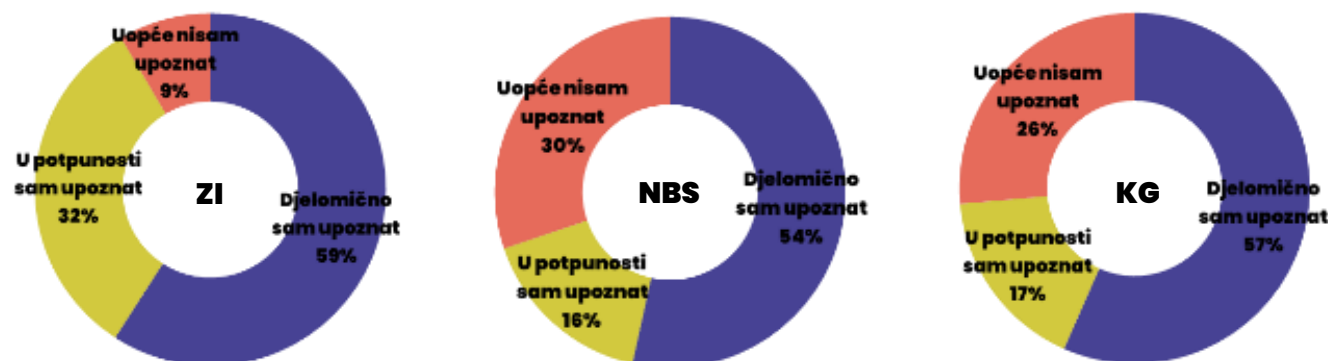
Anketa se provodila online, u formi upitnika s 25 pitanja, dostupnog za ispunjavanje u razdoblju od 8. do 24. siječnja 2025. g., a koji je ispunilo 318 ispitanika. Rezultati anketnog upitnika ugrađeni su u različita poglavlja Strategije, ovisno o tematici obrađenoj pojedinim pitanjem te su korišteni kako bi buduće aktivnosti i projekti bili usklađeni sa stvarnim stanjem na terenu i odražavali identitet Šibenika poznat njegovim stanovnicima. Prijedlozi i mišljenja lokalne zajednice kao korisnika javnih prostora važan su doprinos cjelokupnom procesu izrade Strategije i izravno pomažu oblikovati budući razvoj Grada.

Osim zainteresirane javnosti, u proces izrade Strategije bili su uključeni i dionici važni u kontekstu planiranja i provedbe aktivnosti i projekata kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. U svrhu identifikacije infrastrukturnih mogućnosti, ograničenja i kapaciteta za buduću obnovu i aktivaciju evidentiranih napuštenih i/ili nedovoljno korištenih prostora i zgrada održan je participativni proces s dionicima odgovornim za distribuciju električne energije i obavljanje djelatnosti vodoopskrbe i odvodnje za područje grada Šibenika.

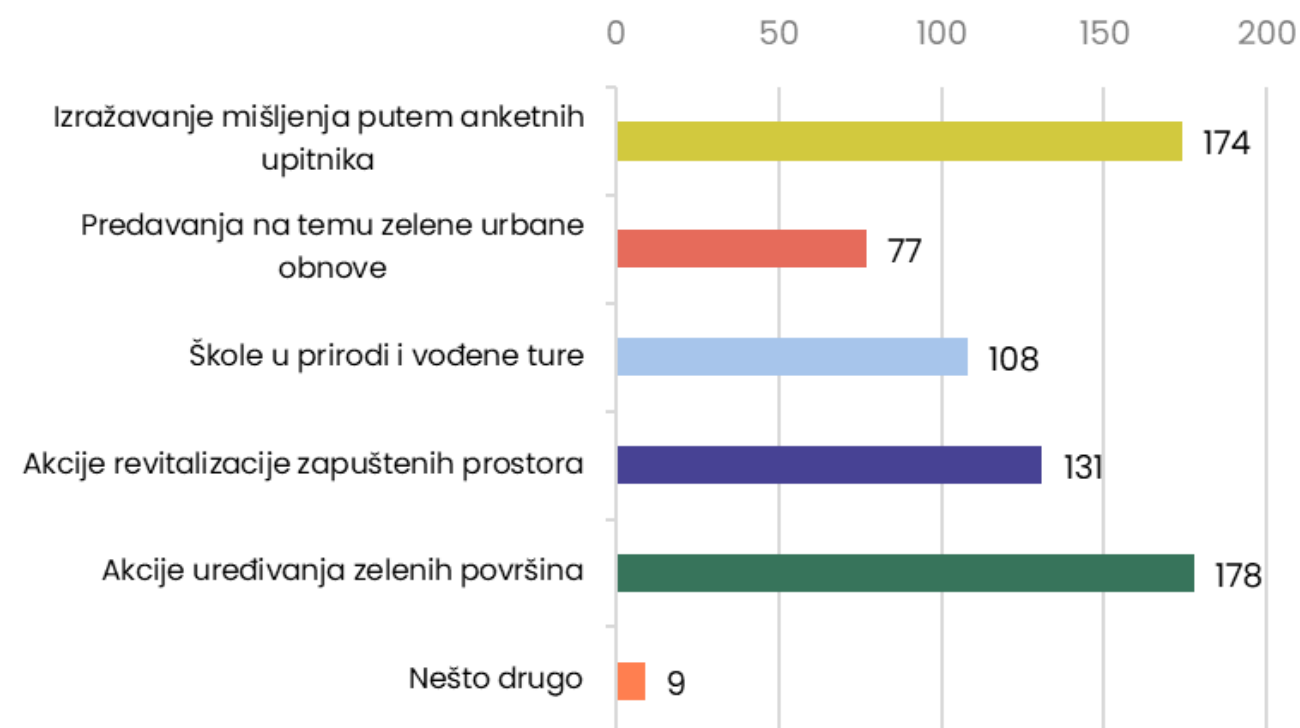
U svibnju 2025. g. održan je online intervju s predstavnicima trgovačkog društva Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik i tvrtke HEP – Operater distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Šibenik. Tijekom intervjua ispitani su postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti za evidentirane prostore i zgrade, a prikupljene informacije opisane su u poglavlju Kružno gospodarenje prostorom i zgradama. Rezultati intervjua pružili su korisne informacije u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove u svrhu prioritizacije tj. vremenskog planiranja aktivnosti i projekata.

1.2. Stanovnici Šibenika i zelena urbana obnova

Strategija zelene urbane obnove za cilj ima **ojačati svijest stanovnika i dionika javnog, privatnog i civilnog sektora Šibenika o važnosti zelene urbane obnove te promovirati relevantne teme** poput planiranja i očuvanja zelene i plave infrastrukture, važnosti korištenja rješenja temeljenih na prirodi umjesto elemenata sive infrastrukture, ekonomskih, okolišnih i društvenih dobrobiti kružnog gospodarenja prostorom, mogućnosti za ublažavanjem i prilagodbom na negativne učinke klimatskih promjena i sl. S time u vidu, anketnim je upitnikom ispitana trenutna razina upoznatosti s relevantnim pojmovima tj. pojmom **zelene infrastrukture (ZI)**, **rješenja temeljenih na prirodi (NBS)** i **kružnog gospodarenja (KG)**. Najveći broj ispitanika upoznat je s pojmom zelene infrastrukture, što je očekivan rezultat s obzirom na postojeće inicijative Grada u kontekstu razvoja i planiranja zelenih i otvorenih površina. S pojmom kružnog gospodarenja 26% ispitanika uopće nije upoznato, stoga se ovom Strategijom koja nastoji objediniti navedene pojmove nastoji **povećati razina znanja o relevantnim temama te mogućnostima za korištenje principa kružnosti na području Šibenika**.

Ispitanici su iskazali i volju za **participacijom u budućim zajedničkim aktivnostima vezanim za teme zelene urbane obnove**, što ukazuje na prepoznatost važnosti zelenih i otvorenih prostora. Kao najčešće odabran odgovor o mogućim oblicima sudjelovanja, koji je odabrala četvrtina ispitanika, ističe se sudjelovanje u akcijama uređenja zelenih površina što upućuje na potrebu za identifikacijom i osjećajem vlasništva nas javnim otvorenim prostorima među stanovnicima.

1.3. Nacionalni i nadnacionalni zakonodavni okvir

Na razini Europske Unije zelena infrastruktura definirana je kao „**strateški planirana mreža prirodnih i poluprirodnih područja s drugim ekološkim obilježjima koja su osmišljena i kojima se upravlja u cilju ostvarenja velikog broja usluga ekosustava**. Obuhvaća zelene prostore (ili plave ako je riječ o vodnim ekosustavima) i druga fizička obilježja u kopnenim (uključujući obalna područja) i pomorskim područjima. Zelena infrastruktura na kopnu nalazi se u ruralnim i urbanim okruženjima.“ (Europska komisija). Navedeno ukazuje kako su njezina glavna obilježja povezanost, multifunkcionalnost te mogućnost razvoja na različitim mjerilima.

Nacionalnim zakonodavnim okvirom zelena infrastruktura definirana je u Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) kao „**planski osmišljene zelene i vodne površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivoga razvoja**“.

Uredba o obnovi prirode (COM/2022/304) koja je stupila na snagu u kolovozu 2024. g. jedan je od važnijih novih dokumenata koji obrađuju teme ekosustava, što ju čini izrazito važnom u kontekstu razvoja zelene i plave infrastrukture. navedena Uredba proizašla je iz Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. (COM/2020/380), za cilj ima obnoviti najmanje 20% kopnenih i morskih područja EU do 2030. g. kao i sve ekosustave kojima je potrebna obnova do 2050. g. Uredbom će se omogućiti dugoročna i održiva obnova biološki raznolikog i otpornog prirodnog okoliša, doprinijeti ciljevima EU-a za **ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama**, poboljšati sigurnost

opskrbe hranom te ispuniti međunarodne obveze. Uredba definira obvezujuće ciljeve poput obnove staništa i vrsta zaštićenih zakonodavnim okvirom EU relevantnim za zaštitu prirode, zaustavljanja neto gubitaka zelenih urbanih površina do 2030. g. i osiguravanja minimalno 10% pokrivenosti krošnjama stabala u europskim gradovima, osiguravanja zdravih šuma s unaprjeđenom bioraznolikošću, povećanja bioraznolikosti na poljoprivrednim površinama i sl. Nadalje, Uredbom su definirani specifični ciljevi i mjere za pojedine ekosustave, kao što su urbani ekosustavi, šumski ekosustavi i poljoprivredni ekosustavi. U nastavku su navedeni ciljevi i mjere Uredbe najznačajniji u kontekstu izrade Strategije zelene urbane obnove:

Ciljevi i mjere obnove urbanih ekosustava:

- Do kraja 2030. g. potrebno je osigurati da **ne dođe do neto gubitka urbanih zelenih površina i prekrivenosti gradova krošnjama stabala na područjima urbanih ekosustava**, na ukupnom nacionalnom području.
- Od početka 2031. g. potrebno je **ostvariti trend povećanja ukupnog nacionalnog područja urbanih zelenih površina**, među ostalim i integracijom urbanih zelenih površina u zgrade i infrastrukturu, na područjima urbanih ekosustava.
- Potrebno je ostvariti trend povećanja prekrivenosti gradova krošnjama stabala na svakom području urbanog ekosustava (mjereno svakih šest godina).

Osim navedenih, u kontekstu postizanja ciljeva zelene urbane obnove moguće je istaknuti i mjere definirane za ostale ekosustave. Ciljevi i mjere obnove poljoprivrednih ekosustava:

- Uspostaviti mjere obnove koje su potrebne kako bi se poboljšala bioraznolikost poljoprivrednih ekosustava.
- Uspostaviti mjere kojima se nastoji ostvariti trend povećanja na nacionalnoj razini za barem dva od triju sljedećih pokazatelja za poljoprivredne ekosustave: indeks populacije travnjačkih leptira; zalihe organskog ugljika u mineralnim tlima zemljišta pod usjevima; **udio poljoprivrednog zemljišta s obilježjima krajobraza velike raznolikosti**.
- Uspostaviti mjere obnove kojima se nastoji osigurati da indeks čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa postigne Uredbom definirane razine.
- Uspostaviti mjere kojima se nastoji obnoviti organska tla koja čine isušena tresetišta i upotrebljavaju se u poljoprivredne svrhe.

Ciljevi i mjere obnove šumskih ekosustava:

- Uspostaviti mjere obnove koje su potrebne za povećanje bioraznolikosti šumskih ekosustava, uzimajući pritom u obzir rizik od šumskih požara.
- Ostvariti trend povećanja za indeks čestih vrsta ptica šumskih staništa na nacionalnoj razini.
- Dokazati povećanje bioraznolikosti šumskih sustava za barem šest od sljedećih sedam pokazatelja u šumskim ekosustavima: **stojeće mrtvo drvo; ležeće mrtvo drvo; udio šuma raznodobne strukture; povezanost šuma; zalihe organskog ugljika; udio šuma u kojima prevladavaju zavičajne vrste drveća; raznolikost vrsta drveća**.

Ciljevi i mjere obnove prirodne povezanosti rijeka i prirodnih funkcija povezanih poplavnih područja:

- Sastaviti popis umjetnih pregrada povezanosti površinskih voda i, uzimajući u obzir socioekonomske funkcije umjetnih pregrada, utvrditi koje je pregrade potrebno ukloniti kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva obnove,
- ukloniti umjetne pregrade povezanosti površinskih voda,
- osigurati **održavanje prirodne povezanosti rijeka** i prirodnih funkcija povezanih poplavnih područja.

Rješenja temeljena na prirodi (NBS) predstavljaju značajnu temu u kontekstu zelene urbane obnove, a Europska komisija definira ih kao „*rješenja inspirirana i podržana prirodom, financijski učinkovita, koja istovremeno pružaju ekološke, društvene i gospodarske koristi i pomažu u izgradnji otpornosti. Takva rješenja pridonose razvoju više prirode, prirodnih obilježja i procesa u gradovima, krajolicima i morskim okolišima, putem lokalno prilagođenih, resursno učinkovitih i sustavnih intervencija.*”

Pojam kružnog gospodarenja prostorom i zgradama nije definiran zakonodavnim okvirom RH, no Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) definirana su dva relevantna pojma. Zakon **urbanu preobrazbu** definira kao „*skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina, i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica*”, dok **urbana sanacija** predstavlja „*skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način*”.

Na razini Europske unije važno je istaknuti cilj **No net land take by 2050** čija se implementacija očitava u nekoliko relevantnih dokumenata na nadnacionalnoj razini, poput Strategije Europske unije za tlo do 2030. - Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu i Prijedlogom Direktive o praćenju tla (Soil Monitoring Law (COM/2023/416)) dogovorene općim pristupom Vijeća Europske unije u lipnju 2024. g. Navedeni dokumenti za cilj imaju rješavanje izazova povezanih s prekomjernim iskorištavanjem i degradacijom tla (zemljišta) te osiguravanje otpornost u budućem razvoju. U kontekstu prenamjene prirodnog i poluprirodnog zemljišta u umjetno zemljište (npr. širenjem izgrađenih područja, izgradnjom velikih infrastrukturnih zahvata i sl.), zakon nastoji **izbjeći, smanjiti i nadoknaditi gubitak kapaciteta tla za pružanje usluga ekosustava**, u okviru ekonomskih i tehničkih mogućnosti.

Prijedlog Direktive relevantan je u kontekstu zelene urbane obnove. Što se tiče planiranja i razvoja zelene infrastrukture, Direktiva kao neka od vodećih načela održivog upravljanja tlom navodi **izbjegavanje da tlo ostane nezasađeno, i to tako da se uspostavi i održava vegetativni pokrov tla**, posebno tijekom ekološki osjetljivih razdoblja te osiguravanje zaštite tla stvaranjem i održavanjem odgovarajućih obilježja krajobraza na razini krajobraza (osim na šumskim tlima).

Nadalje, kontekstu kružnog gospodarenja prostorom posebno su relevantni Pokazatelji prekrivanja i uništavanja tla predloženi navedenim dokumentom. Naime, države članice trebaju prikupljati i analizirati podatke kako bi pratile indikatore kao što su, **prekrivanje tla i uništavanje tla, uklanjanje prekrivenosti, neto prekrivanje, prenamjena zemljišta u naseljeno područje i iz naseljenog područja, artifizijalizacija tla, fragmentacija zemljišta, stopa recikliranja zemljišta** i dr.

**2. POVEZNICA NA
PROGRAME I
DOPRINOS
CILJEVIMA
ZELENE
INFRASTRUKTURE
I KRUŽNOG
GOSPODARENJA**

2. POVEZNICA NA PROGRAME I DOPRINOS CILJEVIMA ZELENE INFRASTRUKTURE I KRUŽNOG GOSPODARENJA

2.1. Nacionalni plan oporavka i otpornosti

Nacionalni plan oporavka i otpornosti izrađen je u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (engl. Recovery and Resilience Facility) Europske unije kako bi omogućio državama članicama korištenje bespovratnih sredstava i zajmova za financiranje reformi i povezanih investicija. NPOO je odobren u srpnju 2021, te sadrži opis 77 reformi i 152 ulaganja na koja će biti usmjerena sredstva za oporavak gospodarstva i društva i jačanje otpornosti na buduće krize. NPOO se sastoji od pet komponenti i jedne inicijative: (1) gospodarstvo, (2) javna uprava, pravosuđe i državna imovina, (3) obrazovanje, znanost i istraživanje, (4) tržište rada i socijalna zaštita, (5) zdravstvo i inicijativa: obnova zgrada, koja je potaknuta potrebama za obnovom nakon razornih potresa u Zagrebu i Banovini, a usmjerena je na cjelovitu obnovu zgrada.

U kontekstu SZUO relevantna je reforma C6.1. R5 Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, koja je formulirana kako bi se sustavno obradile teme održivosti, zelene infrastrukture, kružnog gospodarenja prostorom i zgradama i slične povezane teme. Strategije zelene urbane obnove povezat će sustave strateškog i prostornog planiranja jer je predviđeno da postanu podloga za izradu akata strateškog planiranja (sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, NN 123/2017, 151/2022) ali i podloga za izmjenu relevantne prostorno – planske dokumentacije kako bi se koncepti zelene održive obnove prostora na odgovarajući način ugradili u strateške i provedbene dokumente.

Reformom je planirana izrada smjernica, izrada strategija te provedba pilot projekata. SZUO grada Šibenika omogućit će realizaciju aktivnosti i projekata povezanih sa zelenom infrastrukturom, primjenom rješenja temeljenih na prirodi (NBS), kružnog upravljanja prostorom i zgradama, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanjem otpornosti na rizike te tako direktno pridonijeti realizaciji reforme C6.1. R5 Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Nadalje, rezultati kartiranja provedenih u procesu izrade ove Strategije služit će za inicijalni unos

podataka o tipologiji ZI u Registar ZI RH, čiji je razvoj financiran investicijom C2.3.R3-I7 Unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju.

2.2. Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima

Donošenje Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine planirano je i realizirano u prvoj fazi provedbe reforme C6.1. R5 u okviru NPOO.

Program razvoja ZI srednjoročni je strateški dokument kojim se na temelju analiziranog postojećeg stanja zelene infrastrukture u urbanim područjima opisuju razvojne potrebe i potencijali, identificiraju izazovi, definira vizija razvoja te razrađuju ciljevi, prioriteti i mjere za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima radi uspostave održivih, sigurnih i otpornih gradova i naselja. U svrhu razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima RH, Program razvoja zelene infrastrukture definira tri posebna cilja: 1. Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture, 2. Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima i 3. Visoka razina znanja i društvene svijesti o održivom razvoju urbanih područja kroz razvoj zelene infrastrukture.

Bitno je istaknuti kako je Program razvoja ZI komplementaran Programu razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine jer oba dokumenta cjelovito sagledavaju prostor urbanih sredina, odnosno teme razvoja zelene infrastrukture, kružnog gospodarenja prostorom i zgradama i energetske učinkovitosti u kontekstu unaprjeđenja kvalitete i održivosti prostora. SZUO grada Šibenika pridonijet će realizaciji ciljeva postavljenih Programom razvoja ZI, uzimajući u obzir već izrađenu Strategiju razvoja zelene infrastrukture grada Šibenika kako bi se maksimalizirao sinergijski učinak ovih komplementarnih dokumenata i pridonijelo ostvarenju ciljeva postavljenih Programom na optimalan način.

2.3. Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje

Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine srednjoročni je dokument izrađen u okviru prve faze provedbe NPOO, reforme C6.1. R5. Izrađen je u cilju razvoja održivih, uključivih, sigurnih i otpornih gradova.

Programom su nakon analize postojećeg stanja, definiranja izazova, potreba i potencijala te razvojne vizije definirana i tri posebna cilja: 1. Razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, 2. Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada i 3. Visoka razina znanja i društvene svijesti o kružnom gospodarenju prostorom i

zgradama. Mjere unutar posebnih ciljeva uključuju poticanje kružnosti kod planiranja novih zgrada i obnove postojećih, definiranje smjernica za gradnju po načelima kružne ekonomije, poticanje ponovne aktivacije nekorištenih zgrada i prostora, poticanje smanjenja količine građevnog otpada te povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) te ponovnog korištenja postojećih građevnih proizvoda i materijala. Važne stavke u provedbi mjera definiranih programom predstavljaju i izrada registara i baza podataka, ako i aktivnosti diseminacije i jačanja suradnje na temu kružnog gospodarenja prostorom i zgradama i povezanih tema.

SZUO grada Šibenika pridonijet će ostvarenju ciljeva definiranih Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama budući da predviđa niz aktivnosti usmjerenih na revitalizaciju i obnovu nekorištenih zgrada i područja/zona, kružnu obnovu i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada te planiranje i gradnju u skladu s principima kružnog gospodarenja prostorom i zgradama.

3. OSNOVNA OBILJEŽJA ŠIBENIKA

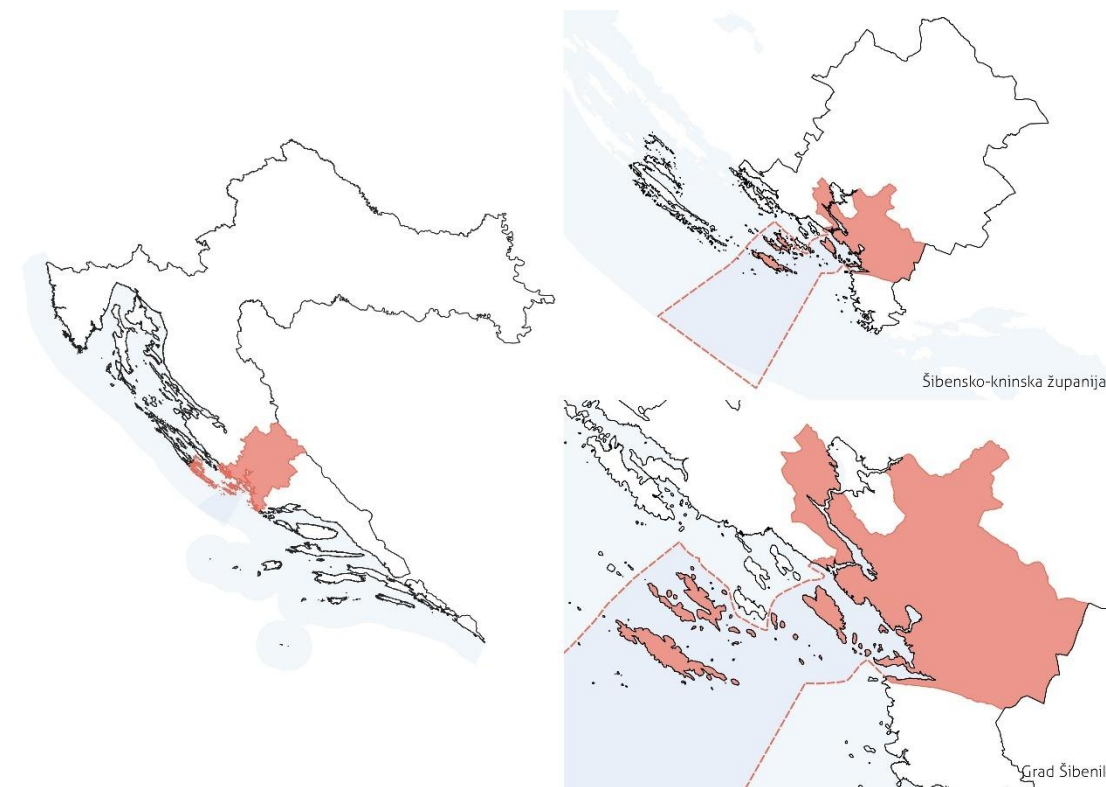
3. OSNOVNA OBILJEŽJA ŠIBENIKA

3.1. Položaj Šibenika i obuhvat Strategije

Grad Šibenik središte je Šibensko-kninske županije koje se nalazi u središnjem obalnom dijelu Županije te obuhvaća područje naselja Šibenik na kopnu, otoke Kaprije, Krapanj, Zlarin i Žirje, dio toka rijeke Krke, kao i naselja u unutrašnjosti i uz rijeku Krku i morski teritorij, te se prostire na ukupno cca 39952,07 ha kopnene površine. Grad Šibenik kao jedinica lokalne samouprave obuhvaća 32 naselja koja se, s obzirom na svoj geografski položaj i karakteristike, mogu podijeliti u nekoliko karakterističnih cjelina. Središnje i najveće naselje je grad Šibenik koji predstavlja administrativno, gospodarsko i kulturno središte. Uz obalu se razvio niz naselja poput Brodarice, Grebaštice, Jadrtovca, Rasline, Zatona i Žaborića. U unutrašnjosti područja nalazi se 16 naselja ruralnog karaktera, među kojima su Boraja, Čvrljevo, naselja Danilo (Kraljice, Biranj i Danilo), Donje Polje, Dubrava kod Šibenika i druga. Posebnu skupinu čine naselja Brnjica, Goriš, Gradina, Konjevrate i Lozovac koja se nalaze uz Nacionalni park Krka i čiji je razvoj dijelom vezan uz blizinu ovog zaštićenog područja. Specifičnost Grada Šibenika su i otočna naselja - Kaprije, Krapanj, Zlarin i Žirje, koja svojim položajem i tradicijom predstavljaju važan dio šibenskog arhipelaga. S obzirom na navedene prostorne karakteristike, u kontekstu ove Strategije identificirane su sljedeće kategorije naselja:

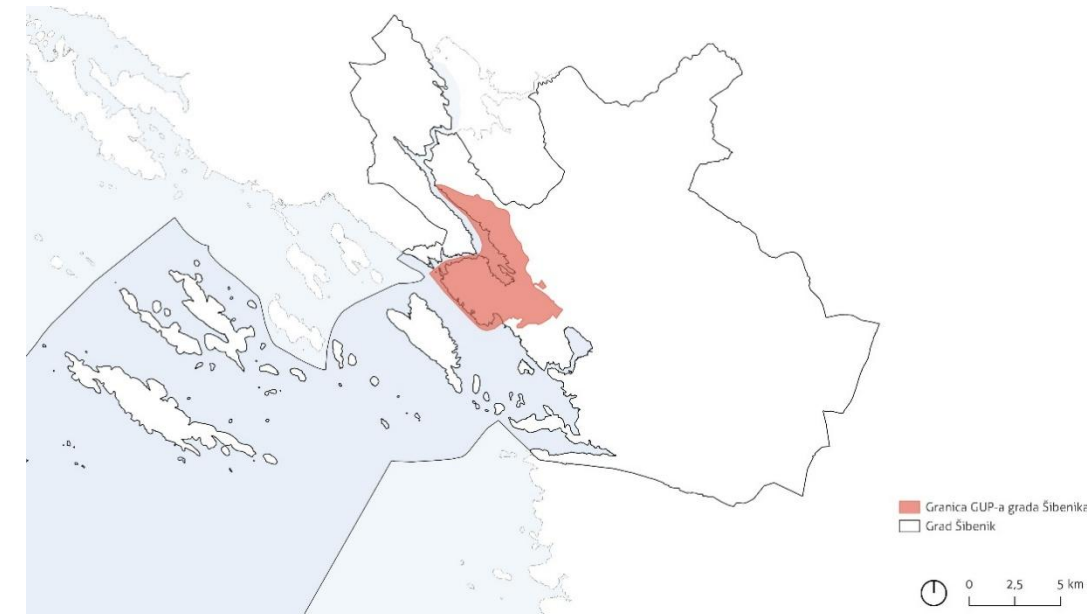
- Naselje Šibenik
- Obalna naselja (Brodarica, Grebaštica, Jadrtovac, Raslina, Zaton, Žaborić)
- Naselja u unutrašnjosti (Boraja, Čvrljevo, Danilo Kraljice, Danilo, Danilo Biranj, Donje Polje, Dubrava kod Šibenika, Lepenica, Mravnica, Podine, Perković, Radonić, Sitno Donje, Slivno, Vrpolje, Vrsno)
- Naselja uz NP Krka (Brnjica, Goriš, Gradina, Konjevrate, Lozovac)
- Otočna naselja (Kaprije, Krapanj, Zlarin, Žirje)

Strategija zelene urbane obnove Grada Šibenika primarno je fokusirana na područje obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Šibenika (Slika 2 i Slika 4). Urbano područje grada Šibenika ima najveći potencijal za integraciju rješenja temeljenih na prirodi (*nature-based solutions*) i razvoj zelene infrastrukture kroz revitalizaciju postojećih zelenih površina i uspostavu novih zelenih koridora. Poseban naglasak stavit će se na kružno gospodarenje prostorom i zgradama, gdje napuštene i brownfield lokacije unutar GUP-a predstavljaju značajan razvojni potencijal za implementaciju inovativnih rješenja urbane održivosti. Njihovom transformacijom u multifunkcionalne zelene površine može se istovremeno adresirati nekoliko bitnih principa održivosti: unaprjeđenje energetske učinkovitosti, prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti grada na rizike. Ovakav integrirani pristup urbanoj obnovi, utemeljen na lokalnim specifičnostima Šibenika, omogućit će ne samo optimalno korištenje postojećih prostornih resursa, već i stvaranje nove vrijednosti kroz unaprjeđenje kvalitete života građana i podizanje razine ekološke održivosti grada.

Slika 1. Administrativno-teritorijalni položaj Grada Šibenika

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Slika 2. Obuhvat GUP-a grada Šibenika

Izvor: Urbanex d.o.o., GUP grada Šibenika

3.2. Demografska obilježja

Prema posljednjem Popisu stanovništva 2021. godine na području Grada Šibenika živi ukupno 42.599 stanovnika što čini 44,2% ukupnog stanovništva Šibensko-kninske županije. Broj stanovnika na gradskoj i županijskoj razini neprekidno se smanjuje prema podacima popisa iz 2001., 2011. i 2021. godine. U Gradu Šibeniku od 2001. do 2021. zabilježen je pad od 8.954 stanovnika. U usporedbi s 2021., tijekom 2011. godine na tom je području živjelo 3.733 stanovnika više, što ukazuje na to da je smanjenje broja stanovnika bilo izraženije između 2001. i 2011. nego u razdoblju od 2011. do 2021. godine.

Promatrajući broj stanovnika prema skupinama naselja, prostorni razmještaj u Gradu Šibeniku pokazuje značajne razlike među skupinama naselja (Tablica 1). Najveći broj stanovnika živi u samom gradu Šibeniku, gdje je smješteno 31.115 stanovnika, što čini 73 % ukupne populacije Grada. Obalna naselja, koja su u blizini grada Šibenika, iako prostorno veća, imaju znatno manji broj stanovnika (5.706) s udjelom od 13,4% u ukupnoj populaciji Grada, dok otočna naselja, bilježe svega 792 stanovnika, a time i najmanji udio (1,9%). Razlog slabe naseljenosti otočnih naselja može biti u prometnoj povezanost s kopnom što otežava svakodnevni život, pristup uslugama i zapošljavanje, te potiče iseljavanje, osobito među mlađom populacijom. Najveću površinu pokrivaju naselja u unutrašnjosti (186,64 km²) s 4.047 stanovnika, što također odražava nisku gustoću naseljenosti. Ovakvi podaci ukazuju na to da se stanovništvo pretežno koncentrira u urbanom središtu, dok su ruralna, obalna i otočna područja znatno rjeđe naseljena.

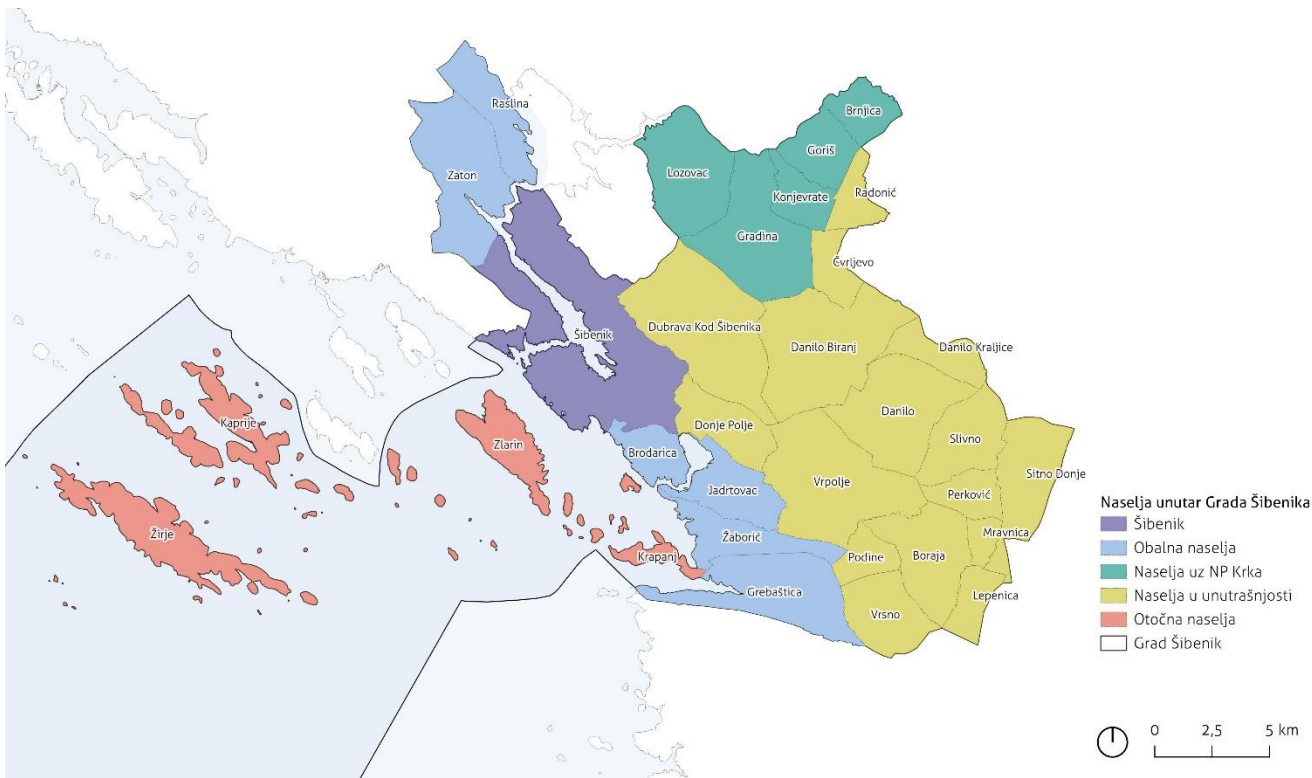
Tablica 1. Popis broja stanovnika po grupama naselja

Grupa naselja	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Udio u ukupnom broju stanovnika (%)
Šibenik	44,07	31.115	73,0
Obalna naselja	72,97	5.706	13,4
Otočna naselja	40,82	792	1,9
Naselja uz NP Krka	54,96	939	2,2
Naselja u unutrašnjosti	186,64	4.047	9,5

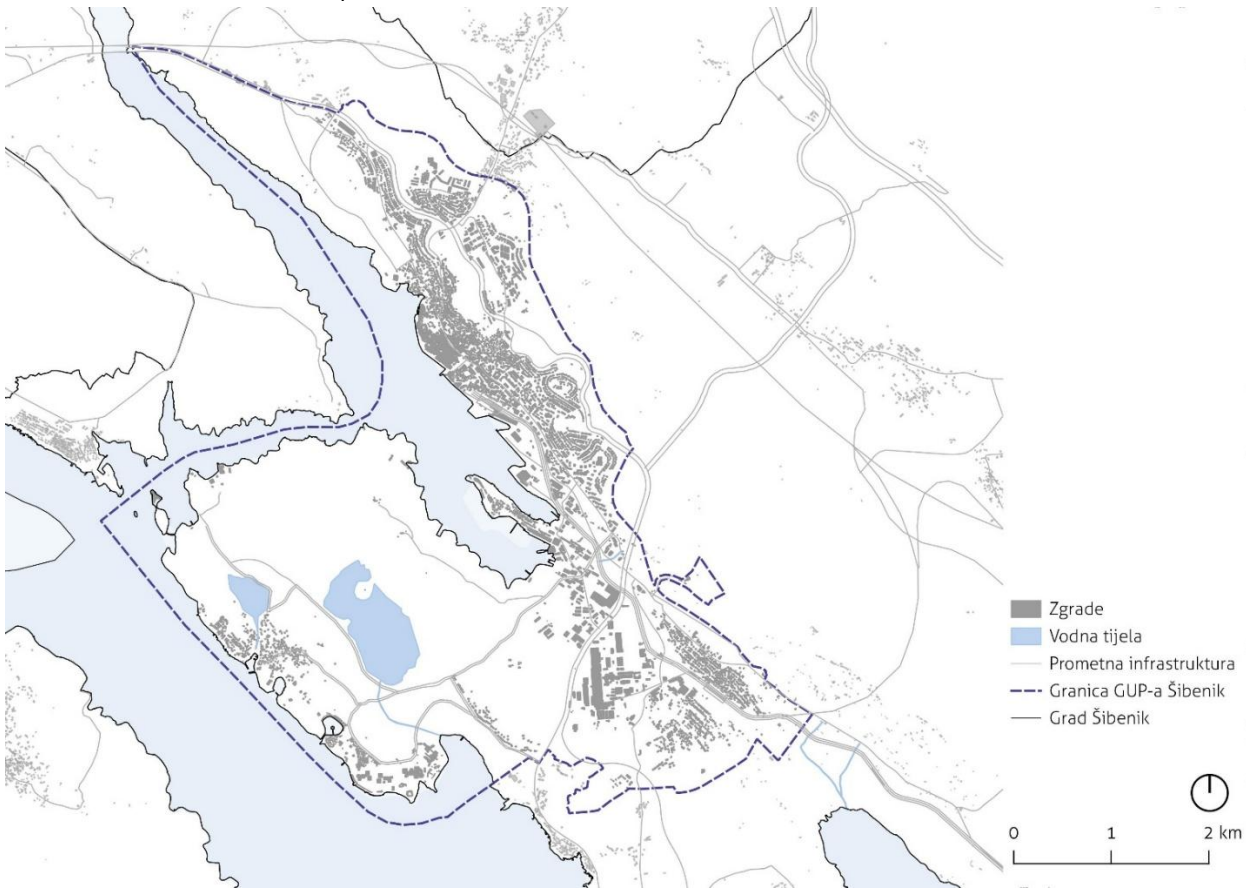
Izvor: DZS, 2025.

Prirodno kretanje stanovništva obično se analizira kroz stope nataliteta i mortaliteta. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (Gradovi u statistici, 2024.) o broju živorođenih i umrlih u razdoblju od 2011. do 2023. može se zaključiti da je stopa prirodne promjene u svim godinama negativna. U tom razdoblju je godišnje zabilježeno više od 200 umrlih godišnje u odnosu na broj živorođenih dok je tijekom pandemije Covid-19 ta razlika bila i veća. Međutim migracijski saldo u Gradu Šibeniku je u posljednje tri godine pozitivan što ukazuje na veći broj doseljenog stanovništva od broja odseljenog.

Na temelju podataka o dobi i spolu stanovništva prikupljenih iz Popisa stanovništva 2021. godine, dobno-spolna struktura stanovništva slična je u svim skupinama naselja, dno piramide je suženo što označava manji broj mladog stanovništva dok je veći udio starog stanovništva (26% starog stanovništva u Gradu Šibeniku). Takav tip biološke strukture stanovništva može se nazvati konstriktivnim (regresivnim) tipom te predstavlja potencijalnu opasnost za daljnji gospodarski i demografski razvoj područja. Najveća razlika između mladog i starog stanovništva vidljiva je kod skupine otočnih naselja gdje stanovništvo u dobnoj skupini 65+ godina čini čak polovicu ukupnog stanovništva

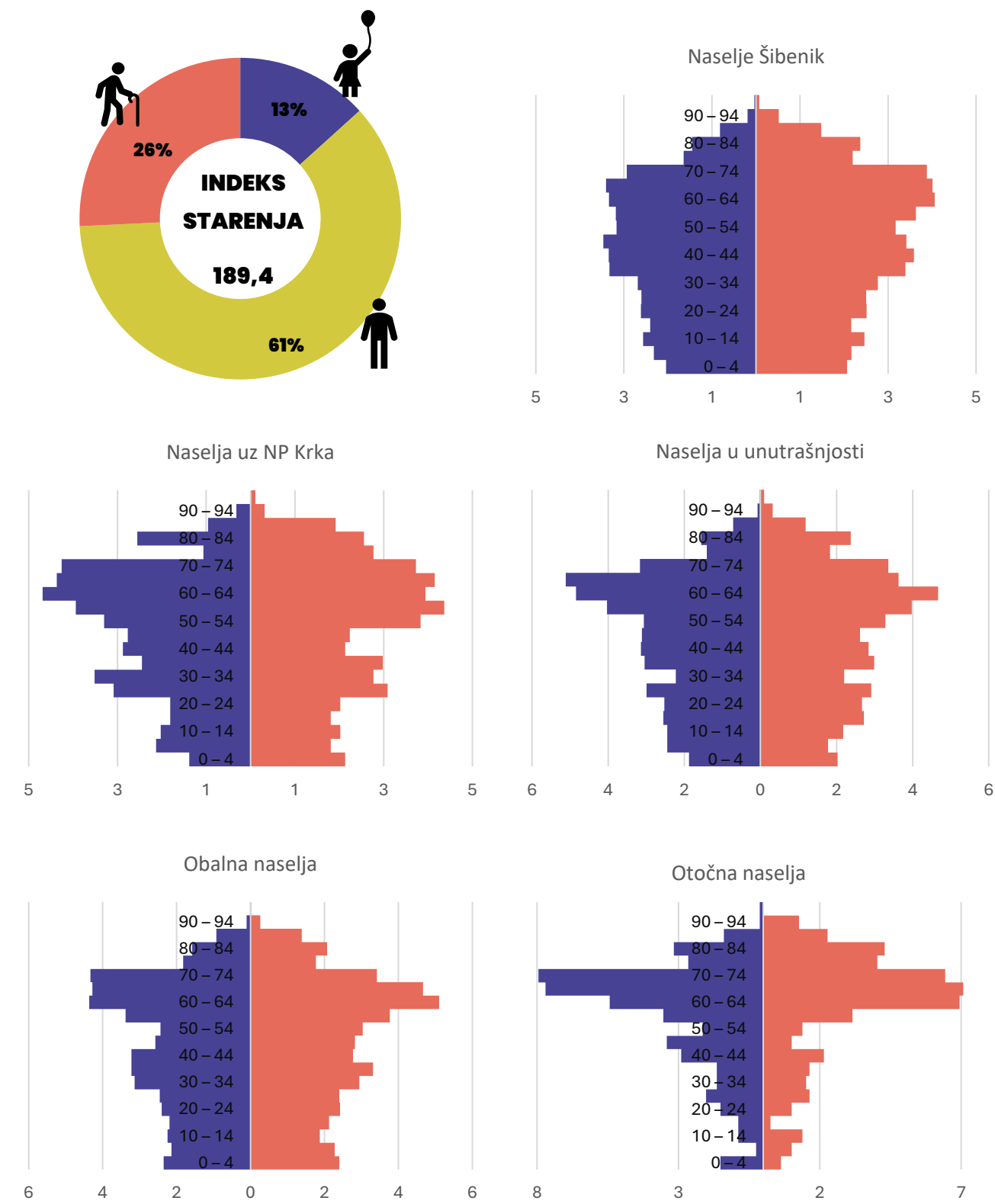

Slika 3. Naselja u sastavu Grada Šibenika – prostorna kategorizacija Strategije ZUO
Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Slika 4. Obuhvat GUP-a grada Šibenika
Izvor: Urbanex d.o.o., GUP grada Šibenika, OSM

otočnih naselja. Između svih skupina naselja „najpovoljniju“ dobno-spolnu strukturu ima naselje Šibenik, iako je i u ovom naselju udio starog stanovništva veći u odnosu na mlado stanovništvo ali s manjim razlikama te bilježi i veći udio zrelog stanovništva. Indeks starenja grada Šibenika iznosi 189,4 što je više od nacionalnog prosjeka.

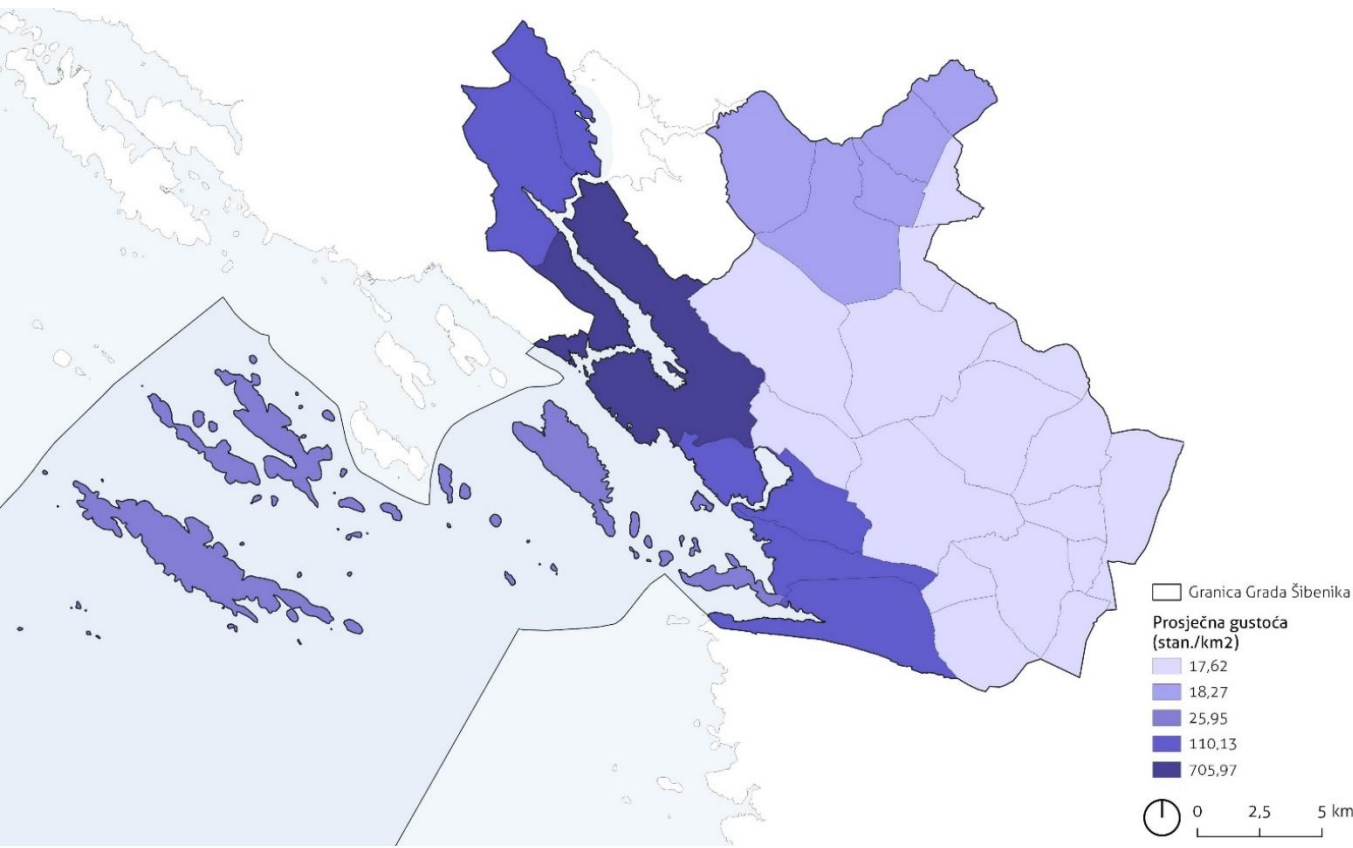

Slika 5 Dobno-spolna struktura stanovništva po skupinama naselja

Gustoća stanovništva

Gustoća naseljenosti Grada Šibenika je promatrana prema skupinama naselja te je prikazana prosječna gustoća naseljenosti po odabranim skupinama (Slika 6). Prostorni razmještaj stanovništva Grada Šibenik karakterizira izrazita polarizacija u obalnim dijelovima, pri čemu najveću gustoću naseljenosti ima grad Šibenik (705,97 stan/km²). Razlog takvog razmještaja stanovništva krije se u tom da se uslijed rasta turističke djelatnosti stanovništvo koncentriralo uz obalu.

Tijekom 20. stoljeća započeo je proces litoralizacije, koji se odnosi na preseljenje stanovništva prema obali uslijed koncentracije prometnih, gospodarskih (pretežno industrijskih) i turističkih aktivnosti u tim područjima. Kao posljedica toga, došlo je do usporavanja demografskog rasta u zaleđu zbog smanjenja dostupnosti prostornih funkcija, posebice onih povezanih s radom, opskrbom i obrazovanjem pa sukladno time skupina naselja u unutrašnjosti bilježi najmanju prosječnu gustoću naseljenosti (17,62 stan./km²) Ova promjena dodatno je potaknula stanovništvo da se seli prema obalnim naseljima, gdje su te funkcije bile bolje razvijene i pristupačnije.

Slika 6 Prosječna gustoća naseljenosti
Izvor: Urbanex d.o.o., Popis stanovništva i kućanstva 2021. godine, PPUG Šibenika

3.3. Gospodarska obilježja

Industrijsko-trgovinski razvoj Grada Šibenika i Šibensko-kninske županije započeo je krajem 19. stoljeća izgradnjom željeznice, što je potaknulo razvoj lučkih i srodnih djelatnosti. Do kraja 1980-ih godina, Šibenik je bio snažno industrijsko središte, dok je Šibenska luka igrala važnu ulogu u lokalnom gospodarstvu. Paralelno s industrijskim razvojem, u drugoj polovici 20. stoljeća započeo je i razvoj turizma. Tijekom Domovinskog rata, rad mnogih tvornica je prekinut, a brojni hotelski kompleksi su devastirani. Tranzicijski proces donio je velike promjene u gospodarstvu, ponajprije zbog propasti velikih poduzeća. Početkom 21. stoljeća, došlo je do jačanja uslužnog sektora i prvih značajnijih ulaganja stranih investitora.

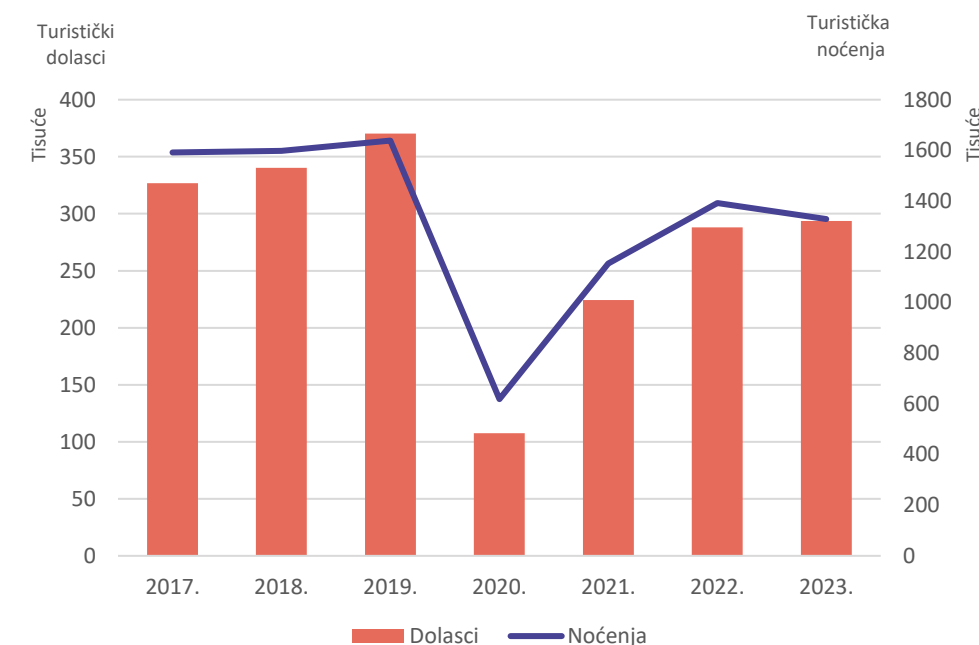
Iako lokalni podaci o BDP-u nisu dostupni, kretanja u Šibensko-kninskoj županiji mogu pružiti uvid u gospodarsku situaciju Grada Šibenika kao županijskog središta. Gospodarski pokazatelji na županijskoj razini prate nacionalne trendove, ali s nešto izraženijim oscilacijama. U usporedbi s ostalim županijama Jadranske Hrvatske (NUTS 2 regija), udio Šibensko-kninske županije u ukupnom BDV-u Hrvatske je nizak, čak i u odnosu na susjedne Zadarsku i Splitsko-dalmatinsku županiju. Visok udio tercijarnog i kvartarnog sektora u ukupnom BDV-u može predstavljati rizik tijekom kriznih razdoblja, s obzirom na to da glavni prihodi dolaze iz turizma, trgovine, ugostiteljstva i usluga smještaja.

Tržište rada ključno je za praćenje gospodarskih aktivnosti i životnog standarda stanovništva. Radni kontingent, koji obuhvaća osobe od 15 do 64 godine, prema Popisu stanovništva iz 2021. godine u Gradu Šibeniku broji 25.963 stanovnika. Od toga, u samom naselju Šibenik živi 19.089 osoba, što čini 45% ukupnog stanovništva. U Gradu Šibeniku posljednjih godina se bilježi rast broja zaposlenih uz stagnaciju tijekom godina pandemije. Najveći broj zaposlenih radi u tercijarnom sektoru, pri čemu dominiraju djelatnosti veleprodaje, maloprodaje i ugostiteljstva. Slijedi sekundarni sektor, unutar kojeg se najviše ističe prerađivačka industrija po broju zaposlenih. Najmanji udio zaposlenih bilježi se u primarnom sektoru, koji obuhvaća poljoprivredne djelatnosti.

Turizam

Turizam predstavlja ključnu gospodarsku granu i prostorni fenomen na području cijele Jadranske regije pa tako i na području Šibenika. Kontinuirani porast broja dolazaka i noćenja turista potvrđuje njegovu dinamičnost te potrebu za daljnjim razvojem i unapređenjem turističke ponude. Grad Šibenik je središte turizma u ovom području, dok su obalna naselja poput Zatona, Grebaštice i Brodarice, kao i veći šibenski otoci, važna sekundarna turistička odredišta.

Što se tiče kretanja broja turističkih dolazaka i noćenja u razdoblju od 2017. godine do 2023. godine, zabilježen je rast broja dolazaka i noćenja do 2020. godine kada je zbog pojave pandemije Covid-19 došlo do naglog pada broja dolazaka, a s time i broja noćenja. Međutim u posljednjih dvije godine došlo je do povratka broja dolazaka i noćenja na razinu prije pandemije. U tom razdoblju strani gosti činili su većinu turističkih dolazaka u odnosu na domaće posjetitelje. Rezultati istraživanja TOMAS, koje je provela Hrvatska turistička zajednica u suradnji s Institutom za turizam (2023.), pokazuju da turisti na području Šibensko-kninske županije ističu prirodu i more kao jedan od najvrjednijih aspekata turističke ponude. Prema ovom istraživanju, provedenom na uzorku od 14.632 ispitanika, elementi ljepote prirode i krajolika te ekološke očuvanosti okoliša u Šibensko-kninskoj županiji dobili su izuzetno visoku ocjenu od 6,6 i 6,3 na skali od 1 do 7, pri čemu 7 predstavlja ocjenu "odlično".

Slika 7 Kretanje broja turističkih dolazaka i noćenja u Gradu Šibeniku u razdoblju 2017.-2023. godine
Izvor: DZS, 2025.

Turistička aktivnost u Šibeniku je izrazito sezonska, s minimalnom prisutnošću tijekom zime. Stoga je važno proširiti kapacitete i diversificirati ponudu kako bi se potaknuo turizam i izvan ljetnih mjeseci, posebice u predsezoni i postsezoni. Osim ljetnog odmorišnog turizma temeljenog na konceptu "sunce, more i pijesak", područje zahvaljujući prirodnim resursima, prometnoj povezanosti i bogatoj kulturno-povijesnoj baštini može privući posjetitelje tijekom cijele godine. U kontekstu ZUO, važno je poticati razvoj održivih zona za turizam kako bi se smanjili negativni utjecaji velikog broja turističkih dolazaka na prostor i okoliš.

Poljoprivreda

Šibensko-kninska županija ima dugu povijest poljoprivredne i ribarske tradicije, jer je veći industrijski razvoj započeo tek krajem 19. stoljeća. Tada je došlo do iskorištavanja prirodnih resursa u šibenskom zaleđu, izgradnje željezničke pruge Split – Siverić – Knin s odvojkom prema Perkoviću i Kninu te uspostave elektroenergetskog sustava na rijeci Krki. Za razvoj poljoprivrede iznimno je važna kvaliteta tla na kojemu se odvija uzgoj poljoprivrednih kultura. Prema pedološkoj karti Republike Hrvatske, na području Grada Šibenika najzastupljenija su tla poput plitkih i srednje dubokih crvenica, smeđih tala na vapnencu te vapneno-dolomitne crnice (ENVI, 2023). Ova tla nisu pogodna za poljoprivrednu proizvodnju. S druge strane, tla poput antropogenih tala flišnih i krških sinklinala, antropogenih tala na kršu te koluvijska s prevagom sitnice smatraju se vrijednim i obradivim poljoprivrednim površinama, a većinom su smještena u priobalnom području Grada Šibenika.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja iz digitalne baze CLCCro (2021), područje Grada Šibenika obuhvaća 8.769,19 hektara poljoprivrednog zemljišta. Kada se uključe površine pod prirodnim travnjacima, mediteranskom grmolikom vegetacijom i šumskom sukcesijom, potencijalno poljoprivredno zemljište doseže 24.080,45 hektara. Uz odgovarajuće mjere za poboljšanje kvalitete tla, ta se područja mogu djelomično iskoristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

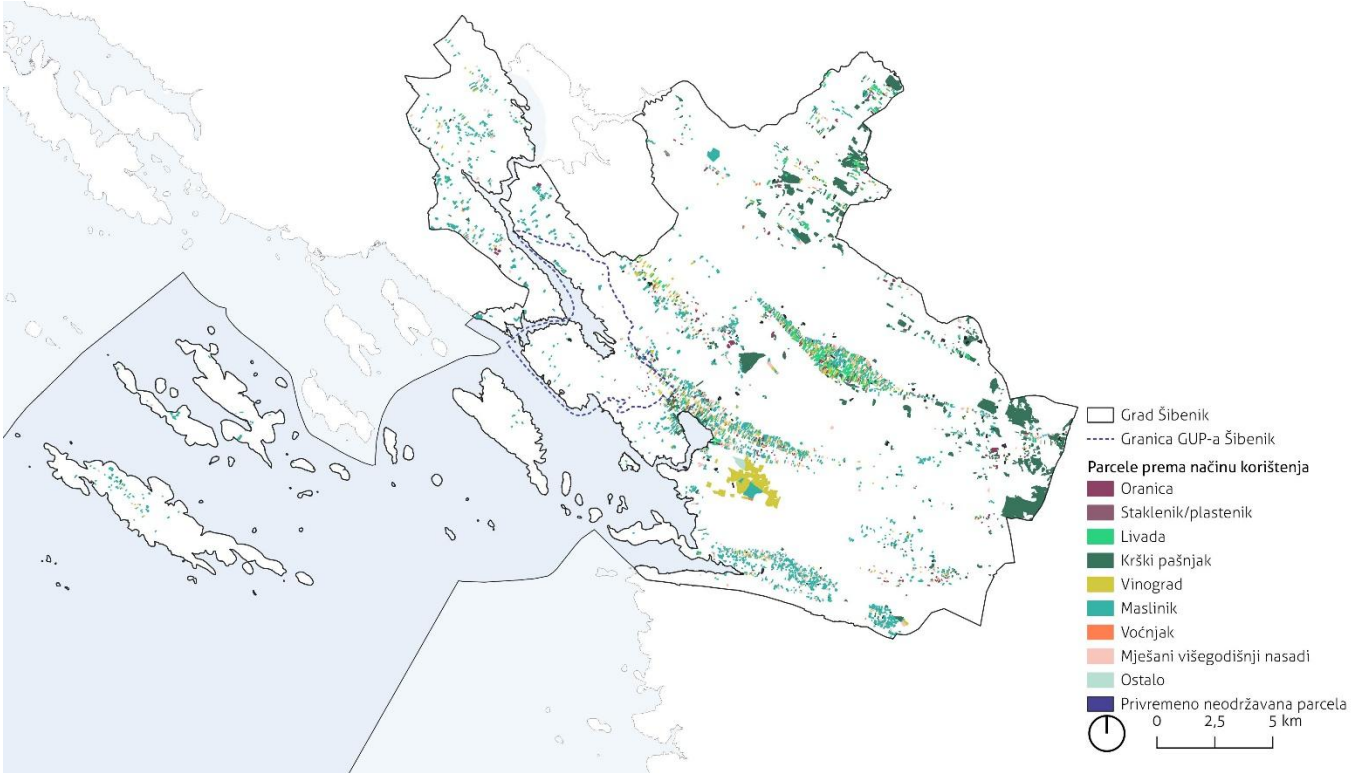
Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR, 2025), vodi evidenciju upisnika poljoprivrednika te prema tim podacima je na području Grada Šibenika (stanje na dan 31.12.2024.) registrirano je ukupno 1.379 poljoprivrednih gospodarstava (od ukupno 4.884 na području Šibensko-kninske županije).

Ukupna površina korištenog poljoprivrednog zemljišta iznosi 1.839,3 ha, a broj parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta iznosi 5.556 (Tablica 2). Najveći udio zauzimaju površine pod krškim pašnjacima (835,8 ha odnosno 45,6%) nakon čega slijede površine pod maslinicima (24,9%) te vinogradi (12,5%) (Slika 8). U Gradu Šibeniku je veći dio poljoprivrednika starije od 65 godina što može biti otežavajuća okolnost u provođenju modernizacije i promjena u poljoprivrednoj proizvodnji. Potrebno je napomenuti da se u ARKOD bazi podataka ne nalaze sve korištene (i ne korištene) poljoprivredne površine, nego samo one aktivne za koje su tražene financijske potpore. Na širem obuhvatu (teritorijalno područje grada) važno je poticati razvoj ekološke poljoprivrede, očuvanje i povećanje bioraznolikosti i razvoj zelene infrastrukture na poljoprivrednim površinama te integraciju tradicionalnih elemenata krajobraza. Na području užeg obuhvata Strategije (obuhvat GUP-a) gdje nema identificiranih većih poljoprivrednih površina, moguće je razmatrati razvoj utilitarnih površina prilagođenih manjim slobodnim površinama u urbanom tkivu kao što su zajednički urbani vrtovi.

Tablica 2. Površine poljoprivrednog zemljišta prema načinu korištenja u Gradu Šibeniku u 2025. godini

Parcela prema načinu korištenja	Površina (ha)
Oranica	53,5
Staklenik/plastenik	0,8
Livada	92,4
Krški pašnjak	835,8
Vinograd	228,2
Maslinik	456,4
Voćnjak	17,3
Mješini višegodišnji nasadi	101,3
Ostalo	15,6
Privremeno neodržavana parcela	29,6

Izvor: ARKOD, 2025.

Slika 8 Parcela prema načinu korištenja evidentirane u ARKOD sustavu
Izvor podataka: APPRRR, 2025.

3.4. Klimatska obilježja

Prema Köppenovoj klasifikaciji, za razdoblje 1981.-2010. područje Grada Šibenika pripada sredozemnoj klimi s vrućim ljetom (Csa) u kojoj je suho razdoblje u toplom dijelu godine, najsuši mjesec ima manje od 40 mm oborine i manje od trećine najkišovitijeg mjeseca u hladnom dijelu godine (s), s dva maksimuma oborine (x”) (Magaš, 2013).

Na mjernoj postaji u Šibeniku, prosječna godišnja temperatura u razdoblju od 2000. do 2022. godine iznosila je 16,6 °C. Najhladnija godina bila je 2005. sa srednjom temperaturom od 15,4 °C, dok je najtoplija bila 2022., kada je prosjek dosegao 17,7 °C. U promatranom razdoblju, najviša dnevna temperatura izmjerena je 10. kolovoza 2017. godine i iznosila je 39,4 °C, dok je najniža, od -5,2 °C, zabilježena 4. veljače 2012. U godišnjem rasporedu temperatura, siječanj je najsvježiji mjesec s prosjekom od 7,3 °C, dok je srpanj najtopliji s 27,3 °C.

Što se tiče oborine one su u promatranom razdoblju prosječno iznosile 765 mm godišnje. Najveća godišnja količina oborina zabilježena je 2010. godine (1.315 mm), dok je 2011. bila najsušnija s 395,5 mm. Najobilniji dnevni pljusak dogodio se 18. rujna 2001., kada je palo 106 mm kiše. Godine 2010. godine zabilježen je i najveći broj kišnih dana (133), dok je najmanje bilo 2003. (64 dana), uz godišnji prosjek od 95,7 dana s oborinama. Prema Walterovom klimatskom dijagramu, mjeseci lipanj, srpanj i kolovoz u Šibeniku se svrstavaju među najsušnije.

U razdoblju od 2000. do 2022. godine, na mjernoj postaji u Šibeniku najveća brzina vjetra zabilježena je 29. lipnja 2022. godine u 19 sati, kada je vjetar iz smjera 330° dosegao 22 m/s. Tijekom promatranog razdoblja najčešće su se bilježile slabije brzine vjetra, između 0,3 i 2 m/s, koje su činile 35,09 % svih mjerenja. Snažni vjetrovi, brzine veće od 9 m/s, bili su rjeđi i činili su 3,39 % zabilježenih podataka. Prevladavali su vjetrovi iz sjevernog kvadranta, s udjelom od 27,35 %.

Prosječno je godišnje zabilježeno 17,4 dana s olujnim vjetrovima. Najviše takvih dana bilo je 2022. godine (31 dan), dok je najmanje zabilježeno 2004. godine (8 dana). Kolovoz se ističe kao mjesec s najviše olujnih dana u godini, prosječno 2,6, dok ih je najmanje u ožujku, u prosjeku 0,6 dana.

Klimatske promjene

Klimatske promjene i njihov utjecaj teško je procjenjiv no dugogodišnji meteorološki podaci prikupljeni s brojnih postaja diljem Hrvatske još od 19. stoljeća omogućuju pouzdano praćenje dugoročnih klimatskih trendova. U razdoblju od 1961. do 2010. godine, zabilježeno je opće zatopljenje na području cijele zemlje, pri čemu su trendovi srednje, minimalne i maksimalne temperature zraka pokazali pozitivan i statistički značajan porast. Pritom su promjene bile izraženije u kontinentalnim dijelovima Hrvatske u usporedbi s obalnim područjima i dalmatinskom unutrašnjošću, a najveće povećanje zabilježeno je kod maksimalnih temperatura zraka.

Prema Sedmom nacionalnom izvješću Republike Hrvatske u okviru Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), koje je izradio DHMZ predstavljeni su rezultati projekcija budućih klimatskih promjena za Hrvatsku. Uz rekonstrukciju "povijesne" klime za razdoblje od 1971. do 2000. godine, korištenjem regionalnog klimatskog modela RegCM izrađene su projekcije za dva buduća razdoblja: 2011. – 2040. i 2041. – 2070. godine. Projekcije su temeljene na dva scenarija IPCC-a za emisije stakleničkih plinova – RCP4.5 i RCP8.5. Scenarij RCP4.5, koji predstavlja umjereni pristup, pretpostavlja srednju razinu emisija stakleničkih plinova uz ambiciozne mjere za njihovo smanjenje, s vrhuncem koncentracija oko 2040. godine. S druge strane, scenarij RCP8.5, kao ekstremnija varijanta, predviđa kontinuirani rast emisija koje bi do 2100. godine mogle dosegnuti i trostruko veće vrijednosti od današnjih. U nastavku se prikazuju očekivane klimatske promjene prema umjerenom scenariju RCP4.5.

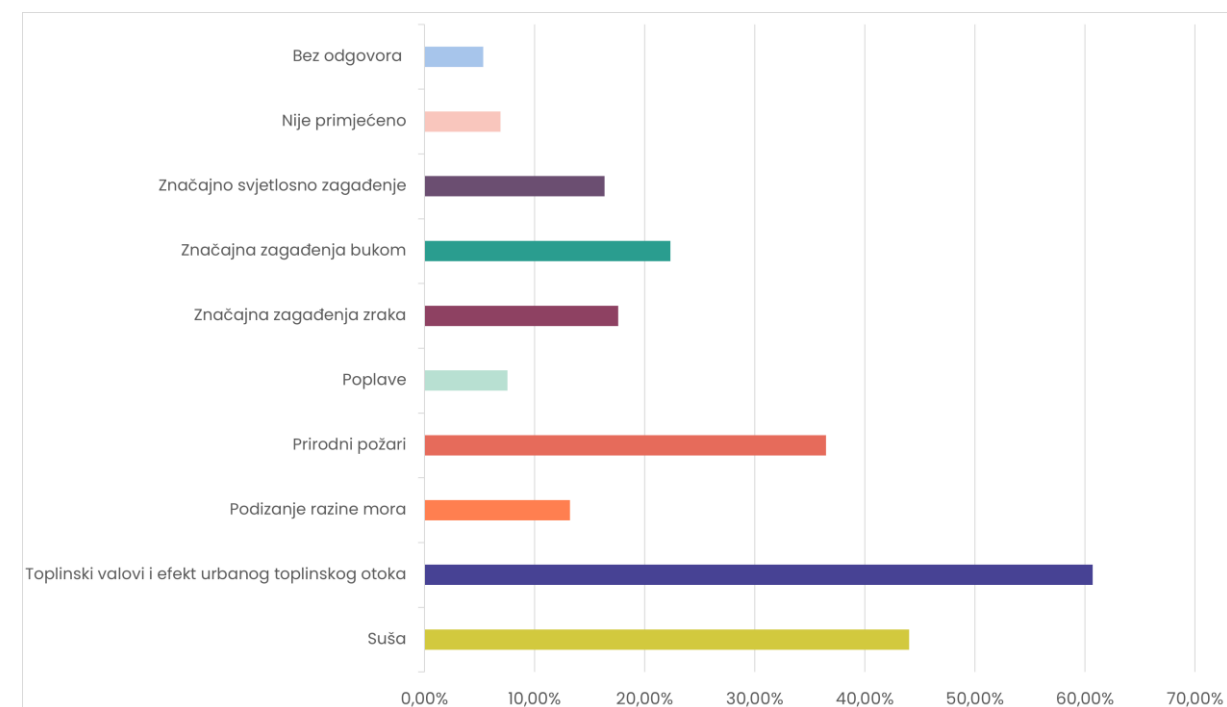
Na području Grada Šibenika u razdoblju 2011. – 2040. godine očekuje se porast srednje godišnje temperature do 1,2 °C prema scenariju RCP4.5 i do 1,4 °C za RCP8.5. U razdoblju 2041. – 2070. godine porast bi iznosio do 1,9 °C (RCP4.5) i do 2,6 °C (RCP8.5). Maksimalne temperature pratit će sličan trend, s porastom do 1,2 °C do 2040. godine i do 1,9 °C (RCP4.5) odnosno 2,6 °C (RCP8.5) do 2070. godine. Minimalne temperature također će rasti, do 1,2 °C do 2040. te do 1,9 °C (RCP4.5) i 2,6 °C (RCP8.5) do 2070.

Broj vrućih dana (s temperaturama iznad 30 °C) do 2040. godine povećat će se za 12–16 dana, a do 2070. na 16–20 dana (RCP4.5) i 20–25 dana (RCP8.5). Istovremeno, broj ledenih dana (s temperaturama ispod -10 °C) smanjit će se do jednog događaja do 2040. i do dva događaja do 2070. godine.

Prosječna godišnja količina oborina mogla bi se do 2040. i 2070. povećati do 5 %, bez značajnog utjecaja na ukupne godišnje količine. Broj sušnih razdoblja (najmanje 5 uzastopnih dana s oborinom ≤ 1 mm) do 2040. ostao bi sličan referentnom razdoblju (1971.–2000.), dok bi se do 2070. mogao povećati za dva događaja u deset godina.

3.5. Rizici i nepogode

U sklopu participativnog procesa, utvrđeno je da su ispitanici primijetili neke od bitnih negativnih učinaka klimatskih promjena. Najviše ispitanika primjećuje pojavu toplinskih valova i efekta urbanog toplinskog otoka na području Šibenika (60,7%), kao i pojavu suša (44%). Osim požara i toplinskih valova, među ispitanicima je izraženo primijećena pojava požara (36,5%) i značajna zagađenja bukom (22,3%).

Slika 9. Udio primijećenih učinaka klimatskih promjena među ispitanicima

Izvor: Urbanex d.o.o.

Procjena rizika od velikih nesreća za grad Šibenik izrađena je u travnju 2021. godine sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Šibensko-kninske županije te su istom obrađeni sljedeći rizici: potres, požari otvorenog tipa, ekstremne vremenske pojave, tehničko-tehnološke nesreće te epidemije i pandemije. U kontekstu SZUO najrelevantnije su analize i procjene vezane za požare otvorenog tipa te ekstremne vremenske pojave. Nastavno na analizu pojedinih tipova rizika, izvršena je procjena spremnosti operativnih snaga po kategorijama te je izvršeno vrednovanje rizika. Svi rizici ocijenjeni su neprihvatljivima osim ekstremnih temperatura te epidemija i pandemija koje su ocijenjene kao toleriran rizik (rizik se može prihvatiti ukoliko je smanjenje nepraktično ili troškovi uvelike premašuju dobit).

Planom djelovanja u području prirodnih nepogoda uređuje se popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastanka prirodne nepogode, procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva te druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima određenim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19) i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda. Prirodnom nepogodom sukladno spomenutom Zakonu smatraju se potres, olujni i orkanski vjetar, požar, poplava, suša, tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom, mraz, izvanredno velika visina snijega, snježni nanos i lavina, nagomilavanje leda na vodotocima, klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta, te druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Za područje grada Šibenika utvrđeno je kako će se obrađivat će se mjere i postupci u slučaju pojave potresa, požara otvorenog tipa, ekstremne temperature (toplinski val), olujnog i orkanskog nevremena, snijega i leda, tuče, suše, poplave i mraza. U kontekstu SZUO, bitno je spomenuti kako su ovim dokumentom postavljene operativne mjere i koraci za reakciju nakon prirodnih nepogoda, ali je također istaknuto kako je moguće provoditi preventivne mjere: *preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode koje obuhvaćaju: **saniranje postojećih klizišta,***

uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprječavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i sl.

Požari otvorenog tipa

Požar otvorenog tipa kao vrsta akcidentne situacije procijenjen je kao rizik umjerene vjerojatnosti i značajnih posljedica. U Procjeni je istaknuto kako ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura zraka, suša, udari groma) pogoduju razvoju više istovremenih požara raslinja (na većoj površini) na priobalju. Gašenje takvih požara zahtijevaju angažiranje značajnog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala, ponekad iz više županija pa čak iz cijele zemlje. Snage su razvučene na više požara, ali poradi ekstremnih meteoroloških uvjeta nije ih moguće staviti pod nadzor više dana.

Područje cijelog Grada Šibenika nalazi se u vrlo visokom riziku od nastajanja požara otvorenog tipa (požari raslinja), a čemu značajno doprinose događaji povezani ljudskom aktivnošću, dugotrajne suše, visoke temperature zraka i pojava vjetrova. Tijekom prethodnog razdoblja, zabilježen je jedan požarni događaj na području naselja Dubrava kod Šibenika koja se nalazi u sastavu Grada Šibenika, a koji se dogodio 27. srpnja 2019. godine. Naglo širenje navedenog požara uzrokovalo je udarno strujanje vjetrova pri brzini 40 km/h. Požar je lokaliziran tijekom idućeg dana. Radi požara, bila je zatvorena autocesta A1 između čvorova Pirovac i Vrpolje, te su evakuirani stanovnici zaselaka Lugovići, Dulibići, Slavice (Bosuć), Podlukovnik i Jurasi. Također je preventivno isključeno 4 električna voda. Požarom je ukupno obuhvaćeno oko 300 ha površine, te nisu zahvaćeni stambeni objekti.

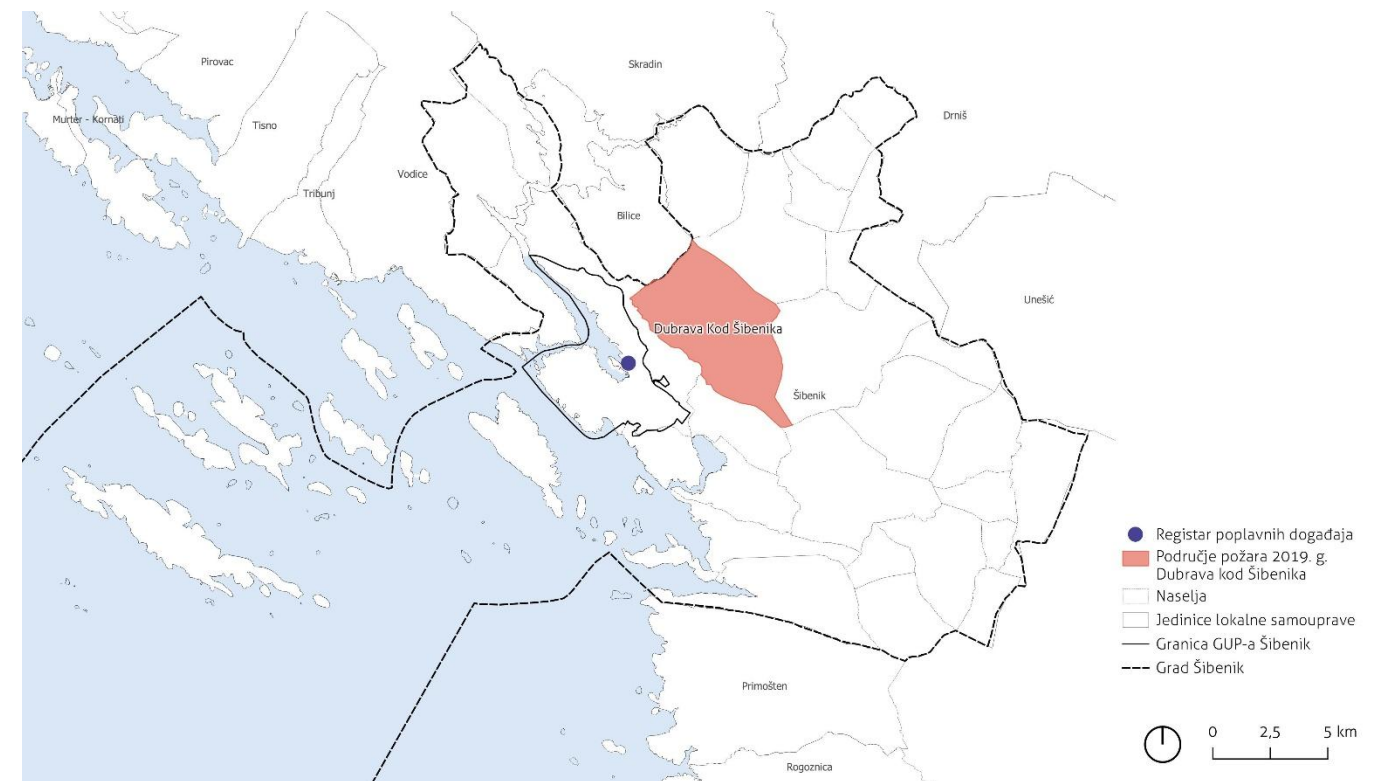
Ekstremne vremenske pojave

Glede ekstremnih vremenskih pojava, u procjeni je istaknuto kako klimatske promjene snažno utječu na okoliš te potenciraju postojeće okolišne probleme poput pada bioraznolikosti i slabljenja usluga koje ekosustavi pružaju. Ranjivost nekih gospodarskih sektora jest gotovo akutna naročito poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike i turizma, jer uspješnost svih tih sektora u velikoj mjeri ovisi o klimatskim čimbenicima. Kroz matricu rizika vjerojatnost ovog događaja procijenjena je umjerenom (frekvencija 1 događaj u 2 - 20 godina) a posljedice su također procijenjene umjerenima (srednja ocjena dobivena procjenom utjecaja na zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost).

Poplavni događaji

Na području grada Šibenika evidentiran je poplavni događaj koji datira iz 3.12.2010. godine, a odnosi se na plavljenje vodom iz mora, odnosno iznimne razine pline uslijed povećane količine oborina i olujnim usporima na

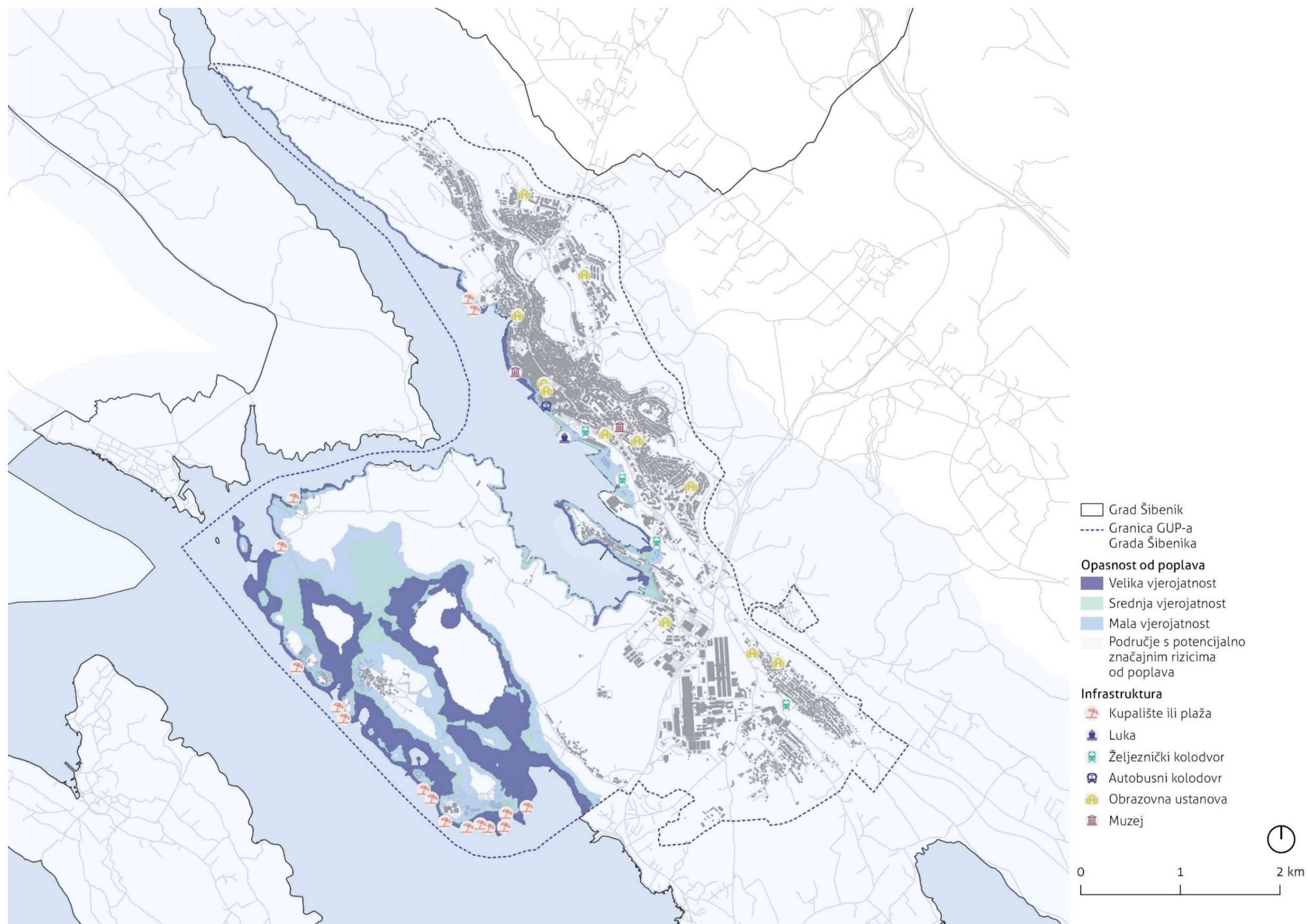
području uvale Vrnaža i Sveti Petar. Poplavni događaj nije uzrokovao ugrozu zdravlja ljudi, okoliša, kulturnih dobara ili ekonomskih aktivnosti. Detaljniji podaci o poplavnom događaju nisu dostupni, te je poplavni događaj uvršten u Prethodnu procjenu rizika od poplava iz 2013. godine, te nije uvršten u Prethodnu procjenu rizika od poplava iz 2018. godine.

Slika 10. Evidentirane prirodne nepogode na području Grada Šibenika (poplave i požari otvorenog tipa)

Izvor: Hrvatske vode, MUP

Na području grada Šibenika, velika vjerojatnost od pojave poplava može se uočiti na obalnom području, osobito kod slanih jezera Mala Solina i Velika Solina. Dubina plavljenja na području velike vjerojatnosti dosežu i do 2,5 metara. Prema maloj vjerojatnosti plavljenja, plavi gotovo cijelo obalno područje unutar granica Generalnog urbanističkog plana grada Šibenika, a dubine plavljenja prelaze 2,5 metara. Cijelo područje GUP-a nalazi se unutar područja s potencijalno značajnim rizicima od poplava te je time ugrožena i javna infrastruktura, a najvećim dijelom morske plaže i morske luke te nekoliko obrazovnih i kulturnih objekata u obalnom području (Hrvatske vode, 2019.).

Slika 11. . Karta opasnosti od poplava na području GUP-a Šibenik

Izvor: Urbanex d.o.o.; Podaci dobiveni na temelju Zahtjeva za pristup informacijama od strane Hrvatskih voda

4. ANALIZA PODRUČJA OBUHVATA

4. ANALIZA PODRUČJA OBUHVATA

4.1. Zelena urbana obnova u kontekstu strateškog planiranja Šibenika

U nastavku se nalazi pregled strateških dokumenata u kojima su definirane mjere i aktivnosti tematski važne za zelenu urbanu obnovu. Posebice se ističe Strategija razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020.-2030. s obzirom da su istom analizirani elementi zelene infrastrukture te predloženi ciljevi razvoja.

Strategija razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020.-2030.

Ova Strategija izrađena je za desetogodišnje razdoblje a cilj njene izrade i provedbe mjera definiranih strateškim dokumentom je unaprjeđenje sustava otvorenih/zelenih površina Grada Šibenika kroz unaprjeđenje postojećih i planiranje novih otvorenih/zelenih površina te njihovo umrežavanje i razvijanje korisnih funkcija (ekoloških, ekonomskih, socijalnih i urbanomorfoloških).

Koncept razvoja zelene infrastrukture postavljen ovim srednjoročnim dokumentom temelji se na umrežavanju postojećih zelenih elemenata i jačanju postojećih veza. Osim povezivanja postojećih prirodnih lokacija / područja Šibenika, cilj je zelene infrastrukture i uspostava veza između gradskog, urbanog područja i njegovih rubnih dijelova ruralnih karakteristika. Strategijom su definirana tri ključna cilja: Očuvanje te povećanje biološke i krajobrazne raznolikosti (SC 1), Povećanje kvalitete života građana (SC 2) i Prilagodba klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena (SC 3). Ciljevi se planiraju ostvariti kroz detaljnije razrađenih deset podciljeva i unutar njih definiranih 21 mjeru.

Strategija razvoja Urbanog područja Šibenik za razdoblje 2021.-2027.

Strategija razvoja urbanog područja Šibenik za razdoblje 2021.-2027. srednjoročni je akt strateškog planiranja kojim se planira razvoj urbanog područja Šibenik kojeg čine gradovi Šibenik i Skradin te općina Bilice. Strategija predstavlja preduvjet za korištenje mehanizma ITU (integrirana teritorijalna ulaganja) za sedmogodišnje razdoblje 2021.-2027. za koje je izrađena.

Strateškim okvirom SRUP-a određeno je pet posebnih prioriteta javne politike koji se temelje na potencijalima i potrebama prostora - **Postturički razvoj, Plavi razvoj, Zeleni razvoj, Mobilni građani i Postpandemijska revitalizacija.**

U kontekstu SZUO osobito je relevantan prioritet 3. Zeleni razvoj kroz koji je konstatirano kako je urbano područje Šibenik imalo je **bogatu povijest industrijalizacije te je istu moguće valorizirati u kontekstu zelenog razvoja i pretvoriti u potencijale** (aktivacija brownfield prostora). Dekarbonizacijom sektora moguće je ostvariti dodane vrijednosti, poput razvoja zelene infrastrukture, uz istovremeno smanjenje negativnog utjecaja na okoliš i očuvanje prirodnih vrijednosti. Posebni ciljevi koji se ističu kroz realizaciju ovog prioriteta vezano za kontekst SZUO su posebni ciljevi 3.1. *Dekarbonizacija urbanog područja* unutar kojeg su definirane mjere 3.1.1. *Dekarbonizacija društva* i 3.1.2. *Dekarbonizacija prometa*, te 3.2. *Razvoj zelenog identiteta urbanog područja* (mjere 3.2.1. *Zelena urbana obnova*, 3.2.2. *Očuvanje prirodnog okoliša*, 3.2.3. *Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom*, 3.2.4. *Smanjenje utjecaja lokalne infrastrukture na okoliš*) i 3.3. *Otpornost na rizike i klimatske promjene* (mjere 3.3.1. *Otpornost na klimatske promjene*, 3.3.2. *Povećanje otpornosti od prirodnih i antropogenih rizika*). Upravo je mjerom 3.2.1. Zelena urbana obnova definirana **potreba izrade Strategije zelene urbane obnove** kroz aktivnost 3.2.1.1. Izrada strategije zelene urbane obnove UP-a (s integriranim rješenjima za brownfield revitalizaciju i razvoj zelene infrastrukture).

U okviru prioritet 4. Mobilni građani Posebni cilj 4.1. Razvoj održive multimodalnosti sadrži mjere čija je svrha povećanje dostupnosti, kvalitete i ekološkog standarda sustava javnog prijevoza, 4.1.1. *Modernizacija javnog prijevoza* i 4.1.2. *Urbani razvoj utemeljen na multimodalnim čvorovima*.

U okviru prioriteta 5. *Postpandemijska revitalizacija*, posebni cilj 5.2. *Čisto gospodarstvo* sadrži mjeru 5.2.2. *Dekarbonizacija gospodarstva* kojom su definirane sljedeće aktivnosti: 5.2.2.1. *Poticanje "zelenih poslova" (green jobs)*, 5.2.2.2. *Podrška projektima primjene OIE u gospodarstvu*, 5.2.2.3. *Podrška projektima poduzetnika koji potiču niskouglično poslovanje te projektima tranzicije prema energetski i resursno učinkovitom poslovanju s nul stopom emisije CO₂*, 5.2.2.4. *Sanacija zapuštenih industrijskih lokacija radi smanjenja rizika od onečišćenja okoliša* i 5.2.2.5. *Poticanje primjene kružnog gospodarenja resursima u gospodarstvu*.

Master plan održive urbane mobilnosti

Master plan održive urbane mobilnosti planski je dokument koji će odgovarati na potrebe regionalnog i loknog razvoja prometa kroz integrirani skup infrastrukturnih, organizacijskih, operativnih i regulatornih mjera. Plan održive urbane mobilnosti (POUM) je strateški plan koji uzima u obzir integracijske, participacijske i evaluacijske principe kako bi zadovoljio potrebe stanovnika gradova za mobilnošću te osigurao bolju kvalitetu života u gradovima i njihovoj okolini. (www.mobilityplan.eu)

Master plan obuhvatio je sva naselja unutar administrativnog područja Grada Šibenika a u opseg su ušle i redovite putničke linije prema dvjema obližnjim zračnim lukama (Split i Zadar). Analitički dio plana i model prometa uzeo je u obzir šire područje vodeći računa o stvarnim obrascima mobilnosti područja (dosljedno konceptu funkcionalne regije). Master plan održive urbane mobilnosti Grada Šibenika definirao je četiri opća cilja:

I. Snažna prometna integritetnost Šibenika u kontekstu funkcionalnih regija

II. Jednaka dostupnost javnog prijevoza korisnicima u svim područjima Grada Šibenika

III. Urbani prostor kao zajedničko dobro: mreža za osobnu mobilnost

IV. Integracija intermodalnog prijevoza i upravljanje mobilnošću prometa i roba

Sam koncept masterplana održive urbane mobilnosti direktno pozitivno utječe na zelenu urbanu obnovu jer su njegovi opći ciljevi usmjereni održivosti, učinkovitosti i poticanju modalnog splita u korist javnog gradskog prijevoza koji se kroz mjere definirane u strateškom dokumentu želi dodatno unaprijediti. U kontekstu SZUO potrebno je istaknuti u okviru cilja 2. *Jednaka dostupnost javnog prijevoza korisnicima u svim područjima Grada Šibenika* prioritet 2.3. *Uvođenje ekološki prihvatljivih oblika javnog brodskog prijevoza* i 2.7. *Uvođenje ekološki prihvatljivih oblika javnog cestovnog prometa*.

U okviru cilja 3. *Urbani prostor kao zajedničko dobro: mreža za osobnu mobilnost* prioritet 3.3. *Razvoj sustava pješačke mobilnosti* sadrži mjere 3.3.1. **Poboljšanje postojećih pješačkih zona** i 3.3.2. **Izgradnja i rekonstrukcija pješačke infrastrukture** dok prioritet 3.4. *Razvoj infrastrukture i sustava za biciklistički promet* sadrži mjere 3.4.1. *Izgradnja nove i poboljšanje postojeće biciklističke infrastrukture*, 3.4.2. **Razvijanje novih biciklističkih ruta i staza** i 3.4.3. *Promoviranje korištenja bicikala*. Ove mjere svojom implementacijom **direktno pridonose zelenoj urbanoj obnovi kroz poticanje održivih prometnih modaliteta te uspostavu koridora koji se mogu u okviru cjelovitih zahvata (sadnja drvoreda i/li obnova postojećih zelenih površina uz pješačke i/li biciklističke koridore) povezati s mrežom zelene infrastrukture**.

U okviru cilja 4. *Integracija intermodalnog prijevoza i upravljanje mobilnošću prometa i roba* prioritet 4.1. *Unapređenje prometnog sustava kroz poboljšanje organizacijskog i operativnog ustrojstva s ciljem osiguranja efikasnosti i održivosti samog sustava* sadrži mjere poput 4.1.2. *Smanjenje prometnog opterećenja u centru grada* i 4.1.5. *Poboljšanje sustava upravljanja prometom za potrebe pješaka i biciklista*. Prioritet 4.2. *Implementacija ITS sustava i uspostavljanje intermodalnih čvorišta* sadrži, između ostalih, i mjeru 4.2.2. *Nadogradnja infrastrukture postojećeg sustava u intermodalni sustav temeljena na ekološkim i inovativnim rješenjima*.

Strategija razvoja sporta i sportske infrastrukture Grada Šibenika 2020.–2027.

Ovaj srednjoročni strateški dokument izrađen je sa svrhom postavljanja strateško - razvojne osnove za planiranje razvojnih sportskih projekata na području grada Šibenika i pripadajućih naselja.

U okviru Strategije izrađena je i evidencija trenutnog stanja sportske infrastrukture s kartografskim prikazima po područjima, uključujući zatvorene i otvorene građevine te zone identificirane u relevantnoj prostorno – planskoj dokumentaciji (Sportsko-rekreacijska (oznaka R1), rekreacijska namjena (oznaka R), uređena morska plaža (oznaka R6), golf igrališta (oznaka Rg), prema Prostornom planu uređenja grada Šibenika, te također zone definirane u GUP-u i UPU - ima).

Polazišna osnova izrade strategije odnosno sveobuhvatne analize dostupne sportske infrastrukture korisne u smislu razmatranja mogućih sinergijskih učinaka za SZUO. Također, istaknuti novi trendovi razvoja infrastrukture za sportske i rekreacijske aktivnosti u nastajanju, poput brdskog biciklizma, staza i rekreacijskog turizma temeljenog na prirodi, predstavljaju potencijal i prilike za daljnji razvoj avanturističkih oblika turizma, odnosno razvoj održivih ekonomskih modela što je i u fokusu SZUO.

U okviru Strategije razvoja sporta i sportske infrastrukture Grada Šibenika 2020.–2027. definirano je sedam ciljeva:

Strateški cilj 1: Izgraditi, razviti i osigurati odgovarajuću infrastrukturu za vježbanje i bavljenje sportom dostupne svim interesnim dionicima društva

Strateški cilj 2: Promocija tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu i mlade

Strateški cilj 3: Promicanje razvoja sportskih talenata i sportskog osoblja

Strateški cilj 4: Financiranje javnih potreba u sportskim i tjelesnim aktivnostima grada Šibenika

Strateški cilj 5: Održivost sportskih kapaciteta i inovacije

Strateški cilj 6: Inkluzija u sport i tjelesne aktivnosti

Strateški cilj 7: Mrežni učinci sportskih industrija u razvoju turizma

Za svaki od navedenih ciljeva izrađena je tzv. informacijska kartica sa nazivom i opisom pojedinog projekta / lokacije čijom se provedbom nastoji ostvariti određeni cilj. Identificirani su i potencijalni nositelji i dionici te mogući izvori financiranja kao i pokazatelji. U kontekstu SZUO kao bitnije stavke izdvajaju se:

U okviru SC 1: Izgraditi, razviti i osigurati odgovarajuću infrastrukturu za vježbanje i bavljenje sportom dostupne svim interesnim dionicima društva aktivnosti / projekti pod:

1.4. Izgradnja biciklističkih prometnica; Biciklizam kao alternativni prijevoz – pokazatelj: Planiranje i izgradnja biciklističkih prometnica

1.5. Izgradnja infrastrukturnih sadržaja za mlade – pokazatelj: **Izgrađen sportsko- rekreativni park za mlade**

1.14. Izgradnja vanjskih staza za sport i rekreaciju – pokazatelj: **Izgrađenost javnih površina u korist vanjskih staza za sport i rekreaciju**

1.21. Izgradnja vježbališta na otvorenom u Gradu Šibeniku - pokazatelj: **Broj izgrađenih vježbališta na otvorenom u Gradu Šibeniku**

1.22. Održavanje, uređivanje i rekonstrukcija postojećih vanjskih sportskih igrališta – pokazatelj: **Broj rekonstruiranih, uređenih i održavanih postojećih vanjskih igrališta na administrativnom području grada Šibenika**

Za SC 4: Financiranje javnih potreba u sportskim i tjelesnim aktivnostima grada Šibenika aktivnost 4.2. (su)Financiranje strateških infrastrukturnih ulaganja za potrebe razvoja sporta i tjelesnih aktivnosti stanovnika Grada Šibenika – pokazatelj: Izgrađene sportske građevine: multifunkcionalna dvorana, biciklističke prometnice, infrastrukturni sadržaj za mlade, multifunkcionalni sportsko- rekreativni i edukacijski centar (velodrom), atletska staza, trim staza, zatvoreni teniski tereni, sportsko-rekreativni kompleks s otvorenim i zatvorenim bazenima, karting staza, vanjska staza za sport i rekreaciju, sportsko adrenalinski park, odbojkaško igralište na pijesku

U SC 6: Inkluzija u sport i tjelesne aktivnosti aktivnost 6.3.3. Povećanje dostupnosti sadržaja za sportske i tjelesne aktivnosti – pokazatelj: Broj infrastrukturnih i nematerijalnih ulaganja.

Akcijski plan energetske održivog razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama za Grad Šibenik (Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP)

SECAP grada Šibenika izrađen je 2019. za razdoblje do 2030. godine. Dokument je analizirao trenutno stanje u relevantnim sektorima i definirao odrednice za provedbu projekata i mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te prilagodbe učincima klimatskih promjena na gradskoj razini. Prema postavljenim ciljevima provedba aktivnosti, mjera i projekata trebala bi rezultirati smanjenjem emisije CO₂ za više od 40 % do 2030 (u odnosu na baznu 2019. godinu).

Osim energetske dijela u kojem je obrađena potrošnja i emisije CO₂ za zgradarstvo, javnu rasvjetu i promet, SECAP obuhvaća i analizu utjecaja klimatskih promjena na društvo i društvene procese kroz analizu rizika i ranjivosti. Na osnovu rizika koji su identificirani temeljem analize trenutnih i predviđanja budućih uvjeta, definirane su i adaptacijske i mitigacijske mjere kako bi se spriječili i/li ublažili negativni učinci mogućih opasnih pojava.

SECAP je dokument koji je u velikom dijelu komplementaran sa SZUO. Teme energetske učinkovitosti i klimatskih promjena u fokusu su obaju dokumenata, ali Akcijski plan i SZUO imaju različiti metodologiju izrade kao i drugačije modalitete formuliranja provedbenog okvira.

U kontekstu SZUO potrebno je istaknuti mjeru koja se odnosi na integralnu energetske obnovu postojećih objekata zgrada uslužnog i komercijalnog sektora grada Šibenika. Mjera obuhvaća poboljšanja toplinske izolacije objekata i zamjene primarnih energenata (korištenje električne i sunčeve energije umjesto fosilnih goriva). Mjere u sektoru prometa uključuju Razvoj e-mobilnosti (rezultati provedbe mjere bili bi postupno povećanje udjela električnih vozila u novonabavljenim vozilima u Gradu Šibeniku) i Uvođenje električnih autobusa (na odabranim rutama s velikim brojem prijeđenih kilometara).

Za Grad Šibenik u okviru SECAP-a analizirani su ranjivost i rizici za osam sektora: turizam, poljoprivreda, zdravstvo, bioraznolikost, šumarstvo, ribarstvo, vodoopskrba i upravljanje obalnim pojasom. U kontekstu SZUO neke od relevantnih mjera su:

Turizam - Jačanje otpornosti turističke infrastrukture na različite vremenske ekstreme

Prilikom nove turističke infrastrukture primjenjivati prikladne standarde hlađenja (aktivnog i pasivnog) te osiguranja od ekstremnih događaja (temperatura i oborine). Osigurati u javnom prostoru adekvatne zelene površine, zasjenjenja (plaže, parkirališta). Osigurati zaštitu od sunca na pozicijama dužih čekanja (stajališta, trajektna luka npr. napajana solarima), dostupnost sanitarnog čvora i vode za piće i osvježenje. U prostorno - planskim dokumentima poticati rješenja koja uzimaju u obzir razmatranje prilagodbe u slučaju toplinskih udara i ekstremnih oborina. Identificirati najosjetljivija područja na vremenske ekstreme i pomno regulirati aktivnosti (gradnja) u tim područjima.

Šumarstvo, bioraznolikost - Rehabilitacija ekosustava pogođenih požarima

Novo pošumljavanje opožarenih površina uz poseban osvrt na izbor šuma otpornijih klimatskim promjenama, veći broj šumskih staza i manju gustoću.

Zdravstvo - Poboljšanje uvjeta stanovanja

Zgrada javne namjene obnavljati/ planirati s najboljim metodama klimatizacije. Promišljati gradnju baziranu na pasivnom hlađenju. Primijeniti načelo energetske učinkovitosti i klimatskog komfora kod unutrašnjosti i vanjske

ovojnice objekata. Primjena tradicionalnih metoda i materijala i inovativnih koncepata (materijali i tehnologije, automatizacija...). Potpore projektima s efikasnim i energetske učinkovitim hlađenjem. Razvitak ili uređenje zelenih oaza unutar projekata.

Zdravstvo - Jačanje zelene infrastrukture

Očuvanje i poboljšanje postojećeg zelenila u gradu, razmatranje novih zelenih površina s funkcijom stvaranja pogodnih mikroklimatskih uvjeta. Prilikom odobravanja novih projekata posebnu pozornost posvetiti zelenoj infrastrukturi. Uključiti planiranje razvoje zelene infrastrukture i prostorne i urbanističke planove te propisati posebne uvijete gradnje. Poboljšanje postojećeg ili razvoj novog zelenila na javnim mjestima koja zahtijevaju čekanje (parkinzi, trajektna luka, trgovački centri), na igralištima, školskim domovima, umirovljeničkim domovima, gradskim parkovima, plažama, šetnicama itd. Stimulacija očuvanja zelenih dvorišta. Uz zelene oaze, također osigurati i dostupnost pitke vode na javnim površinama u Gradu Šibeniku. Poticati projekte očuvanja i stvaranja kvalitetne zelene infrastrukture.

4.2. Analiza prostorno-planske dokumentacije

Prostorni plan uređenja Grada Šibenika ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 3/03., 9/03.-ispravak i 11/07., "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 5/12., 09/13., 08/15., 09/17. i 02/18.-pročišćeni tekst, NN 3/25 i 7/25)

Za područje Grada Šibenika važeći je Prostorni plan uređenja Grada Šibenika ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 3/03., 9/03.-ispravak i 11/07., "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 5/12., 09/13., 08/15., 09/17. i 02/18.-pročišćeni tekst, NN 3/25 i 7/25) (u daljem tekstu: PPUG). PPUG-om Šibenika definiraju se minimalni udjeli zelenih parkovnih ili prirodnih površina na zonama određene namjene, ovisno o lokaciji zone (Tablica 3).

Za zone gospodarsko-proizvodne i poslovne namjene unutar građevinskih područja naselja na području Šibenika (In, Kn), minimalno 20% ukupne površine zone treba biti uređeno kao parkovni nasad ili prirodno zelenilo. Prirodno zelenilo potrebno je temeljiti na uporabi autohtonih vrsta biljaka, klimatskim uvjetima, veličini zgrada i njihovom rasporedu i uvjetima pristupa, a između kolnika i nogostupa, u poslovnim zonama potrebno je saditi drvorede. Također, za gospodarsko-poslovne i proizvodne zone obavezno je ozelenjivanje površine parkirališta. Površine ugostiteljsko-turističke namjene u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja trebaju imati minimalno 40% površine svake građevne čestice uređeno kao parkovni nasad i prirodno zelenilo. Zone ugostiteljsko-turističke namjene unutar naselja trebaju imati min. 30% površine svake građevne čestice uređene kao parkovni nasad i prirodno zelenilo.

Otvorena sportska igrališta s pratećim sadržajima, a koje se nalaze izvan građevinskih područja moraju imati min. 30% udjela zelenih površina. Sportsko-rekreacijske zone unutar naselja i one izvan prostora ograničenja u ZOP-u moraju imati minimalno 33% površine uređeno kao javni park uz sadnju autohtonih vrsta. U građevinskom području naselja na zasebnim građevnim česticama izvan sportsko - rekreacijskih zona izgradnja građevina sportsko-rekreacijske namjene mora imati najmanje 20% građevne čestice ozelenjeno autohtonim zelenilom. Sportsko-

rekreacijske zone u izdvojenom građevinskom području izvan naselja moraju imati minimalno 60% površine predmetnog građevinskog područja uređeno kao parkovni nasad i prirodno zelenilo. U prostoru ograničenja, izdvojena građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene kojima se osnovna namjena ostvaruje u izgrađenim strukturama moraju imati barem 40% površine svake građevne čestice uređeno kao parkovni nasad i prirodno zelenilo.

Za površine novih groblja, propisuje se minimalni udio zelenih parkovnih površina od 10% ukupne površine groblja. U sklopu PPUG Šibenika, unutar građevinskog područja naselja omogućuje se uređenje zelenih površina – parkova, park-šuma, zaštitnih zelenih površina i dr., kao i pratećih elemenata u sklopu zelenih površina poput kolnih i pješačkih puteva, biciklističkih prometnica, sportsko-rekreacijskih površina.

Za zaštićena područja prirode i područja predložena za zaštitu, PPUG-om određuju se mjere zaštite koje osiguravaju očuvanje temeljnih vrijednosti područja, tako su za područja značajnih krajobrazna ograničeni zahvati intenzivne sječe, izgradnje elektrana, eksploatacije mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta te njegova prenamjena, izgradnja golf igrališta, postavljanje antenskih stupova i unošenje alohtonih vrsta. Za krajobrazno vrijedna područja propisuju se mjere očuvanja prirodnih značajka, a koje uključuju očuvanje od prenamjene, prevencija šumskih požara, ograničavanje građevinsko zauzimanje neposredne obale, izbjegavanje raspršene izgradnje istaknuti reljefnim uzvisinama i duž obale, očuvanje značajnijih vizura od narušavanja i zaklanjanja većom izgradnjom i izgradnju planiranih infrastrukturnih koridora duž prirodne morfologije terena.

PPUG-om Šibenika određuje se zona izdvojenog građevinskog područja izvan naselja sportsko-rekreacijske namjene lokalnog značaja "Jamnjak". Unutar zone "Jamnjak", između ostalog, omogućuje se rekonstrukcija i prenamjena postojećih građevina, gradnja zamjenskih i novih građevina, uređenje dodatnim sadržajima, očuvanje svog postojećeg visokog zelenila i uređenje kao javnog parka s minimalnim intervencijama u prirodni okoliš. Bivša vojna zona posebne namjene "Minerska", kao i područje značajnog krajobrazna Kanal-Luka i buffer zona UNESCO lokaliteta tvrđave sv. Nikole osiguravaju se kao prostori prioritetno za potrebe Javne ustanove Priroda Šibensko-kninske županije, za funkcije zaštite, posjećivanja i upravljanja, za smještaj edukativno-turističkog punkta s pristanima za privez plovila i edukativno-turističko-informativne staze. Dakle, Planom se omogućuje rekonstrukcija građevina na području bivše vojarne Minerska te na otočiću Školjić kao informacijsko-recepcijski i obrazovni centar, uz mogućnost prenamjene postojećih građevina za javnu, obrazovnu i kulturnu namjenu uz prateće sadržaje.

Tablica 3. Propisani minimalni udjeli zelenih/prirodnih površina prema namjenama (PPUG Šibenik)

Namjena prema PPUG	Položaj	Min. udio zelenila u ukupnoj površini zone (%)
Gospodarsko-proizvodna i poslovna	Unutar GPN	20%
Ugostiteljsko-turistička namjena	Izdvojena GP izvan naselja	40%
	Unutar naselja	30%
Sportsko-rekreacijska	Izvan GP	30%
	Unutar naselja i izvan ograničenja u ZOP-u	33%
	GPN na zasebnim građevnim česticama izvan sportsko-rekreacijskih zona	20%
	Izdvojeno GP izvan naselja	60%

	Prostor ograničenja, izdvojena GP u kojima se sportsko-rekreacijska namjena ostvaruje u izgrađenim strukturama	40%
Groblja		10%

Izvor: PPUG Šibenik-a

Generalni urbanistički plan grada Šibenika ("Službeni vjesnik općina Drniš, Knin i Šibenik", broj 14/88., "Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 8/99., 1/01., 5/02. i 5/06. i "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 6/08., 4/14., 2/16., 8/16., 1/17–ispravak)

Kroz odredbe GUP-a grada Šibenika određuju se javne zelene površine – javni park (Z1), park-šuma (Z2), tematski park (Z3) i ostale zelene površine koje uključuju površine obrasle šumom (Zš), površine prirodnog krajobrazna (Zp) i zaštitne zelene površine (Zz).

GUP-om grada Šibenika navodi se izrađeni DPU individualne stambene izgradnje Jamnjak koji se zadržava u primjeni. GUP-om su određena nedovršena gradska područja pogodna za urbanu preobrazbu, a za koje se navode opći i detaljni uvjeti, kako je opisano u poglavlju 5.2. Urbana preobrazba i sanacija.

GUP-om grada Šibenika određuju se minimalne površine građevnih čestica pod prirodnim ili uređenim zelenim površinama, a udjeli ovise o područjima gradnje i namjena, kako je navedeno u tablici niže (Tablica 4).

Tablica 4. Propisani minimalni udjeli zelenih/prirodnih površina prema namjenama (GUP grada Šibenika)

Područje	Namjena prema GUP-u	Min. udio zelenila/prirodnog terena u ukupnoj površini zone (%)
Kontaktno područje povijesne graditeljske jezgre – 1.2 (prostori: Crnica, Građa, Plišac, Varoš i drugi)	Stambena namjena	20%
	Mješovita pretežito stambena i pretežito poslovna, javna i društvena i gospodarska, poslovna namjena	20%
Prostori niske stambene namjene većih gustoća - 1.3. (prostori: Baldekin, Meterize, Crnica, Građa, Škopinac, Vanjski, Mandalina, Korme, Periše i Zablaće)	Stambena namjena	20%
	Mješovita pretežito stambena i pretežito poslovna, javna i društvena i gospodarska, poslovna namjena	20%
Prostori niske stambene namjene srednje gustoće - 1.4. (prostori: Baldekin, Crnica, Mandalina, Mažurica, Meterize, Njivice, Ražine, Rokići, Škopinac, Šubičevac, Buale, Vidici, Podsolarsko i Zablaće)	Stambena namjena	30%
	Mješovita pretežito stambena i pretežito poslovna, javna i društvena i gospodarska, poslovna namjena	20%
Prostori dovršenih naselja - 1.6. (prostori: Baldekin, Buale, Krvavice, Meterize, Šubičevac i Vidici)	Mješovita namjena	20%
	Javna i društvena namjena	30%
	Gospodarska, proizvodna i poslovna namjena	30%
Prostori cjelovitih kompleksa jedne namjene - 1.7. (prostori: Njivice, Šubičevac (Gimnazija), Škopinac, Mandalina, Bioci, Mandalina – Kulina, Ražine, Solaris, Panikovac, groblje Sv. Petar i lučka područja (Šibenik, Mandalina, Solaris i Zablaće)	Javna i društvena namjena	30%
	Gospodarska, proizvodna i poslovna namjena	20%
	Ugostiteljsko-turistička namjena	40%
Područja niske stambene izgradnje - 2.1. (prostori: Crnica, Šubičevac, Ražine i Zablaće)	Stambena, mješovita, pretežito stambena i gospodarska, poslovna namjena	40%
	Sportsko-rekreacijska namjena – sport bez gradnje	20% (nisu uključene površine otvorenih sportskih terena)
Područja mješovite namjene - 2.2. (prostori: Bioci, Klobušac)	Mješovita, pretežito stambena namjena	20%
	Mješovita, pretežito poslovna namjena	30%
Područja kompleksa pretežito jedne namjene/funkcije - 2.3. (prostori: Dolac, Crnica, Šubičevac, Mažurice, Dumboka, Kvanj, Mandalina (Palacin, Vrnaža, Pećine), Ražine, Zablaće)	Javna i društvena namjena	30%
	Gospodarska, proizvodna namjena	20%
	Gospodarska, poslovna namjena (poslovna, trgovačka, komunalna)	20%
	sportsko-rekreacijska namjena - sport bez gradnje	40%

	UPU Mandalina – Vrnaža	30%
UPU ugostiteljsko turističke zone (UTZ) Funtanova Glavica	Građevinska čestica	40%
Urbana preobrazba - 3.1. (prostori: Crnica, Draga, Plišac, Šubičevac (Kava), Mandalina (Pećine), Gomiljak)	Mješovita namjena na području Drage	20%
	Javna i društvena namjena	30%
	UPU zone mješovite namjene Crnica	10%
	UPU obala istok – željeznički plato	20%
	Nova bolnica (P 7)	20%
	UPU Sportsko rekreacijski kompleks Pećine	30%
	UPU Gomiljak (P 9)	30%
Nova regulacija na neizgrađenom prostoru - 3.2. (prostori: Njivice, Meterize, Sv. Mara - Bioci, Bioci, uvala sv. Petar, Ražine, Podsolarsko, Zablaće)	Građevna čestica (opći uvjeti)	40%
	UPU Smričnjak	15%
	UPU sportsko-rekreacijski centar (SRC) Bioci	30%
	UPU sportsko-rekreacijski centar (SRC) Sv. Petar	50%
	UPU stambeno turističkog naselja Mala Solina	25%
	UPU Golf igrališta Zablaće	60%
Nova regulacija na neizgrađenom prostoru, zadnja etapa realizacije - 3.3. (prostori: prostor zapadno uz D8, Zablački poluotok)	UPU stambeno turističkih zona (STZ) Zablaće sjever, Zablaće istok 1 i Zablaće istok2	15%
	UPU poslovne zone Južna magistrala	30%

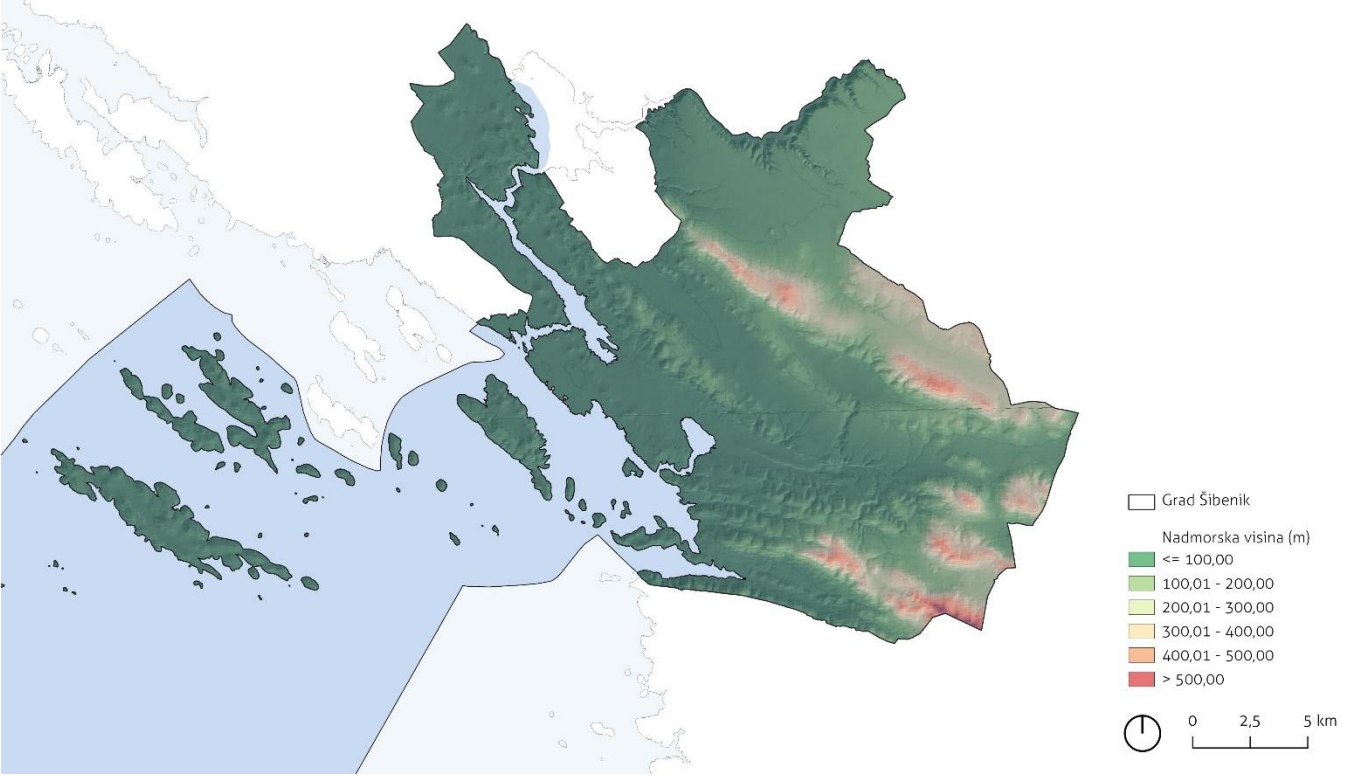
Izvor: GUP grada Šibenika

4.3. Prirodne karakteristike

Reljefna obilježja

Promatrajući reljefna obilježja Šibenika može se zaključiti da se nadmorska visina na području Grada Šibenika kreće između 0 m n.v. (razina mora) i 652 m n.v., koliko iznosi najviša točka na jugoistočnoj granici grada (Slika 12). Obalni dio Šibenika uglavnom je ispod 130 m n.v., a većina naselja nalazi se u tom pojasu. Posebno se ističe park-šuma Gvozdеноvo, čija nadmorska visina doseže 254 m. Veće nadmorske visine javljaju se prema unutrašnjosti i jugoistoku, gdje su najviša naselja Boraja, Vrsno, Lepenica, Danilo Kraljice i Danilo Biranj. Najrazvedeniji teren je u središnjem dijelu grada, u okolici Danila, gdje se visine kreću od 100 do 400 m n.v.

Nagibi terena u Šibeniku su raznoliki, a ravnice i blago nagnuti tereni prevladavaju u sjevernim i zapadnim dijelovima, posebno u Zblaću, Lozovcu i Dubravi, gdje su povoljne reljefne karakteristike omogućile razvoj poljoprivrede (Slika 13). Strmiji nagibi nalaze se na jugoistoku i uz obalu, gdje se pojavljuju litice. Ekspozicija terena značajno utječe na klimu i vegetaciju. U Šibeniku prevladavaju tople ekspozicije – južne i jugozapadne, koje zauzimaju 31,24 % površine grada, dok zaravnjeni dijelovi čine 14,42 % i nalaze se uglavnom na sjeveru grada te u naselju Zblaće (Slika 14).

Slika 12 Nadmorska visina na području Grada Šibenika

Izvor: DGU, 2025.

Slika 13 Nagibi terena na području Grada Šibenika

Izvor: DGU, 2025.

Slika 14 Orijentacija padina na području Grada Šibenika

Izvor: DGU, 2025.

Elementi plave infrastrukture

Područje Šibenika pripada slivu rijeke Krke, koja u donjem toku ima kanjonsko korito i proširuje se u Prokljansko jezero. Rijeka ima malo pritoka zbog vapnenačke podloge, koja je propusna i ne omogućava značajnije površinske tokove. Ova karakteristika utječe na raspoloživost i dinamiku podzemnih voda.

Na području Grada Šibenika, prema Registru vodnih tijela, izdvojena su tri podzemna vodna tijela: Krka, Cetina i Jadranski otoci (Slika 15). Od ukupne površine ovih vodonosnika (8284 km²), na Grad Šibenik otpada 398,76 km². Sva tri vodonosnika karakterizira dobro kemijsko i količinsko stanje, pri čemu je pouzdanost procjene visoka za Krku i Cetinu, dok je za Jadranske otoke niska.

Kratkoročne procjene pokazuju da ne postoji rizik od pogoršanja kemijskog stanja nijednog od analiziranih vodnih tijela. Međutim, pouzdanost procjene količinskog stanja za Krku i Cetinu je niska. Glavni pritisci na podzemne vode proizlaze iz promjena razine vode i izdašnosti, a ključni uzročnici su industrijska aktivnost i rast stanovništva.

Tablica 5 Podzemno vodno tijelo Krka

OPĆI PODACI			
Šifra tijela podzemnih voda	JKGI-10		
Naziv tijela podzemnih voda	KRKA		
Poroznost	Pukotinsko-kavernozna, međuzrnska		
Površina (km²)	295,94		
STANJE VODNOG TIJELA			
STANJE	UKUPNA OCJENA STANJA	POUZDANOST	RIZIK OD NEPOSTIZANJA CILJEVA
Kemijsko stanje	dobro	visoka	Vjerojatno postiže
Količinsko stanje	dobro	visoka	Procjena nepouzdana

Izvor podataka: Hrvatske vode, 2024.

Tablica 6 Podzemno vodno tijelo Cetina

OPĆI PODACI			
Šifra tijela podzemnih voda	JKGI-11		
Naziv tijela podzemnih voda	CETINA		
Poroznost	Pukotinsko-kavernozna		
Površina (km²)	64,97		
STANJE VODNOG TIJELA			
STANJE	UKUPNA OCJENA STANJA	STANJE	RIZIK OD NEPOSTIZANJA CILJEVA

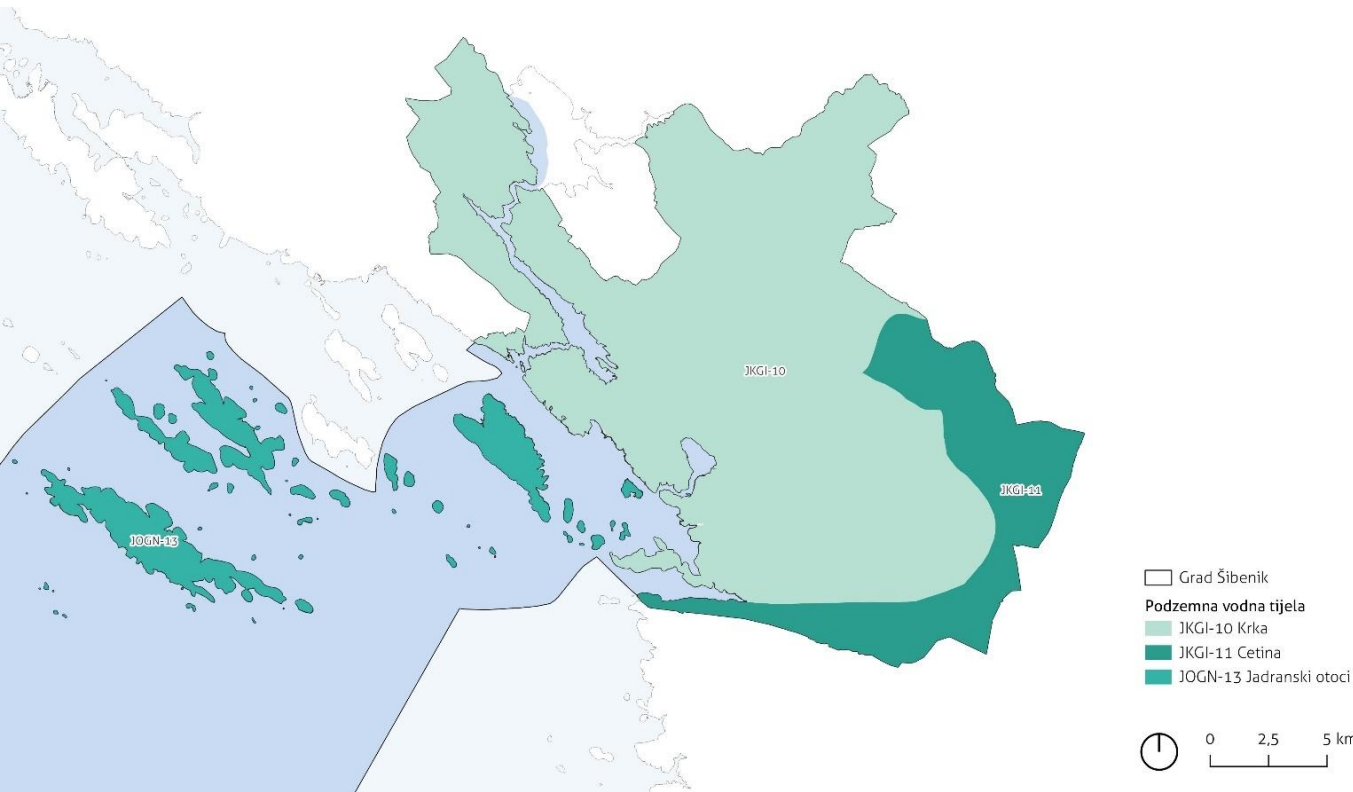
Kemijsko stanje	dobro	Kemijsko stanje	Vjerojatno postiže
Količinsko stanje	dobro	Količinsko stanje	Procjena nepouzdana

Izvor podataka: Hrvatske vode, 2024.

Tablica 7 Podzemno vodno tijelo Jadranski otoci

OPĆI PODACI			
Šifra tijela podzemnih voda	JOGN-13		
Naziv tijela podzemnih voda	JADRANSKI OTOCI		
Poroznost	Pukotinsko-kavernozna		
Površina (km²)	37,85		
STANJE VODNOG TIJELA			
STANJE	UKUPNA OCJENA STANJA	STANJE	RIZIK OD NEPOSTIZANJA CILJEVA
Kemijsko stanje	dobro	Kemijsko stanje	Vjerojatno postiže
Količinsko stanje	dobro	Količinsko stanje	Vjerojatno postiže

Izvor podataka: Hrvatske vode, 2024.

Slika 15 Podzemna vodna tijela na području Grada Šibenika

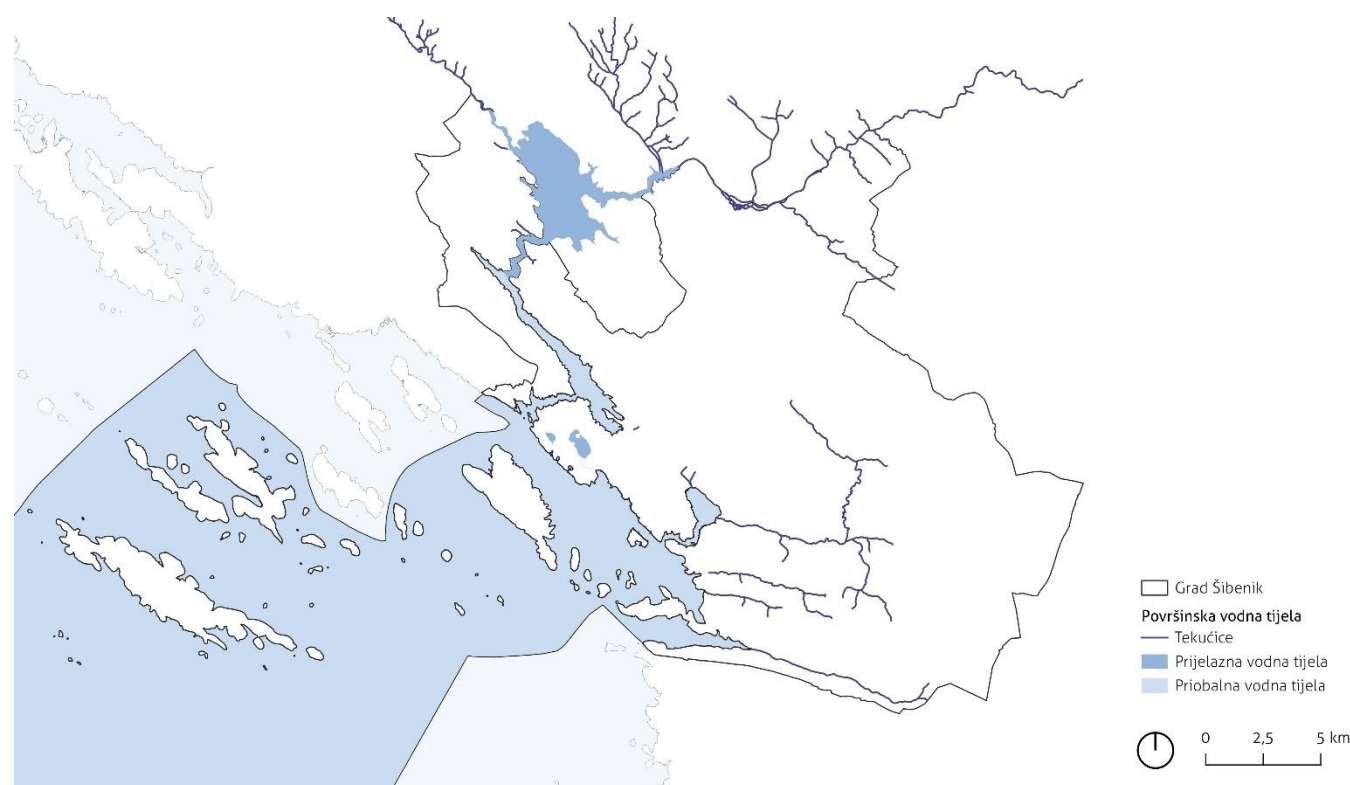
Izvor podataka: Hrvatske vode, 2024.

Na području Grada Šibenika, prema Registru vodnih tijela, identificirano je ukupno deset površinskih vodnih tijela, uključujući šest prirodnih tekućica s manjim pritokama i četiri stajačice (dvije prirodne prijelazne vode i dvije prirodne stajačice). Ukupna duljina tekućica iznosi 102,22 km, pri čemu se ističu najduži vodotoci: Čikola (s pritokama Ljubića i Miljevića draga) s 29,14 km te Dabar s 28,57 km.

Vodotoci Punčka draga i Jasenova imaju vrlo dobro ukupno stanje (ekološko i kemijsko), dok Dabar, Goduča (s pritokom Kozjak) i Čikola s pritokama imaju dobro stanje, pri čemu se očekuje da Čikola do 2027. godine dostigne vrlo dobru razinu. Jedino vodno tijelo s umjereno dobrim stanjem je Krka s pritokom Virine. Analiza osnovnih fizikalno-kemijskih elemenata pokazuje da sve prirodne tekućice u ovom području imaju dobru do vrlo dobru kvalitetu vode.

Prirodne prijelazne i stajaće vode obuhvaćaju površinu od svega 1 km². Prirodne prijelazne vode, Krka i Prokljansko jezero, imaju umjereno ukupno stanje – dok je ekološko stanje ocijenjeno kao dobro, kemijsko stanje nije dostiglo zadovoljavajuću razinu. Unatoč tome, fizikalno-kemijski parametri na ovim vodnim tijelima kreću se u rasponu od dobrih do vrlo dobrih.

S druge strane, prirodne stajačice, Velika Solina i Mala Solina, ocijenjene su s vrlo lošim ukupnim stanjem, pri čemu je ekološko stanje izrazito loše, dok je kemijsko stanje dobro. Osnovni fizikalno-kemijski elementi kvalitete vode također su vrlo loši, osim pojedinih parametara poput prozirnosti, zakiseljenosti i koncentracije nitrata, koji su ocijenjeni vrlo dobrima, dok ukupni fosfor predstavlja najveći problem.

Slika 16 Površinska vodna tijela na području Grada Šibenika

Izvor podataka: Hrvatske vode, 2024.

Staništa i bioraznolikost

Strategijom razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020.-2030. (2024) analizirane su prirodne karakteristike Grada Šibenika poput geoloških i reljefnih obilježja, bioraznolikosti, kopnenih staništa, šuma, flore i faune te invazivnih vrsta. S obzirom da su za pojedine analize korišteni zadnji dostupni podatci navedene analize nisu ponovljene u ovoj Strategiji, već se u nastavku nalazi kratki osvrt na obilježja identificirana Strategijom razvoja zelene infrastrukture, a ista se u cijelosti nalazi u Prilogu ovog dokumenta.

Što se tiče geoloških obilježja, područje Grada Šibenika geološki je pretežno građeno od vapnenaca i dolomita krede te flišnih naslaga i vapnenaca paleogena. Najstarije naslage, dolomiti alb-cenomana, nalaze se na otoku Zlarinu. Vapnenci su taloženi u plitkom moru, a njihova debljina doseže do 700 m. Ova geološka raznolikost utječe na hidrologiju, tlo i razvoj ekosustava. Grad Šibenik nalazi se u mediteransko-azijskom seizmičkom pojasu, ali ne pripada njegovim seizmički najaktivnijim dijelovima. Seizmičke aktivnosti uglavnom su povezane s regionalnim rasjedima i njihovim presjecištima, no rizik od jačih potresa u ovom području nije značajan.

Analizirajući bioraznolikost područja Grada, može se zaključiti da se Šibenik nalazi u mediteranskoj biogeografskoj regiji, koja podržava bogatu bioraznolikost zahvaljujući specifičnim klimatskim i ekološkim uvjetima. Urbani ekosustavi u Šibeniku su raznoliki, uključujući parkove, vrtove, vodene površine i zapuštena zemljišta, koja često pružaju stanište različitim vrstama. Izgradnja i širenje grada doveli su do degradacije prirodnih staništa, što je rezultiralo smanjenjem autohtone flore i faune. Na šibenskom području prevladavaju makije, garizi, kamenjarski pašnjaci i suhi travnjaci. Posebno su značajna močvarna staništa uz rijeku Krku, koja podržavaju specifične biljne i životinjske vrste. Zbog napuštanja tradicionalnih poljoprivrednih i stočarskih praksi, uočava se prirodni povratak vegetacije u nekim područjima.

Područje Grada Šibenika bogato je vrstama tipičnim za mediteransku biogeografsku regiju, uključujući 231 strogo zaštićenu vrstu flore, funge i faune. Oko 40% zaštićenih biljnih vrsta su endemi, a među kritično ugroženima su kopljastolisni zvinčac i piramidalni kravajac, koji rastu na suhim i poljoprivrednim staništima. Nacionalni park Krka dom je rijetke i kritično ugrožene gljive ljutkove pritajnica, dok među beskralješnjacima posebno mjesto zauzima endemski kopneni puž bjelouščana zaklopnica. Kopneno područje Šibenika također nudi potencijalna staništa za rijetke ptice grabljivice, poput krškog sokola, patuljastog i prugastog orla.

S druge strane invazivne strane vrste predstavljaju ozbiljnu prijetnju bioraznolikosti na području Grada Šibenika. One potiskuju autohtone vrste, mijenjaju ekosustave te mogu uzrokovati ekološke i gospodarske štete. Među najproblematičnijima je pajasen (*Ailanthus altissima*), koji se agresivno širi i istiskuje zavičajnu vegetaciju, a također izaziva alergije i oštećuje građevine snažnim korijenovim sustavom. Njegovo uklanjanje u Nacionalnom parku Krka započelo je 2022. godine. Osim pajasena, ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*) uzrokuje zdravstvene probleme, dok srebrnolisna pomoćnica (*Solanum elaeagnifolium*) formira monokulture i ugrožava poljoprivredne kulture. Crvenouha i žutouha kornjača (*Trachemys scripta*) konkuriraju autohtonim vrstama, a zabilježene su u fontanama i vodenim tijelima u Šibeniku. Zelene žabe (*Pelophylax sp.*) i primorska gušterica (*Podarcis siculus*) uspješno se šire, dok crvena palmova pipa (*Rhynchophorus ferrugineus*) ugrožava palme, a octena mušica ploda (*Drosophila suzukii*) napada voćne nasade i vinovu lozu.

Šume na području Šibenika pripadaju mediteranskoj šumskoj regiji i obuhvaćaju eumediteranski i submediteranski vegetacijski pojas. Dominantne šumske zajednice uključuju šume hrasta crnike, alepskog bora i hrasta medunca, pri čemu su mnoge degradirane uslijed dugotrajnog ljudskog utjecaja, uključujući krčenje i nekontrolirano

iskorištavanje. Površine pod autohtonim crnikovim šumama znatno su smanjene te su danas većinom prisutne u degradacijskim oblicima (makija, panjače, garig). Kako bi se sanirala opožarena i gola područja, intenzivno se provodilo pošumljavanje alepskim borom, koji se prirodno proširio i postao dominantna vrsta, no njegova ekspanzija može otežati obnovu izvorne vegetacije. Šume hrasta medunca, karakteristične za submediteranski pojas, također su često u degradiranom obliku, a njihova obnova dodatno je otežana učestalim požarima i prenamjenom zemljišta. Unutar administrativnih granica Grada Šibenika šume zauzimaju 16,7 % površine, pri čemu su većinom klasificirane kao zaštitne šume koje imaju ekološku i zaštitnu funkciju. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 18.817 ha (46 % ukupne površine grada), od čega je 86 % u državnom, a 14 % u privatnom vlasništvu.

Ekološku mrežu Grada Šibenika čine jedno područje očuvanja značajno za ptice (POP) i 19 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS). Osim toga, na području grada nalazi se šest zaštićenih područja – Nacionalni park Krka i pet značajnih krajobrazu, koji zajedno pokrivaju 12 % ukupne površine Grada Šibenika. Nacionalnim parkom Krka upravlja Javna ustanova Nacionalni park Krka, pod nadležnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR), dok upravljanje značajnim krajobrazima provodi Javna ustanova Priroda Šibensko-kninske županije.

4.4. Baština u kontekstu zelene urbane obnove

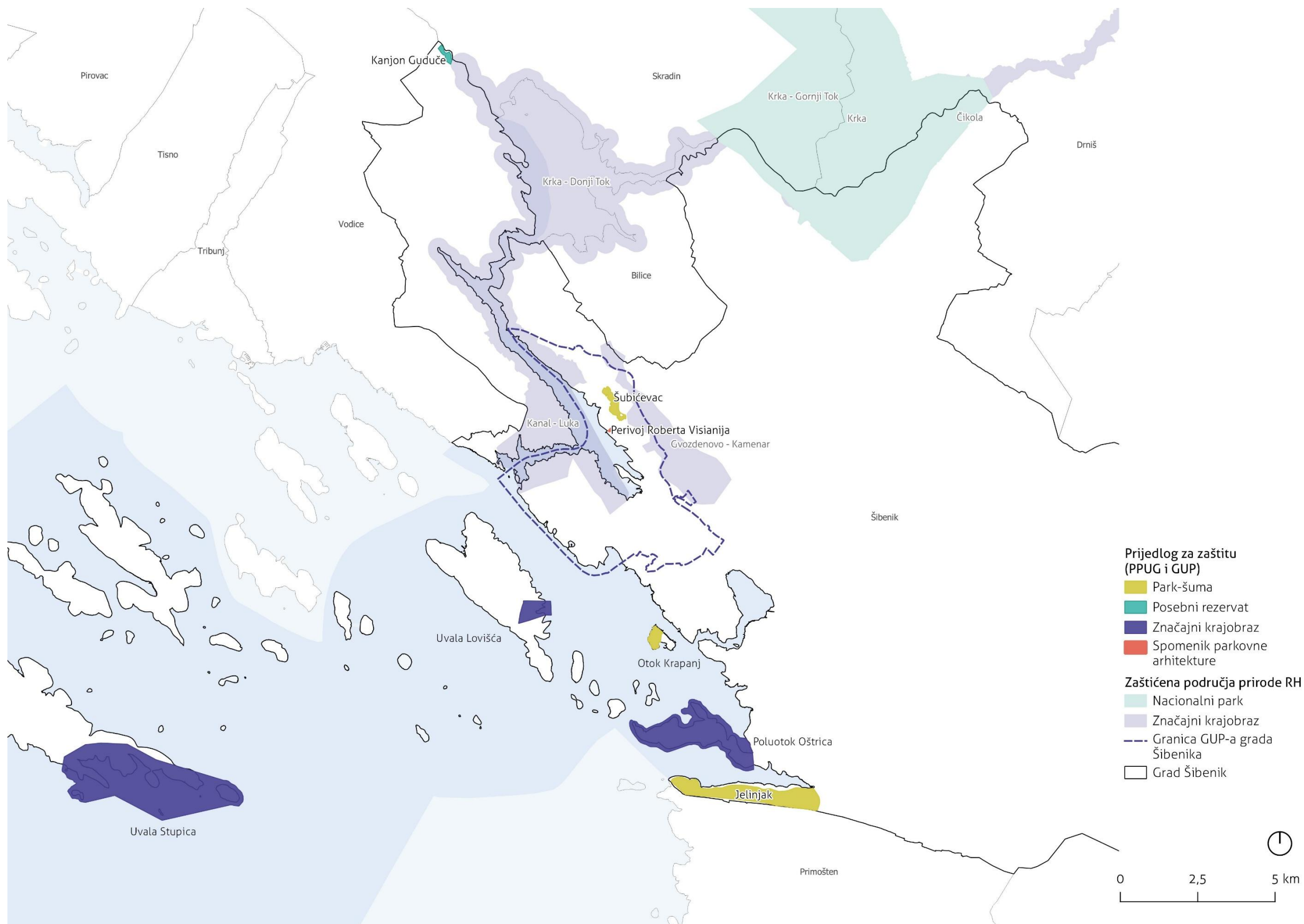
Prirodna baština

Na širem području obuhvata Strategije nalazi se nekoliko zaštićenih područja prirode koja se štite na razini zaštite Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23), prikazanih na sljedećem kartografskom prikazu. Osim navedenih, na području čitave jedinice lokalne samouprave Grada Šibenika, kao i na području obuhvata GUP-a grada Šibenika, važećim prostornim planovima, a koji uključuju PPUG i GUP određeni su vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu na državnoj razini. Područja predložena za zaštitu nalaze se u tablici niže (Tablica 8. Prijedlozi područja prirode za zaštitu prema PPUG i GUP grada Šibenika (Tablica 8), a do proglašenja službene zaštite gore navedenim Zakonom, ova područja štite se mjerama prostornih planova radi očuvanja njihovih prirodnih, estetskih i kulturno-povijesnih vrijednosti.

Tablica 8. Prijedlozi područja prirode za zaštitu prema PPUG i GUP grada Šibenika

Prostorni plan kojim se predlaže zaštita	Kategorija zaštite	Lokacija
PPUG Šibenik	Spomenik prirode	Špilja Tradanj (Zaton)
	Posebni rezervat – ornitološki	Kanjon Guduče
	Značajni krajobraz	Uvale Stupica vela, Stupica mala i Kabal s akvatorijem i otocima
		Uvala Lovišća (otok Zlarin)
		Poluotok Oštrica
	Park – šuma	Šuma na otoku Krapnju
PPUG i GUP grada Šibenika		Šuma Jelinjak
		Šubićevac
GUP grada Šibenika	Spomenik parkovne arhitekture	Područje perivoja R. Visianija uz ulicu V. Nazora
		Vrt sv. Lovre

Izvor: GUP grada Šibenika VIII. ID, PPUG Šibenik V. ID

Slika 17. Prijedlozi područja prirode za zaštitu prema PPUG i GUP grada Šibenika

Izvor: GUP grada Šibenika VIII. ID, PPUG Šibenik V. ID

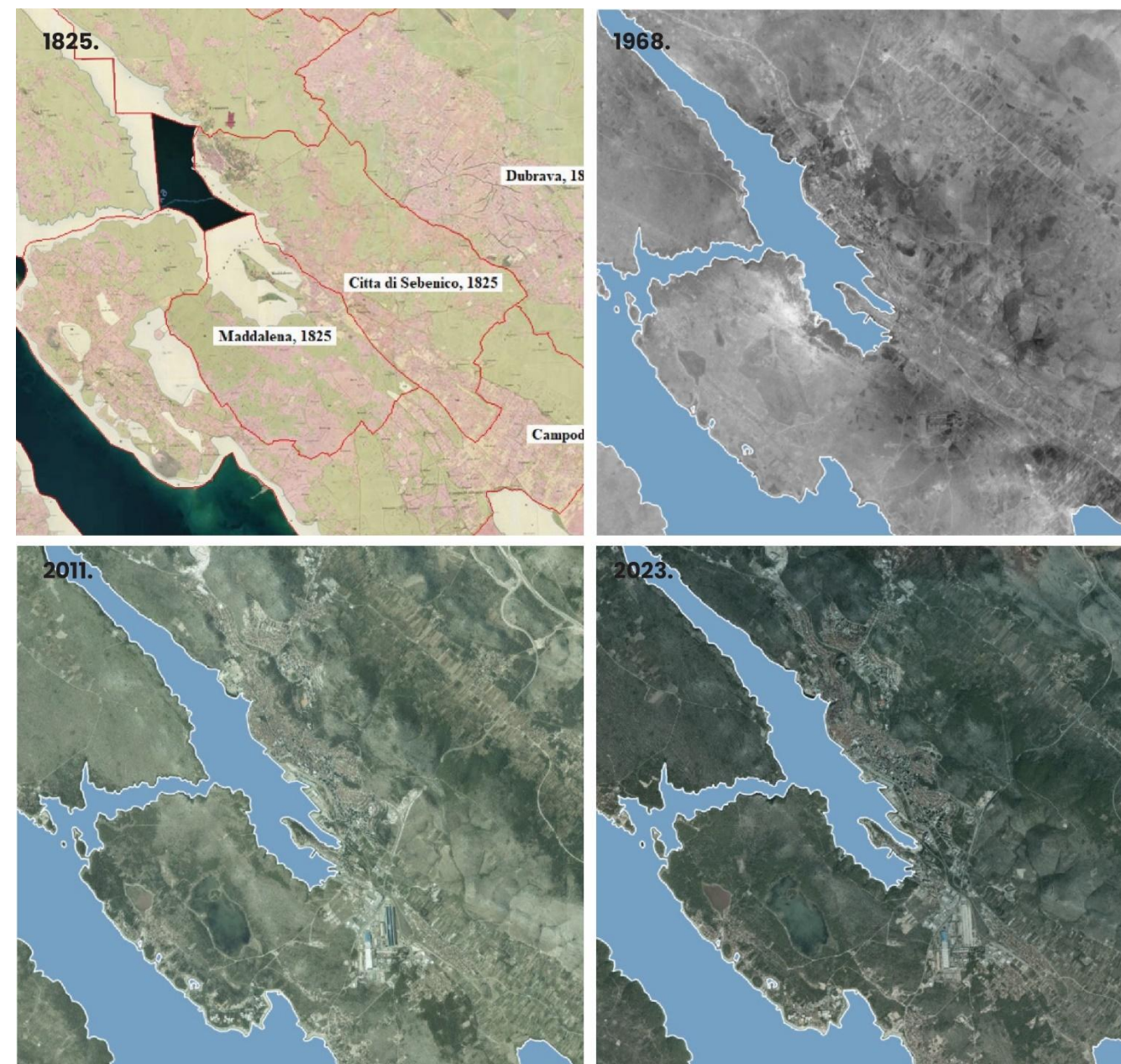
Povijesni pregled razvoja grada

Bogata povijest Šibenika u povijesnim izvorima spominje se od druge polovice 11. stoljeća, iako arheološki nalazi potvrđuju postojanje i u ranijim razdobljima. Grad se razvio na zaravni koja se uzdiže prema povijesnim tvrđavama te predstavlja primjer srednjovjekovne urbanizacije. U pretkomunalnom razdoblju (11.-14. st.) i komunalnom razdoblju (14.-18. st.), grad je oblikovan izgradnjom bedema i specifičnih gradskih kvartova. Tvrđava sv. Mihovila izgrađena je u pretkomunalnom razdoblju, a venecijanska obnova početkom 15. stoljeća donijela je značajne promjene.

U 15. i 16. stoljeću, gradnja u gotičkom i renesansnom stilu, po uzoru na Veneciju, obogatila je Šibenik karakterističnom kamenom arhitekturom. U 17. stoljeću, barokni stil postao je dominantan zbog adaptacija i rekonstrukcija, a rušenje dijelova obrambenog prstena u 18. stoljeću omogućilo je integraciju središta s predgrađima.

Od druge polovice 19. stoljeća, regulacija i uređenje obalne linije, uključujući nasipavanje obale i formiranje rive, značajno su promijenili izgled grada, stvarajući novi vitalni komunalni prostor.

Značajno širenje izgradnje u zaleđe i veći infrastrukturni zahvati dogodili su se u zadnjoj trećini 20. stoljeća, kada su izgrađeni predjeli Meterize, Crnica, Baldekin II, Mandalina, Šubićeva i dr. S druge pak strane **propadanje industrijskih postrojenja**, poput onog na području Batižela krajem stoljeća, znatno je utjecalo na urbano tkivo, ostavljajući **neiskorištene prostore s velikim potencijalom za prenamjenom i razvojem novih vitalnih funkcija grada**.

Slika 18 Pregled razvoja Šibenika

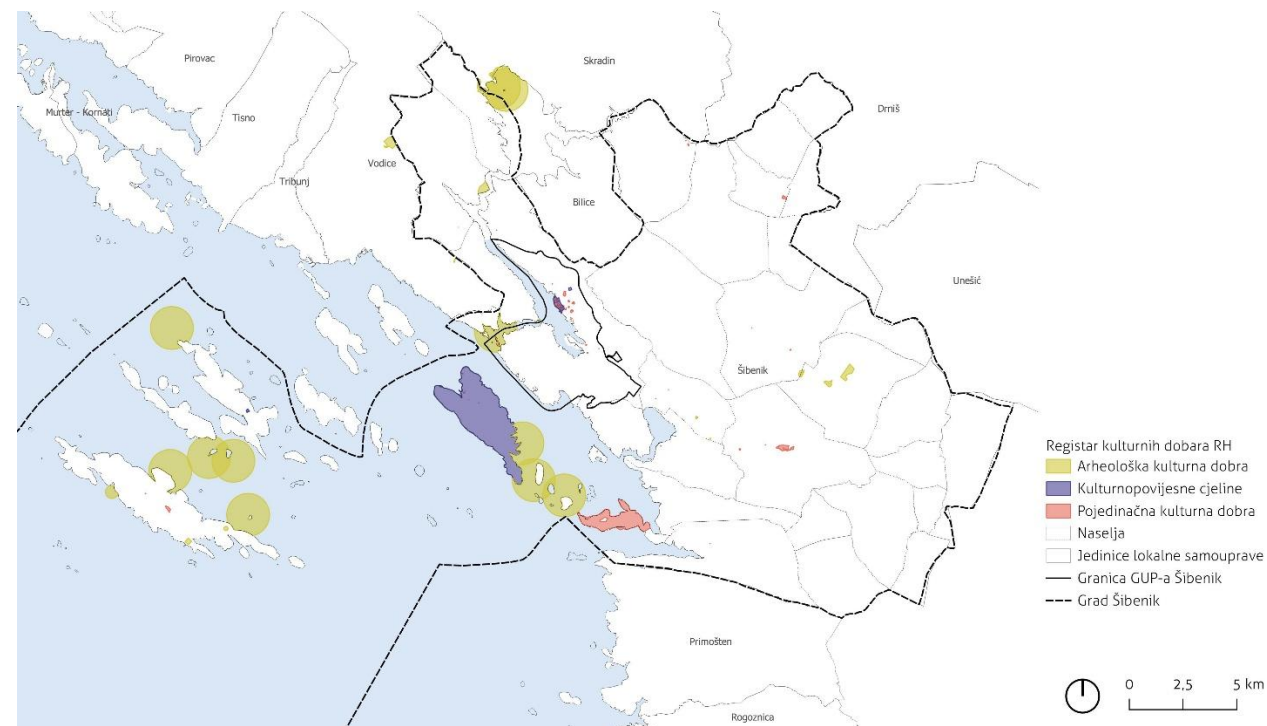
Izvor: Franciskanski katastar Arcanum Maps, Državna geodetska uprava

Kulturna baština

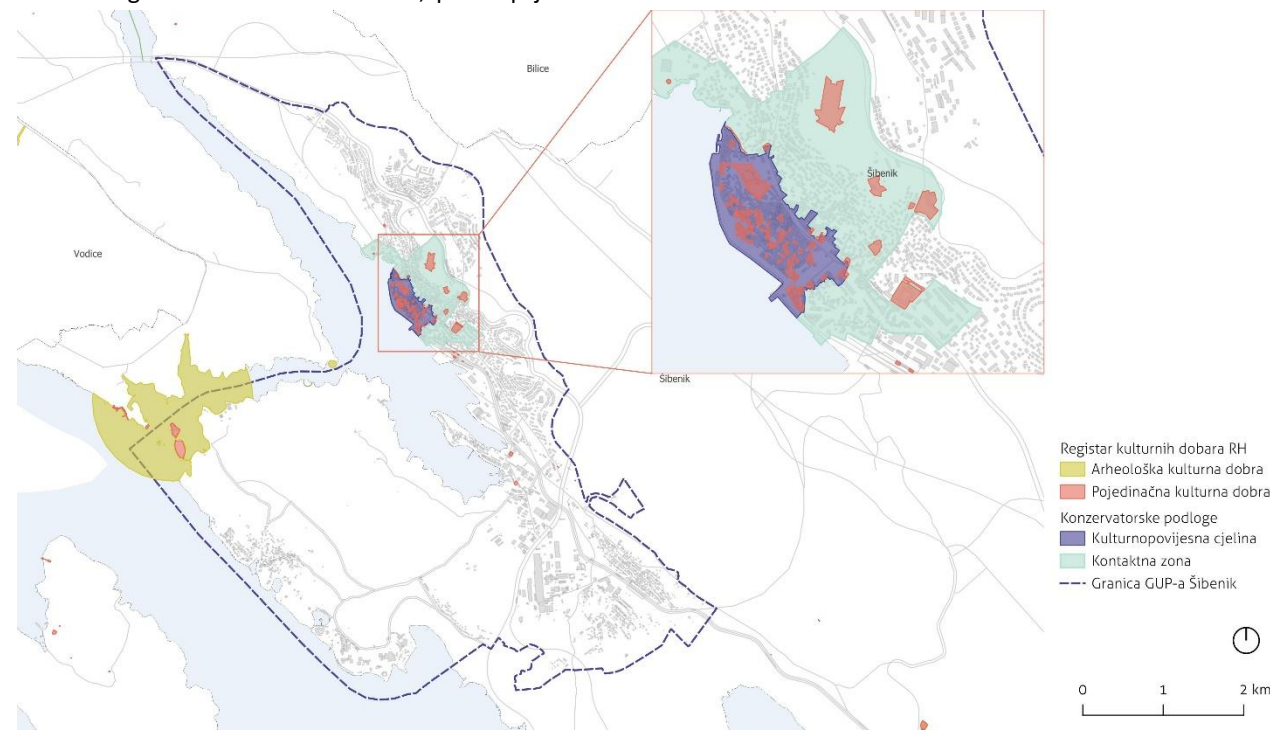
Na području Grada Šibenika nalazi se ukupno 152 kulturna dobra zaštićena prema Registru kulturnih dobara Republike hrvatske, od kojih je 24 arheološka nalazišta i lokaliteta, 5 kulturnopovijesnih cjelina i 123 pojedinačnih kulturnih dobara. Od navedenih, većina kulturnih dobara nalazi se na području GUP-a grada Šibenika.

Na području GUP-a grada Šibenika nalazi se ukupno 94 kulturnih dobara prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, odnosno 1 arheološko nalazište, 2 kulturnopovijesne cjeline i 91 pojedinačnih kulturnih dobara. Od značajnijih kulturnih dobara na području GUP-a izdvajaju se područje kulturno-povijesne cjeline Šibenika (Z-4298), kulturno-povijesna cjelina Park strijeljanih (Z-2019) koji se nalazi na području Šubićevca i Hidroarheološko nalazište

(RST-0777), podvodno nalazište na području kanala sv. Ante kod rta Debeli. Važan element karaktera urbanog dijela Šibenika čini obrambeni sklop vojnih građevina, a koje uključuju tvrđavu sv. Mihovila (Z-2013), tvrđavu sv. Ivana (Z-2015), tvrđavu Barone (Z-2016), Dolački bedem (Z-7305), tvrđavu sv. Nikole (Z-6516), Dvostruki bedem (Z-2025) i zgradu bivše vojarne u Mandalini (Z-6186).

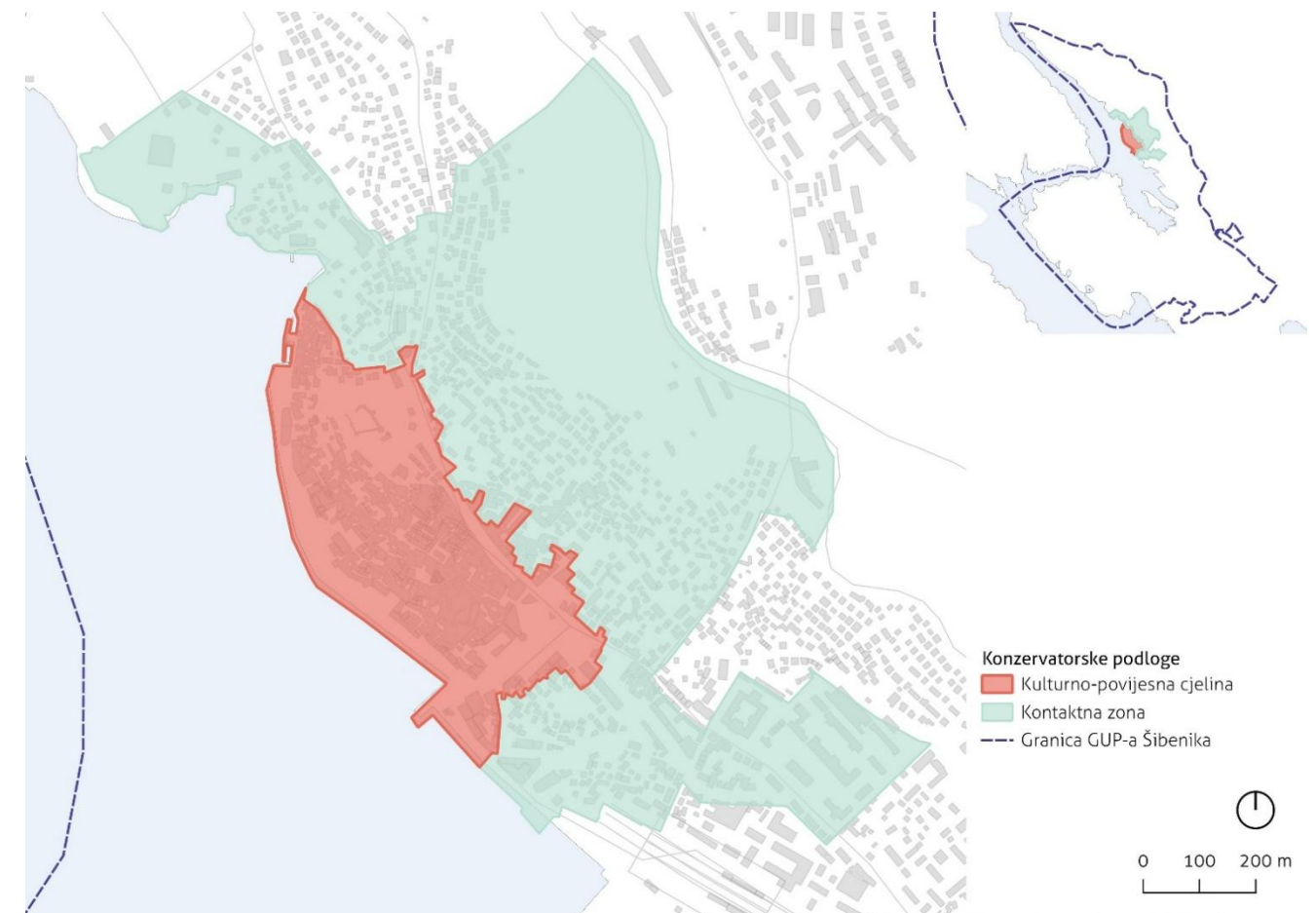
Slika 19. Zaštićena kulturna dobra prema Registru kulturnih dobara RH na području Grada Šibenika
Izvor: Registar kulturnih dobara, pristupljeno 14.2.2024.

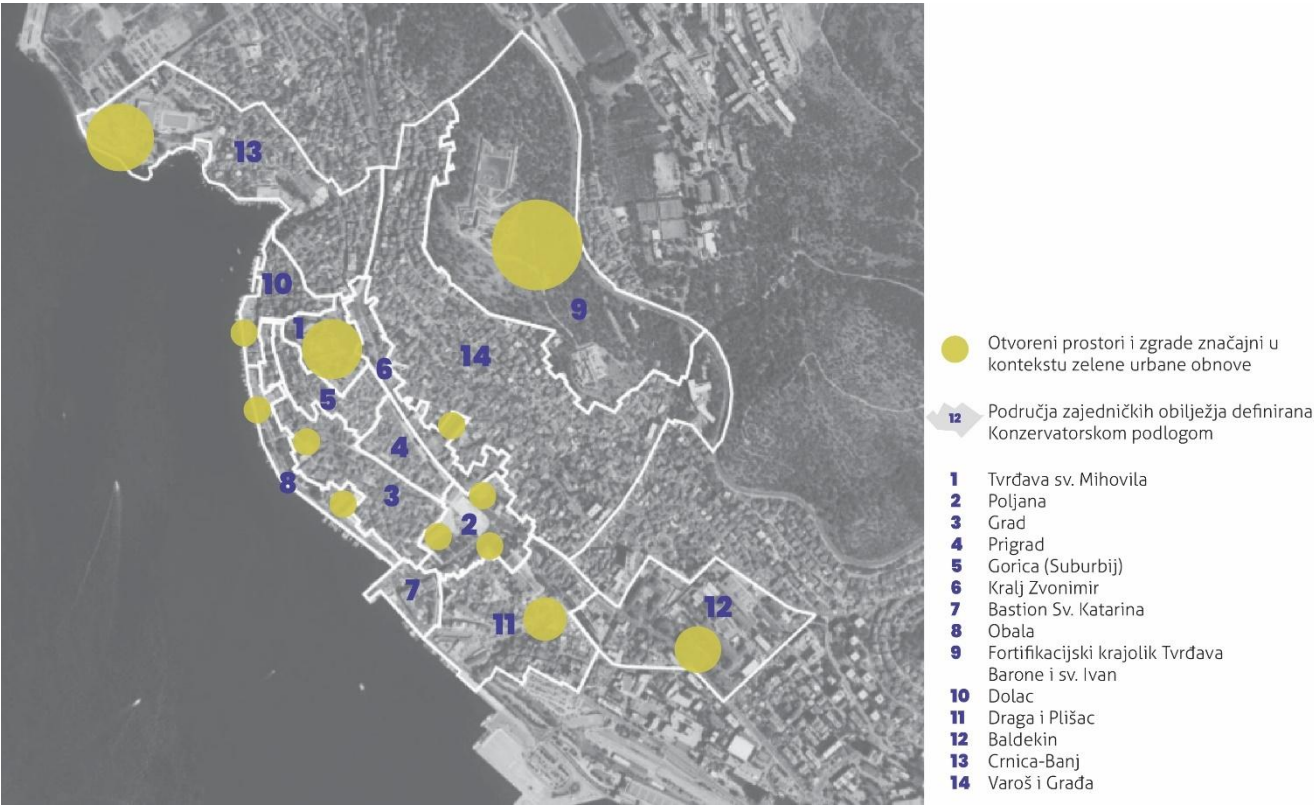
Slika 20. Zaštićena kulturna dobra prema Registru kulturnih dobara RH na području GUP-a grada Šibenika
Izvor: Registar kulturnih dobara, pristupljeno 14.2.2024.

Kulturno-povijesna cjelina Šibenika i zelena urbana obnova

Suvremene prilike naglašavaju potrebu za **integracijom zelene infrastrukture i principa kružnosti u kontekstu kulturne baštine, posebice u vidu ublažavanja i prilagodbe na negativne učinke klimatskih promjena**. Smještaj na obali, gusta izgradnja i suživot vrijednih i degradirajućih prostornih elemenata donose određene izazove na području kulturno-povijesne cjeline Šibenika, kao što su **podizanje razine mora, pojava urbanih toplinskih otoka i smanjenje kvalitete života**, a koje je moguće riješiti primjenom mjera zelene urbane obnove. Za kulturno-povijesnu cjelinu i kontaktnu zonu Šibenika 2022. g. izrađena je digitalna tj. E-konzervatorska podloga prema Standardima i kriterijima za izradu konzervatorske podloge za kulturno-povijesne cjeline gradskih obilježja izrađenim od strane Ministarstva kulture i medija RH. Definirano je ukupno 14 područja zajedničkih obilježja, od kojih se 9 nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini, a 5 u kontaktnoj zoni te je su za svako definirane mjere očuvanja, unaprijeđenja, prihvatljivih promjena i zaštite arheološke baštine. Ova podloga je važna jer definira mogućnosti i ograničenja, a **u identificiranom zaštićenom području nalazi se veći broj značajnih zelenih površina, područja koje je moguće unaprijediti kako bi odgovarala potrebama stanovnika te zgrada i prostora prikladnih za primjenu principa kružnosti**, kao što su Poljana, Perivoj Roberta Visianija, Perivoj Luje Maruna, Obala Franje Tuđmana, Obala palih omladinaca, Trg Republike Hrvatske, Tvrđava sv. Mihovila s okolnim zelenilom, Groblje uz crkvu sv. Ane, sportsko-rekreacijski centar plaža Banj, Tvrđave Barone i sv. Ivan s okolnim zelenilom i šetalištima, zelene površine u Opću bolnicu, tzv. Šarina pekara i dr.

Slika 21. Granice kulturno-povijesne cjeline i kontaktne zone Šibenika
Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH

Slika 22 Prikaz prostora značajnih u kontekstu zelene urbane obnove smještenih u kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH, istraživanje izrađivača

U kontekstu zelene urbane obnove važno je uzeti u obzir mjere propisane konzervatorskom podlogom za područja zajedničkih obilježja, a naročito one koje se odnose na krajobrazno uređenje i ostale aspekt važne za razvoj zelene infrastrukture Šibenika. U nastavku su prikazane mjere propisane Konzervatorskom podlogom relevantne za zelenu urbanu obnovu prema područjima zajedničkih obilježja, a koje su najznačajnije u kontekstu razvoja zelene infrastrukture i kružne obnove prostora. Vidljivo je kako je Konzervatorskom podlogom prepoznat značaj javnih prostora, vrijednih područja s prirodnom vegetacijom i vrlo često tek sporadičnog zelenila u gustom urbanom tkivu.

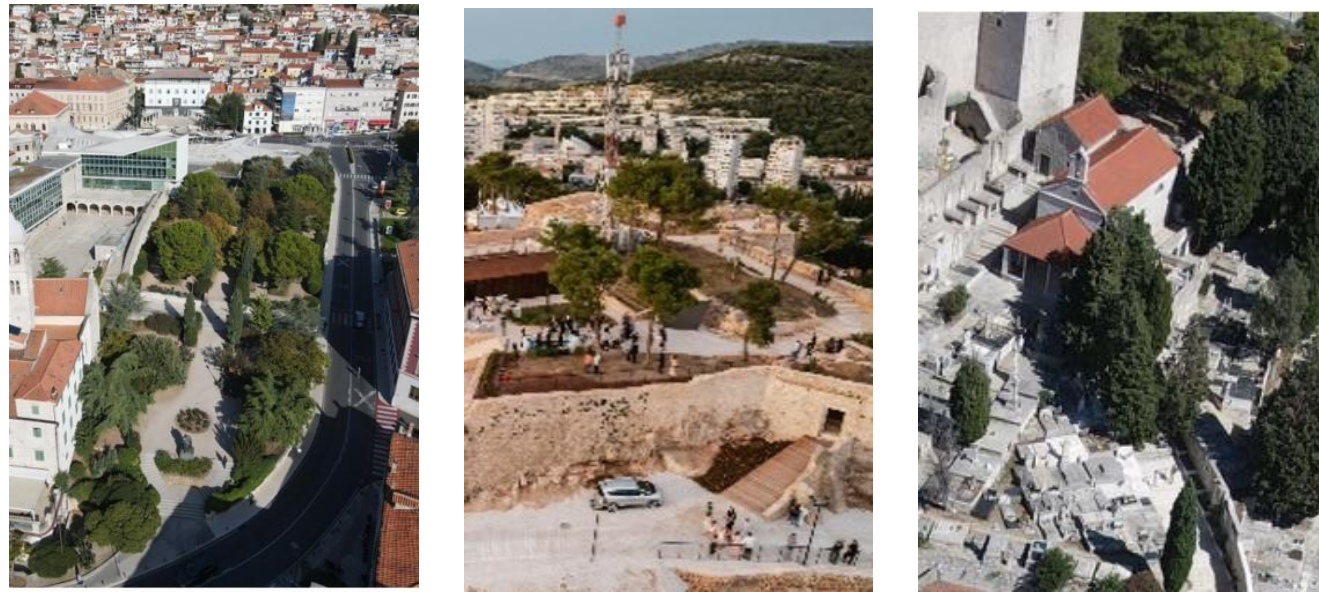
Tablica 9 Mjere propisane Konzervatorskom podlogom relevantne za zelenu urbanu obnovu

Područje zajedničkih obilježja	Mjere propisane Konzervatorskom podlogom relevantne za zelenu urbanu obnovu
1 Tvrđava sv. Mihovila	- očuvanje i održavanje postojećeg zelenila - ozelenjivanje degradiranih zelenih površina - krajobrazno uređenje istočnih padina - obnova i revitalizacija bedema - povezivanje tvrđava
2 Poljana	- očuvanje javnih i drugih uređenih zelenih površina - održavanje uređenih otvorenih prostora - unaprjeđenje Trga I. G. Kovačića - unaprjeđenje energetske učinkovitosti građevina
3 Grad	- unaprjeđenje i održavanje zelenih površina - unaprjeđenje zapuštenih i degradiranih javnih površina i razvoj novih sadržaja
4 Prigrad	- unaprjeđenje i održavanje zelenih površina - obnova povijesnog uzorka parterne obrade - unaprjeđenje zapuštenih i degradiranih javnih površina i razvoj novih sadržaja
5 Gorica (Suburbij)	unaprjeđenje i održavanje zelenila
6 Kralj Zvonimir	- unaprjeđenje i održavanje zelenih površina - preoblikovanje, rekonstrukcija ili zamjenska izgradnja na mjestima nisko vrednovanih i/ili zgrada bez vrijednosti
7 Bastion Sv. Katarina, izgradnja 19. i 20. st.	- krajobrazno uređenje zelenih površina - uklanjanje prometa u mirovanju
8 Obala	- očuvanje postojećeg visokog zelenila - unaprjeđenje javnih površina - unaprjeđenje energetske učinkovitosti građevina - ukidanje ili ograničavanje kolnog prometa
9 Fortifikacijski krajolik Tvrđava Barone i sv. Ivan	pošumljavanje i krajobrazno uređenje površina (uključujući uređenje staza i postavljanje urbane opreme)
10 Dolac	- očuvanje kamenih opločenja ulica i kamenih stubišta - održavanje i unaprjeđenje zelenih površina - rekonstrukcija obale u skladu s postojećim vrijednostima i ambijentom
11 Draga i Plišac	artikulacija i unaprjeđenje središnjeg neizgrađenog prostora između tržnice i obale
12 Baldekin	unaprjeđenje pješačkih površina
13 Crnica-Banj	uređenje zelenih površina
14 Varoš i Građa	uređenje okućnica i zelenih površina

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH – Konzervatorska podloga kulturno-povijesne cjeline Šibenika, MKM

Osim kroz mjere za područja zajedničkih obilježja, Konzervatorska podloga značajna je i u kontekstu uređenja i unaprjeđenja pojedinih javnih otvorenih površina, s obzirom da su neke od njih definirane kao graditeljske i ostale

povijesne strukture te su za iste propisane mjere očuvanja, održavanja i poboljšanje stanja. **Perivoj Roberta Visijanija** vrednovan je kao **pojedinačno zaštićeno kulturno dobro** te je propisana rekonstrukcija pješačkih staza i hortikulturno uređenje u skladu s izvornim konceptom. Za **Groblje uz crkvu sv. Ane**, također vrednovano kao **pojedinačno zaštićeno kulturno dobro**, definirana je mjera izrade projekta obnove groblja i pripadajućih javnih površina. U kontekstu primjene principa kružnosti, treba istaknuti kako je za tvrđave sv. Mihovila, sv. Ivana i Barone omogućena je ograničena primjena mjera energetske učinkovitosti.

Slika 23 Pojedinačno zaštićena kulturna dobra

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH – Konzervatorska podloga kulturno-povijesne cjeline Šibenika, MKM

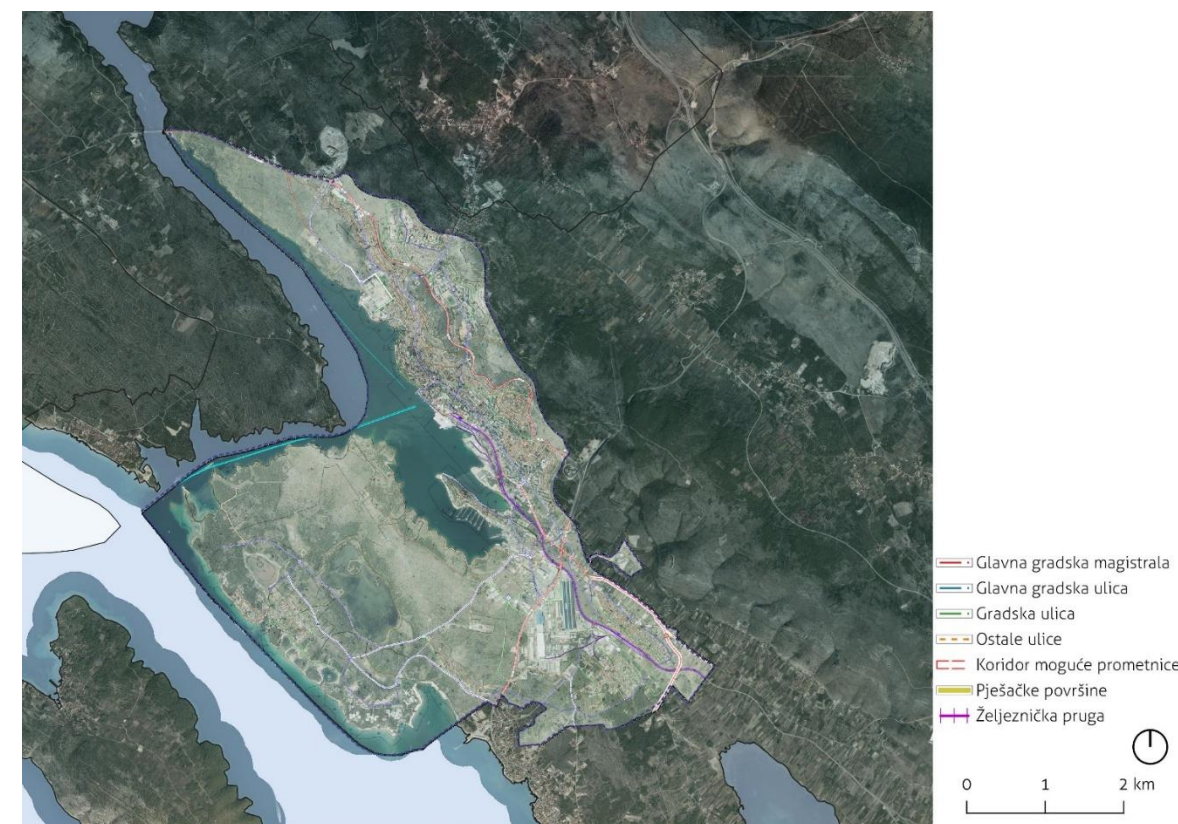
4.5. Analiza prometa i održive mobilnosti

GUP grada Šibenika definira strateške prometne pravce od važnosti za državu, županiju i sam grad, čime osigurava osnovu za daljnji razvoj prometne mreže. Unutar obuhvata GUP-a definirane su prometne građevine od državne važnosti, uključujući brzu cestu Šibenik-Drniš-Knin-granica BiH, državne ceste D8 i D58, kao i planiranu obilaznicu Ražina i Brodarice. Na županijskoj razini, posebna pozornost posvećena je razvoju željezničkih građevina i industrijskih kolosijeka radnih zona. Grad Šibenik također prepoznaje važnost unapređenja prometnih površina unutar svojih infrastrukturnih sustava, uključujući uličnu mrežu, parkirališta, biciklističke staze, pješačke zone te javni prijevoz.

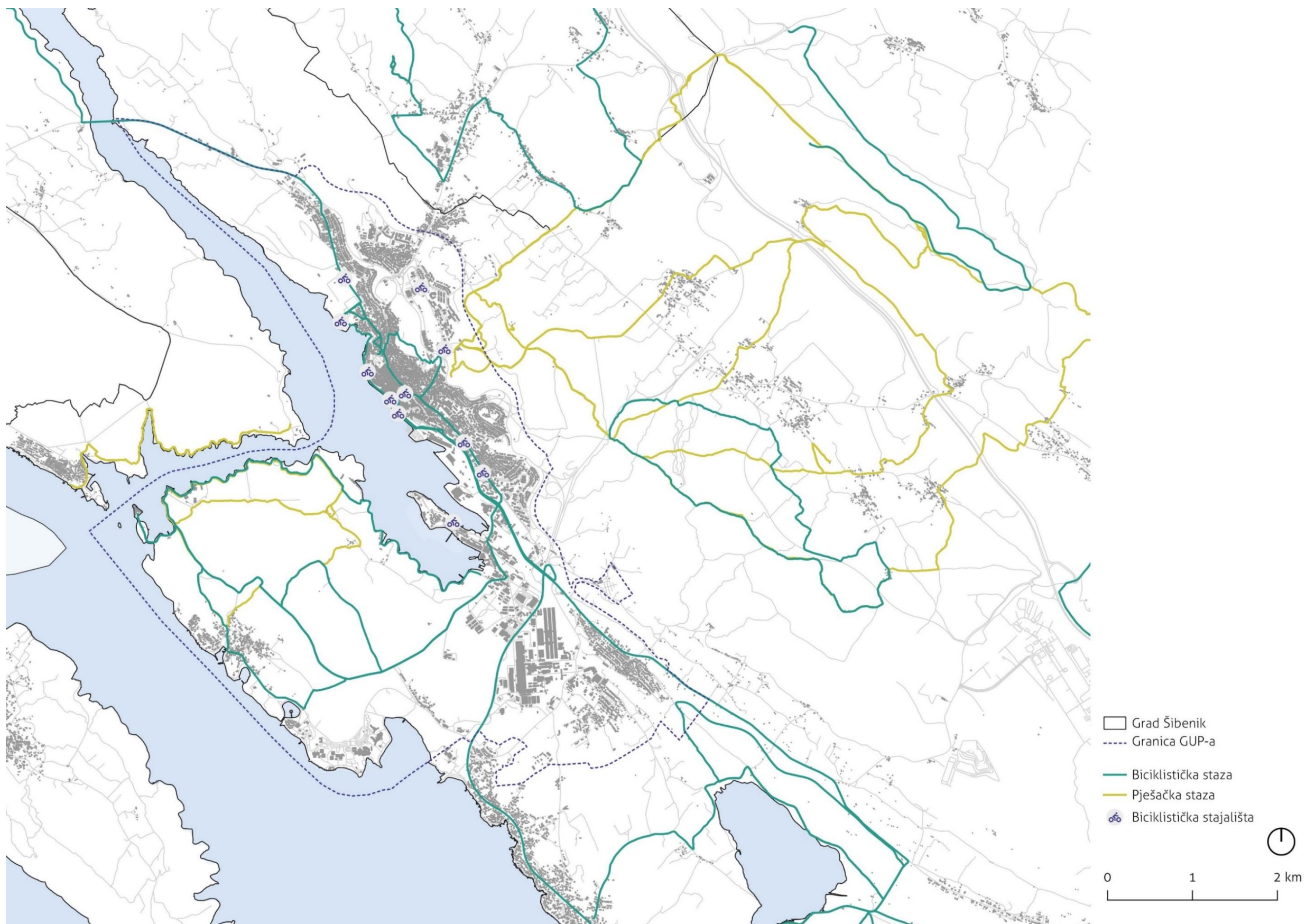
Komunikacijski pravci, poput pješačkih i biciklističkih staza i ruta, ključni su za razvoj ZI. Njihovo uređenje značajno utječe na kvalitetu boravka i učestalost korištenja te omogućuje različite aktivnosti. Biciklistički i pješački promet sve više dobivaju na važnosti kao održivi oblici mobilnosti koji pridonose smanjenju prometnih gužvi, poboljšanju kvalitete zraka i općoj kvaliteti života stanovnika. Unutar GUP-a prepoznata je potreba za razvojem i poboljšanjem biciklističkih i pješačkih koridora, čime se osigurava sigurnije i učinkovitije kretanje unutar urbanog i prigradskog područja. Biciklistički promet predstavlja jedan od najekološkijih i najzdravijih načina kretanja unutar grada. GUP Šibenika eksplicitno definira razvoj biciklističke infrastrukture kroz mrežu biciklističkih staza i traka, što je ključno za poticanje ovog načina mobilnosti. Prema GUP-u, biciklističke staze i trake mogu se graditi kao zasebne površine unutar profila ulica ili kao dio kolnika ili pješačkih staza, obilježene prometnom signalizacijom. Na potezima označenim na kartografskom prikazu Prometne mreže GUP-a izgradnja biciklističkih staza je obavezna. Minimalne širine staza su definirane: 1,5 m za jednosmjerni promet i 2,5 m za dvosmjerni promet, uz mogućnost dodavanja zaštitne širine od 0,75 m uz kolnik. Biciklističke staze planirane su tako da se integriraju s postojećim cestovnim i pješačkim prometnicama, čime se osigurava kontinuitet i sigurnost kretanja biciklista. Posebna pažnja posvećena je smanjenju brzine motornih vozila na 50 km/h u zonama gdje biciklističke staze nisu odvojene zaštitnom širinom. Uzdužni nagibi biciklističkih staza ograničeni su na 8%, s iznimkama do 10% u slučaju specifičnih terenskih uvjeta, što osigurava udobnost i sigurnost za bicikliste, posebno u gradskim područjima s naglašenim visinskim razlikama. Biciklističke staze planirane su tako da povezuju ključne dijelove grada, uključujući prometne čvorove, stambene zone, turističke atrakcije i prirodne resurse, čime se omogućuje brzo i jednostavno kretanje biciklom, smanjujući ovisnost o motornim vozilima.

Prema podacima turističke zajednice Šibensko-kninske županije (*Bike and Hike*), na ovom području postoji 13 biciklističkih staza ukupne duljine 184,6 km te 11 pješačkih staza ukupne duljine 120,13 km (Slika 25). Biciklističke staze uglavnom su makadamski putovi bez dodatne infrastrukture poput drvoreda ili popratnih sadržaja, dok su pješačke staze neuređene, neoznačene i samim time nesigurne. Što se tiče pješačkog prometa, GUP Šibenika predviđa razvoj opsežne mreže pješačkih zona, putova i drugih površina namijenjenih pješacima. U središtu grada planirane su pješačke zone, obalne šetnice i drugi pješački pravci. Glavni pješački pravci obvezno se grade na potezima označenim na kartografskom prikazu, uz mogućnost uređenja dodatnih pješačkih ulica, trgova i putova. Širine pješačkih površina definirane su na 2,0 m za samostalne prometne pravce i 1,75 m za površine uz kolnik. Pješačke površine moraju biti kontinuirane i pristupačne za sve korisnike, uključujući osobe s invaliditetom i roditelje s dječjim kolicima. Na raskrižjima i drugim kritičnim točkama predviđeni su upušteni rubnjaci kako bi se omogućio

nesmetan prijelaz pješaka. Uz glavne pješačke pravce planirana je sadnja drvoreda i uređenje zelenih pojaseva, čime se poboljšava kvaliteta javnog prostora i stvara ugodno okruženje za pješake. Sve javne površine namijenjene pješacima mogu se uređivati zelenilom, što doprinosi estetskoj i ekološkoj vrijednosti grada. Gradska jezgra određena je kao pješačka zona, s ograničenim kolnim prometom koji je dopušten samo za interventna vozila i opskrbu, čime se osigurava mirno i sigurno okruženje za pješake, potičući šetnju i druge oblike održive mobilnosti. Grad Šibenik pristupio je izradi studije analize potencijala razvoja Parkiraj i Vozi (Park&Ride) i Bicikliraj i Vozi (Bike& Ride) sustava na svom administrativnom području, a kako bi se stvorila analitička podloga za uvođenje i razvoj usluga u budućnosti. Naglasak je posebno na potencijalu razvoja sustava mikromobilnosti, javnim biciklima i romobilima, koji bi postali dio sustava javnog prijevoza u Šibeniku. Biciklistički i pješački promet ključni su elementi ovog pristupa, ali važno je naglasiti i ulogu javnog prijevoza, željezničkog prometa i planiranih žičara za povezivanje turističkih atrakcija. Biciklističke staze i pješačke zone planirane su tako da se povezuju s autobusnim kolodvorima, stanicama i terminalima, omogućujući jednostavno prelaženje između različitih oblika prijevoza, čime se osigurava efikasnija mobilnost i smanjuje potreba za korištenjem osobnih vozila. Planirana izgradnja žičare za povezivanje tvrđava Sv. Mihovil, Sv. Ivan i Šubićevac (Barone) dodatno će poboljšati mobilnost unutar grada, smanjujući prometno opterećenje na cestovnoj mreži i pružajući atraktivan način kretanja za turiste i stanovnike. Razvoj biciklističkog i pješačkog prometa izravno doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova i buke, čime se poboljšava kvaliteta zraka i životnog okoliša u gradu, što je u skladu s ciljevima održivog razvoja i zaštite okoliša. Na području grada Šibenika uspostavljen je Nextbike sustav javnih bicikala sa stajalištima na više lokacija unutar područja obuhvata ove Strategije. Trenutno je u planu povećanje kapaciteta tj. u procesu je nabava 50 novih bicikala i 5 punionica.

Slika 24 Prometna mreža na području GUP-a Šibenik
Izvor: GUP Šibenik, kartografski prikaz 2. Prometna mreža

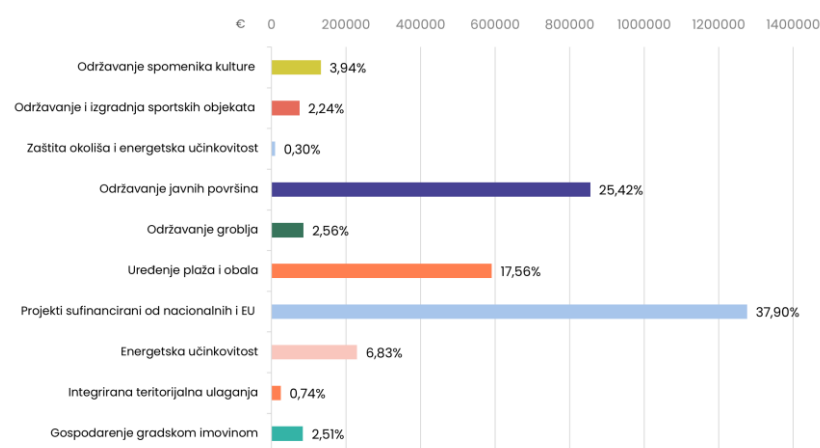

Slika 25 Biciklistička i pješačka infrastruktura na širem području obuhvata GUP-a

Izvor: Bike and Hike, 2025.; Službene stranice Grada Šibenika, 2025.; NextBike, 2025.

4.6. Analiza javnih ulaganja kroz gradski proračun

Analiza javnih ulaganja kroz gradski proračun u projekte i teme vezane uz zelenu infrastrukturu i kružno gospodarjenje prostorom i zgradama izrađena je na temelju javnih podataka proračuna Grada Šibenika za 2025. godinu, te analiza prikazuje okvirne rezultate s obzirom na identificirane projekte i ulaganja u zelenu urbanu obnovu. Tijekom 2023. godine, ostvarena ulaganja u projekte zelene infrastrukture i kružnog gospodarjenja većinski su se odnosila na sufinancirane projekte od strane nacionalnih i EU fondova u ukupnoj vrijednosti od **3.367.426,47 €**, odnosno 37,9% ukupnih ulaganja u zelenu infrastrukturu i kružno gospodarstvo. Navedeni projekti uključuju Rekonstrukciju parka Rasadnik, uređenje javne površine trga u Raslini i košarkaško igralište na Žirju. Osim navedenog, značajan udio (25,4%) uložen je i u održavanje javnih površina od ukupno **855.856,07 €**, a koje je obuhvatilo održavanje javnih površina, zelenih površina i javnih fontana. Osim navedenog, tijekom 2023. g. izdvajaju se značajni završeni projekti u Gradu poput Studentskog doma Palacin u vrijednosti 11.328.702,31€, ali i projekt revitalizacije tvrđave svetog Ivana u vrijednosti 49.143.692, 95 HRK dovršen u 2022. godini.

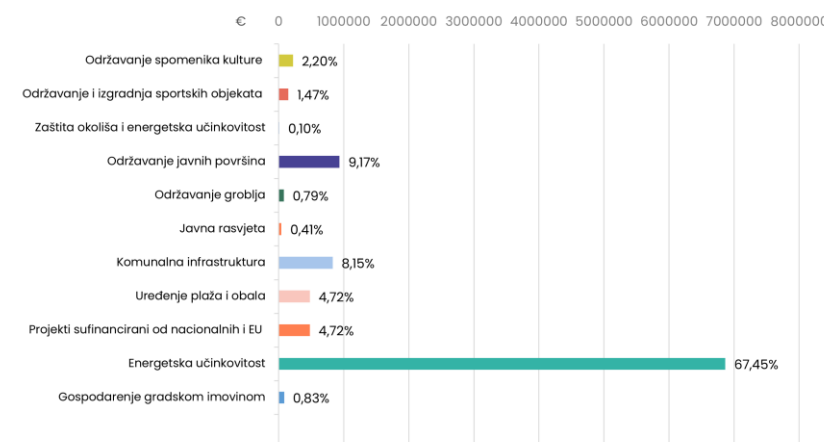

Slika 26. Ostvarena ulaganja gradskog proračuna Šibenika u teme zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva tijekom 2023. godine

Izvor: Grad Šibenik, Urbanex d.o.o.

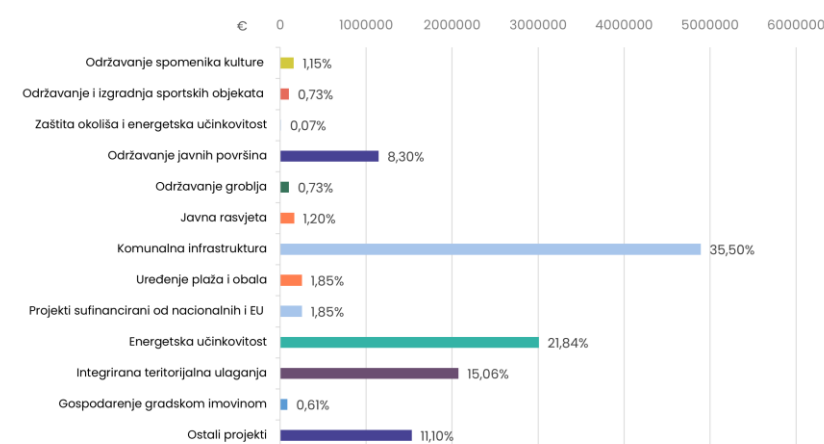
Planirana ulaganja gradskog proračuna u 2024. godine za projekte i aktivnosti zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva uključuju budžet od ukupno **10.179.241 €**, od čega je najveći udio namijenjen za projekte energetske učinkovitosti u vrijednosti od 6.865.625 €, odnosno 67,4% proračuna u dijelu koji se odnosi na projekte zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva. Navedeni projekti energetske učinkovitosti odnose se na energetsku obnovu javnih zgrada poput OŠ Petra Krešimira IV, Sportski centar Ljubica, Športski centar Bazeni Crnica, Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku, Gradska knjižnica Juraj Šižgorić i Muzej grada Šibenika. Za održavanje javnih površina (javnih, zelenih i površina groblja) tijekom 2024. godine predviđeno je 933.000,00 €, dok je za projekte komunalne infrastrukture predviđeno 830.000,00 €, a koji uključuju projekte poput uređenja nogostupa u ulici Bribirskih knezova (150.000,00 €), uređenje dječjih i sportskih igrališta (355.000,00 €), uređenje nogostupa u ulici Stipe Ninića (25.000,00 €), uređenje nogostupa u ulici Vladimira Nazora (100.000,00 €), izgradnja biciklističke staze (50.000,00 €), uređenje platoa ispred Biskupijskog marijanskog svetišta Gospe Vrpoljačke (50.000,00 €) i uređenje javnih

površina u Jurasima (100.000,00 €). Potrebno je spomenuti i projekt regionalnog znanstveni centar RaSTEM u vrijednosti 2.042.449,12 € koji je dovršen 2024. godine. Kroz sredstva ITU mehanizma, Grad Šibenik će izgraditi novi Vatrogasni dom u zoni bivše vojarne Bribirski knezovi, te Centar za mlade i Centar za borbu protiv klimatskih promjena.

Slika 27. Planirana ulaganja gradskog proračuna Šibenika u teme zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva tijekom 2024. godine

Planirana ulaganja gradskog proračuna za 2025. godinu u vidu zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva primarno se fokusiraju na ulaganju u komunalnu infrastrukturu s ukupno 4.892.000,00 €, a koja uključuju projekte poput izgradnje podzemnih kontejnera po GČ, rekonstrukcije ulica, uređenje cesta i ulica, sanaciju i rekonstrukciju pomorskog dobra, uređenje dječjih i sportskih igrališta, uređenje javnih površina i dr. Također su planirana značajna ulaganja u energetska učinkovitost, gdje se nastavlja s projektima energetske obnove zgrada iz 2024. godine u planiranoj vrijednosti od 3.009.000,00 €. Značajnu stavku čine i Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) s ukupno 84.661,00 € u svrhu upravljanja gradskom imovinom, odnosno za razvoj projekta Batižele. Ostali projekti uključuju uređenja kupališta Jadrija i uređenje prostora Vanjski u predviđenoj vrijednosti od 1.530.000,00 €. U proračunskoj godini planirana su sredstva za projekt ozelenjivanja rive "Zeleni koridor na rivi" u vrijednosti 180.000,00 €.

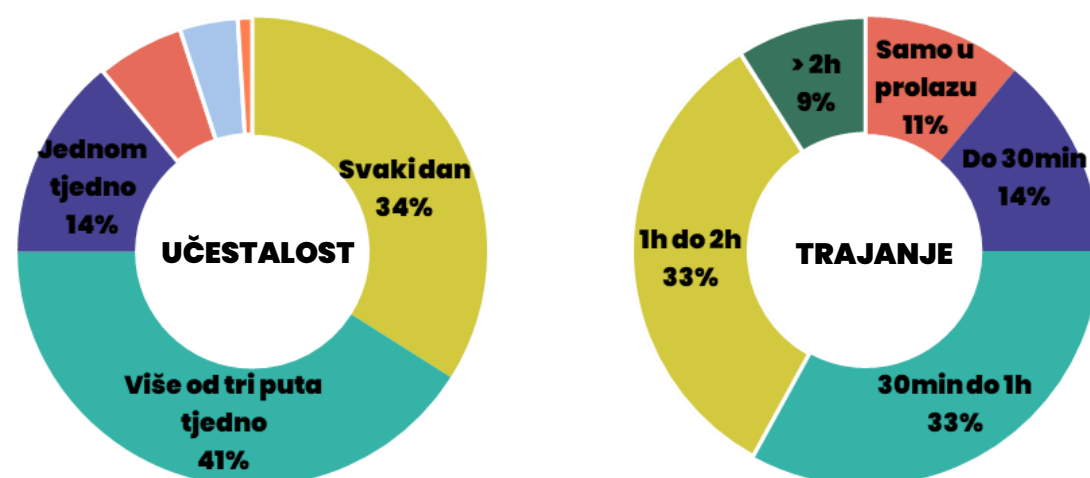

Slika 28. Planirana ulaganja gradskog proračuna Šibenika u teme zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva tijekom 2025. godine

Izvor: Grad Šibenik, Urbanex d.o.o.

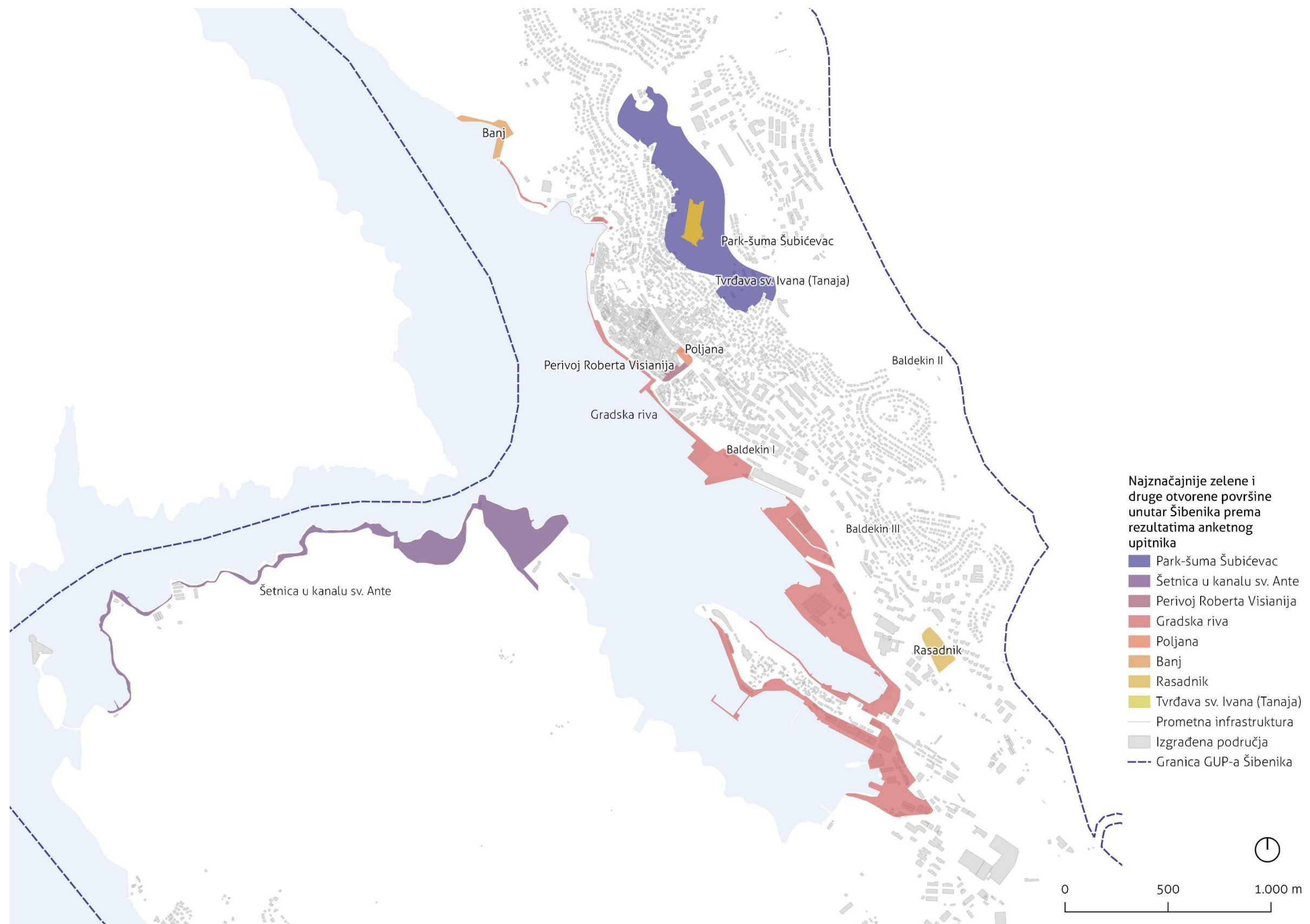
4.7. Intenzitet korištenja zelenih i drugih javnih otvorenih površina

Anketnim upitnikom ispitan je intenzitet korištenja zelenih i drugih javnih otvorenih površina na području Šibenika, a koji podrazumijeva **učestalost korištenja, trajanje boravka i konkretne najposjeđivane lokacije**. Učestalost posjećivanja i korištenja parkova, šetališta, dječjih igrališta, trgova i drugih otvorenih površina među ispitanicima prilično je visoka. Rezultati anketnog upitnika pokazali su da najveći udio ispitanika (41%) boravi na zelenim i javnim površinama više od tri puta tjedno, ali ne svaki dan. Čak **34% ispitanika svaki dan boravi na javnim i zelenim površinama**, a jednom tjedno boravi do 14% ispitanika. Navedeni rezultati pokazuju da 89% ispitanika koristi javne i zelene površine na svakodnevnoj i tjednoj bazi, što ukazuje na njihov velik značaj među stanovnicima. Gledajući prosječno provedeno vrijeme zadržavanja i boravka na javnim zelenim i otvorenim površinama u jednom danu, **većina ispitanika (66%) navela je duljinu trajanja između 30 minuta i dva sata**. Manje od 30 min se zadržava tek 14% ispitanika, a nekoliko sati boravi oko 9% ispitanika. **11% ispitanika ne boravi na javnim zelenim i otvorenim površinama, odnosno prolazi njima bez zadržavanja**. Navedeno ukazuje na **potrebu za unaprjeđenjem i uređenjem** zelenih površina te razvojem novih sadržaja koji bi ispitanike naveli na duži boravak. U odnosu na anketni upitnik kojim je 2022. g. u sklopu izrade Strategije zelene infrastrukture ispitana učestalost i trajanje boravka na zelenim površinama, može se zaključiti kako se trajanje boravka uglavnom nije promijenilo, no učestalost korištenja je značajno porasla. Naime, u odnosu na prije nekoliko godina, gotovo 15% više ispitanika na otvorenim površinama boravi na dnevnoj ili tjednoj bazi. Potrebno je naglasiti kako upitnik nije proveden na istom uzorku, stoga su usporedni rezultati tek okvirni.

Anketnim upitnikom ispitanici su naveli zelene i druge otvorene javne površine u Šibeniku koje najčešće posjećuju i koriste. Među zelenim i drugim otvorenim javnim površinama koje najčešće koriste, gotovo trećina ispitanika izdvojila je **Park-šumu Šubićevac**, petina **Perivoj Roberta Visianija**, a treća po redu je **šetnica u Kanalu sv. Ante** (navelo ju je 16% ispitanika). Navedeno ukazuje kako **stanovnici teže boravku u prostorima s prirodnim karakteristikama i većim udjelom vegetacije**. Od ostalih površina kao najčešće korištene slijede riva (6%), park Rasadnik (6%), Baldekin (5%), dječja igrališta (u različitim dijelovima grada) (4%), Perivoj Luje Marune (4%), Poljana (3%), Jamnjak (2%) te plaža Banj. Izdvojene su i plaže u Grebaštici, otvoreni prostori na Zlarinu te u Zatonu. Određen dio ispitanika navelo je kako ne koristi otvorene površine zbog njihovog lošeg stanja ili nedostupnosti mjestu stanovanja.

Od postojećih javnih otvorenih i zelenih površina, ispitanici anketnog upitnika kao najznačajnije unutar Šibenika izdvojili su **Park-šumu Šubićevac** (31,3%), **šetnicu u kanalu sv. Ante** (12,16%), **perivoj Roberta Visianija** (11,25%), gradsku rivu (9,42%), trg na Poljani (5,78%) i druge zelene površine na području Baldekina (2,13%), Banj (2,13%), Rasadnik (1,52%), Jadriju (1,22%) i tvrđavu sv. Ivana (Tanaja) (0,91%). Navedene zelene i druge otvorene javne površine odlikuju se određenim stupnjem uređenosti u obliku staza, urbane opreme i informativnih sadržaja, te visok stupanj prekrivenosti krošnjama. Najveći dio izdvojenih najznačajnijih površina prema ispitanicima nalazi se u centru i širem centru grada. Iako je šetnica u kanalu sv. Ante udaljena od gradskog centra, prepoznata je kao druga najznačajnija zelena površina, što ukazuje na njenu posebnu vrijednost za građane. Također je važno naglasiti kako podjednak broj ispitanika smatra zelene površine u centru grada i gradskim četvrtima kao najznačajnije, što ukazuje na **važnost decentraliziranih zelenih površina i zelene infrastrukture kao sastavnog dijela urbane matrice**. Određen broj ispitanika naglasio je kako su sve zelene površine unutar grada Šibenika jednako značajne radi sve većih potreba građana za boravkom i rekreacijom na otvorenom, kao i smanjenju pojava klimatskih promjena poput urbanih toplinskih otoka.

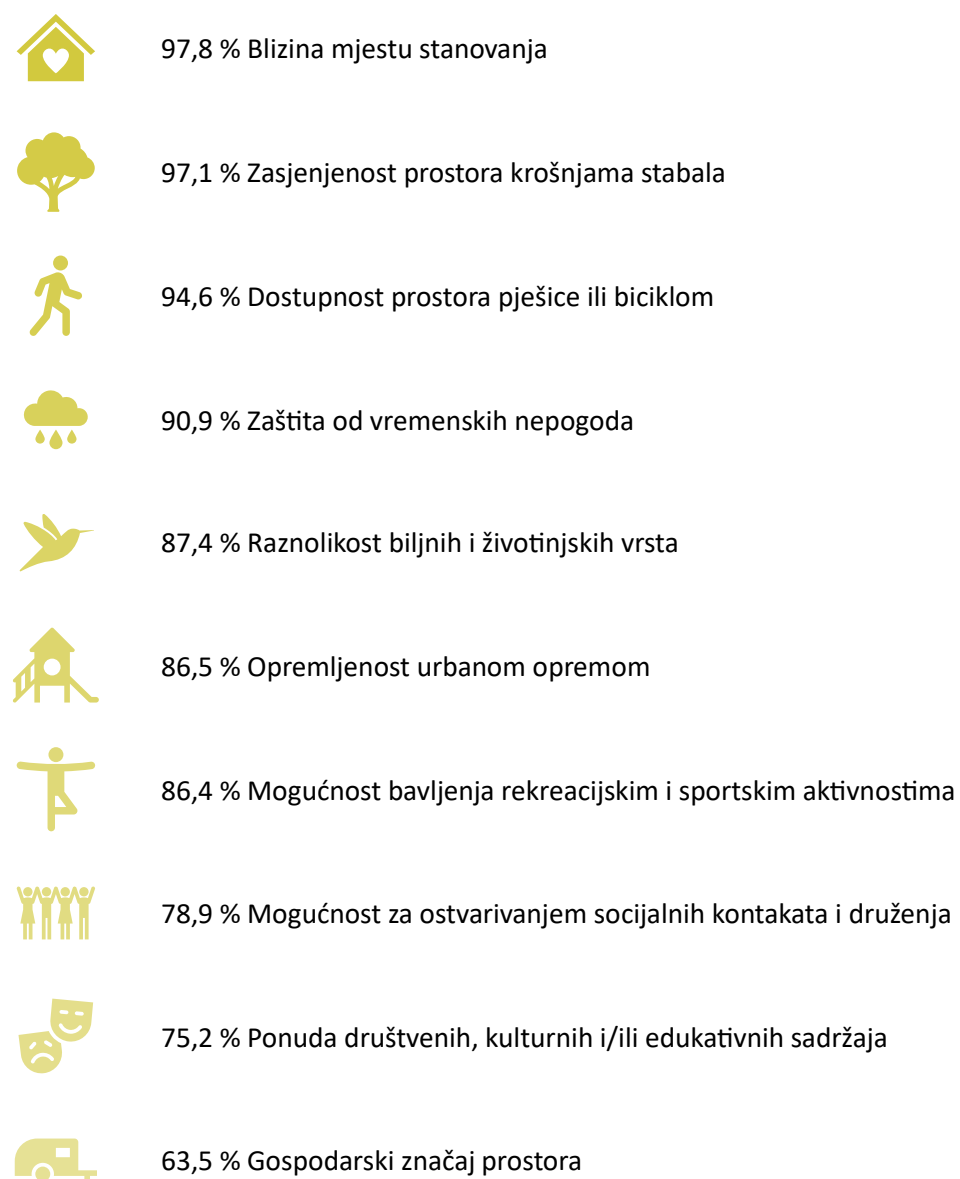

Slika 29. Najznačajnije zelene i druge otvorene javne površine na području grada Šibenika prema rezultatima anketnog upitnika

Izvor: Urbanex d.o.o.

4.8. Percepcija o zelenim i drugim otvorenim površinama

Anketnim upitnikom ispitana je važnost pojedinih karakteristika javnih zelenih i drugih otvorenih površina među stanovnicima Šibenika. Rezultati pokazuju kako su sve kategorije izrazito važne, s obzirom da niti jednu nije odabralo manje od 63 % ispitanika. Najviše se, sa više od 90 % **ističu karakteristike koje se odnose na pristupačnost zelenih površina i ugodnost mikroklima.**

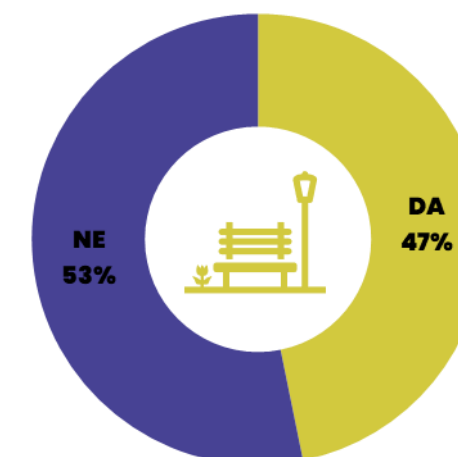

Jedno od načela ozelenjivanja gradova predstavlja **pravilo 3 - 30 – 300** koje nalaže kako bi svaki stanovnik trebao vidjeti 3 stabla iz svojeg doma, 30 % svakog susjedstva trebalo bi biti prekriveno krošnjama drveća te bi svatko trebao stanovati na 300 metara od najbližeg parka ili veće zelene površine. Anketom su ispitana dva aspekta

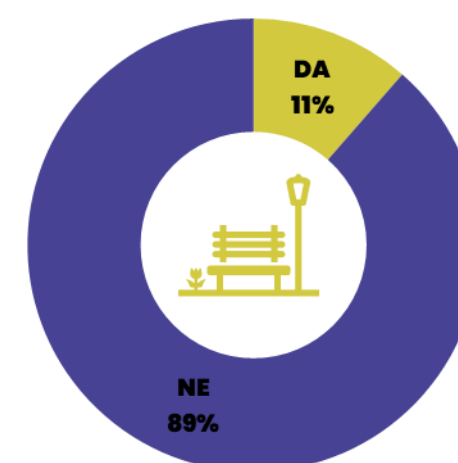
navedenog pravila, pitanjima *Vidite li stabla kroz prozor svojeg doma?* i *Postoje li uređene javne zelene površine na udaljenosti manjoj od 5 minuta hoda od Vašeg doma?*. Rezultati su grupirani i prikazani u tri kategorije prema različitim naseljima tj. naselju Šibenik, obalnim naseljima te naseljima u unutrašnjosti, otočnim naseljima i naseljima uz NP Krka.

U naselju Šibenik tek 16% ispitanika iz svojeg doma vidi 3 ili više stabala i živi na udaljenosti do 300m od značajnije zelene površine, dok u obalnim naseljima 54% vidi 3 ili više stabala, no dom niti jednog ispitanika ne zadovoljava oba kriterija. U naseljima u unutrašnjosti, otočnim naseljima i naseljima uz NP Krka ne postoje uređene zelene površine na udaljenosti manjoj od 5 minuta hoda od mjesta stanovanja ispitanika, no 75% ispitanika kroz prozor vidi 3 ili više stabala, što je očekivan rezultat s obzirom na prirodni karakter u navedenim naseljima.

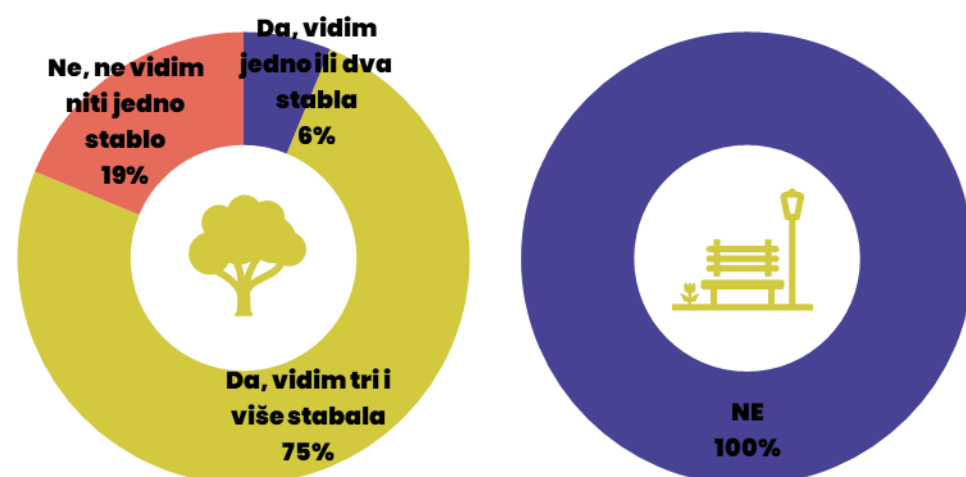
Naselje Šibenik

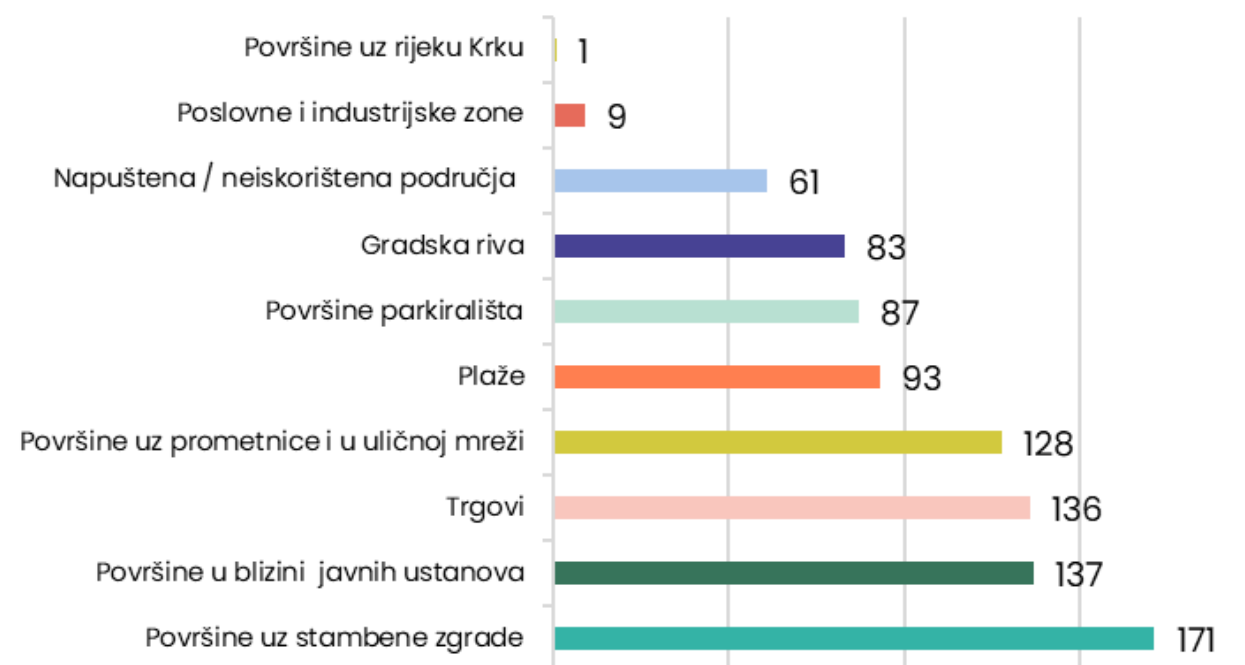
Obalna naselja

Naselja u unutrašnjosti, otočna naselja i naselja uz NP Krka

Preko 78% ispitanika smatra kako u Šibeniku nema dovoljno javnih zelenih i drugih otvorenih površina, dok ih gotovo 70 % smatra kako **razina opremljenosti** javnih zelenih i drugih otvorenih površina (klupe, stolovi, kante za smeće, sportske naprave i sl.) **nije zadovoljavajuća**. Stanovnici Šibenika prepoznali su **nedostatak zelenila na mnogim otvorenim površinama**, a najviše se ističu površine uz stambene zgrade, zatim površine u blizini odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i drugih javnih ustanova, trgovi te površine uz prometnice i u uličnoj mreži.

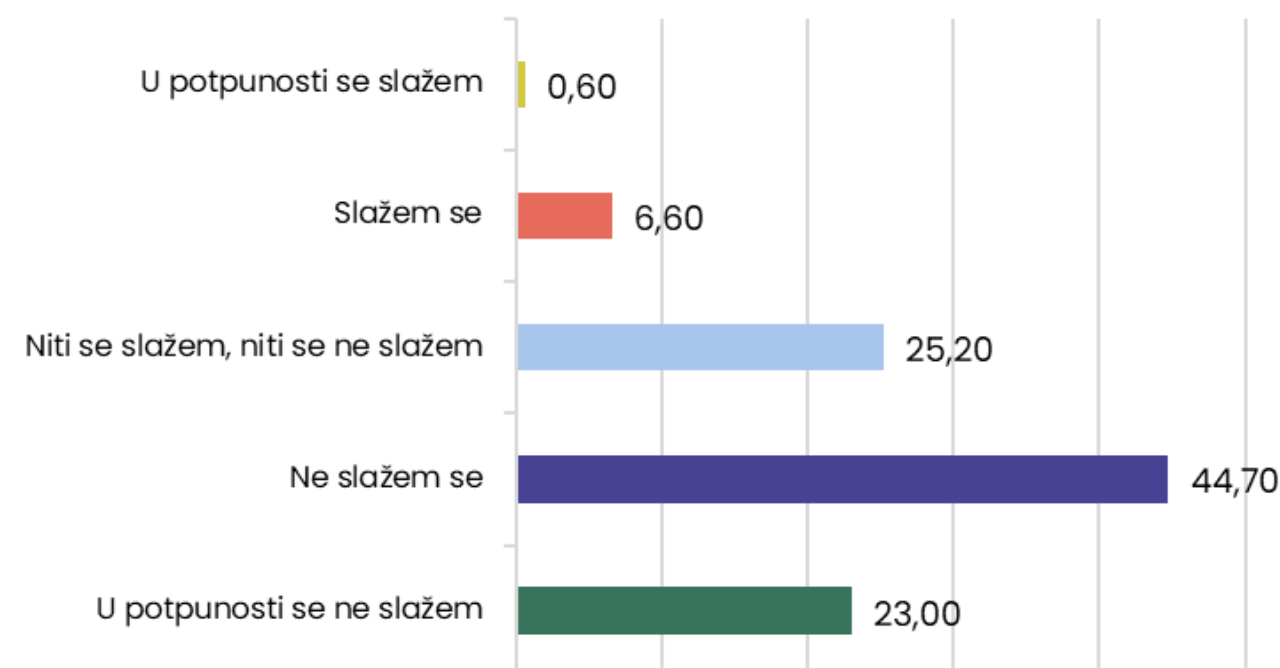
Što se tiče prijedloga za nove **sadržaje i prostore koji bi doprinijeli kvaliteti života u Šibeniku** najviše su predlagana **uređena šetališta i pješačke staze, drvoređi uz pješačke i biciklističke staze, prometnice, javni parkovi, urbani vrtovi, dječja igrališta te sportska igrališta, tereni i slični rekreativni sadržaj**.

45 % ispitanika smatra kako na području Šibenika nema dovoljno uređenih plaža te ih tek 18 % smatra kako su iste prikladno opremljene. Kao najznačajnije karakteristike plaža ističu se zasjenjenost krošnjama stabala i prirodni karakter plaža.

Dostupnost zelenih i drugih otvorenih površina za osobe smanjene pokretljivosti

Briga o osobama s invaliditetom horizontalna je politika koju treba uzeti u obzir kod sagledavanja svih relevantnih pa tako i tema održivosti kojima se bavi i SZUO. Prilikom razvoja zelene i plave infrastrukture, tj. uređenja novih i unaprjeđenja postojećih zelenih i drugih otvorenih površina potrebno je posebnu pažnju posvetiti dostupnosti navedenih prostora za sve skupine stanovnika uključujući osobe s poteškoćama u kretanju, starije osobe, roditelje s djecom i dr. kako bi se ostvarile društvene koristi poboljšanjem kvalitete života.

Trenutna situacija nije zadovoljavajuća, s obzirom da gotovo 68% ispitanika smatra kako na području Šibenika javne zelene i druge otvorene površine **nisu dostupne osobama s invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti**. Navedeno ukazuje na potrebu za prilagodbom postojećih otvorenih površina načelima univerzalnog dizajna.

Grad Šibenik ima izrađenu Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika u razdoblju 2021. – 2025. godine (listopad, 2021.) koja promiče unapređivanje, zaštitu i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom na području grada Šibenika i unapređivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva. Temeljna načela su poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba; nediskriminacija; puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo; poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti;

jednakost mogućnosti; pristupačnost; jednakost muškaraca i žena; poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Mjere u strategiji definirane su prema područjima djelovanja, a to su redom: Obitelj i život u zajednici, Odgoj i obrazovanje, Zdravstvena zaštita, Socijalna zaštita, Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, Sudjelovanje u kulturnom životu, Sudjelovanje u političkom i javnom životu, Rekreativna, razonoda i sport i Civilno društvo.

U kontekstu SZUO mjere koje je potrebno istaknuti su:

- Unutar područja 3.5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost:
- *Osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti (zdravstvenih i socijalnih ustanova, obrazovnih institucija, kulturnih ustanova, sportskih i rekreacijskih ustanova i površina...)*

Aktivnostima se planira utvrditi postojeće stanje (pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti) koje će zatim biti javno objavljeno na webu i u službenim glasilima.

- Unutar područja 3.11. Rekreativna, razonoda i sport mjere:

- *Prilagodba sportskih terena te prilagodba opreme potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom*

Aktivnostima se planira izraditi analizu postojećeg stanja sportskih terena i opreme koja je dostupna djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, utvrditi prioritete; izraditi projektnu dokumentaciju, pribaviti dozvole, ukloniti prepreke i prilagoditi teren.

3. Koristiti princip univerzalnog dizajna u izgradnji i opremanju sadržaja za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Aktivnostima se planira izgraditi i opremiti dječja igrališta u skladu s principom univerzalnog dizajna te urediti i prilagoditi šetnice u skladu s potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

S obzirom na utvrđenu potrebu za prilagodbu javnih zelenih i drugih otvorenih površina osobama smanjene pokretljivosti u Šibeniku, terenskim obilaskom i obradom podataka izrađena je analiza dostupnosti najznačajnijih zelenih i drugih otvorenih površina osobama smanjene pokretljivosti u vidu prilagodbe osiguravanja odgovarajućih prilaza, nagiba, rampi, ograda i slično.

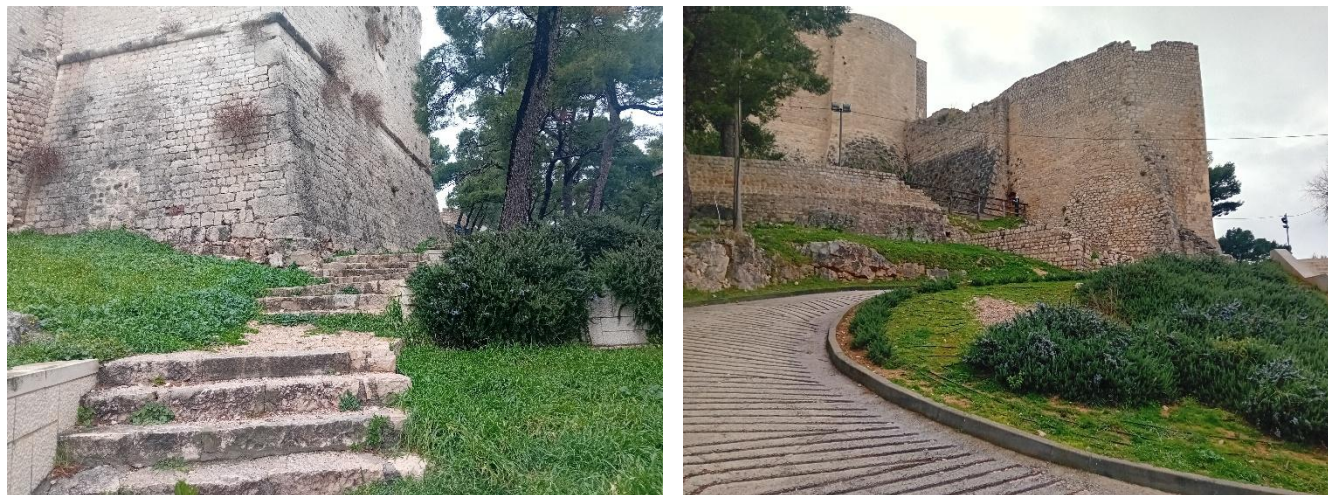
Povijesna cjelina grada Šibenika

Područje povijesne cjeline grada Šibenika minimalno je prilagođeno osobama smanjene pokretljivosti radi guste povijesne izgradnje. Visinske razlike na području starogradske jezgre savladavane su pretežito stepeništima, a uski ulični koridori i dominantno kameno povijesno opločenje predstavljaju značajne prepreke za prilagodbu prostora osobama smanjene pokretljivosti.

Prilaz tvrđavi sv. Mihovila

Zelena površina uz tvrđavu sv. Mihovila i prilaz tvrđavi djelomično su prilagođeni osobama smanjene pokretljivosti. Prema tvrđavi izgrađen je kolni prilaz preko kojeg je moguće pristupiti tvrđavi, dok je parkovna površina minimalno prilagođena osobama smanjene pokretljivosti radi kamenog i makadamskog opločenja, te stepenica.

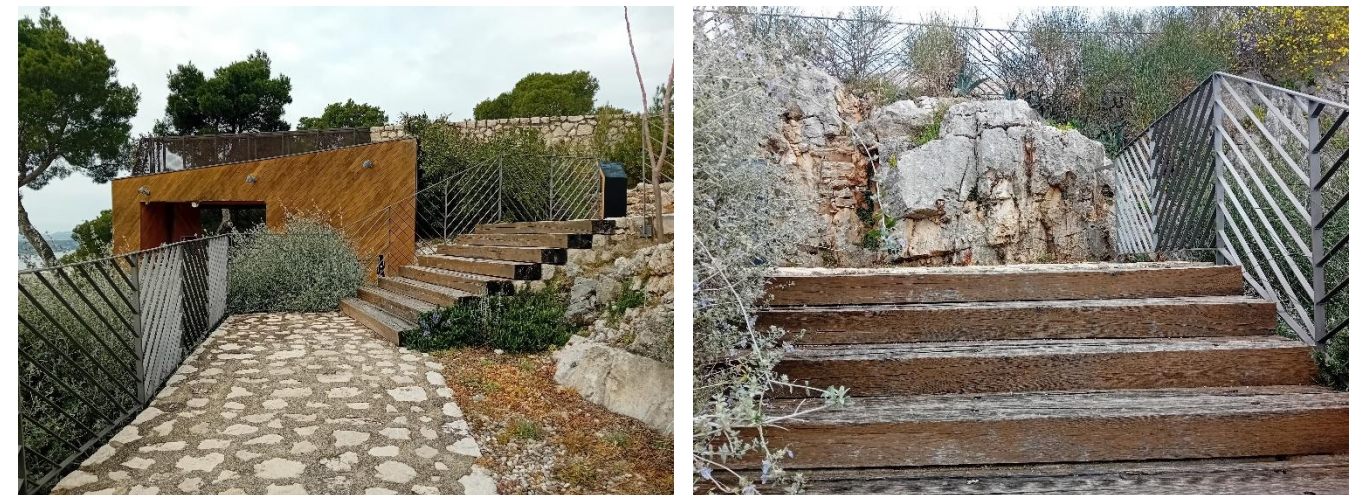
Prilaz tvrđavi sv. Ivana

Prilaz tvrđavi sv. Ivana riješen je primarno preko opločenog kolnog pristupa izravnote površine, te je moguć pristup do tvrđave sv. Ivana. Glavni ulaz u tvrđavu riješen je preko stepenica, te nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

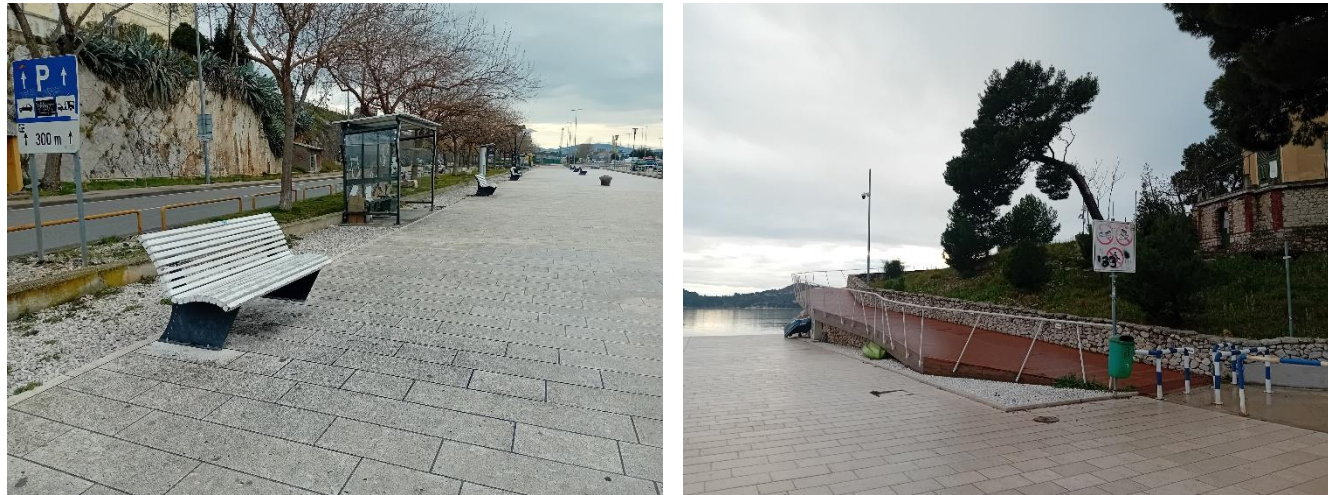
Tvrđava Barone

Prostor tvrđave Barone uređen je u nekoliko razina/terasa čije su visinske razlike riješene preko stepenica, te prostor nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Glavni ulaz u tvrđavu Barone i glavnu terasu nema visinskih razlika koje bi predstavljale prepreku za osobe smanjene pokretljivosti, te je na ovim zonama prostor prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

Gradska riva

Koridor gradske rive čini opločena kamena šetnica uz morsku obalu na kojoj nema značajnih visinskih prepreka, te je prostor prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Na prostoru gradske rive južno od Bazena na Crnici izgrađen je panoramski vidikovac u obliku rampe koji je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

Plaža Banj

Prostor uređene plaže Banj djelomično je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Do uređene zone ugostiteljskog objekta izgrađena je pristupna rampa i omogućen je nesmetan prilaz. Područje plaže nije prilagođeno osobama smanjene pokretljivosti radi visinske razlike riješene preko stepenica, te izostanka infrastrukture rampi ili ograda koje bi olakšale ulaz u more osobama smanjene pokretljivosti.

Osnovna škola Jurja Dalmatinca

Na ulazu u osnovnu školu Jurja Dalmatinca pristup osobama smanjene pokretljivosti omogućen je preko dizala koji ima direktnu povezanost s uličnim koridorom, te se smatra da je prostor prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

Prilaz Gimnaziji Antuna Vrančića

Prilaz gimnaziji Antuna Vrančića s ulice Put gimnazije nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti radi toga što je velika visinska razlika do glavnog ulaza riješena preko nekoliko stubišta, te trenutno na ovom prilazu ne postoji infrastruktura za osobe smanjene pokretljivosti.

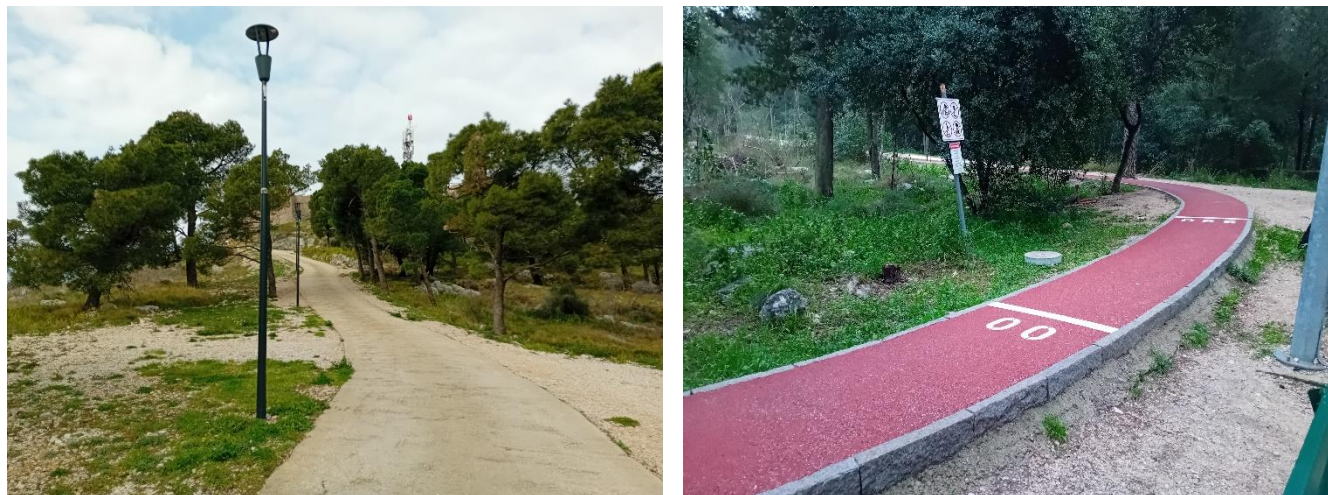
Spomen park "Šubićevac" (Park strijeljanih)

Prilaz spomen-parku Šubićevac nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti radi toga što su visinske razlike riješene preko stepenica. Opločene površine unutar parka u lošem su stanju te mogu predstavljati prepreku za osobe smanjene pokretljivosti.

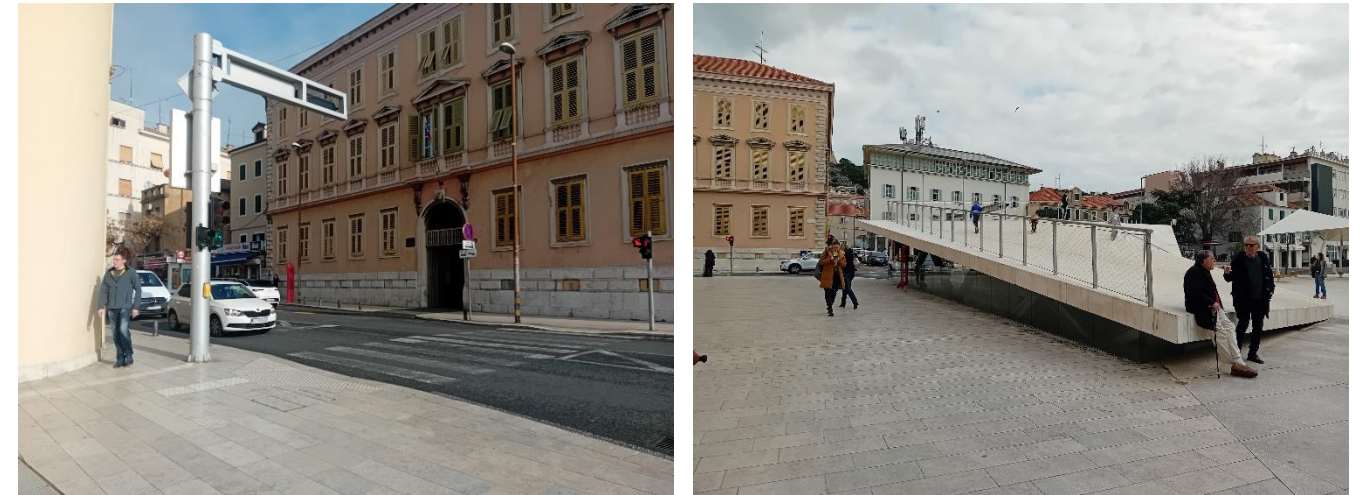
Park-šuma Šubićevac

Prostor park-šume Šubićevac relativno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Na području su izgrađeni opločeni kolni prilazi preko kojih je omogućeno kretanje, no korištenje dodatnih sadržaja poput dječjih igrališta ili sportsko-rekreacijskih sadržaja nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti radi visinskih prepreka.

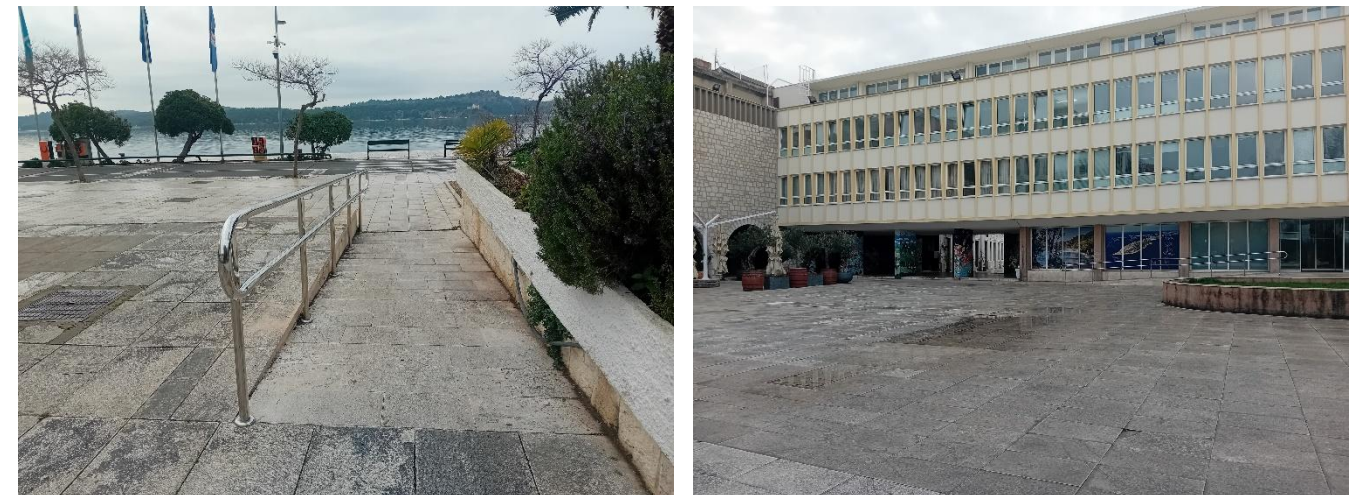
Trg Poljana

Prostor središnjeg gradskog trga na Poljani prilagođen je osobama smanjene pokretljivosti. Prilaz trgu s bočnih ulica ima izgrađene rampe, te je površina trga visinski ujednačena. Smatra se da je prostor prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

Trg Pavla Šubića

Prostor trga Pavla Šubića ima izgrađen zaseban prilaz za osobe smanjene pokretljivosti u obliku rampe s odgovarajućom sigurnosnom ogradom. Površina trga opločena je kamenom te nema značajnih visinskih razlika. Smatra se da je prostor trga Pavla Šubića osobama smanjene pokretljivosti.

Trg Ivana Gorana Kovačića

Trg Ivana Gorana Kovačića kojeg omeđuju zgrada osnovne škole Fausta Vrančića i perivoj Roberta Visianija minimalno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Pristup površini trga ima manju visinsku razliku koja može predstavljati prepreku za osobe smanjene pokretljivosti. Sama površina trga opločena je i visinski ujednačena.

Šetnica u Ulici kralja Zvonimira

Koridor šetnice i javnih otvorenih površina u Ulici kralja Zvonimira relativno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Pristup određena zonama i terasama javnog prostora koje se nalaze u koridoru omogućen je preko rampi, dok su na nekim zonama visinske razlike riješene preko stepenica.

Perivoj Roberta Visianija

Prostor perivoja Roberta Visianija lokacija je dobro očuvanog povijesnog perivojnog prostora u gradu Šibeniku, te kao takva ima slabu prilagođenost osobama smanjene pokretljivosti. Visinske razlike na svim ulazima u perivoj i kretanje između različitih zona/terasa unutar perivoj riješene su preko stepenica, te se smatra da prostor nije prilagođen osobama smanjene pokretljivosti.

Perivoj Luje Marune

Perivoj Luje Marune, kao očuvana povijesna površina krajobrazne arhitekture minimalno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Visinske razlike na ulazim u površinu riješene su preko stepenica, dok je kretanje unutar samog perivoja relativno visinski ujednačeno, te nema većih visinskih prepreka.

Gradska tržnica

Prostor gradske tržnice u Šibeniku relativno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Prilaz iz Stankovačke ulice prema glavnoj površini gradske tržnice omogućen je preko kolnika na kojem je ujednačena visinska razlika. Također su izgrađene rampe kod ulaza preko ulice Ante Starčevića.

Autobusni kolodvor

Prostor gradskog autobusnog kolodvora minimalno je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti. Ulazni pravci na autobusni kolodvor imaju izgrađene pješačke površine s rampama/nagibom, dok na pješačkim površinama na peronima postoje manje visinske razlike koje mogu predstavljati prepreku osobama smanjene pokretljivosti.

Put Tanaje (prilaz prema tvrđavi sv. Ivana)

Ulica Put Tanaje kojom se prilazi tvrđavi sv. Ivana minimalno je prilagođena osobama smanjene pokretljivosti. U uličnom koridoru nalazi se pješačka površina čije su visinske razlike riješene stubištima. U uličnom koridoru izgrađen je kolni prilaz.

Šetnica u kanalu sv. Ante

Koridor šetnice sv. Ante predstavlja uređenu linijsku površinu šetnice opločene kamenim pločama ili makadamom. Sama šetnica prilagođena je osobama smanjene pokretljivosti, te su uz šetnicu postavljene informacijsko-edukativne ploče na prilagođenoj visini. Prepreku za osobe smanjene pokretljivosti može predstavljati pristup morskoj obali koja je očuvana kao prirodna stjenovita obala sa šumskom vegetacijom.

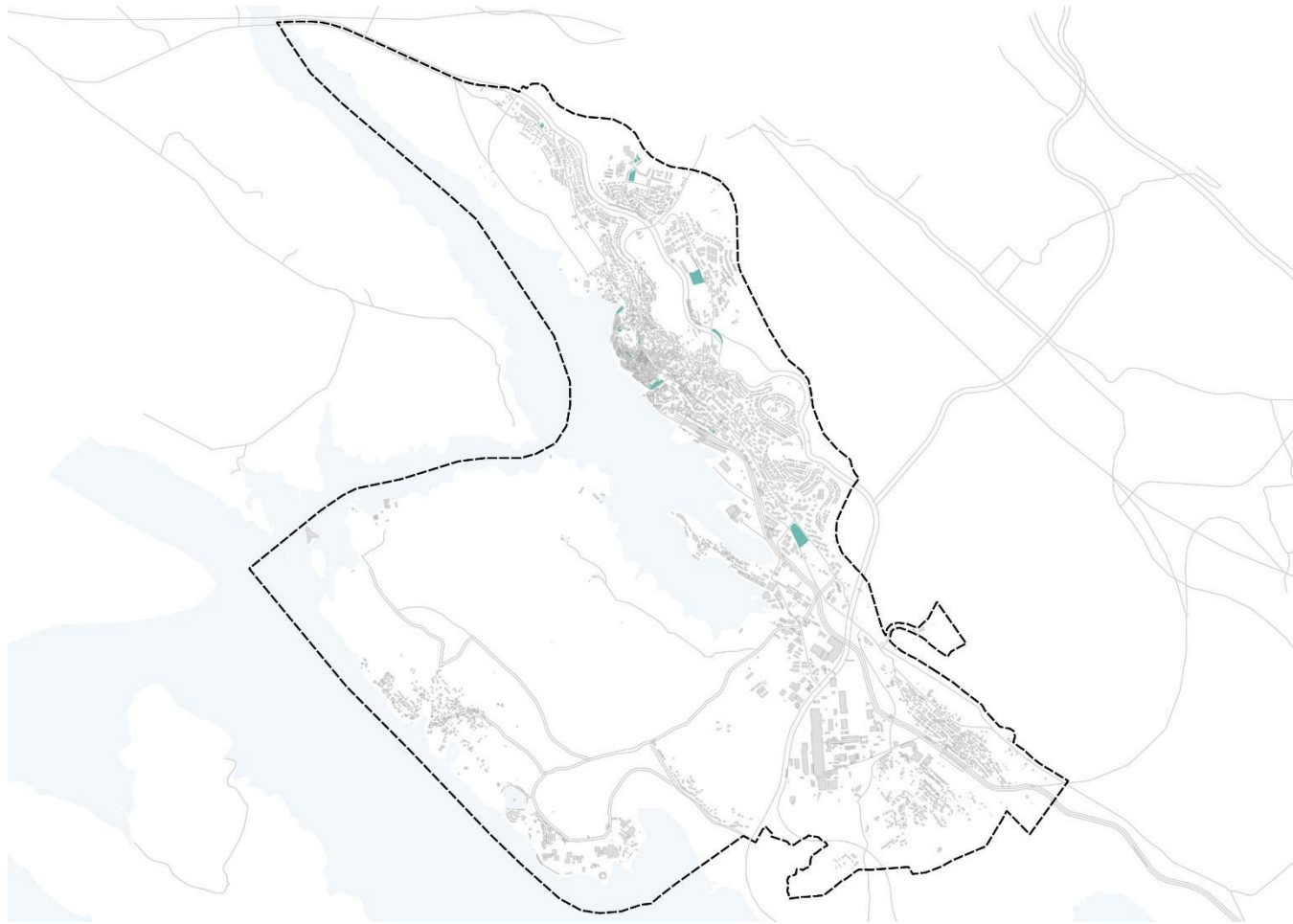

4.9. Tipologija zelenih i drugih otvorenih površina

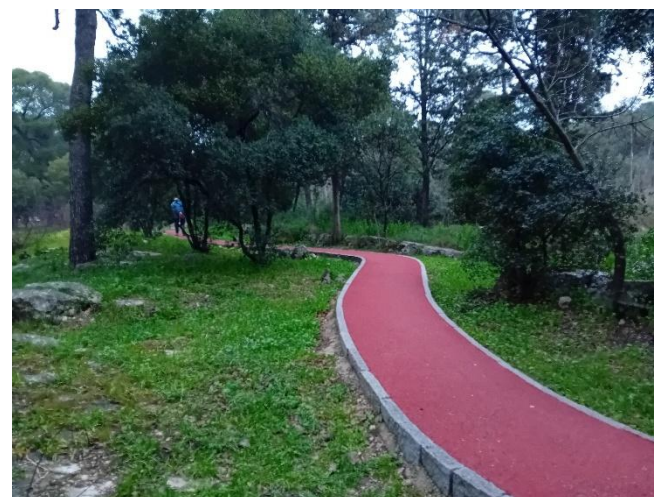
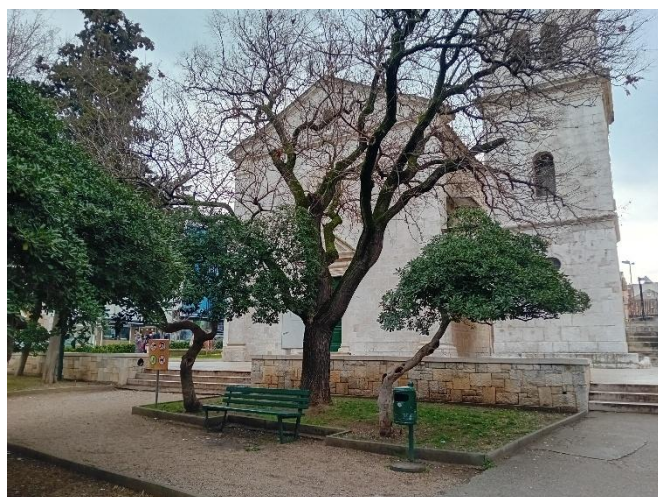
U svrhu izrade Strategije zelene urbane obnove Grada Šibenika, izrađena je analiza postojećih tipova otvorenih površina na području GUP-a grada Šibenika. Tipologija otvorenih površina izrađena je prema Smjernicama za izradu Strategija zelene urbane obnove (MPGI, 2025), te je obuhvatila 17 različitih tipova otvorenih površina koje su opisane niže u tekstu. Tipovi otvorenih površina evidentiranih na području GUP-a grada Šibenika uključuju sljedeće:

- Park,
- Perivoj,
- Trg,
- Samostanski vrt,
- Gradska/urbana šuma,
- Šumske površine,
- Brownfield površine,
- Krajobrazno uređena groblja,
- Površine za sport i rekreaciju,
- Zone za turizam,
- Poljoprivredne površine,
- Površine u sukcesiji,
- Vodotoci, poplavna područja i površinske kopnene vode,
- Prirodna morska obala,
- Uređena morska obala,
- Zelene površine uza stambene zgrade,
- Zelene i otvorene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene,
- Zelene površine uz prometnice i
- Ostale otvorene površine.

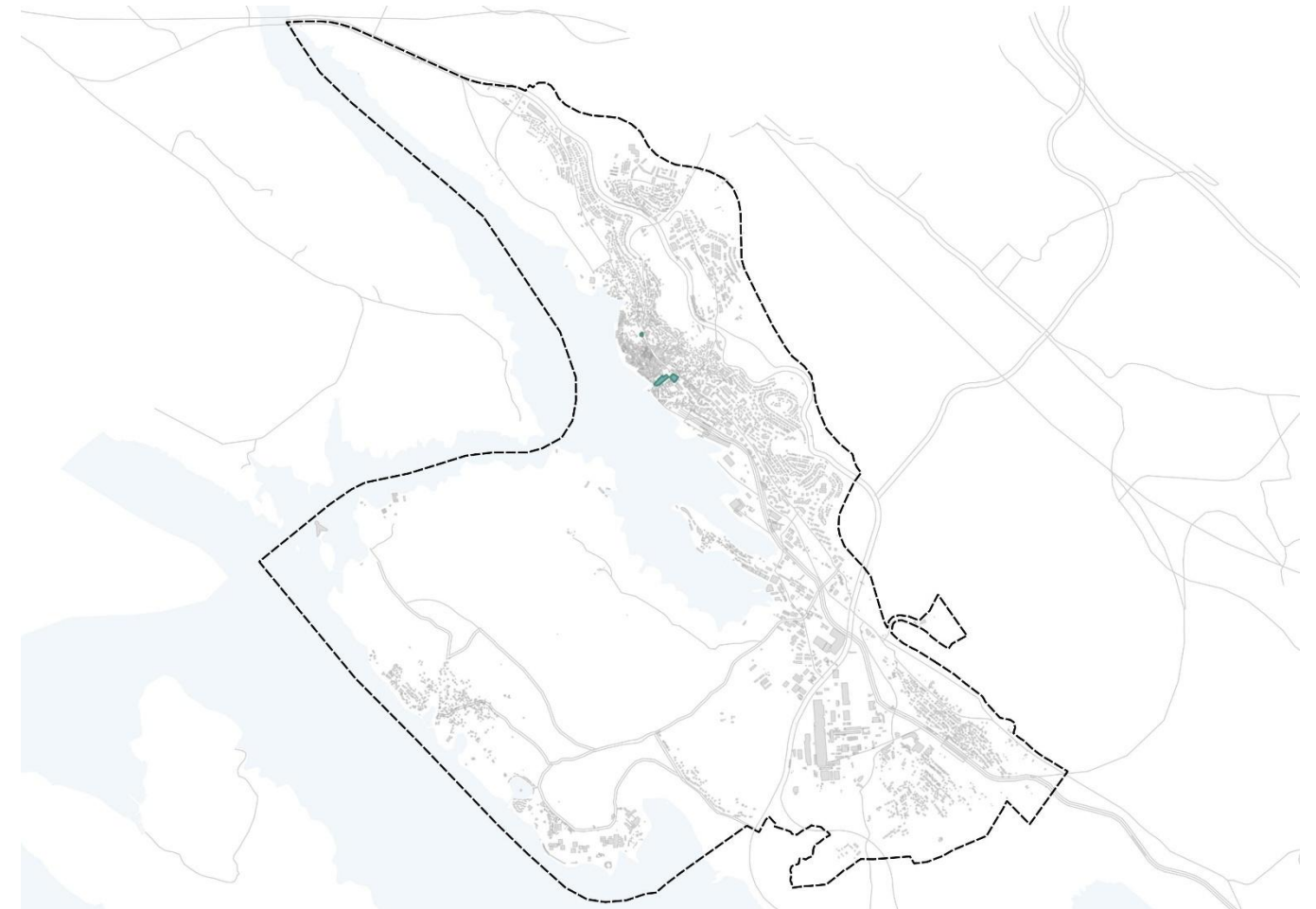
PARK

Parkovne površine na području GUP-a Šibenika nalaze se na urbanom području grada guste izgrađenosti kao dio zelene infrastrukture, a uključuje povijesne parkove u staroj gradskoj jezgri i parkove uz područja stambene i mješovite namjene. Neki od najznačajnijih parkova uključuju Rasadnik na Vidicima, spomen-park Šubićevac ("Park strijeljanih") i druge.

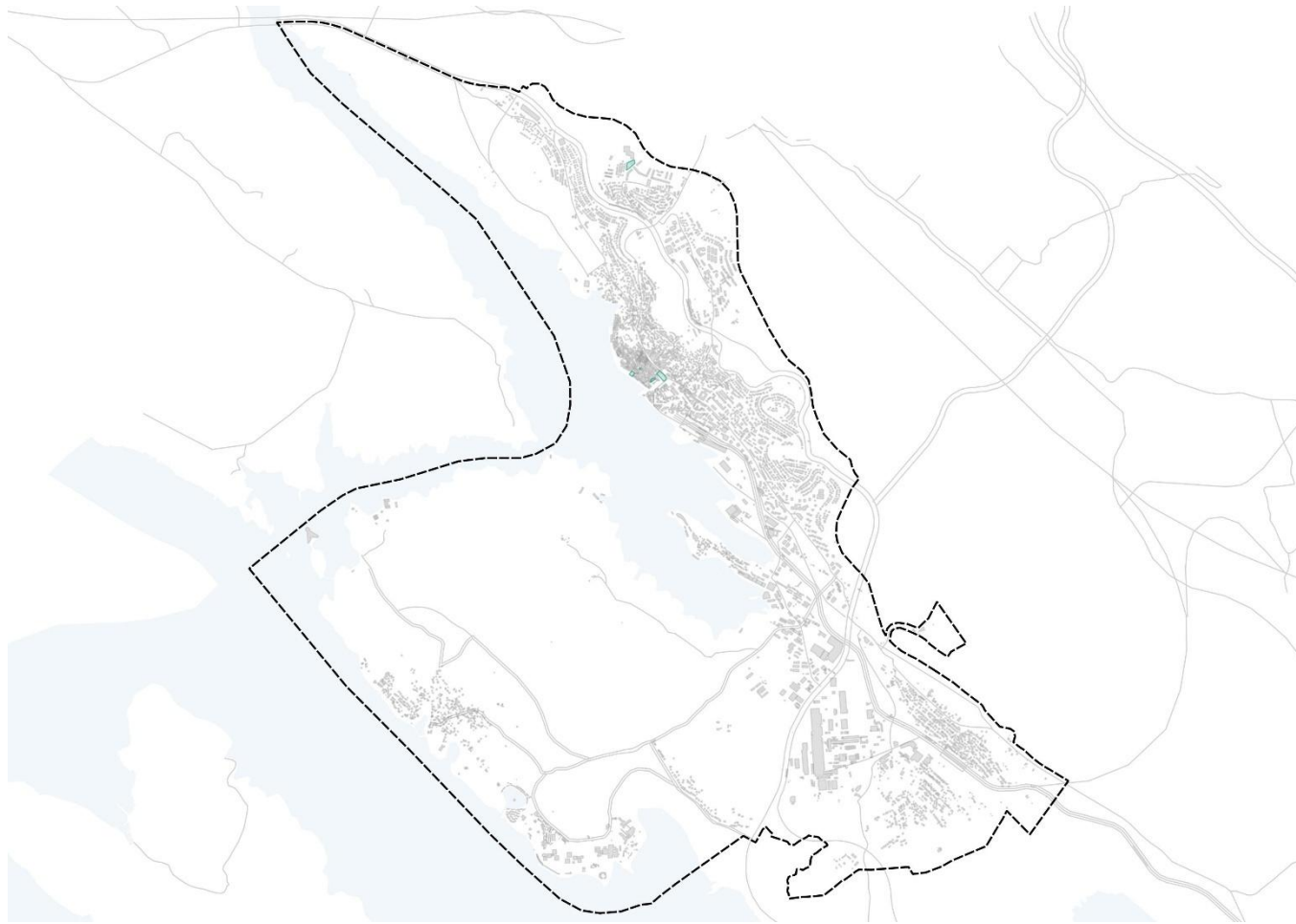
PERIVOJ

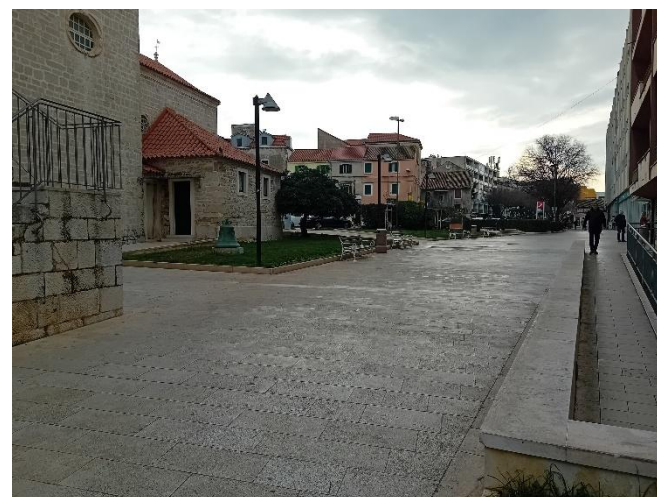
Perivojne površine na području Šibenika odnose se na površine povijesne krajobrazne arhitekture koji se odlikuju visokom stupnju uređenosti. Na području grada Šibenika izdvajaju se perivoj Roberta Visianija, Luje Marune i Ane Rukavine koji se nalaze u samom središtu starogradske jezgre i smatraju se jednim od najznačajnijih površina zelene infrastrukture u gradu.

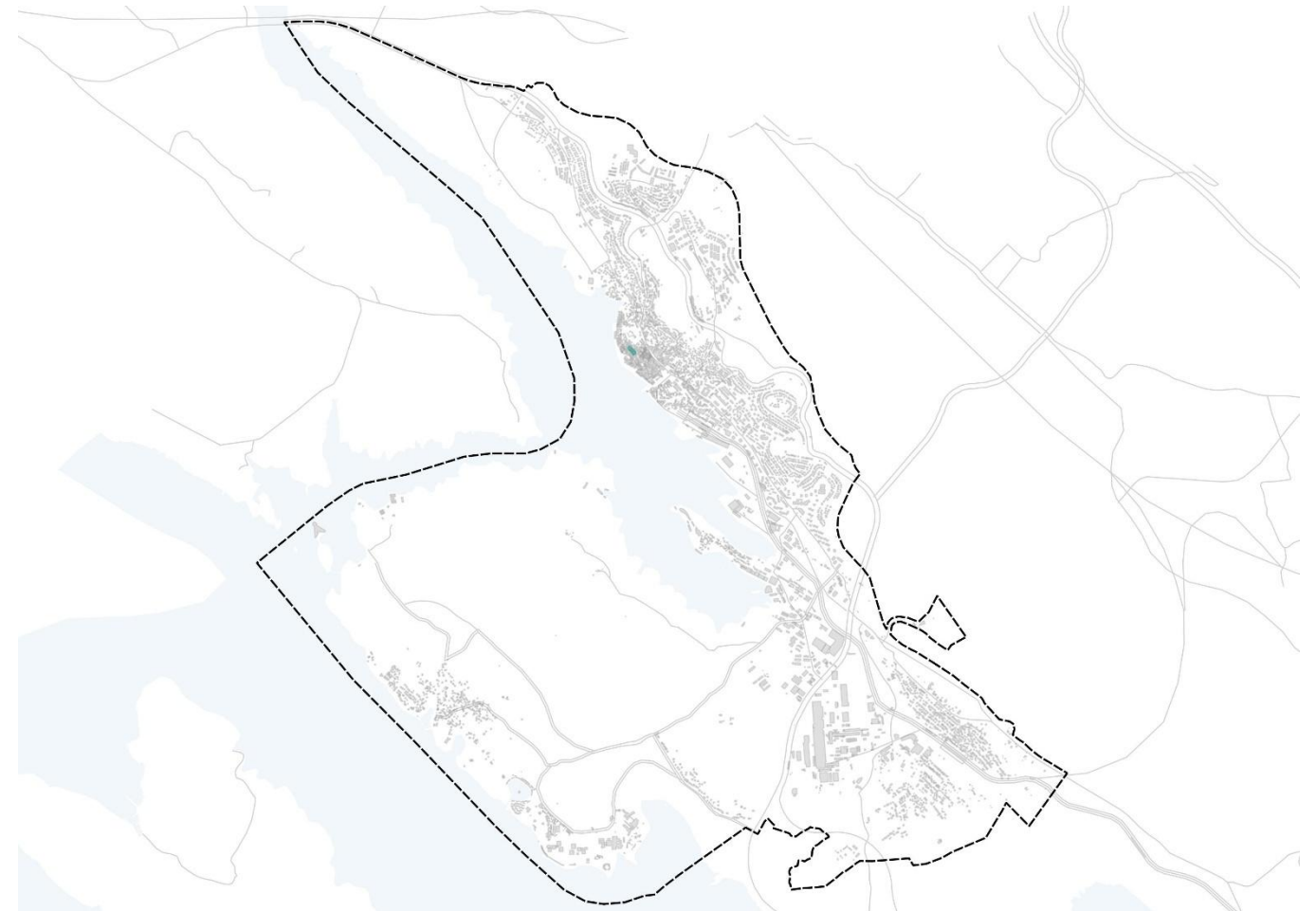
TRG

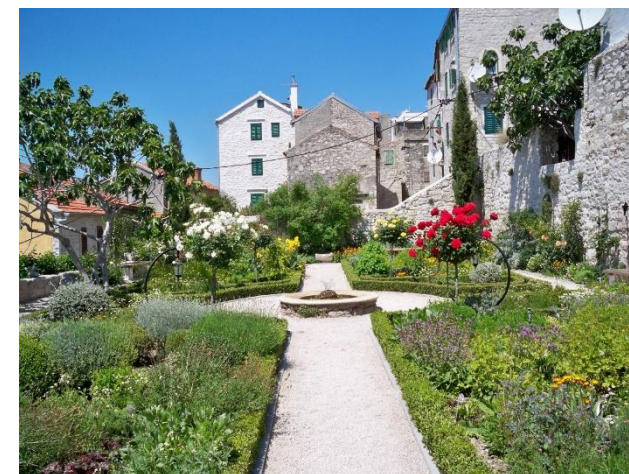
Trgovi predstavljaju otvorene gradske prostore, omeđene zgradama ili ulicama, nalaze se na središnjim pozicijama gradskih četvrti te mogu sadržavati uređene zelene površine, a često predstavljaju veće otvorene oploćene površine prikladne za okupljanje većeg broja ljudi. Neki od značajnih trgova Šibenika uključuju Poljanu, trg Ivana Kovačića, trg Pavla Šubića i drugi.

SAMOSTANSKI VRT

Na području Šibenika evidentirane su dvije površine samostanskih/klaustarskih vrtova koji su razvijeni unutar samostanskih kompleksa na području starogradske jezgre, a oni uključuju srednjovjekovni vrt svetog Lovre na području franjevačkog samostana i vrt svete Luce na području benediktinskog samostana. Navedeni vrtovi imaju karakterističnu srednjovjekovnu kompoziciju održanu do danas.

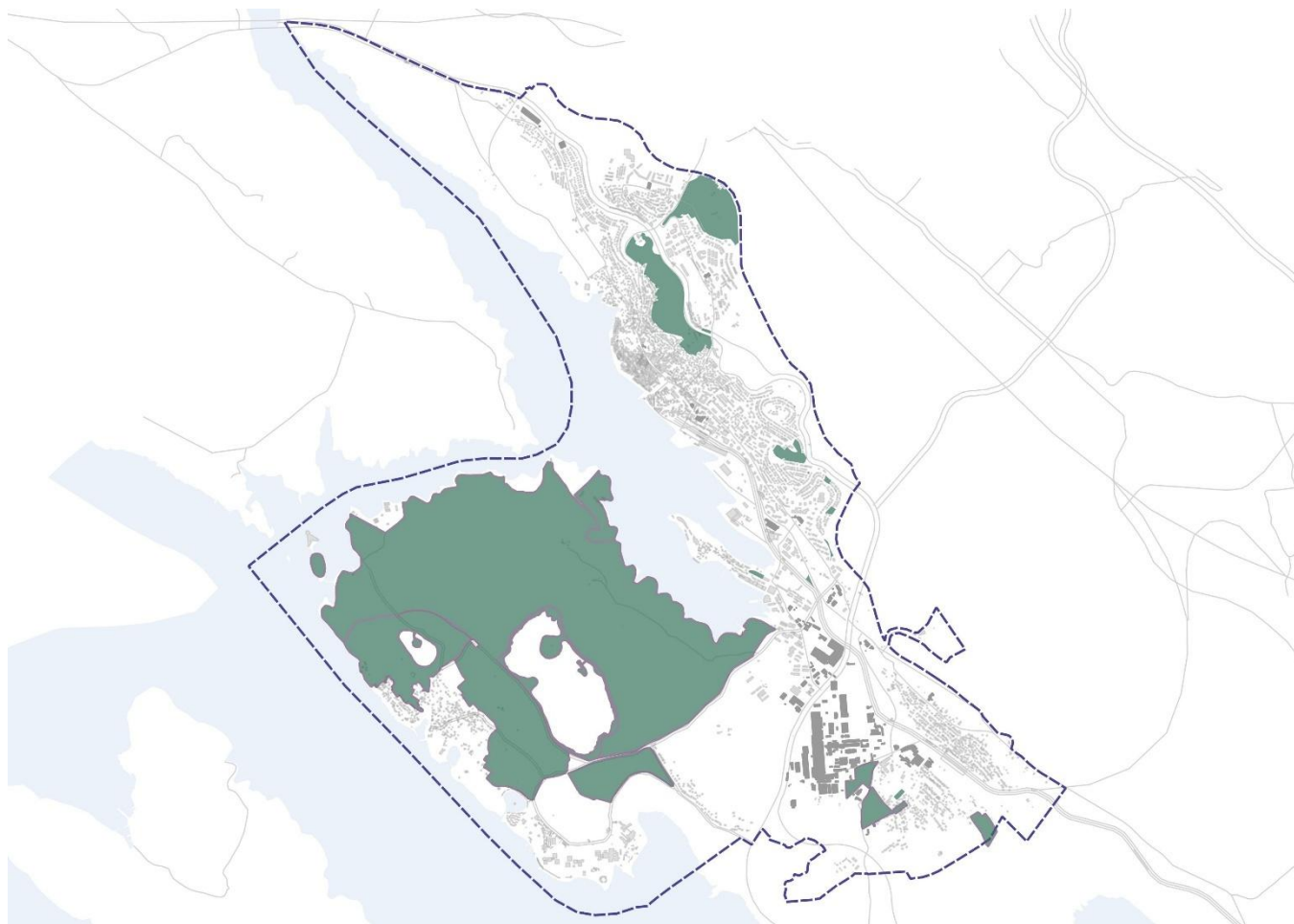

Izvor: Turistička zajednica Grada Šibenika

Izvor: Vita Benedicta

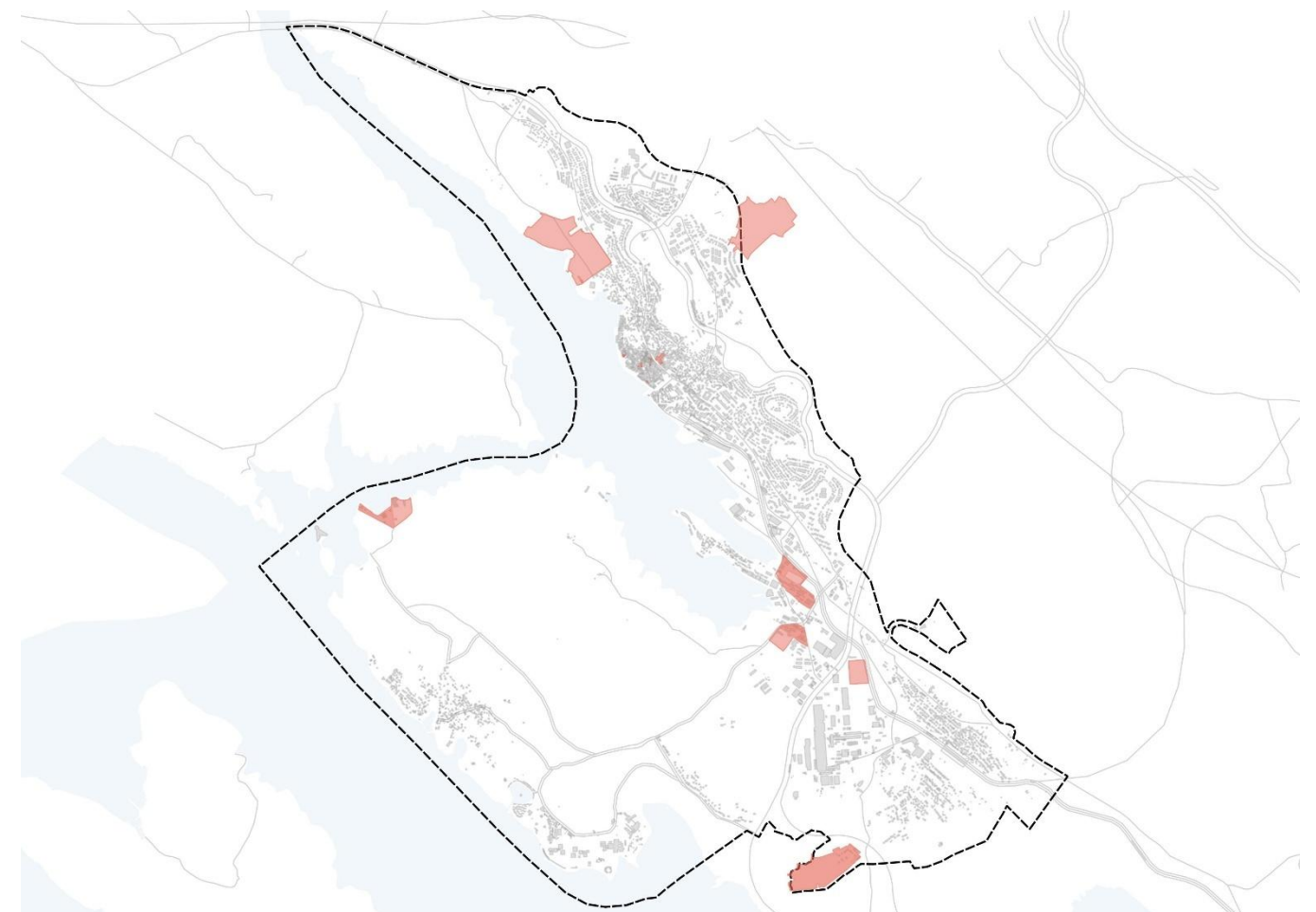
GRADSKA/URBANA ŠUMA I ŠUMSKE POVRŠINE

Šumske površine na području GUP-a Šibenika obuhvaćaju tipove otvorenih prostora gradskih/urbanih šuma i šumske površine. Gradske/urbane šume obuhvaćaju površine pod šumskom vegetacijom koje se nalaze unutar gusto izgrađenog gradskog tkiva, te se koriste kao park-šume ili u njima postoji određen stupanj uređenosti. Navedeno obuhvaća park-šumu Šubićevac i dio krajobraza Gvozdenovo-Kamenar. Šumske površine odnose se na prirodne površine razvijene šumske vegetacije izvan urbane matrice.

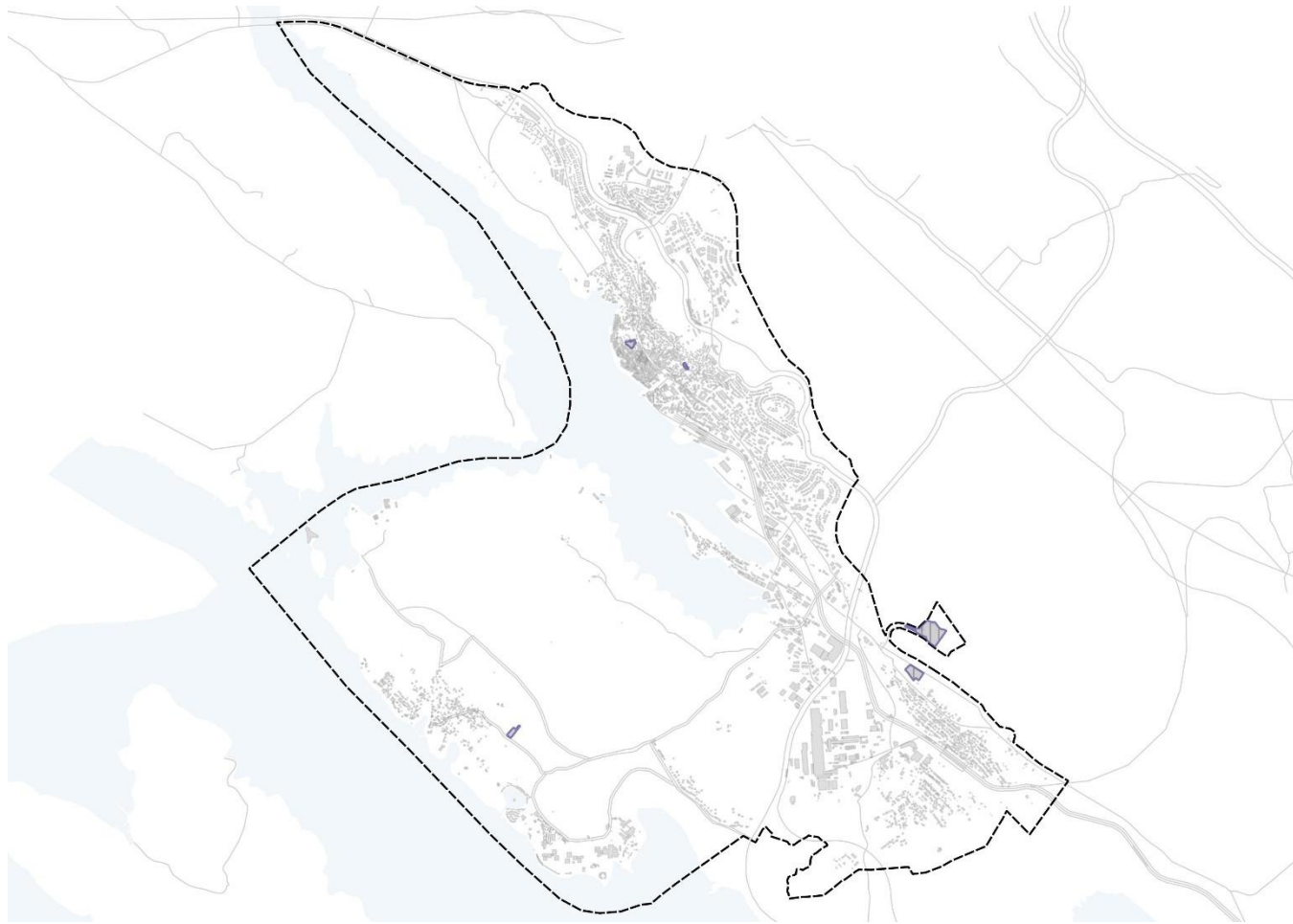
BROWNFIELD POVRŠINE

Brownfield površine odnose se na napuštene i/ili nedovoljno iskorištene nekretnine i prostore koje se ne koriste u svojoj izvornoj namjeni. Na području Šibenika identificirano je ukupno 10 brownfield površina, a koje se primarno odnose na bivše komplekse vojarni i industrijska područja, npr. TEF-Batižele, vojarna Ante Jonjić, Gomiljak, Jamnjak, Bribirski Knezovi, Mandalina, Šarina pekara i dr.

KRAJOBRAZNO UREĐENA GROBLJA

Krajobrazno uređena groblja podrazumijevaju uređena područja groblja koja imaju parkovne značajke, odnosno integrirane uređene zelene površine (drvoredi, karakteristični soliteri, gredice, itd.). Na području GUP-a Šibenika identificirana su sljedeća postojeća groblja: groblje sv. Ane, groblje Kvanj i groblje u Zablaću.

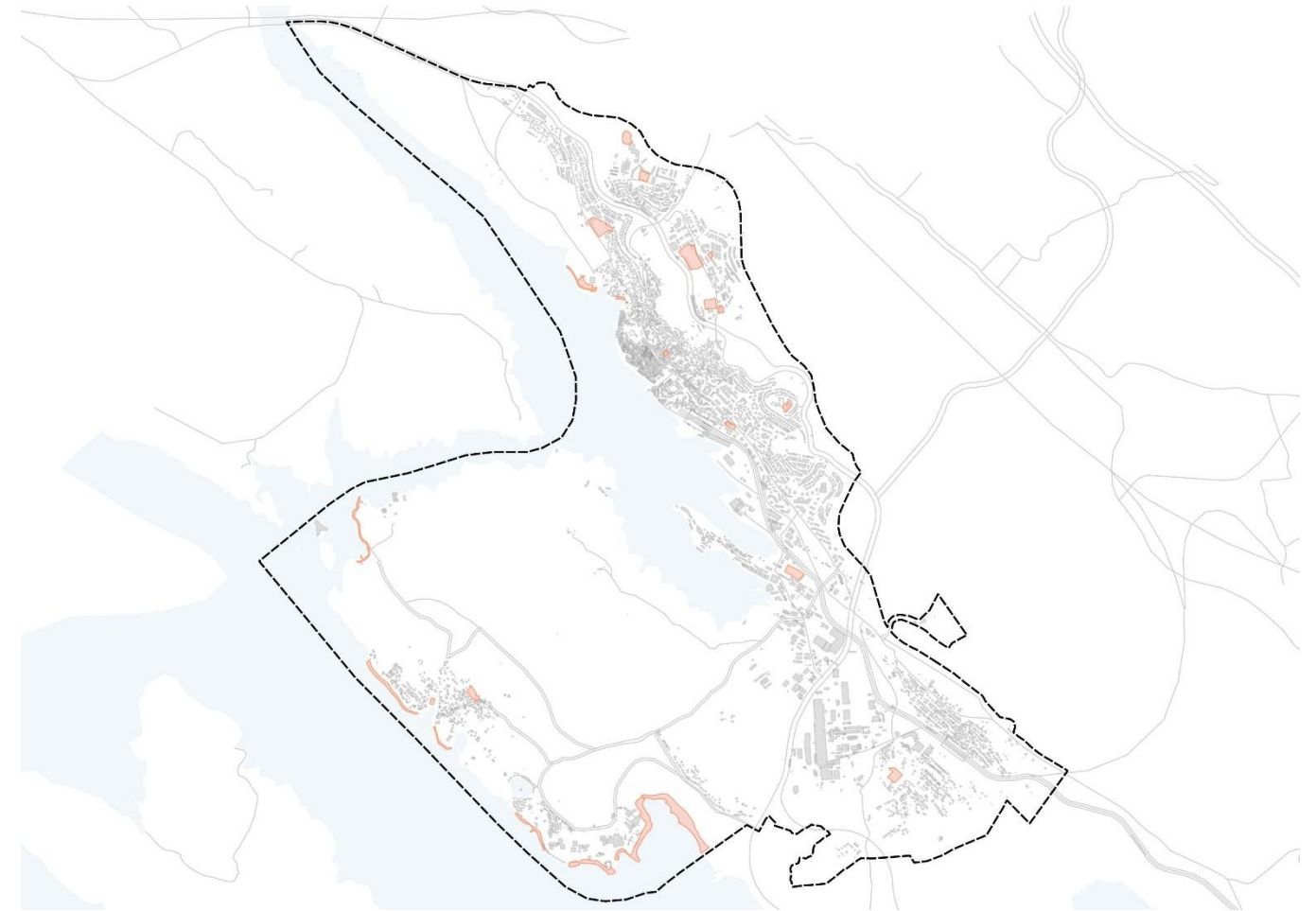

Izvor: sibenik.in

Izvor: sibenskiportal.hr

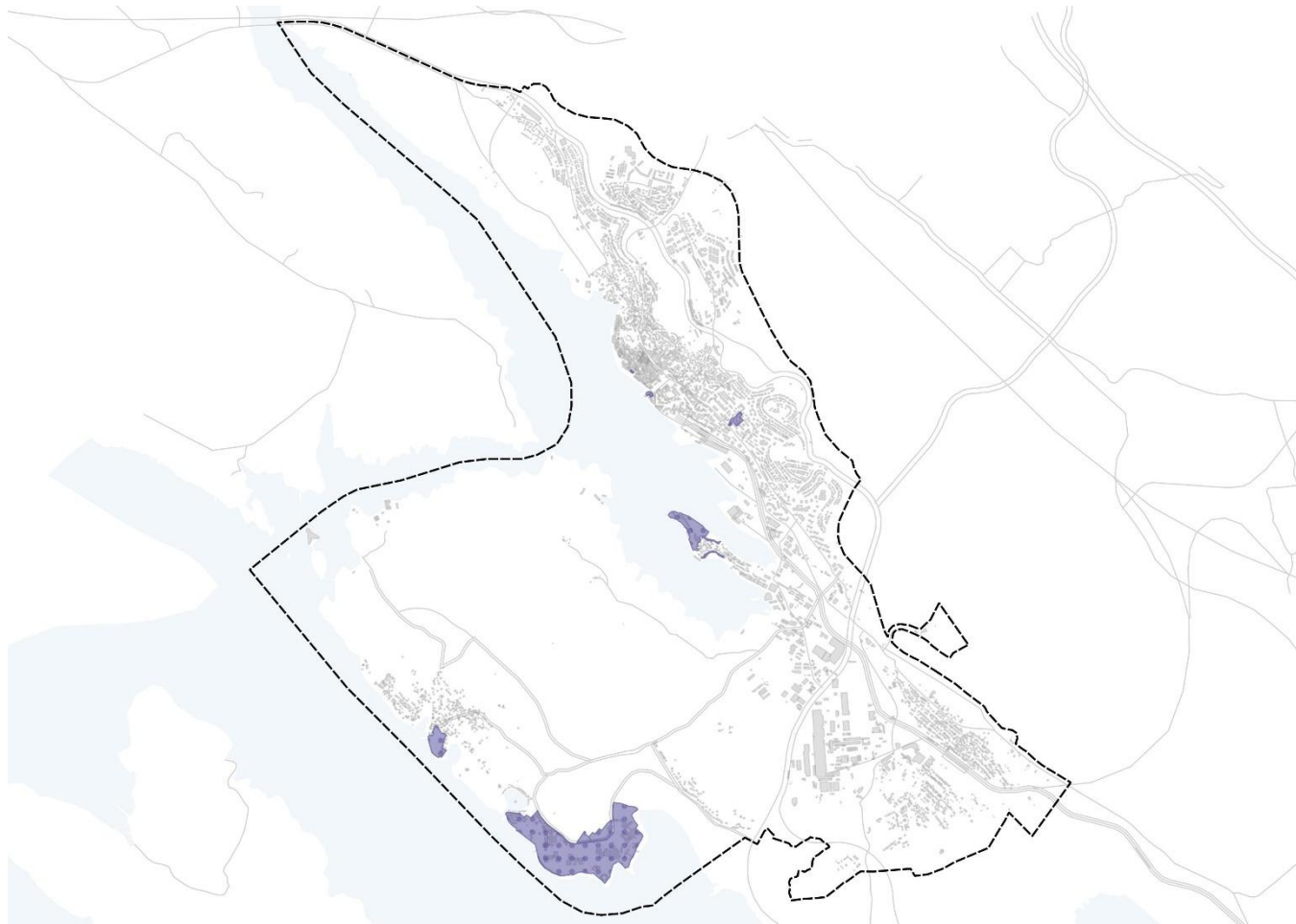
POVRŠINE ZA SPORT I REKREACIJU

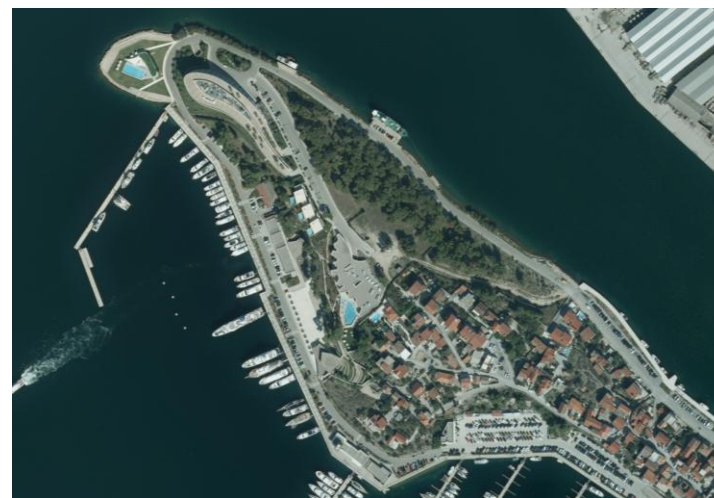
Površine za sport i rekreaciju odnose se prvotno na površine isključivo namijenjene i uređene za obavljanje aktivnosti sporta i rekreacije te uglavnom uključuju otvorena sportska igrališta, staze ili druge površine za rekreaciju poput pumptrack staza ili vježbališne površine. Navedene lokacije u Šibeniku nalaze se na područjima uz odgojno-obrazovno ustanove, uz uređeni dio obalnog pojasa i kao dio zelene infrastrukture gradskih četvrti.

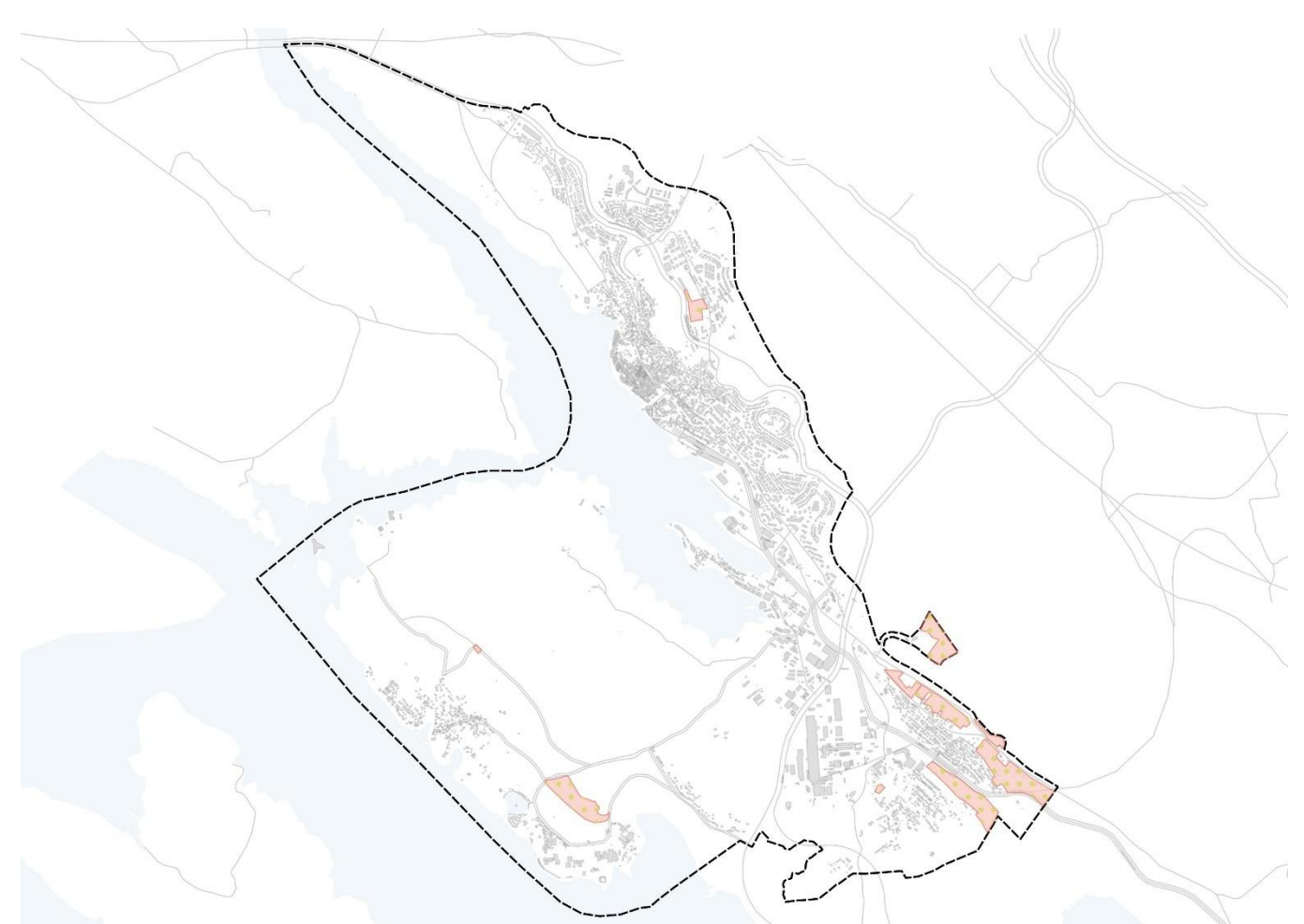
ZONE ZA TURIZAM

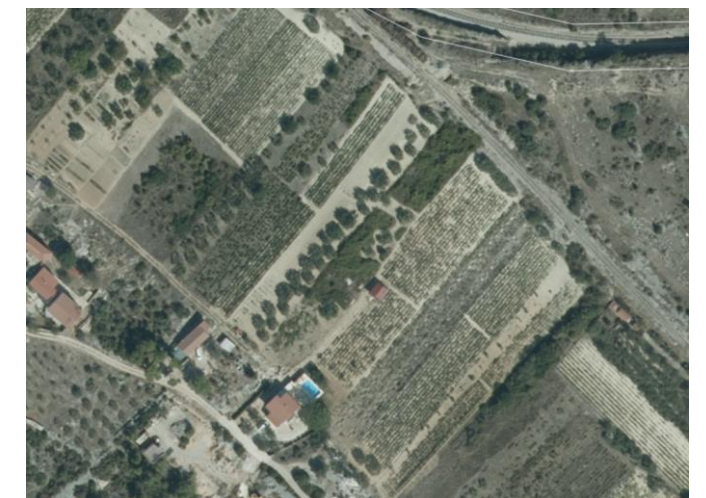
Na području Šibenika izdvaja se nekoliko postojećih zona za turizam, a koje uključuju pojedinačne objekte/nekretnine ugostiteljsko-turističke namjene i turistička naselja s hotelima i/ili apartmanima. Veće površine turističkih zona izdvajaju se u Brodarici na južnom dijelu GUP-a, naselje Solaris i hotelski kompleks na poluotoku Mandalina. Navedene zone karakterizira visok stupanj uređenosti i ugostiteljsko-turističkog sadržaja gdje je povijesni kulturni ili prirodni krajobraz značajno izmijenjen.

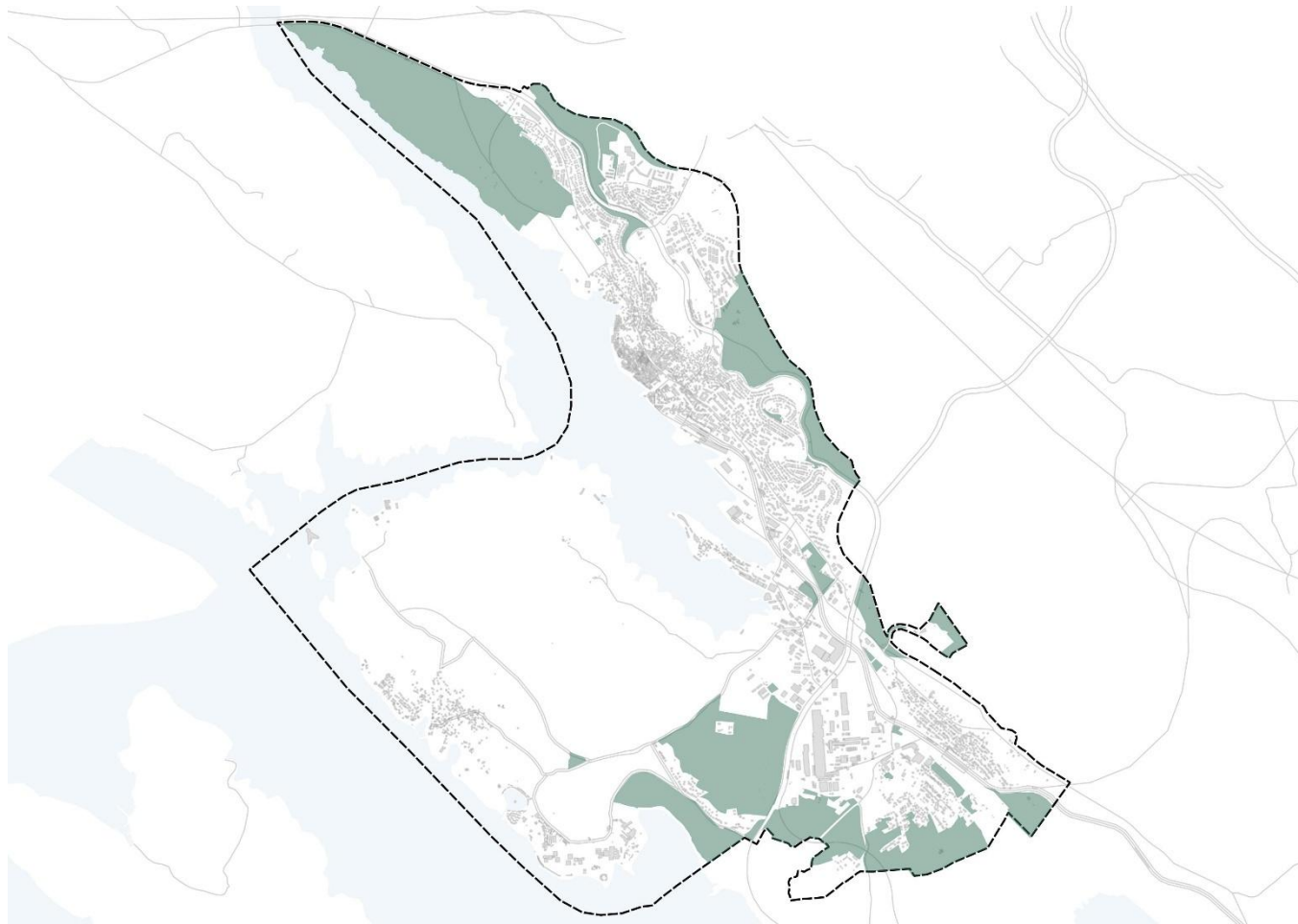
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE

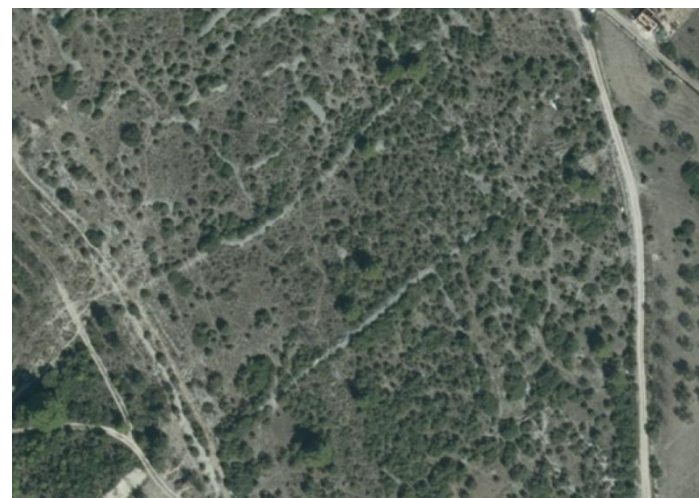
Na području GUP-a Šibenika nalazi se manji udio aktivno obrađivanih poljoprivrednih površina koje se pretežito koriste kao livade, maslinici, vinogradi i oranice. Na aktivnim poljoprivrednim površinama zadržana je tradicionalna parcelacija zemljišta pretežno izduženog pravokutnog i pravilnog oblika, nerijetko omeđenih suhozidima.

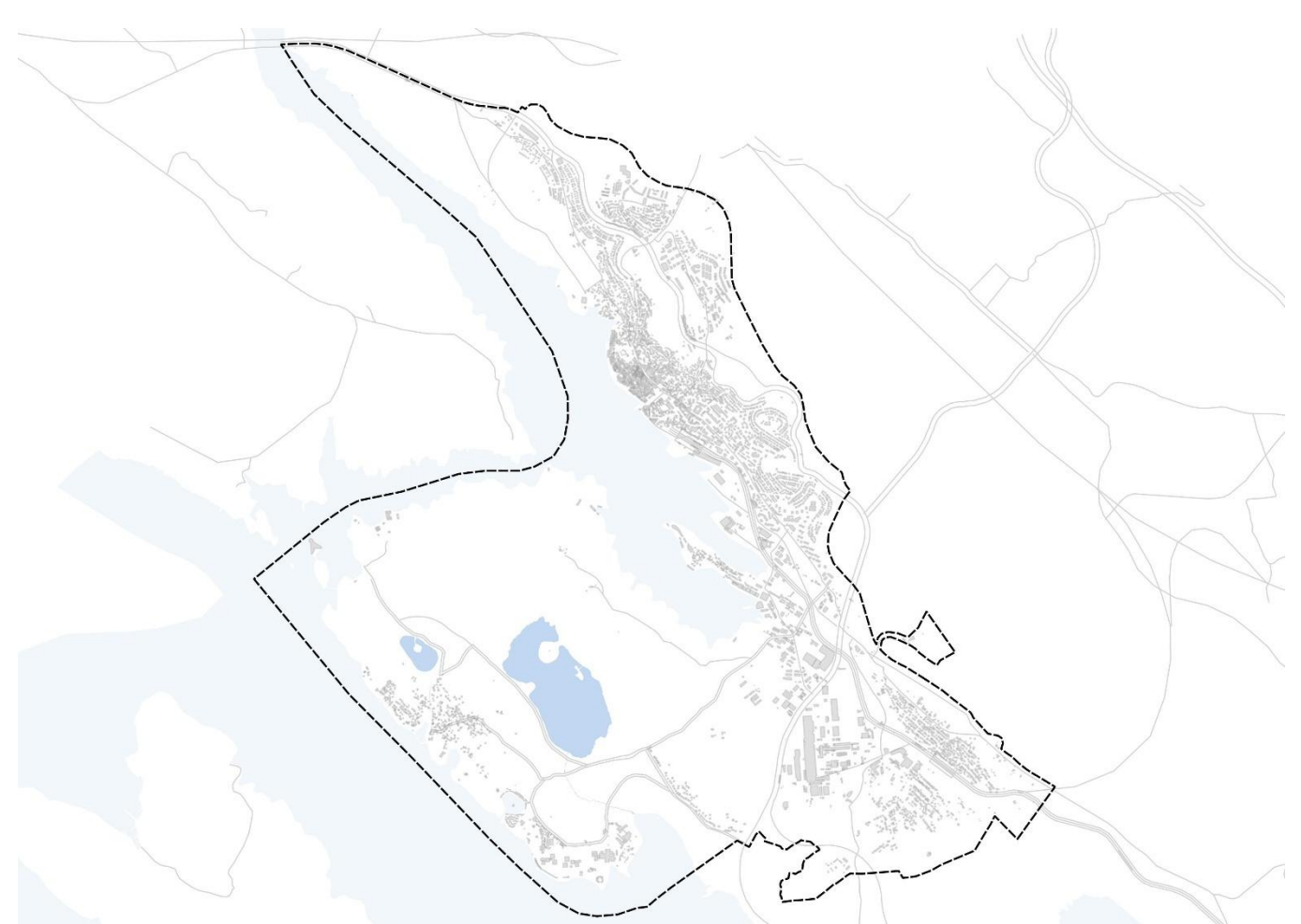
POVRŠINE U SUKCESIJI

Na području GUP-a postoji veći udio površina u sukcesiji koje se odnose na prethodno aktivne poljoprivredne površine i druge zelene površine koje su napuštene i zapuštene te prepuštene prirodnoj sukcesiji, a na kojima nije razvijen puni stadij šumske vegetacije. Na navedenim površinama nalazi se uglavnom grmolika vegetacija, te su površine teško prohodne, ne koriste se i na njima se nerijetko nalazi veći broj napuštenih suhozidnih međa kao ostatak povijesnog kulturnog krajobraza.

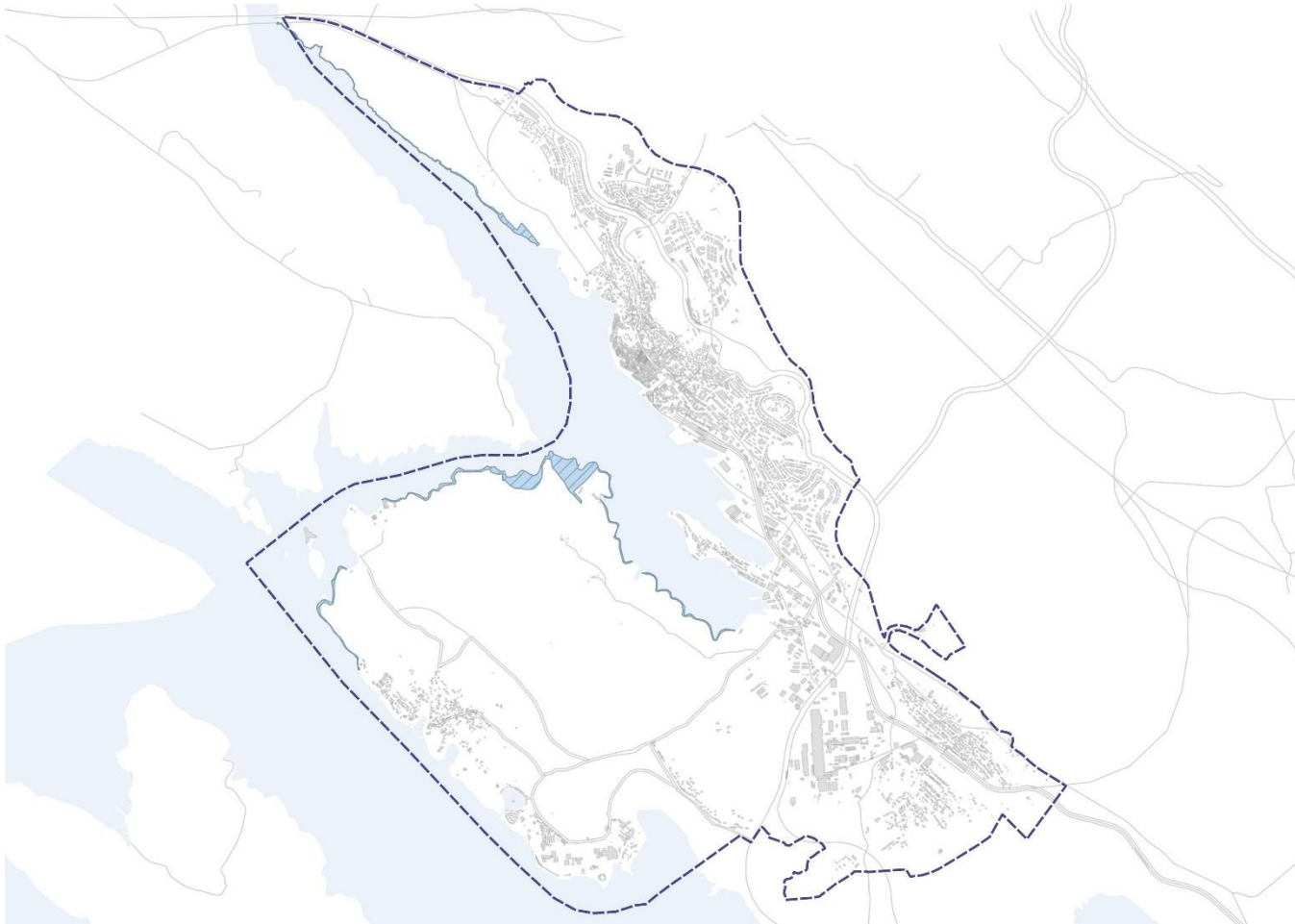
VODOTOCI, POPLAVNA PODRUČJA I POVRŠINSKE KOPNE NE VODE

Na kopnenom području grada Šibenika mogu se izdvojiti dvije veće površine kopnenih voda koje se odnose na slana jezera Mala i Vela Solina na području Zablaća. Ova jezera odlikuju se visokim stupnjem prirodosti, te je njihova prirodna obala pretežito očuvana te su okružena prostranim šumskim površinama.

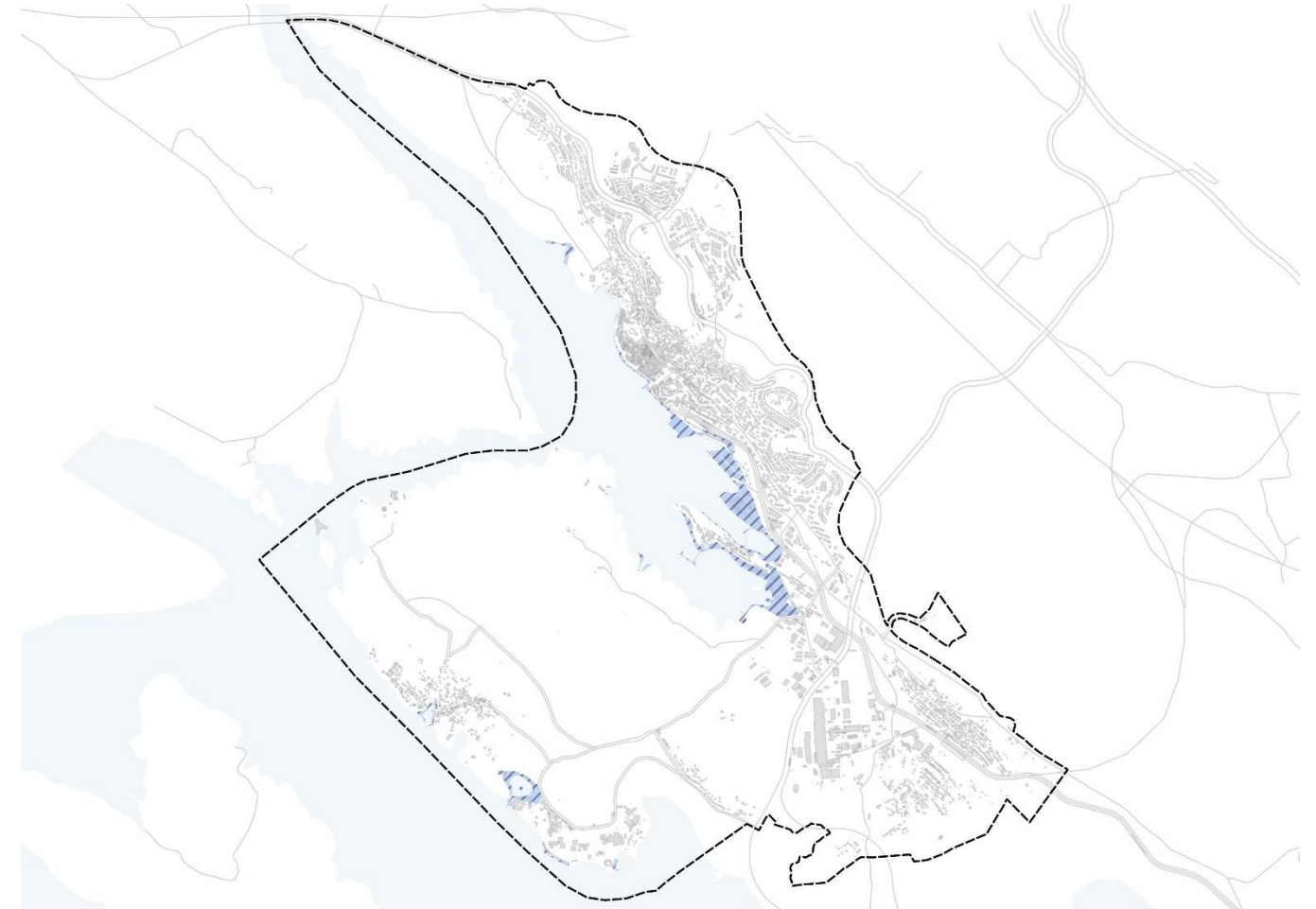
PRIRODNA MORSKA OBALA

Područje GUP-a Šibenika obuhvaća širok dio obalnog pojasa Županije, a koji obuhvaća dio uz Brodaricu, Zablaće, kanal sv. Ante, sjeverni dio grada i dio uvale sv. Petra. Prirodna morska obala odlikuje se očuvanim neposrednim pojasom uz morskú površinu, koji se nerijetko sastoji od stjenovitih i/ili obala obraslih šumskom vegetacijom.

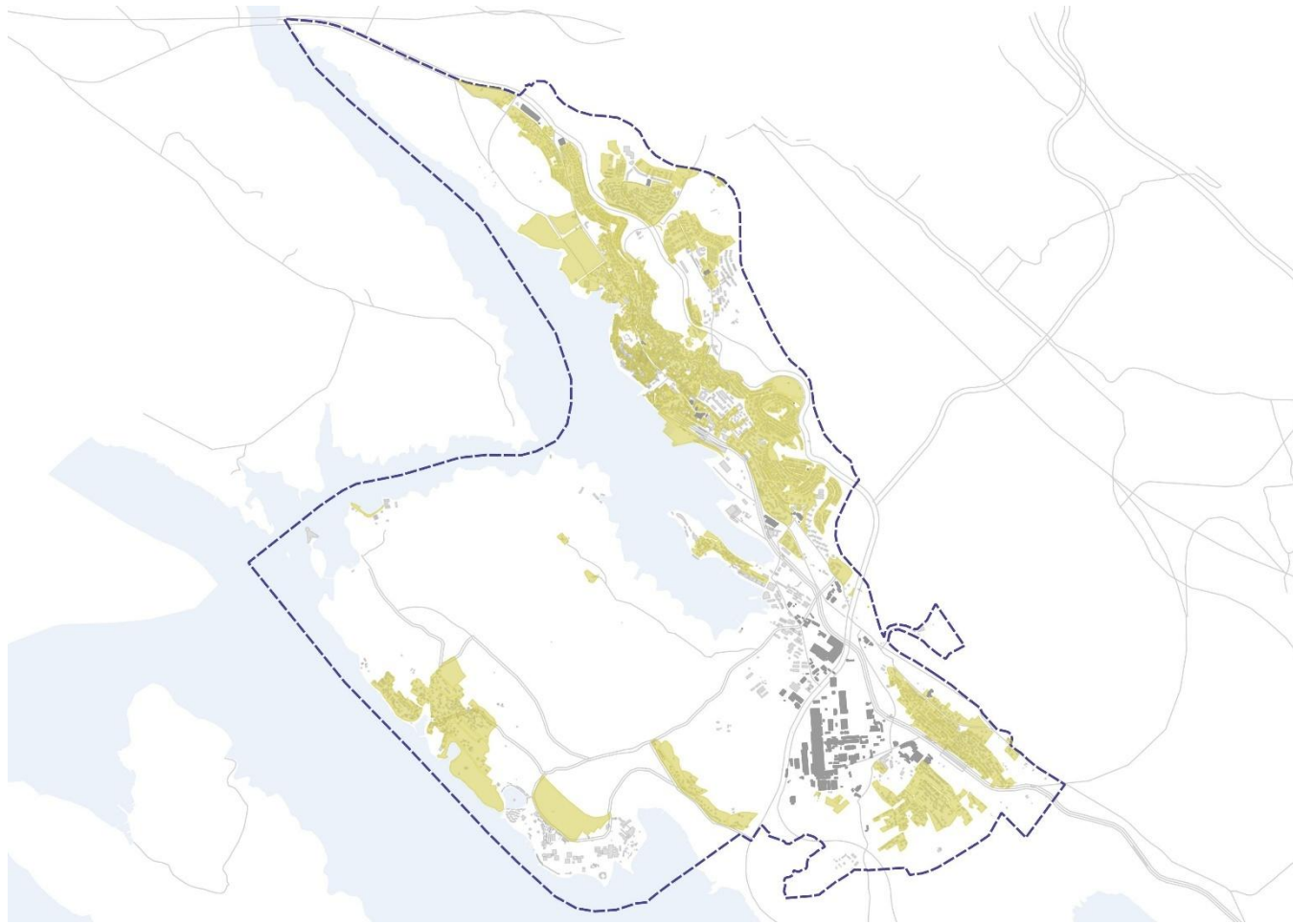
UREĐENA MORSKA OBALA

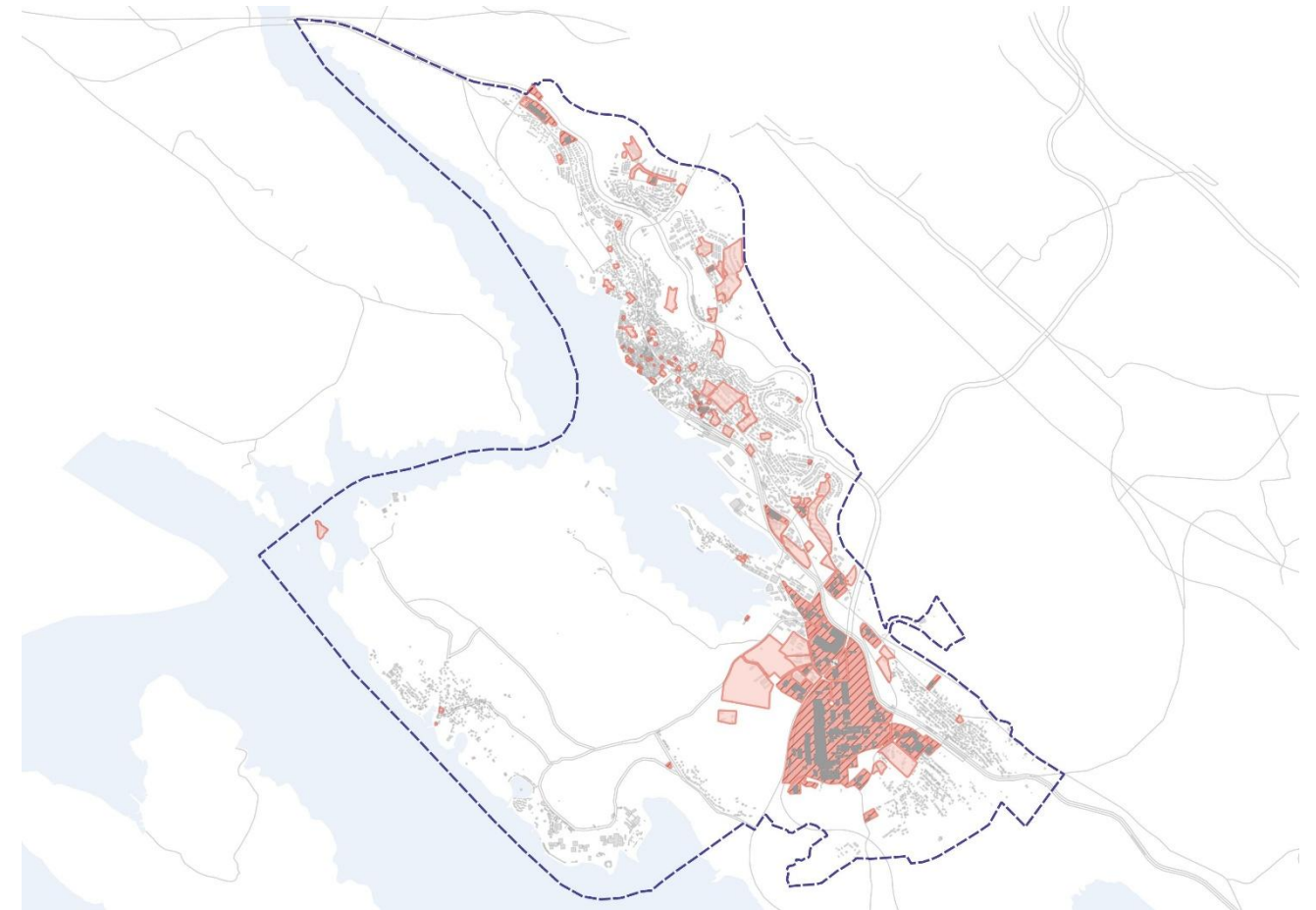
Područje grada Šibenika razvijeno je kao plovno i turističko središte Jadranske obale, te se na području urbanog dijela grada može naći velik udio uređenih morskih obala koji podrazumijevaju izmjenu prirodne crte obale, izgradnju dodatnog sadržaja za turizam, sport i rekreaciju ili pomorski promet u obliku uređenih plaža, riva, luka itd.

ZELENE POVRŠINE UZA STAMBENE ZGRADE

Na području grada Šibenika zelene površine uz stambenu namjenu prisutne su uglavnom uz površine jednoobiteljskih zgrada kao pripadajuće dvorište/vrt ili na području višestambenih zgrada kao dio urbane matrice, te se na područjima višestambenih zgrada koriste kao parkovi, te prostor za boravak i rekreaciju.

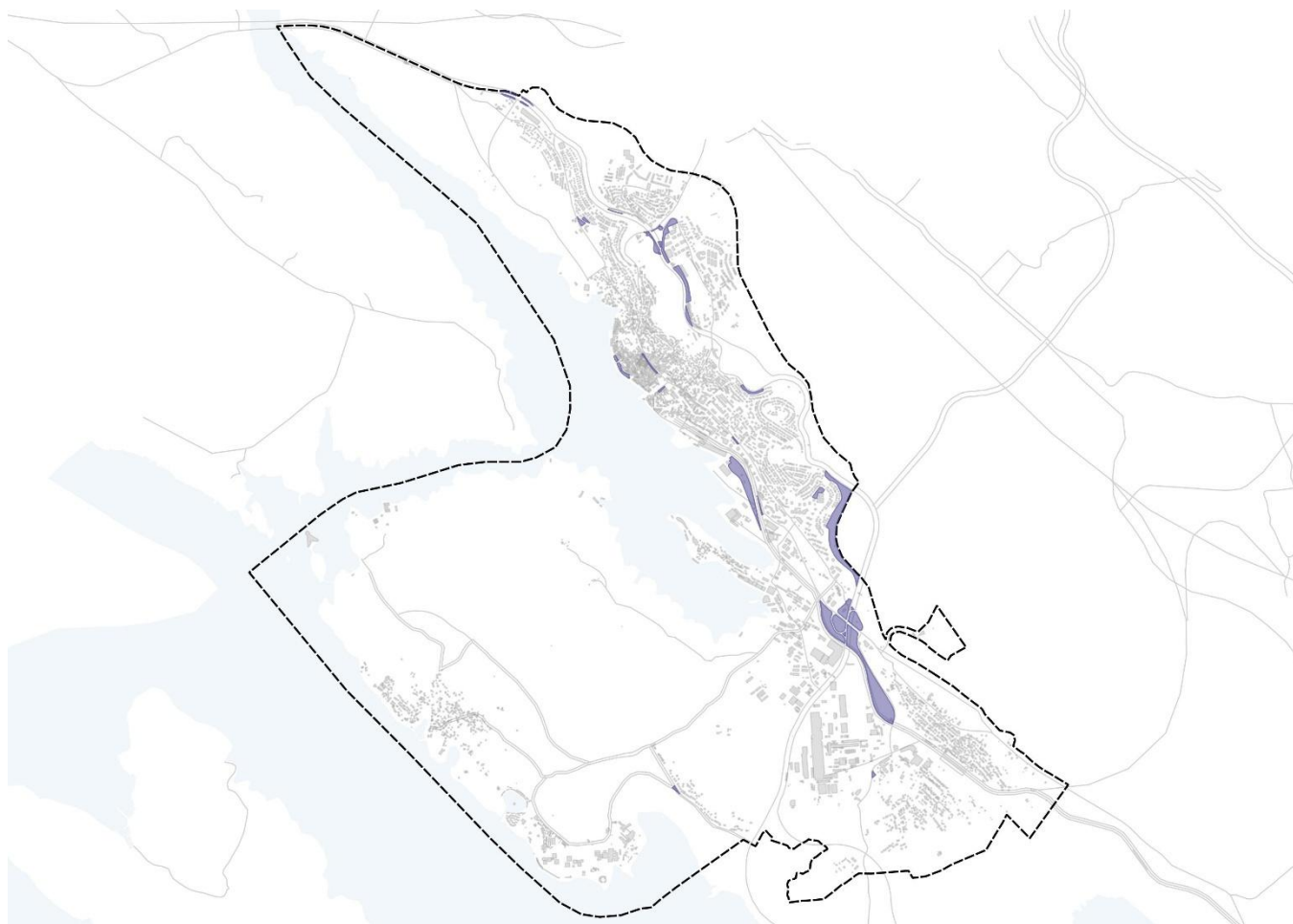

Grad Šibenik područje je koje se odlikuje visokim udjelom kulturne baštine, osobito na području starogradske jezgre, kao i na lokacijama šibenskih tvrđava. Navedeno je dovelo do razvijene društvene i javne namjene unutar grada, zajedno s pripadajućim uređenim zelenim površinama. Također se ističu periferne lokacije gospodarske i poslovne namjene s velikim otvorenim površinama s malim udjelom zelenila na istima. Na površinama gospodarske poslovne i proizvodne namjene nerijetko dolazi do pojave urbanih toplinskih otoka radi visokih površinskih temperatura zemljišta radi nepropusnosti i nedostatka vegetacije, zelenih površina te prirodne hladovine.

ZELENE I OTVORENE POVRŠINE UZA ZGRADE JAVNE, DRUŠTVENE I GOSPODARSKE NAMJENE

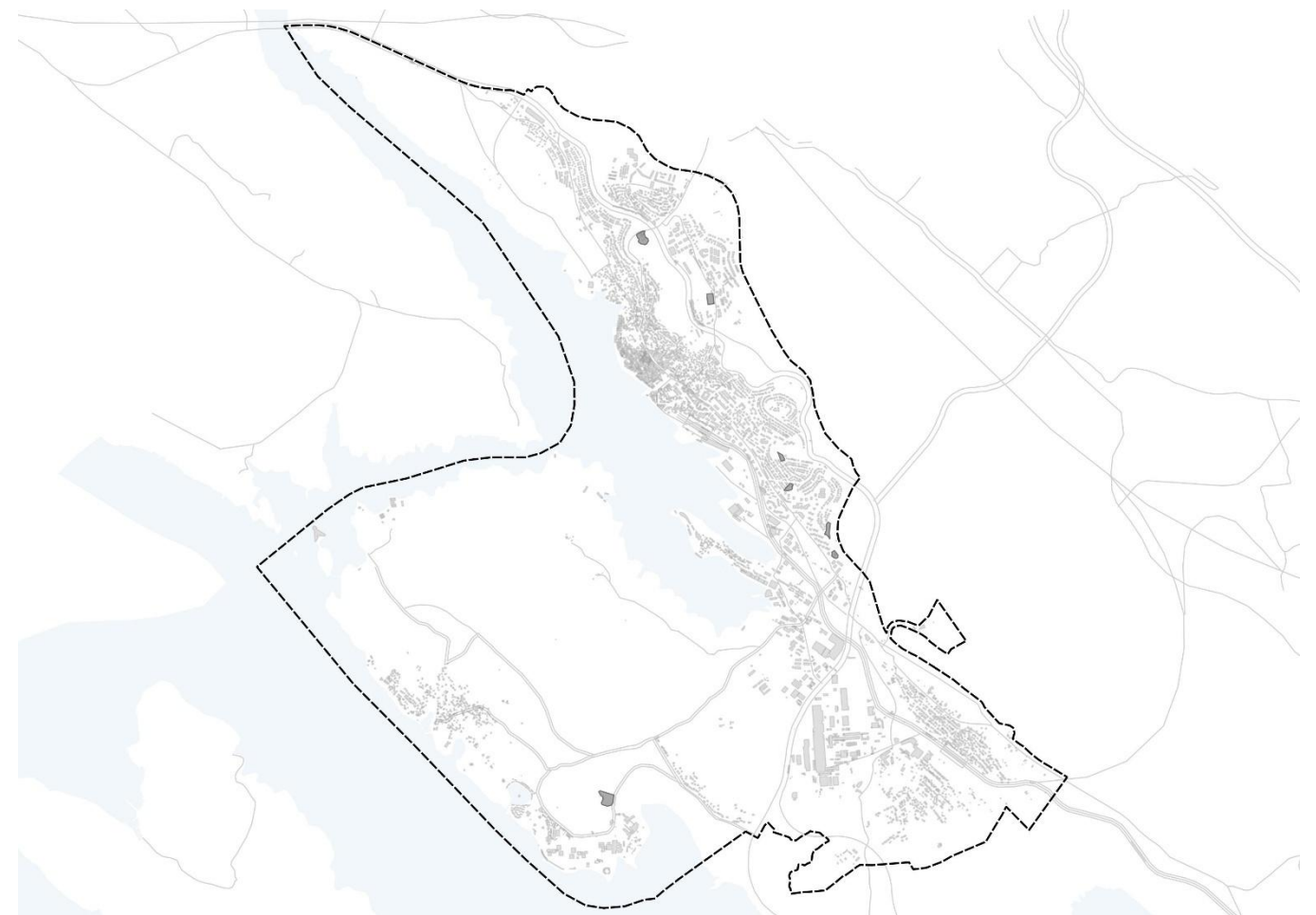
ZELENE POVRŠINE UZ PROMETNICE

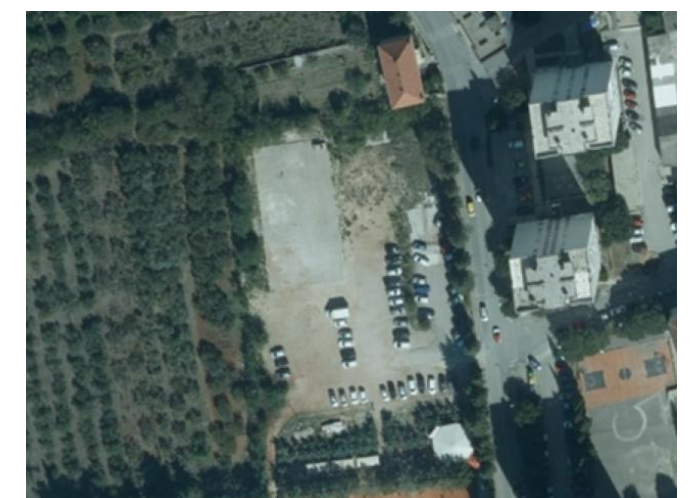
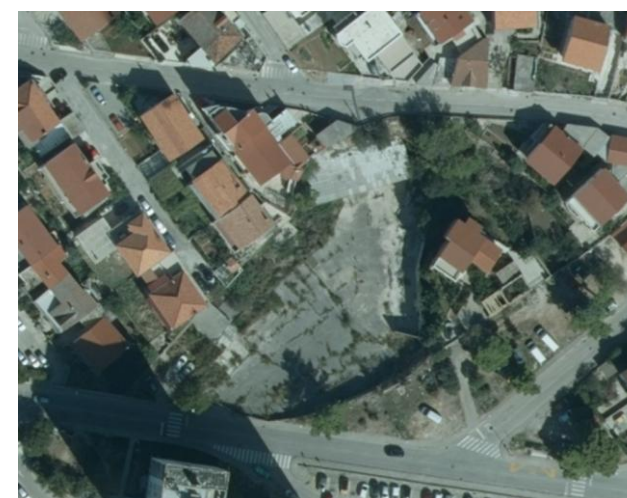
Zelene površine uz prometnice odnose se na uređene ili neuređene linijske zelene površine uz prometne i ulične koridore na kojima se nalazi nisko raslinje, stabla i/ili drvoređi, a mogu obuhvaćati i pješačke i/ili biciklističke staze i parkirna mjesta. Na području Šibenika zelene površine uz prometnice većinskim se dijelom odnose na zelene pokose uz koridor magistrale. Na području starogradske jezgre udio zelenih površina uz prometnice je malen, no on je izraženiji na području gradskih četvrti Meterize, Šubićevac i Baldekin.

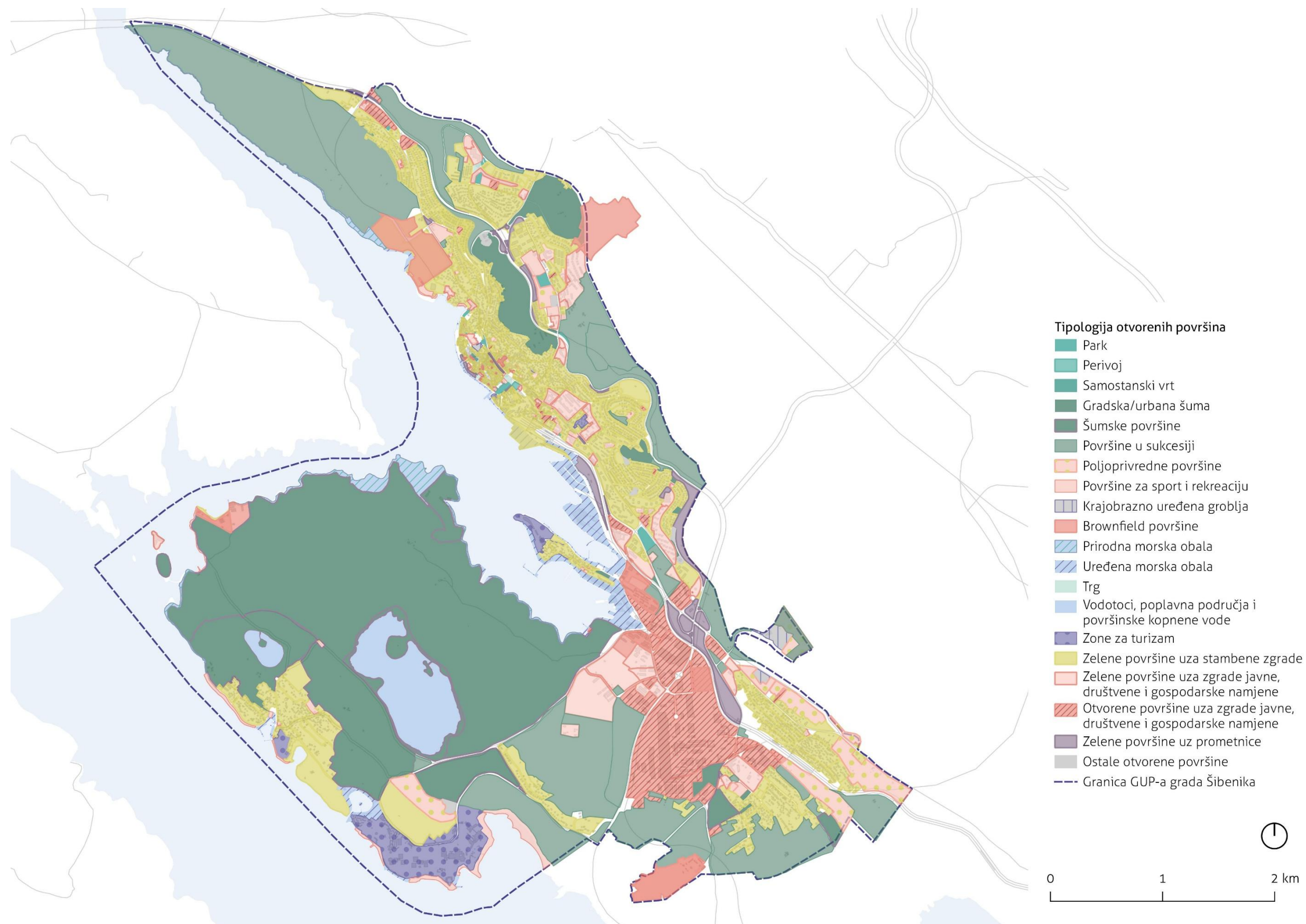

OSTALE OTVORENE POVRŠINE

Ostale otvorene površina unutar GUP-a Šibenika uključuju otvorene površine bez izraženog vegetacijskog površinskog pokrova ili opločene površine bez izgrađenih građevina ili struktura koje se mogu koristiti u različite namjene poput servisnih zona ili pratećih utilitarnih površina. Površinski pokrov na navedenim zonama uglavnom je makadamski ili asfaltni, te se može koristiti za promet u mirovanju.

Slika 30. Tipologija otvorenih površina GUP-a Šibenika

Izvor: Urbanex d.o.o.

**5. KRUŽNO
GOSPODARENJE
PROSTOROM I
ZGRADAMA,
URBANA
PREOBRAZBA I
SANACIJA**

5. KRUŽNO GOSPODARENJE PROSTOROM I ZGRADAMA, URBANA PREOBRAZBA I SANACIJA

5.1. Kružno gospodarenje prostorom i zgradama

Suočeni s izazovima neodrživog prostornog razvoja, velikog broja napuštenih i nedovoljno iskorištenih građevina i prostora te potrebe za prilagodbom klimatskim promjenama, sve veći značaj dobivaju pristupi kružnog gospodarenja prostorom i zgradama i mjere urbane sanacije i preobrazbe koji su ključni alati za regeneraciju urbanih područja, optimizaciju resursa i povećanje otpornosti gradova.

Kružno gospodarenje prostorom i zgradama usmjereno je na stvaranje učinkovitijeg modela korištenja postojećih građevina i zemljišta. To uključuje prenamjenu i rekonstrukciju napuštenih ili neadekvatno korištenih prostora, njihovo vraćanje u funkciju te primjenu načela kružne ekonomije u građevinskom sektoru. Time se ne samo smanjuje potrošnja novih resursa, već se i revitaliziraju urbana područja, čime se poboljšava kvaliteta života građana. Integracija zelene infrastrukture u procese obnove dodatno doprinosi otpornosti prostora na klimatske izazove, dok sustavno planiranje omogućava bolje upravljanje prostornim potencijalima.

Urbana sanacija i preobrazba odnose se na obnovu, modernizaciju i prilagodbu izgrađenih područja kako bi se odgovorilo na suvremene urbane izazove. U područjima s visokom razinom degradacije, sanacija uključuje tehnička poboljšanja, energetske obnove i poboljšanje infrastrukture, dok urbana preobrazba podrazumijeva dublje promjene u namjeni i korištenju prostora. Kroz ovaj proces, nekada zapuštene ili infrastrukturno zastarjele zone mogu postati funkcionalne, povezane i prilagođene potrebama lokalnih zajednica. Poseban naglasak stavlja se na područja pogođena prirodnim katastrofama gdje se primjenjuje pristup Build Back Better (BBB), osiguravajući ne samo obnovu nego i povećanu otpornost i sigurnost prostora. Nadalje, projektima urbane preobrazbe moguće je osnažiti prilagodbu gradova na negativne učinke klimatskih promjena (npr. smanjenje učinka urbanih toplinskih otoka), stvaranjem novih zelenih površina, integracijom održivih prometnih rješenja i revitalizacijom javnih prostora.

Strateški pristup ovim procesima omogućava stvaranje otpornijih, funkcionalnijih i ekološki prihvatljivijih urbanih cjelina, uz jačanje lokalnih zajednica i poticanje dugoročnog razvoja. Implementacija mjera kružnog gospodarenja i urbane preobrazbe zahtijeva koordinaciju različitih sektora, interdisciplinarnu suradnju i aktivno sudjelovanje

lokalnih dionika, osiguravajući pritom održivost i dugoročnu vrijednost provedenih rješenja. Proces kružnog gospodarenja prostorom i zgradama te urbana sanacija i preobrazba oslanjaju se na zakonski i strateški okvir koji određuje smjernice za održivi razvoj urbanih područja. **Zakon o prostornom uređenju** definira ključne pojmove urbane sanacije i preobrazbe, dok **Zakon o gradnji** osigurava pravni temelj za rekonstrukciju zgrada prema načelima kružnog gospodarstva. Ove mjere dodatno su podržane **Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (Program KG)** te **Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima (Program ZI)**, koji potiču učinkovito korištenje prostora i integraciju prirodnih rješenja u procese obnove. Također, kroz **Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO)** osigurava se financijska i operativna podrška za implementaciju pilot projekata kružne obnove i urbane regeneracije.

Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. – 2030.

Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. – 2030. (NN 143/2021) predstavlja ključni strateški dokument koji definira okvir za racionalno i održivo upravljanje urbanim prostorima i izgrađenim okolišem. Cilj programa je optimizirati korištenje postojećih zgrada i prostora te poticati prenamjenu, sanaciju i obnovu postojećih građevinskih struktura umjesto bespotrebne izgradnje novih objekata. Program polazi od načela kružne ekonomije, gdje se prostor i građevinski resursi promatraju kao sustav u kojem materijali, strukture i funkcije prostora ostaju u upotrebi što je duže moguće, uz minimalan otpad i maksimalnu učinkovitost. Time se smanjuju negativni učinci na okoliš, povećava energetska učinkovitost i omogućava regeneracija degradiranih urbanih područja. Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama definirani su posebni ciljevi, mjere i aktivnosti. Posebni ciljevi Programa uključuju: razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, kružnu obnovu nekorisćenih prostora i zgrada i visoku razinu znanja i društvene svijesti o kružnog gospodarenju prostorom i zgradama. Jedna od relevantnih mjera za Strategiju zelene urbane obnove grada Šibenika uključuju evidentiranje podataka gospodarenja prostorom i zgradama koje uključuju izradu metodologija i smjernica, te izradu baze podataka i uspostavu računalnog rješenja za praćenje stanja u vidu proširenja postojećeg ISPU modula Registra brownfield područja s potrebnim funkcionalnostima i/ili izradom novog modula unutar ISPU.

Tipologija i kategorije

Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama definirane su tipologije prostora i zgrada koji mogu biti obuhvaćeni mjerama kružnog gospodarenja. Ove kategorije omogućuju sustavan pristup analizi i planiranju te definiraju različite prostorne razine (mjerila) na kojima se mogu primjenjivati načela kružnog gospodarenja.

Planiranje i gradnja novih zgrada u skladu s kružnim gospodarstvom obuhvaća projektiranje i izgradnju novih građevina prema načelima zelene gradnje, čime se postiže dulji vijek trajanja, fleksibilnost korištenja, smanjenje građevinskog otpada i povećanje energetske učinkovitosti.

Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada fokusira se na napuštene industrijske i poslovne zone, nekorištene građevine u urbanim sredinama i povijesne prostore s potencijalom za regeneraciju kroz održivu obnovu.

Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada podrazumijeva ponovnu upotrebu i prilagodbu postojećih prostora prema promijenjenim potrebama, kao što su energetska obnova ili fleksibilna namjena prostora za više korisnika kroz vremensku podjelu korištenja.

Nadalje, Programom KG definirane su sljedeće kategorije prema mjerilu:

XL (polifunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada) – velike bivše industrijske, vojno-industrijske i logističke zone koje zahtijevaju integriranu regeneraciju.

L (monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada) – zone koje su u prošlosti bile usmjerene na jednu namjenu, primjerice bivše industrijske zone, ali sada mogu biti prenamijenjene u nove funkcionalne cjeline.

M (nekorištene zgrade) – pojedinačne nekorištene građevine, uključujući bivše poslovne, kulturne ili javne zgrade, koje su pogodne za kružnu obnovu ili prenamjenu.

S (pojedinačni napušteni prostori u korištenim zgradama) – prazni poslovni prostori, stanovi ili drugi neiskorišteni dijelovi unutar aktivnih zgrada.

XS (vremenska raspodjela korištenja prostora) – model fleksibilnog korištenja postojećih prostora u različitim vremenskim terminima (npr. zajedničko korištenje učionica, konferencijskih sala i sportskih dvorana).

Provedeni projekti kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

Na području Grada Šibenika provedeni su pojedini projekti koji promiču kružno gospodarenje prostorom i zgradama i zelenu urbanu obnovu. Ovim projektima revitalizirani su napušteni i neiskorišteni prostori i kulturna dobra te su značajno doprinijeli poboljšanju kvalitete života građana i očuvanju kulturne baštine.

Studentski dom Palacin

Na mjestu bivše vojarne Palacin izgrađen je suvremeni studentski dom, što predstavlja najveći infrastrukturni projekt u Šibeniku i Šibensko-kninskoj županiji vezan uz visoko obrazovanje. Projekt je započeo 1. ožujka 2017. godine, a završna konferencija i svečano otvorenje doma održani su u srpnju 2023. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 85.356.107,55 kuna, od čega je 79.680.000,00 kuna sufinancirano iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Dom raspolaže s 332 ležaja raspoređenih u 158 dvokrevetnih i 16 jednokrevetnih soba, opremljenih kupaonicama, mini kuhinjama i radnim prostorom. Osim smještajnih kapaciteta, objekt uključuje modernu menzu, prostore za druženje, čitaonicu i knjižnicu, čime se značajno podiže standard studentskog života u Šibeniku.

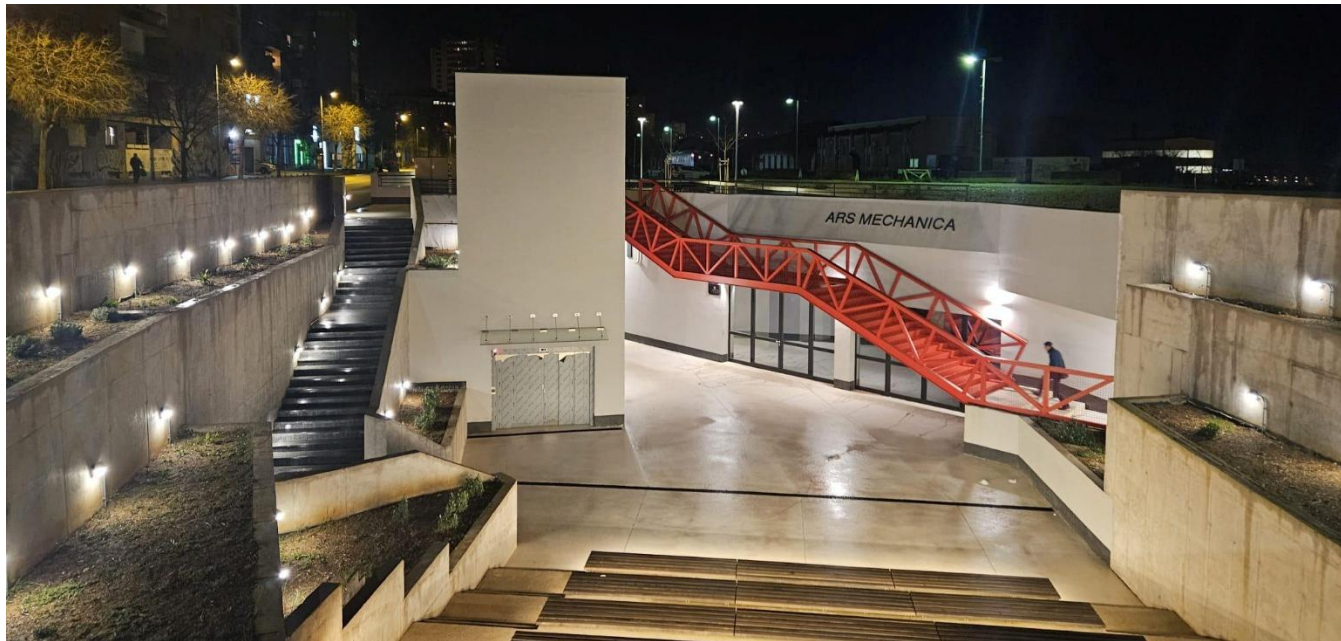
Revitalizacija tvrđave sv. Ivana

Projekt revitalizacije tvrđave sv. Ivana predstavlja najveći projekt ikad dodijeljen Gradu Šibeniku iz fondova Europske unije. Projekt je prijavljen 29. siječnja 2016. godine, a ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je 1. kolovoza iste godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 49.143.692,95 kuna, od čega je 41.486.646,05 kuna

sufinancirano iz Europskog fonda za regionalni razvoj, dok je preostala sredstva osigurao Grad Šibenik. Revitalizacijom su obnovljene i opremljene dvije cjeline tvrđave: sjeverni dio poznat kao "Kliješta" i južni dio zvan "Zvijezda". Unutar tvrđave, ukupne površine 18.657 četvornih metara, obnovljeno je preko 5.500 četvornih metara bedema te su uvedeni inovativni sadržaji poput 3D video mappinga i interaktivnih edukativnih programa. Posebno se ističe Edukativni kampus opremljen pametnim interaktivnim učionicama, spavaonicama i prezentacijskim prostorima, koji omogućuje kvalitetan smještaj i tematske programe, pridonoseći produljenju turističke sezone i obogaćivanju kulturne ponude grada.

Regionalni centar kompetentnosti ARS MECHANICA

Projektom Regionalni centar kompetentnosti ARS MECHANICA financiranim sredstvima Operativnog programa konkurentnost i kohezija i Europskog fonda za regionalni razvoj obnovljen je i opremljen napušten podzemni prostor uz željeznički kolodvor u svrhu unaprjeđenja infrastrukture Regionalnog centra kompetentnosti (RCK) u (pod) sektoru strojarstva. Nositelj projekta bila je Industrijsko-obrtnička škola u suradnji sa Šibensko-kninskom županijom i Tehničkom školom Šibenik.

Hrvatski centar koralja Zlarin

Projektom „Hrvatski centar koralja Zlarin“ financiranim sredstvima Europske unije obnovljene su i uređene dvije postojeće građevine na otoku Zlarinu - kuće Šare i Kažerma. Navedeni projekt za cilj je imao očuvanje i interpretaciju kulturno – povijesne, tradicijske i prirodne baštine uz doprinos održivom razvoju otoka. U kući Šare uređen je edukacijsko istraživački centar s amfiteatrom i smještajnim jedinicama za istraživače i znanstvenike, dok je u Kažermi uređen izložbeni prostor sa stalnim postavom interpretacijsko-edukacijskog sadržaja.

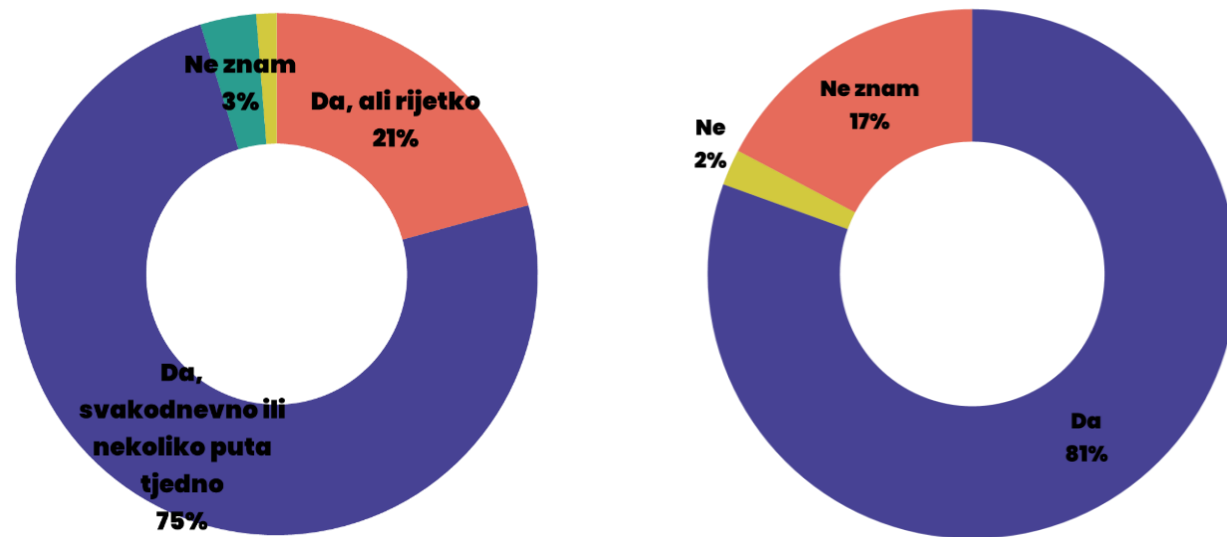
Energetska obnova

Prema Zakonu o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21, 40/25), energetska obnova zgrade odnosi se na primjenu mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetskog svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevina – gospodarenje i očuvanje topline, pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju energetski pregled i certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unaprjeđenje tehničkih sustava zgrade (npr. HVAC sustavi) i druge.

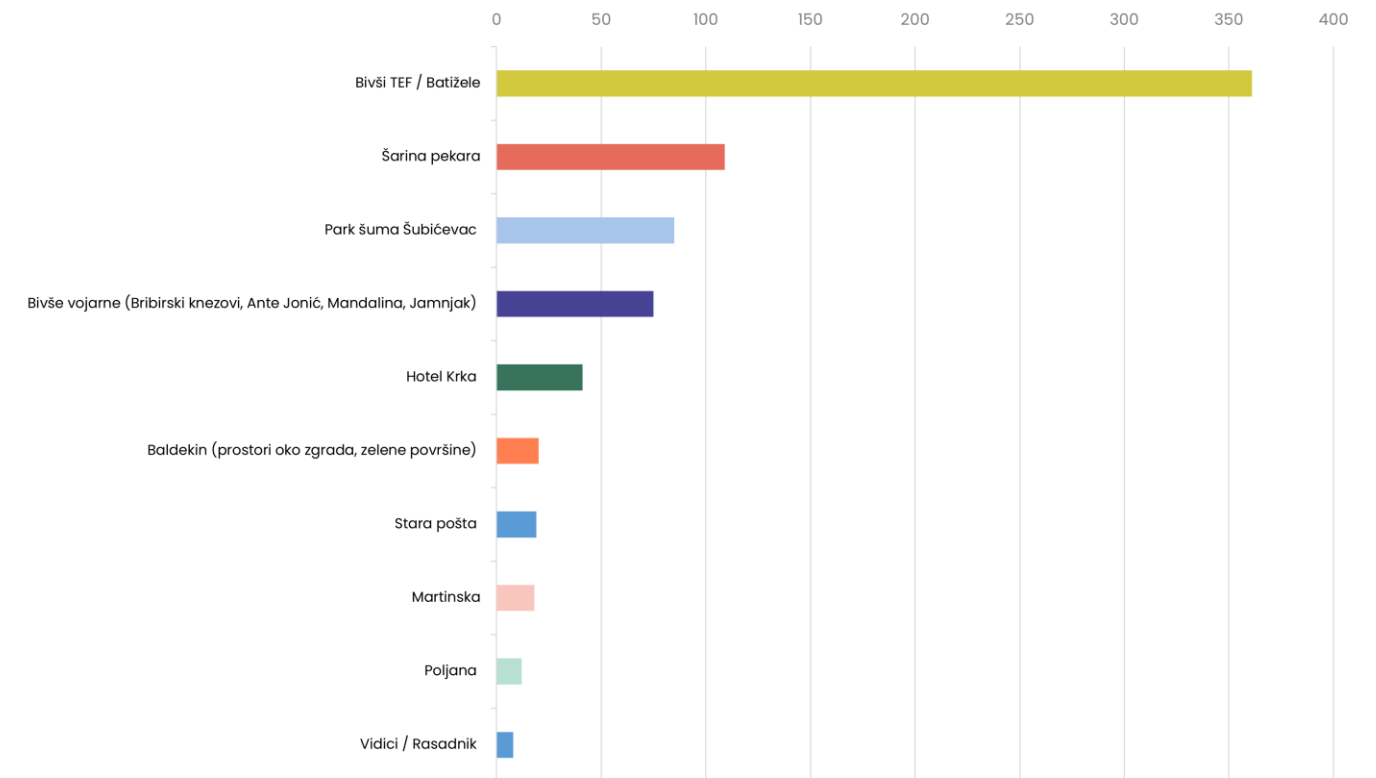
Grad Šibenik do danas proveo je i dovršio nekoliko projekata energetske obnove, kao što su projekt energetske obnove **dječjeg vrtića** "Vidici", dječjeg vrtića "Građa", dječjeg vrtića "Šibenski tići", dječjeg vrtića "Kućica", energetska obnova **osnovne škole** "Juraj Šižgorić", energetska obnovu **sportske dvorane** "Miminac" i drugi. U tijeku je trenutno nekoliko projekata energetske obnove na području Grada Šibenika, poput energetske obnove **sportskog centra** "Ljubica", **Muzeja grada Šibenika**, Gradske **knjižnice** "Juraj Šižgorić", zgrade **Hrvatskog narodnog kazališta** u Šibeniku i **osnovne škole** "Petar Krešimir IV".

Percepcija o napuštenim i/ili nedovoljno iskorištenim prostorima i zgradama

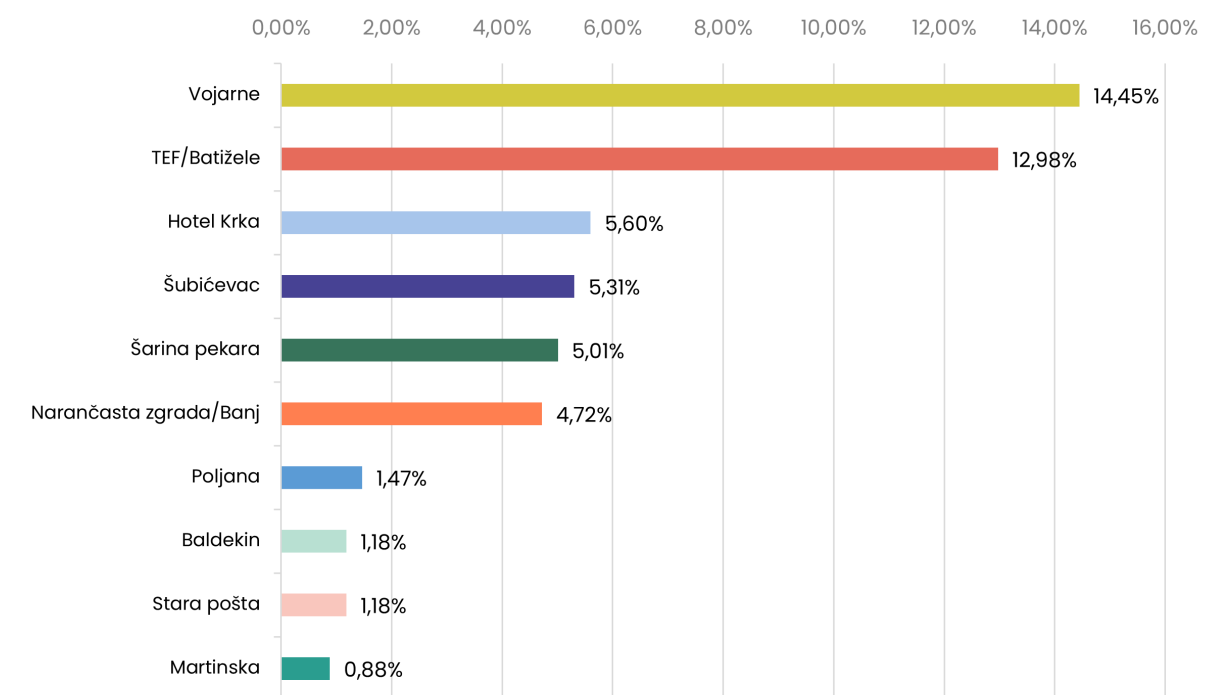
Prema rezultatima anketnog upitnika, velika većina ispitanika (75%) svakodnevno prolazi pokraj nedovoljno iskorištenih i/ili napuštenih prostora i zgrada, a 21% ispitanika rijetko prolazi pored takvih prostora. Navedeno upućuje na to da unutar gradske matrice postoji velik udio napuštenih i/ili nedovoljno iskorištenih prostora, a koji radi postojeće izloženosti svakodnevnim kretanjima stanovnika imaju veći potencijal za obnovu i sanaciju. Čak 81% ispitanika smatra da u Šibeniku postoje nedovoljno iskorišteni i/ili napušteni prostori zgrade koji su pogodni za obnovu i unaprjeđenje.

Prostori i zgrade koji su napušteni i/ili nedovoljno iskorišteni na području Šibenika koje su izdvojili ispitanici odnose se primarno na **područje bivšeg TEF-a/Batižele** kojeg su izdvojili gotovo svi ispitanici. Osim područja TEF-a, napušteni i/ili nedovoljno iskorišteni prostori i zgrade koje navode ispitanici uključuju **Šarinu pekara, park-šumu Šubičevac, prostore bivših vojarni, hotel Krka**, Baldekin, područje Stare pošte, Martinska, Poljana i park Rasadnik na Vidicima.

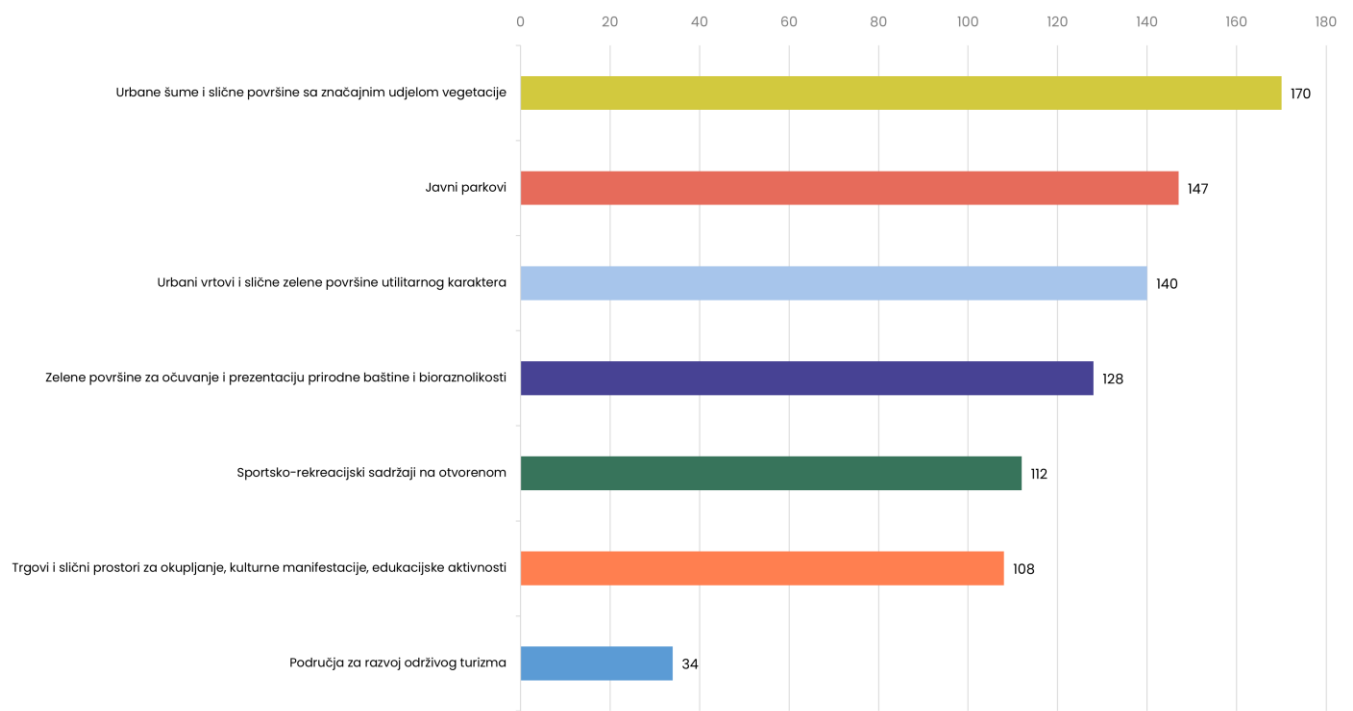

Od svih navedenih, ispitanici su izdvojili **prostore bivših vojarni** (Bribirski knezovi, Ante Jonjić, Jamnjak) kao trenutno najveći neiskorišteni potencijal (14,45% ispitanika), te nakon vojarni, **područje bivšeg TEF-a** (12,98% ispitanika). Osim navedenih, kao najveći neiskorišteni potencijali unutar grada izdvojeni su Hotel Krka (5,6%), park-šumu Šubičevac (5,3%), prostor Šarine pekare (5%) i prostor Narančaste zgrade (4,72%).

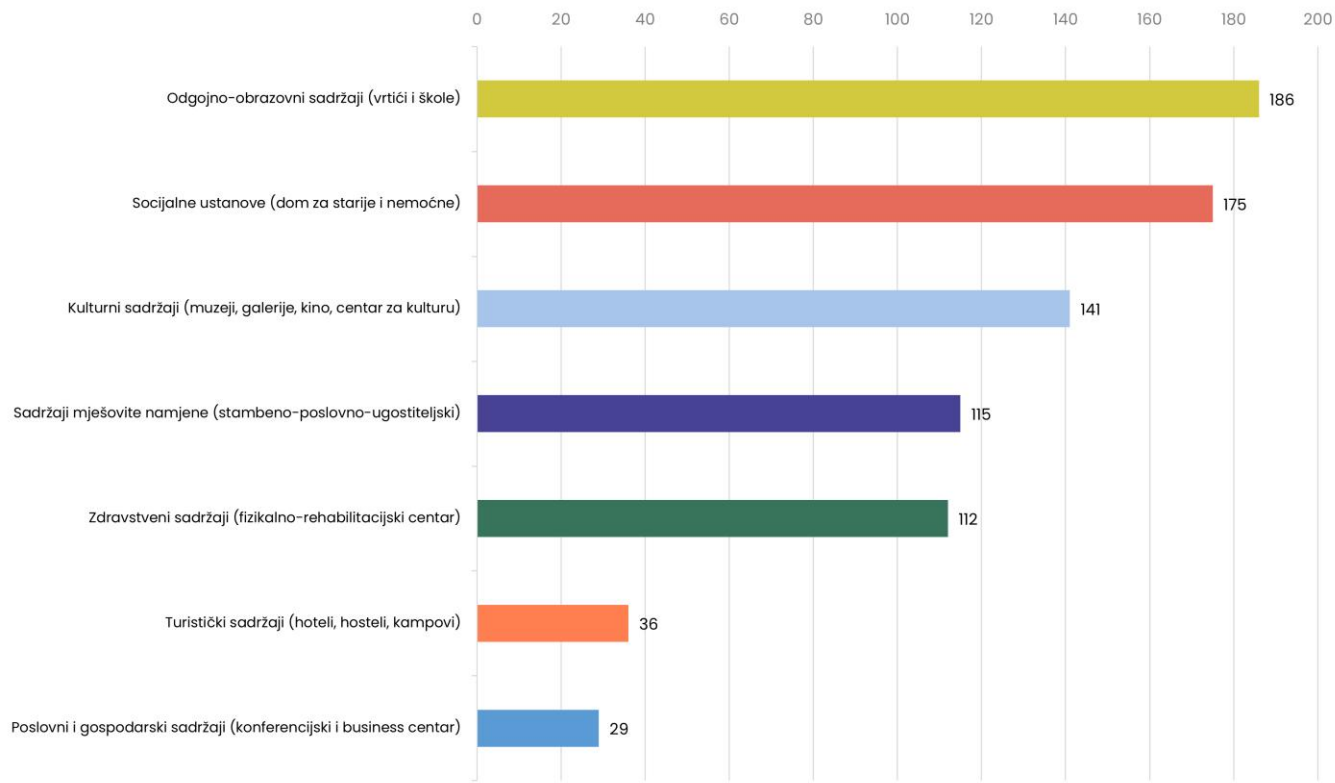

Kao prikladne sadržaje za obnovu i unaprjeđenje nedovoljno iskorištenih i/ili napuštenih **otvorenih prostora** na području Šibenika, preko polovice ispitanika (53%) izdvojilo je **urbane šume** i slične površine sa značajnim udjelom

vegetacije što ukazuje na snažnu potrebu za povećanjem zelenih površina s većim udjelom visoke vegetacije u gradu. Zatim su izdvojene površine **javnih parkova** (46% ispitanika) i sadržaje **urbanih vrtova** (43%), što zajedno s najčešće odabranim sadržajem urbanih šuma dodatno upućuje na preferenciju ozelenjivanja napuštenih i/ili nedovoljno iskorištenih otvorenih prostora. Nakon navedenih, značajno su izdvojeni i zelene površine za očuvanje i prezentaciju prirodne baštine, sportsko-rekreacijski sadržaji i trgovi. Potrebno je napomenuti kako je samo 10% ispitanika smatralo područja za razvoj održivog turizma prikladnim za unaprjeđenje i obnovu napuštenih i/ili nedovoljno iskorištenih otvorenih prostora i zgrada, što može upućivati na zasićenost postojećim turističkim sadržajima ili percepciju da su turistički sadržaji dovoljno zastupljeni. Ispitanici su također predložili nekoliko individualnih sadržaja izvan ponuđenih opcija, poput uređivanja zelenih površina, koncertne dvorane, biciklističkih staza.

Kao prikladne sadržaje za obnovu i unaprjeđenje nedovoljno iskorištenih i/ili napuštenih **zgrada** na području Šibenika, više od polovice ispitanika izdvojilo je **odgojno-obrazovne sadržaje** (58%) i **socijalne ustanove** (54,7%), što ukazuje na nedostatak odgojno-obrazovne infrastrukture u gradu i nedostatak kapaciteta za skrb o socijalno ugroženim skupinama i starijoj populaciji, te naglašava važnost ovih prioriteta za ispitanike. Nakon navedenog, ispitanici su izdvojili kulturne sadržaje kao prikladne (44%), sadržaje mješovite namjene (36%) i zdravstvene sadržaje (35%). Turistički, poslovni i gospodarski sadržaji najmanje su preferirani, što može upućivati na zasićenost postojećih sadržaja ili preferiranje sadržaja koji primarno služe lokalnom stanovništvu i zajednici.

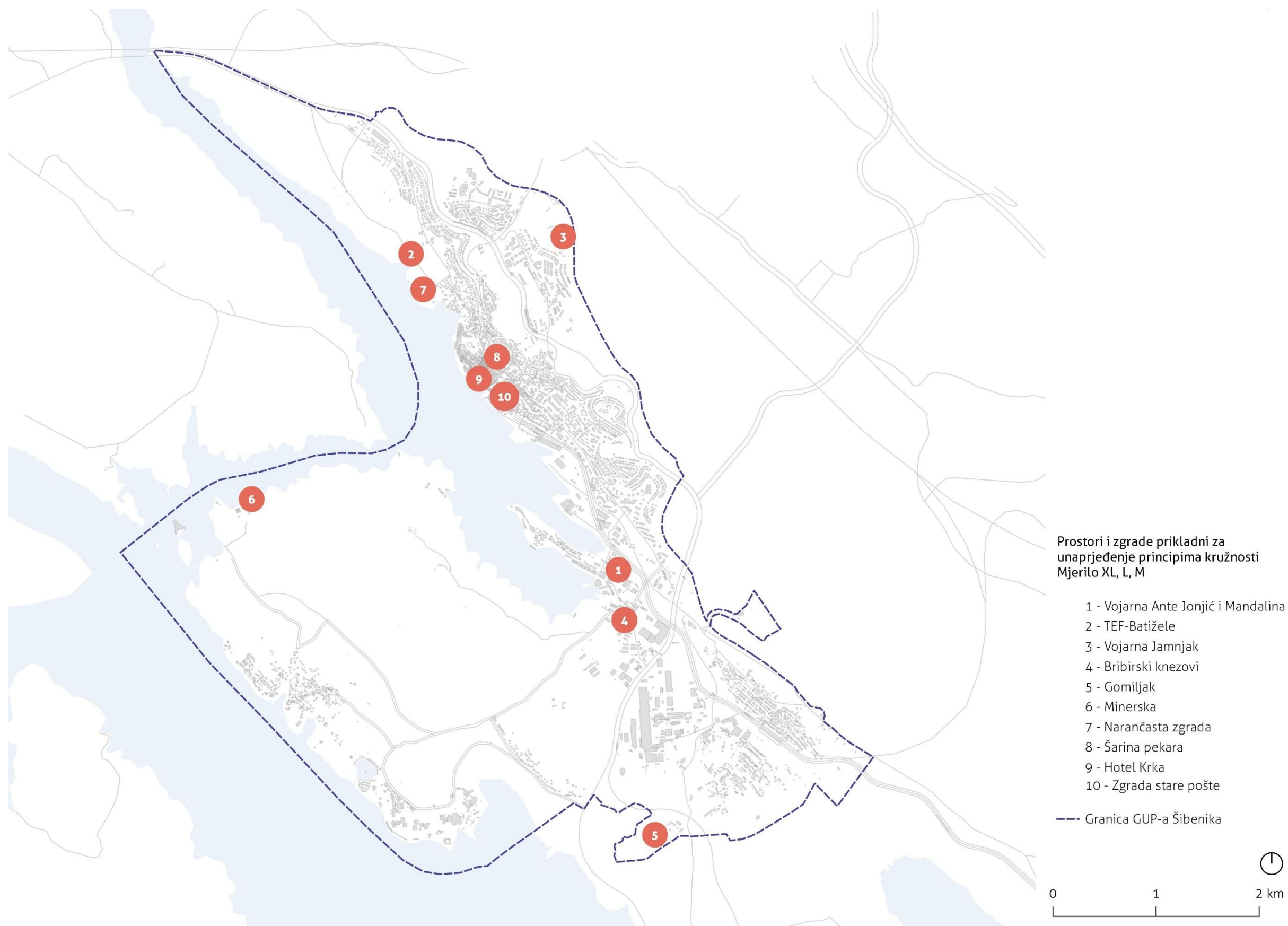

Prostori i zgrade prikladni za unaprjeđenje principima kružnosti

Za područje GUP-a grada Šibenika izdvojeno je ukupno 19 lokacija prostora i zgrada prikladnih za unaprjeđenje prema principima kružnosti, a koji se međusobno razlikuju prema kategoriji mjerila (Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine, 2021). Lokacije odabranih prostora i zgrada prikladnih za unaprjeđenje prema principima kružnosti odabrane su na temelju podataka gradske uprave, rezultatima anketnog upitnika i podacima prikupljenima prilikom terenskog obilaska. Za svaku lokaciju izrađen je kartografski prikaz, opis, analiza prostornih planova i druge relevantne dokumentacije, a koji se nalaze u tekstu niže. Analiza prostora i zgrada podijeljena je na temelju kategorija, te uključuje analizu mjerila XL (polifunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada), L (monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada), M (nekorištene zgrade) i analizu mjerila S (pojedinačni napušteni prostori u korištenim zgradama) i XS (vremenska raspodjela korištenja prostora).

Mjerilo XL, L, M

Analiza prostora i zgrada prikladnih za unaprjeđenje principa kružnosti mjerila XL, L i M obuhvaća analizu 11 lokacija identificiranih na temelju podataka gradske uprave, rezultata anketnog upitnika i podataka prikupljenih terenskih obilaskom. Lokacije mjerila XL, L i M uključuju sljedeće: TEF-Batižele, Vojarna Jamnjak, Bribirski knezovi, Šarina pekara, Minerska, Mandalina, Narančasta zgrada, Gomiljak, vojarna Ante Jonjić te 2 lokacije izdvojene na temelju rezultata anketnog upitnika: Hotel Krka, zgrada Stare pošte i park-šuma Šubićevac.

Slika 31. Prostori i zgrade prikladni za unaprjeđenje principima kružnosti (mjerilo XL, L ; M)

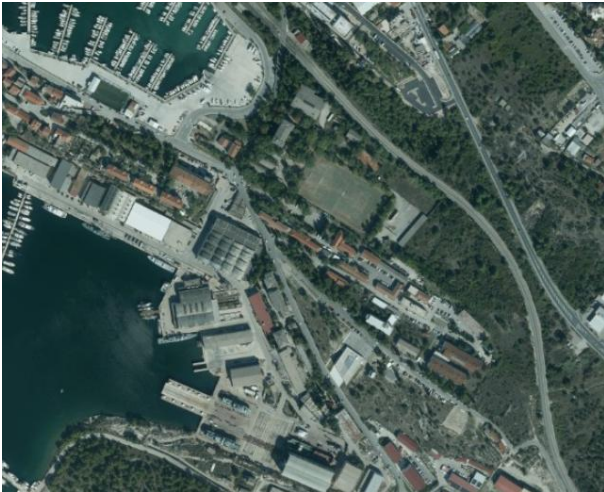
Izvor: Grad Šibenik, Urbanex d.o.o.

Vojarna Ante Jonjić i Mandalina

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	dio 3657/1 i 3657/2
Površina	cca 6,9 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja vojna zona)
Mjerilo	Monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (L)
Vlasništvo	Državno
Namjena prema GUP-u	Javna i društvena namjena (D, D1), sportsko-rekreacijska namjena (R1- sport bez gradnje)
Prostorni planovi nižeg reda	GUP-om planiran UPU za dio zone
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno (sportsko-rekreacijske svrhe)
Aktualni status i planovi	Izrađen idejni arhitektonski projekt za razvoj javne i društvene namjene u funkciji visokog obrazovanja i uspostavu kampusa

Slika 32 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Ante Jonjić i Mandalina 1968.

Slika 33 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Ante Jonjić i Mandalina 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: Urbanex d.o.o.

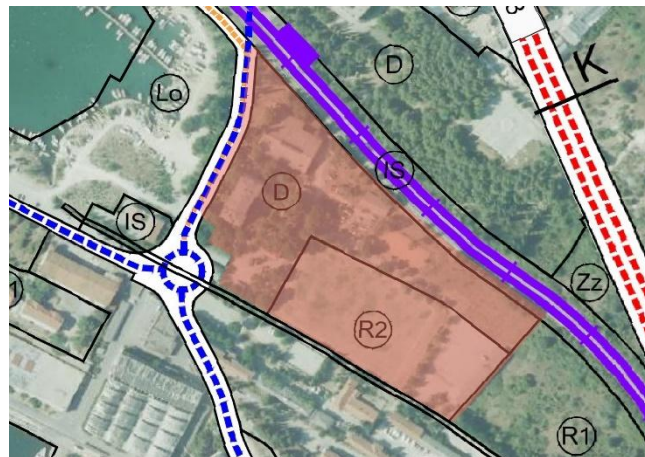
Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

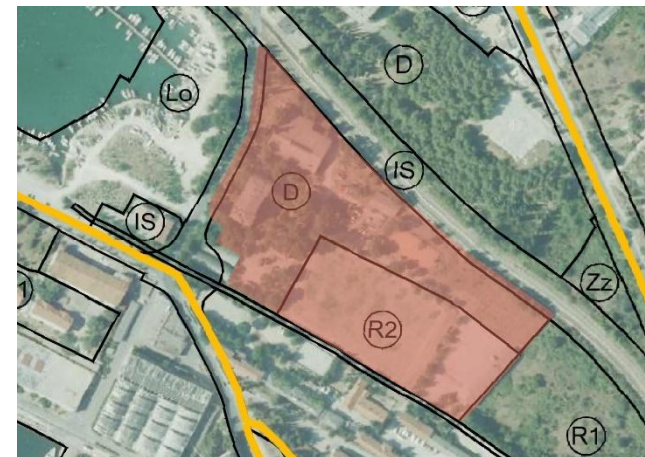
Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Na lokaciji se planira razvoj kampusa u kojemu će se održavati predavanja, edukacije i obrazovanje stručnog kadra u području turizma, aktivnosti suradnje privatnog i javnog sektora, upravljanja zaštićenim područjima, razvoja inovativnih poslovnih koncepata i povećanje konkurentnosti destinacije. U sportsko-rekreacijskoj zoni obuhvata uredit će se nogometno igralište te izgraditi otvorena igrališta za badminton, košarku, dva teniska igrališta i igralište za futsal, kao i trim staza.

Procjene prihvatnog kapaciteta infrastrukture

U svrhu izdavanja lokacijske dozvole, za projekt rekonstrukcije složene građevine javne i društvene namjene nekadašnje vojarne "Ante Jonjić", ishođeni su posebni uvjeti javnopravnih tijela.

U sklopu ishođenja lokacijske dozvole, ishođene su elektroenergetske suglasnosti (EES) tijekom 2022.g. s predviđenom godišnjom potrošnjom električne energije 20.000,00 kWh (građevina B), 35.000,00 kWh (građevina C), 10.000,00 kWh (građevina D). EES-om definirani su uvjeti priključenja koje mora ispuniti građevina.

Također su ishođeni uvjeti posebni uvjeti gradnja za HAKOM, posebni uvjeti civilne zaštite, odnosno MUP-a, posebni uvjeti zaštite okoliša Ministarstva rada mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, sanitarno-tehnički uvjeti i uvjeti zaštite od buke, posebni uvjeti zaštite kulturnog dobra.

Također su izdani posebni uvjeti i uvjeti priključenja od strane Vodovod i odvodnja Šibenik d.o.o. Na predmetnom području zahvat nalazi se postojeći mješoviti kanalizacijski kolektor, te je omogućen priključak na postojeću uličnu vodovodnu i odvodnu mrežu.

TEF - Batižele

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	685/1,685/43,685/44,681,676,685/3,685/6,685/12,685/15,685/13,685/16,685/21,685/23,685/27,685/48,685/18,685/31,685/30,685/29,685/42,685/45,685/59,677,685/5
Površina	cca 21,4 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja industrijska zona)
Mjerilo	Polifunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (XL)
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Prostorni planovi nižeg reda	GUP-om planiran UPU za cijelu zonu
Trenutno korištenje	Nekorišteno, djelomično korišteno za rekreaciju
Aktualni status i planovi	Mješovita namjena sa stambenim, javno-društvenim, poslovnim i ugostiteljsko-turističkim (hotel kapaciteta do 2000 kreveta), sportsko-rekreacijskim sadržajima

Slika 34 Digitalni ortofoto lokacije TEF-Batižele 1968.

Slika 35 Digitalni ortofoto lokacije TEF-Batižele 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: Urbanex d.o.o.

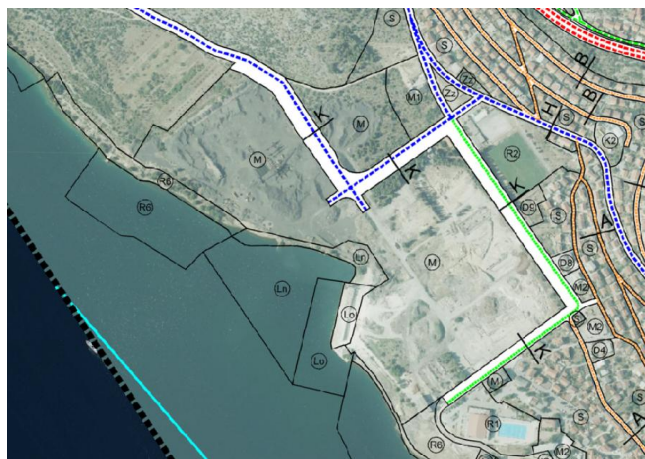
Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

¹ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Tijekom 2014. g. objavljen Međunarodni javni natječaj – poziv za iskaz interesa u svrhu odabira investitora za Projekt "Urbana regeneracija zemljišta u Šibeniku – projekt Batižele" koja je osigurala podjelu s osnivanjem društva TEF – Tvornica elektroda i ferolegura d.d. Šibenik te povećanje temeljnog kapitala pretvaranjem državnih i gradskih potraživanja u udjele u novom društvu.

U svrhu urbane regeneracije lokacije izrađen je Akcijski plan i prioriteti provedbe (ARUP, 2020) i Prijedlog razvojne strategije (ARUP, 2020). Tijekom 2024. g. objavljen je Međunarodni javni natječaj - Poziv za iskaz interesa u svrhu odabira Investitora za Projekt "Urbana regeneracija zemljišta u Šibeniku – Projekt Batižele".

Odredbama GUP-a grada Šibenika za područje TEF-a/Batižele propisana je izrada plana nižeg reda "UPU zone mješovite namjene Crnica", te se predviđa osnovna namjena koja uključuje mješovitu zonu sa stambenim, javno-društvenim, gospodarskim (poslovnim i ugostiteljsko-turističkim), sportsko-rekreacijskim i rekreacijskim sadržajima te zelene i prometne površine. Na području se planira izgradnja hotela smještajnog kapaciteta do 2000 kreveta, a navedena namjena (T1) može zauzimati do 30% ukupne površine zone. Kao javni park predviđeno je uređenje minimalno 10% ukupne površine. GUP-om se propisuju programske smjernice za afirmaciju obalnog prostora kao pretežito javnog prostora.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

GUP-om su evidentirane 3 postojeće transformatorske stanice 10kV u neposrednoj blizini predmetne lokacije, dok unutar samog obuhvata nisu evidentirane postojeće ili planirane transformatorske stanice. Postojeća infrastruktura vodnogospodarskog sustava nalazi se na obodu predmetnog obuhvata, a GUP-om su planirani vodoopskrbni cjevovodi i odvodni kanali.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu¹

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja. Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zone TEF - Batižele na postojeću elektroenergetsku mrežu.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako priključci vodoopskrbe i odvodnje zone TEF-Batižele ovise o potrebnim hidrauličkim kapacitetima buduće potrošnje. Postojeće stanje vodoopskrbnog cjevovoda nije zadovoljavajuće za potrebe razvoja budućih sadržaja. Postojeći kolektor odvodnih voda trenutno ima zadovoljavajuće stanje, te se procjenjuje da bi mogao imati odgovarajuće prihvatne kapacitete za buduće sadržaje, no potrebne su dodatne informacije za detaljnije procjene.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta

opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja na području lokacije TEF-Batižele moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

U sklopu projekta čvora Njivice, planirana je izgradnja novih cjevovoda, kao i vodospreme Smričnjak za potrebe vodoopskrbe Grada. U sklopu navedenog projekta, planirana je izgradnja ogranka glavnog dovodnog tranzitnog cjevovoda koja će moći osigurati vodoopskrbu za područje TEF-Batižele.

Vojarna Jamnjak

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Crnica, Dubrava
Katastarska čestica	490/8, 490/1, 2268
Površina	18,7 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja vojna zona)
Mjerilo	Monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (L)
Vlasništvo	Državno
Namjena prema PPUG	Sportsko-rekreacijska (R1)
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Nepoznato
Aktualni status i planovi	Izrađeno idejno rješenje za sportsko-rekreacijsku zonu s pratećim sadržajima

Izvor: Idejno rješenje Zone sporta i rekreacije Jamnjak (2021.)

Slika 36 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Jamnjak 1968.

Slika 37 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Jamnjak 2022./2023.

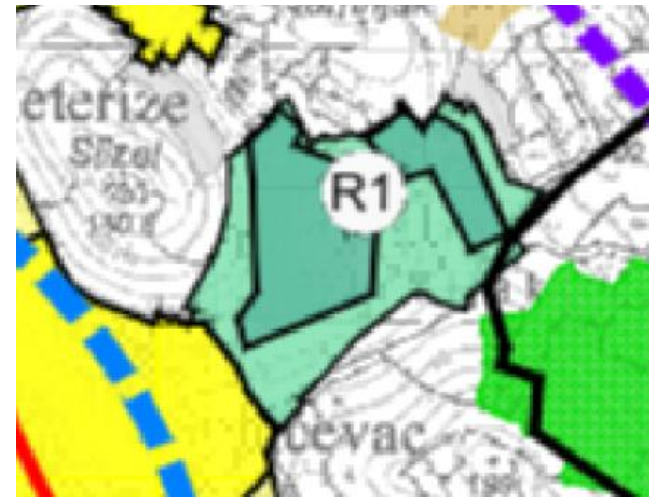

Izvor: Idejno rješenje Zone sporta i rekreacije Jamnjak (2021.)

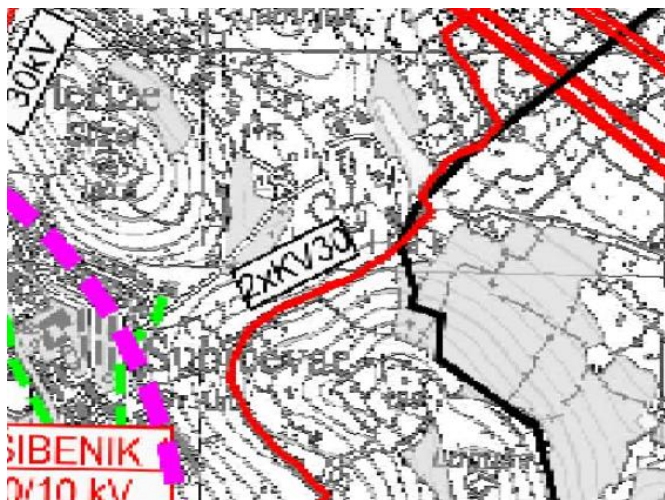
Prikaz lokacije (PPU Grada Šibenika)

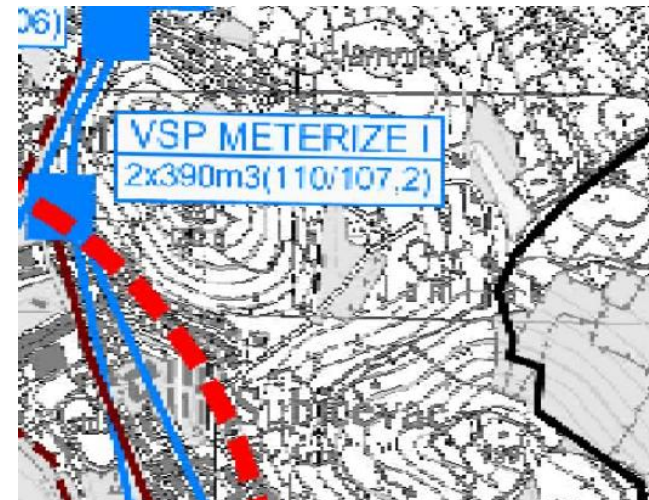
Smještaj

Namjena prostora prema PPUG

Energetski sustav prema PPUG

Vodnogospodarski sustav prema PPUG

Postojeći i planirani sadržaji

Za područje bivše vojarne Jamnjak u 2021. g. izrađeno je idejno rješenje "Zona sporta i rekreacije Jamnjak", a prema kojem je planirana izgradnja sportskog centra koja uključuje gradnju i rekonstrukciju objekata za sportske aktivnosti poput multifunkcionalne i gimnastičke dvorane, trim staze, dvorane za boks i *kick-box*, atletske staze, dvorane za stolni tenis, kuglane, dvorane za squash te zone sportskih terena. Uz navedeno, također su planirani popratni sadržaji poput dječjeg igrališta, ugostiteljskih objekata, wellness sadržaja, zgrada uprave i drugo.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

PPUG Grada Šibenika evidentiran je postojeći dalekovod 2x30kV u neposrednoj blizini predmetne lokacije, dok unutar samog obuhvata nema postojeće niti planirane infrastrukture energetskog sustava.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu²

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja. Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zone vojarne Jamnjak na postojeću elektroenergetsku mrežu.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako priključci vodoopskrbe i odvodnje vojarne Jamnjak trenutno nisu osigurani.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja na području lokacije vojarne Jamnjak moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima Vodovoda i odvodnje d.o.o. utvrđeno je kako je u tijeku izrada projektne dokumentacije za izradu vodoopskrbnog cjevovoda za područje Šibenika koji će prolaziti kroz zonu Jamnjak. Navedeni projekt vodoopskrbe planiran je prema srednjoročnim planovima razvoja vodoopskrbe i odvodnje.

² Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Bribirski knezovi

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	4523/35, 4523/39, 4523/26, 4523/23
Površina	cca 2,3 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja vojna zona)
Mjerilo	Monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (L)
Vlasništvo	Državno
Namjena prema GUP-u	Društvena
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno (kulturna događanja)
Aktualni status i planovi	Planiran razvoj Centra za mlade za koji su osigurana financijska sredstva

Slika 38 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Bribirski knezovi 1968.

Slika 39 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Bribirski knezovi 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Na području bivše vojarne Bribirski knezovi planirana je izgradnja Centra za mlade, financirano od strane EU fondova. Idejnim rješenjem na lokaciji je predviđen smještaj društvenog i sportsko-rekreacijskog sadržaja koji uključuje izvedbenu dvoranu u sklopu objekta hale, sportsko-penjačku dvoranu u sklopu objekta kotlovnice, uredske prostore, pumptrack poligon, kao i zajednički otvoreni javni prostori u obliku trga.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

GUP-om su evidentirane 2 postojeće transformatorske stanice 10kV uz sam obuhvat predmetne lokacije. Postojeća infrastruktura vodovodnog sustava nalazi se na obodu predmetnog obuhvata, a GUP-om su planirani vodoopskrbni cjevovodi i odvodni kanali uz obuhvat lokacije.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu³

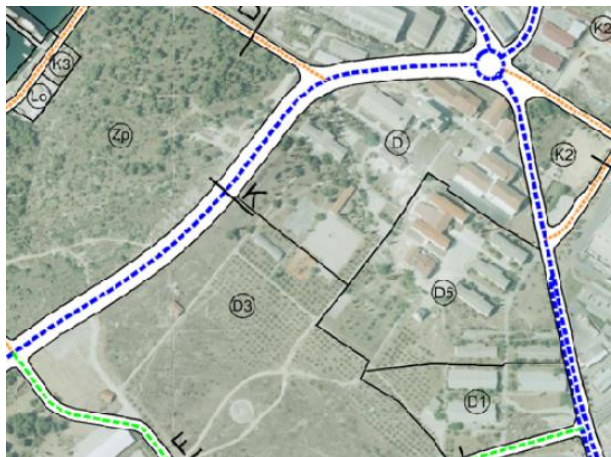
Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja. Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zone Bribirski knezovi na postojeću elektroenergetsku mrežu.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako su priključci vodoopskrbe i odvodnje Bribirski knezovi osigurani kroz provedbu projekta Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018. – 2021.) u sklopu kojeg je izvedena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja na području lokacije Bribirski knezovi moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

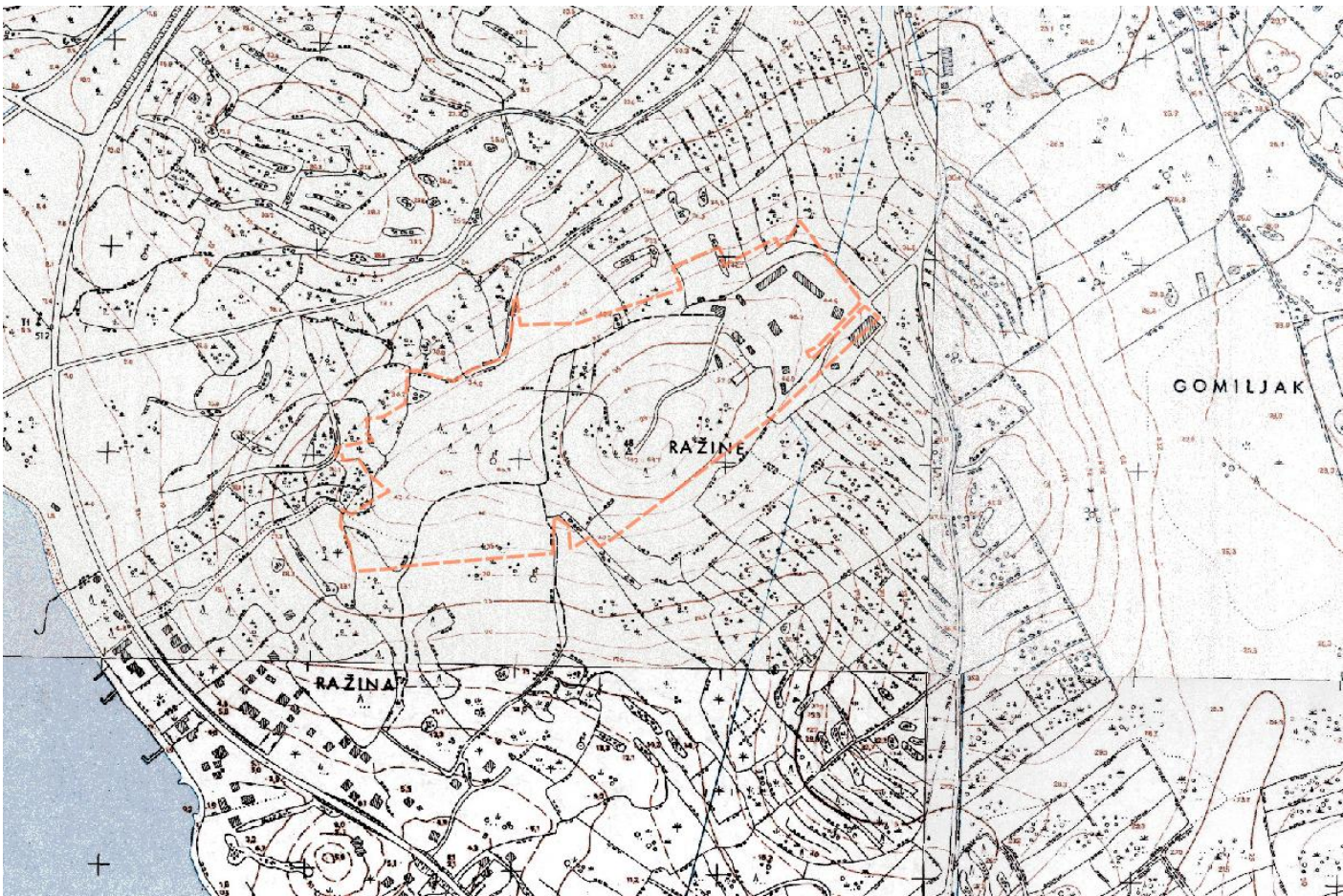
Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

³ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Gomiljak

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Donje Polje
Katastarska čestica	3229/1
Površina	cca 13,8 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja vojna zona)
Mjerilo	Monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (L)
Vlasništvo	Državno
Namjena prema GUP-u	Društvena, ostale zelene površine (ZP – kultivirane i prirodne površine)
Prostorni planovi nižeg reda	GUP-om planiran UPU za dio zone
Trenutno korištenje	Nepoznato (djelomično korišteno za sportsko-rekreacijske sadržaje)
Aktualni status i planovi	GUP-om propisane programske smjernice za UPU Gomiljak kojim se predviđa mješovita društvena, javna, kulturna i sportsko-rekreacijska namjena (gradski projekt – P9)

Izvor: Geoportal DGU

Slika 40 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Gomiljak 1968.

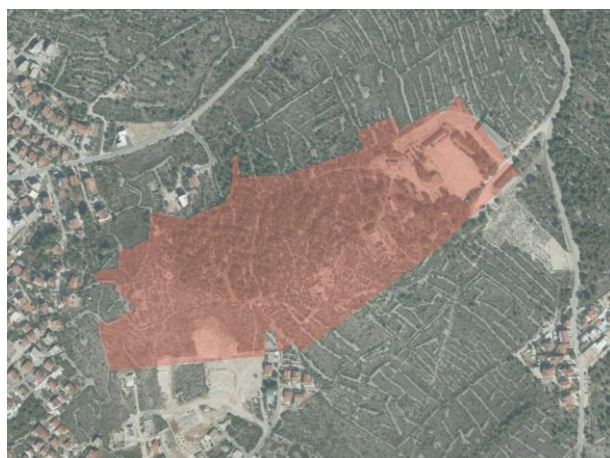

Slika 41 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Gomiljak 2022./2023.

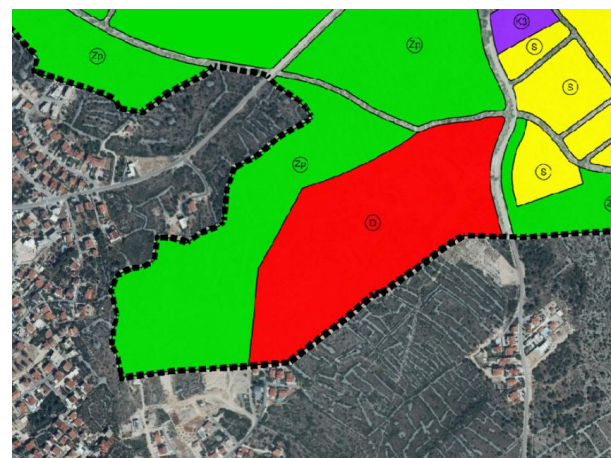

Izvor: Urbanex d.o.o.

Prikaz lokacije

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Na lokaciji bivše vojarne Gomiljak GUP-om je predviđena izgradnja zone visokog urbanog standarda koja uključuje društvenu i javnu, kulturnu i sportsko-rekreacijsku namjenu koja će osigurati potrebne društvene i javne sadržaje za šire gravitacijsko područje, te je planirano krajobrazno uređenje minimalno 30% površine područja kao zelene površine. Predviđena je rekonstrukcija postojećih građevina i gradnja novih građevina s najviše tri etaže.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

Generalnim urbanističkim planom evidentirana je postojeća transformatorska stanica Ražine donje u blizini predmete lokacije (aproksimativna udaljenost tj. duljina kabla od cca 0,9 km). Nadalje, evidentirana je vodosprema Gomiljak u obuhvatu lokacije, te postojeći i planirani vodoopskrbni cjevovodi i planirani odvodni kanal uz obuhvat.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu⁴

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja. Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zone vojarne Gomiljak na postojeću elektroenergetsku mrežu.

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja na području lokacije vojarne Gomiljak moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima Vodovoda i odvodnje d.o.o. utvrđeno je kako Priključci vodoopskrbe i odvodnje lokacije vojarne Gomiljak trenutno nisu osigurani. Nadalje, vodosprema Gomiljak evidentirana GUP-om nije u funkciji. Na okolnom području naselja proveden je projekt Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.) u sklopu kojeg je izvedena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže. S obzirom na snažne pritiske urbanizacije područja navedene aglomeracije, budući priključak na vodoopskrbnu i kanalizaciju mrežu potrebno je planirati s prioritetom osiguranja adekvatne vodoopskrbe i odvodnje za stanovništvo.

⁴ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Minerska

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Donje Polje
Katastarska čestica	5352/4
Površina	cca 2,06 ha
Kategorija	Revitalizacija i obnova nekorištenih prostora i zgrada (nekadašnja vojna zona)
Mjerilo	Monofunkcionalne zone napuštenih prostora i zgrada (L)
Vlasništvo	Državno
Namjena prema GUP-u	Sportsko-rekreacijska namjena (R6 – uređena plaža kopneni/morski dio), lučko područje (Lp – privezišta u funkciji JUZZPP), površine obrasle šumom (Zš), Sadržaji vezani uz ulaz u zaštićena područja
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno (sportsko-rekreacijske svrhe)
Aktualni status i planovi	/
Zaštita kulturnih dobara	Blizina zaštićenog kulturnog dobra RST-0777 Hidroarheološko nalazište

Slika 42 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Minerska 1968.

Slika 43 Digitalni ortofoto lokacije vojarne Minerska 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: tris.com.hr

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

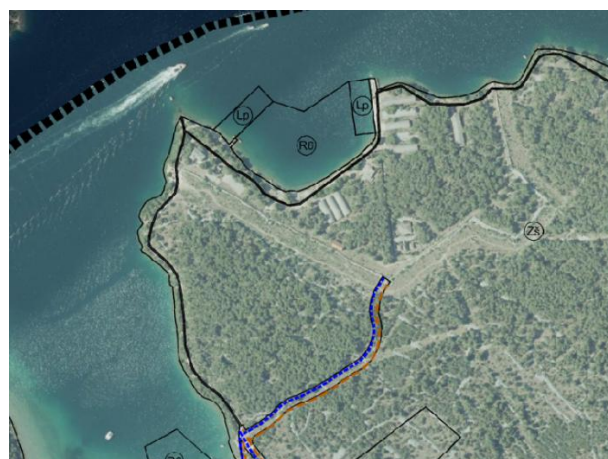
Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Prema katastarskom planu RH, na lokaciji je upisano 7 građevina a koje se koriste kao hangari, skladište zgrada, poslovne zgrade i zgrade mješovite uporabe. Pojedine građevine na lokaciji napuštene su i nekoristene, dok se okolni prostor koristi u sportsko-rekreacijske svrhe. Uz morsku obalu izgrađena je šetnica ("šetnica u kanalu sv. Ante") uz koju se koriste prirodne i plaže nasute šljunkom u sportsko-rekreacijske svrhe. Na području obuhvata nalazi se novouređeni posjetiteljski centar "Kanal sv. Ante" i dodatnim sadržajima na otvorenom poput edukativno-odmorišnih zona, ugostiteljskog objekta i dječjeg igrališta.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

Generalnim urbanističkim planom evidentirana je postojeća transformatorska stanica Minerska uz obuhvat predmetne lokacije. Prema GUP-u na lokaciji ne postoji infrastruktura vodnogospodarskog sustava, a planirani su vodoopskrbni cjevovod i odvodni kanal.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu⁵

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni su podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja. Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zone Minerska na postojeću elektroenergetsku mrežu.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako je u sklopu izvedbe projekta posjetiteljskog centra "Kanal sv. Ante" izgrađen novi vodoopskrbni cjevovod na lokaciji.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja na području lokacije Minerska moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Identificirana ograničenja za obnovu, aktivaciju i razvoj novih sadržaja u kontekstu infrastrukture

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima Vodovoda i odvodnje d.o.o. utvrđeno je kako je, ovisno o zahtjevima vršne potrošnje budućih sadržaja, budući priključak na vodoopskrbnu i kanalizacijsku mrežu potrebno planirati s prioritetom osiguranja postojećih korisnika na području naselja Zablaće i turističkog naselja Solaris.

⁵ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Narančasta zgrada

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	685/29
Površina	cca 803,6 m ²
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora
Mjerilo	Nekorištene zgrade (M)
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Prostorni planovi nižeg reda	GUP-om planiran UPU zone mješovite namjena Crnica
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno za potrebe udruga civilnog društva
Aktualni status i planovi	UPU-om planirana mješovita namjena sa stambenim, javno-društvenim, poslovnim i ugostiteljsko-turističkim (hotel kapaciteta do 2000 kreveta), sportsko-rekreacijskim sadržajima

Slika 44 Digitalni ortofoto lokacije Narančaste zgrade 1968.

Slika 45 Digitalni ortofoto lokacije Narančaste zgrade 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Narančasta zgrada trenutno se privremeno koristi za potrebe udruga civilnog društva Šibenika, pretežito fokusirane na razvoj kulture i sadržaje za mlade, te kao skladišni i utilitarni prostori kulturnih gradskih ustanova. Projektom "Društveni centar Šibenik" nositelja Udruga mladih "Mladi u Europskoj uniji" (2020. – 2022.) osigurana su sredstva i provedeno je opremanje dijela prostora Narančaste zgrade infrastrukturnim kapacitetima za potrebe društvenih sadržaja (informatička oprema, uredska oprema i dr.). S obzirom na potrebe sanacije i prenamjene šireg područja zone TEF-a, unutar koje se nalazi Narančasta zgrada, za potrebe smještaja udruga civilnog društva predviđen je prostor budućeg Centra za mlade čija je izgradnja planirana na prostoru bivše vojarne Bribirski knezovi.

Na području zone bivše industrije TEF/Batižele, unutar koje se nalazi Narančasta zgrada, planirana je zona mješovite namjene koja uključuje stambene, javno-društvene, gospodarske (poslovne i ugostiteljsko-turističke), sportsko-rekreacijske sadržaje te zelene i prometne površine. GUP-om grada Šibenika propisana je izrada "UPU zone mješovite namjene Crnica". U sklopu zone planiran je hotelski smještaj kapaciteta do 2000 kreveta, a koji može zauzimati do 30% ukupne površine zone. Kao javni park predviđeno je uređenje minimalno 10% ukupne površine.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu⁶

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni su podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako je projektom Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.) izvršena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže na području Grada, te se procjenjuje da će prihvatni kapaciteti budućih sadržaja biti adekvatni.

Identificirana ograničenja za obnovu, aktivaciju i razvoj novih sadržaja u kontekstu infrastrukture

Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja Narančaste zgrade na postojeću elektroenergetsku mrežu. Također, elektroenergetska prijenosna mreža na području stare gradske jezgre djelomično je obnovljena, što može predstavljati izazov pri razvoju novih sadržaja koji će generirati dodatna vršna opterećenja.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja Narančaste zgrade moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Šarina pekara

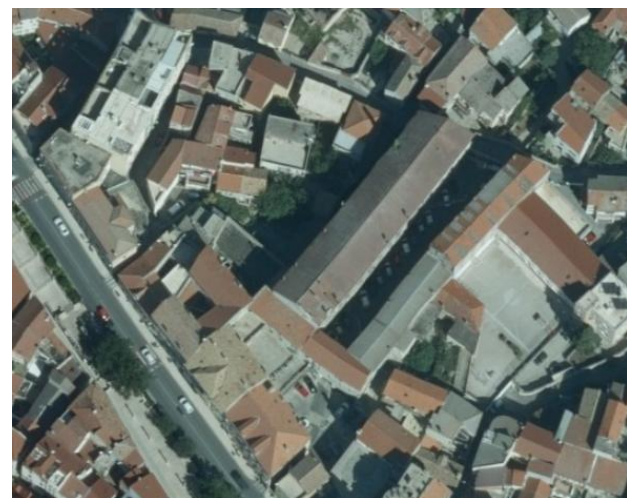
Pregled lokacije

⁶ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	2227/1
Površina	cca 3024,24 m ²
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora
Mjerilo	Nekorištene zgrade (M)
Vlasništvo	Privatno
Namjena prema GUP-u	Mješovita, pretežito poslovna (M2)
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno
Aktualni status i planovi	Nepoznato

Slika 46 Digitalni ortofoto lokacije Šarine pekare 1968.

Slika 47 Digitalni ortofoto lokacije Šarine pekare 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Na lokaciji bivše tvornice tjestenine i pekarskih proizvoda "Šarina pekara" trenutno se nalaze površine za promet u mirovanju u privatnom vlasništvu, a koje se nalaze na otvorenim i unutrašnjim prostorima prizemlja Šarine pekare. Generalnim urbanističkim planom područje se nalazi u zoni mješovite namjene (M2). S obzirom da se radi o privatnom vlasništvu, eventualni planovi obnove i aktivacije nisu poznati. Budući razvoj i obnovu lokacije Šarine pekare poželjno je temeljiti na participativnom procesu s ciljem smještaja društveno korisnih sadržaja (npr. dom za starije i nemoćne), s naglaskom na očuvanje industrijske baštine i arhitektonskih vrijednosti s integracijom elemenata zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

Generalnim urbanističkim planom evidentirana je postojeća transformatorska stanica Varoš 2 uz obuhvat predmetne lokacije. Prema GUP-u na lokaciji postoji infrastruktura vodnogospodarskog sustava, tj. vodoopskrbni cjevovod i odvodni kanali.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu⁷

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni su podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako je projektom Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.) izvršena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže na području Grada, te se procjenjuje da će prihvatni kapaciteti budućih sadržaja biti adekvatni.

Identificirana ograničenja za obnovu, aktivaciju i razvoj novih sadržaja u kontekstu infrastrukture

Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja Šarine pekare na postojeću elektroenergetsku mrežu. Također, elektroenergetska prijenosna mreža na području stare gradske jezgre djelomično je obnovljena, što može predstavljati izazov pri razvoju novih sadržaja koji će generirati dodatna vršna opterećenja.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja Šarine pekare moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Hotel Krka

⁷ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	2622
Površina	cca 931,4 m ²
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora
Mjerilo	Nekorištene zgrade (M)
Vlasništvo	Privatno
Namjena prema GUP-u	Gospodarska – ugostiteljsko-turistička (T1 – hotel)
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno
Aktualni status i planovi	Nepoznato
Zaštita kulturnih dobara	Z-3393 Kategorija A - pojedinačno zaštićene; Visoki modalitet zaštite

Slika 48 Digitalni ortofoto lokacije Hotel Krka 1968.

Slika 49 Digitalni ortofoto lokacije Hotel Krka 2022./2023.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Zgrada bivšeg hotela Krka trenutačno je pretežito napuštena te se ne koristi u svrhu ugostiteljsko-turističkog objekta, odnosno hotela. Pojedini dijelovi zgrade koriste se kao uredski prostori (npr. od strane Lučke Uprave Šibenik). S obzirom da se radi o privatnom vlasništvu, eventualni planovi obnove i aktivacije nisu poznati. Na temelju analize lokacije hotela Krka, pri budućem razvoju i obnovi poželjno je uzeti u obzir energetska obnova građevine (npr. korištenje OIE ili recikliranje sive vode), uspostaviti dijalog s relevantnim dionicima kako bi se maksimizirale društvene i ekonomske koristi.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

Generalnim urbanističkim planom evidentirana je postojeća mreža vodnogospodarskog sustava, tj. vodovoda i odvodnje.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu⁸

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni su podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako je projektom Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.) izvršena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže na području Grada, te se procjenjuje da će prihvatni kapaciteti budućih sadržaja biti adekvatni.

Identificirana ograničenja za obnovu, aktivaciju i razvoj novih sadržaja u kontekstu infrastrukture

Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja Hotela Krka na postojeću elektroenergetsku mrežu. Također, elektroenergetska prijenosna mreža na području stare gradske jezgre djelomično je obnovljena, što može predstavljati izazov pri razvoju novih sadržaja koji će generirati dodatna vršna opterećenja.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja Hotela Krka moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

⁸ Navedene informacije odnose se isključivo na okvirne procjene u kontekstu strateškog promišljanja zelene urbane obnove. Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja u svrhu izrade idejnog ili glavnog projekta potrebno je provesti u skladu s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Zgrada Stare pošte

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	2618/1
Površina	cca 717,3 m²
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora
Mjerilo	Nekorištene zgrade (M)
Vlasništvo	Državno (HP d.d.)
Namjena prema GUP-u	Mješovita, pretežito poslovna (M2)
Prostorni planovi nižeg reda	/
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno
Aktualni status i planovi	Nepoznato
Zaštita kulturnih dobara	Z-7238 Kategorija A - pojedinačno zaštićene; Visoki modalitet zaštite

Izvor: Urbanex d.o.o.

Slika 50 Digitalni ortofoto lokacije Stare pošte 1968.

Slika 51 Digitalni ortofoto lokacije Stare pošte 2022./2023.

Izvor: Geoportal kulturnih dobara RH

Prikaz lokacije (GUP grada Šibenika)

Smještaj

Namjena prostora prema GUP-u

Prometni sustav prema GUP-u

Komunikacijski sustav prema GUP-u

Energetski sustav prema GUP-u

Vodnogospodarski sustav prema GUP-u

Postojeći i planirani sadržaji

Prostor zgrade Stare pošte u vlasništvu je dioničkog društva Hrvatska pošta d.d., a trenutačno se djelomično koristi za privremene potrebe smještaja Hrvatskog mirovinskog zavoda u Šibeniku. Tijekom 2014.g., Hrvatska pošta d.d. objavila je Poziv za iskazivanje interesa za kupnju nekretnine, neto površine 1.145,57 m² u ulici Vladimira Nazora 51 i poslovni prostor u Šibeniku na adresi Sarajevska 1 ukupne neto površine 168,57 m², sve s pripadajućim dvorištem ukupne površine 162,64 m². Zgrada Stare pošte sastoji se od ukupno četiri etaže, dok se pripadajući prostor u Stare pošte u Sarajevskoj ulici odnosi na prizemni dio dijela zgrade mješovite namjene. U trenutku izrade Strategije, zgrada Stare pošte u vlasništvu je dioničkog društva Hrvatska pošta d.d., a postojeći planovi za prenamjenu nisu poznati. Na temelju analize lokacije Stare pošte, pri budućem razvoju poželjno je integrirati energetska obnova zgrade uz elemente kružnog gospodarenja (npr. prikupljanje i ponovna uporaba kišnice), očuvati izvorne arhitektonske vrijednosti, razmotriti smještaj kulturnih i odgojno-obrazovnih sadržaja te povezati prostor zgrade s dvorišnom zelenom površinom.

Postojeći i planirani infrastrukturni kapaciteti

Prostorni planovi

Generalnim urbanističkim planom evidentirana je postojeća mreža vodnogospodarskog sustava, tj. vodovoda i odvodnje.

Mogućnosti priključenja na postojeću infrastrukturnu mrežu

Sukladno informacijama prikupljenim tijekom participativnog procesa s predstavnicima HEP-a utvrđeno je kako su za adekvatnu procjenu prihvatnog kapaciteta postojeće prijenosne mreže, potrebni su podaci o priključnoj snazi planiranih sadržaja.

Predstavnici Vodovoda i odvodnje d.o.o. naveli su kako je projektom Izgradnje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.) izvršena rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže na području Grada, te se procjenjuje da će prihvatni kapaciteti budućih sadržaja biti adekvatni.

Identificirana ograničenja za obnovu, aktivaciju i razvoj novih sadržaja u kontekstu infrastrukture

Trenutni prihvatni kapaciteti distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada Šibenika pod pritiskom su urbanizacije i visokih vršnih opterećenja, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti priključenja budućih sadržaja zgrade Stare pošte na postojeću elektroenergetsku mrežu. Također, elektroenergetska prijenosna mreža na području stare gradske jezgre djelomično je obnovljena, što može predstavljati izazov pri razvoju novih sadržaja koji će generirati dodatna vršna opterećenja.

Planovi i projekti za razvoj kapaciteta infrastrukture

Prema Desetogodišnjem (2020. – 2029.) planu razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, na području Šibenika planirana je izgradnja nove transformatorske stanice 110/10(20) kV "Ražine – TLM" upravo radi navedenog porasta opterećenja, potrebe povećanja pouzdanosti i sigurnosti napajanja korisnika mreže. Budući priključak sadržaja zgrade Stare pošte moguće je ostvariti preko planirane navedene trafostanice.

Mjerilo S i XS

Analiza prostora i zgrada prikladnih za unaprjeđenje principa kružnosti mjerila S i XS obuhvaća analizu 6 gradskih poslovnih prostora i nekretnina identificiranih na temelju podataka gradske uprave i podataka prikupljenih terenskih obilaskom. Lokacije mjerila S i XS uključuju sljedeće: Don Krste Stošića 5, Fausta Vrančića 3, Obala palih omladinaca 3, Stube Ivana Lukačića 3 (ulaz iz Ul. Kralja Tomislava), trg Dinka Zavorovića 6 i Uskočka 4.

Slika 52. Prostori i zgrade prikladni za unaprjeđenje principa kružnosti (mjerilo S i XS)

Izvor: Grad Šibenik, Urbanex d.o.o.

Trg Dinka Zavorovića 6

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5656/2
Površina	32 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Nekorišteno
Zaštita kulturnih dobara	Kategorija B1; Srednji modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGZ

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Površina trga Dinka Zavorovića omeđena je zgradama koje uključuju crkvu Duha Svetog u središnjem/sjevernom dijelu te stambene zgrade i zgrade mješovite namjene na istočnom i zapadnom dijelu trga. Na trgu Dinka Zavorovića nekoć je postojala Palača Zavorović koja je pripadala obitelji Dinka Zavorovića iz 16. st., a koja je većinom srušena između prvog i drugog svjetskog rata, te je ponovno sagrađena u istim gabaritima i očuvani su ostaci renesansnog portala. Tijekom razdoblja između dva svjetska rata, na području palače Zavorović izgrađena je pekara čiji su ostaci

vidljivi i danas. Osim crkvenog objekta, na području trga prisutni su i objekti uslužnih obrta u prizemlju zgrada. Gradski prostor na adresi trg Dinka Zavorovića 6 nekoristišten je te se na adresi ne nalaze postojeći/aktivni sadržaji.

Izvor: Urbanex d.o.o.

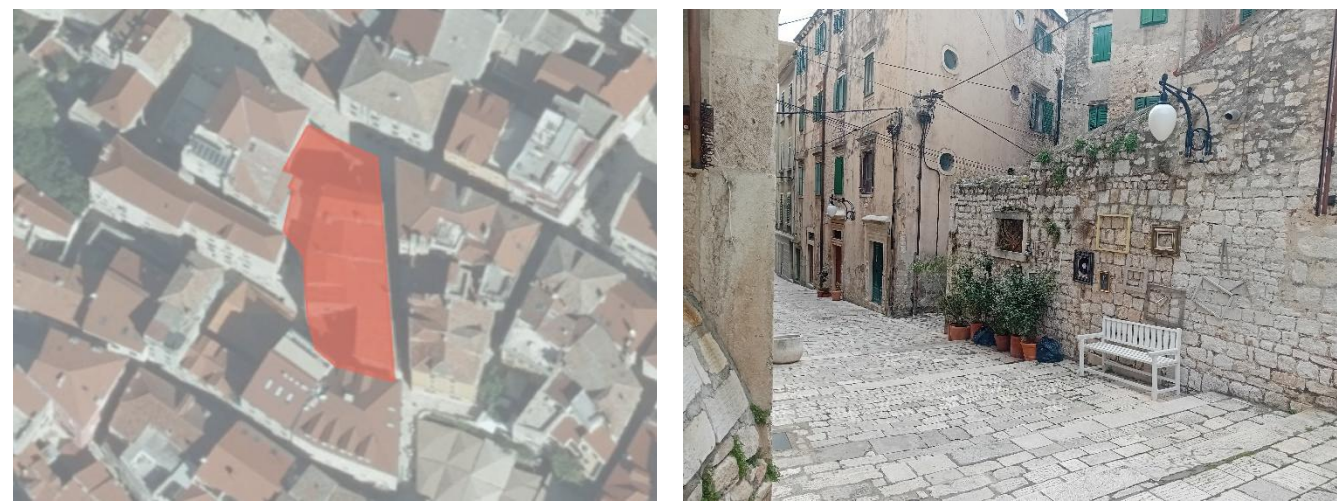

Izvor: Urbanex d.o.o.

Don Krste Stošića 5

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5711, 5712
Površina	110 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Nekorišteno
Zaštita kulturnih dobara	Z-2570 Kuća Matiazzi; Kategorija A - pojedinačno zaštićene, B2(2), C (1); Visoki, srednji i niski modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Područje gradskog prostora na adresi Don Krste Stošića 5 nalazi se na križanju ulice Don Krste Stošića i ulice fra Nikole Ružića te obuhvaća kompleks kuće Matiazzi (Z-2570) mješovite namjene, a koja se trenutno ne koristi te se na adresi ne nalaze postojeći/aktivni sadržaji. Na prostoru koridora ulice Don Krste Stošića prisutni su objekti društvene i kulturne namjene, a koji uključuju crkvu sv. Krševana, samostan sestara dominikanki, planirani ugostiteljsko-turistički objekt (hotel), umjetničke galerije Juraj Dalmatinac i sv. Krševan i Muzej oslobođenja

Dalmacije u II. svjetskom ratu. Kompleks kuće Matiazzi predstavlja baroknu palaču nastalu na srednjovjekovnim objektima s očuvanim kamenim vratim i ranobaroknim portalom u prizemlju.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Fausta Vrančića 3

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5578
Površina	71 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Mješovito
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Nekorišteno
Zaštita kulturnih dobara	Kategorija B2 (2); Srednji modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Na području ulice Fausta Vrančića nalaze se javni kulturni i ugostiteljski (uslužni) objekti u prizemljima objekata. U ulici se nalazi dječji audiovizualni odjel gradske knjižnice Juraj Šižgorić i prostor Šibenske biskupije, a na dijelu križanja ulice Fausta Vrančića i ulice Nove crkve nalazi se prostor Urbanog inkubatora, uređenog i opremljenog u sklopu projekta Urbani inkubator 2.0 tijekom 2015. godine, a koji je bio usmjeren na uređenje i prenamjenu gradskih zapuštenih prostora u poduzetnički prostor s fokusom na kreativnu industriju koji omogućuje prostor za rad i korištenje opreme i usluga Urbanog inkubatora.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Obala palih omladinaca 3

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5238/2
Površina	14 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Privatno
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno
Zaštita kulturnih dobara	Kategorija B1 (3); Srednji modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Gradski poslovni prostor na adresi Obala palih omladinaca 3 nalazi se unutar zgrade mješovite namjene koja je smještena neposredno uz područje gradske rive i pristupnih stepenica katedrali sv. Jakova. U samoj zgradi prisutni su postojeći kulturni javni i ugostiteljsko-turistički sadržaji, poput prostora Turističke zajednice grada Šibenika i ugostiteljskog objekta "Azimut" u prizemlju.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Stube Ivana Lukačića 3 (ulaz iz ulice Kralja Tomislava)

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5704/2
Površina	40 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Nekorišteno (priprema za natječaj)
Zaštita kulturnih dobara	Kategorija C (1); Niski modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Prostor stuba Ivana Lukačića karakteriziran je povijesnim stubištem koji spaja ulicu Stube Ivana Lukačića i ulicu kralja Zvonimira. Na lokaciji gradskog prostora Stube Ivana Lukačića 3 ne nalaze se postojeći/aktivni javni sadržaji, te se radi o zgradi mješovite namjene. U neposrednoj okolini, u sklopu ulice Stube Ivana Lukačića, nalaze se pretežito stambene zgrade s privatnim turističkim smještajem, dok se u ulici kralja Zvonimira nalaze ugostiteljsko-turistički i uslužni objekti u prizemlju zgrada stambene i mješovite namjene.

Izvor: Urbanex d.o.o.

Uskočka 4

Pregled lokacije	
Katastarska općina	Šibenik
Katastarska čestica	5838
Površina	15 m²
Etaža	Prizemlje
Kategorija	Kružna obnova i reprogramiranje korištenih prostora i zgrada
Mjerilo	S
Vlasništvo	Gradsko
Namjena prema GUP-u	Mješovita
Trenutno korištenje	Djelomično korišteno
Zaštita kulturnih dobara	Kategorija B2; Srednji modalitet zaštite

Prikaz lokacije

Izvor: Urbanex d.o.o., Geoportal DGU

Postojeći sadržaji i funkcije u neposrednoj okolini

Prostor zgrade i gradskog poslovnog prostora na adresi Uskočka 4 koristi se kao zgrada mješovite namjene s javnim i kulturnih sadržajima u prizemnoj etaži. Na adresi se nalaze prostori Muškog pjevačkog zbora "sv. Mihovil", te prostori Društva dijabetičara Šibenik.

Izvor: Urbanex d.o.o.

5.2. Urbana preobrazba i sanacija

Urbana preobrazba i urbana sanacija predstavljaju ključne mehanizme prostornog planiranja kojima se osigurava održivi razvoj grada, poboljšanje kvalitete života stanovnika te racionalno korištenje prostora. Navedeni pojmovi definirani su Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) na sljedeći način.

Urbana preobrazba je skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina, i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica.

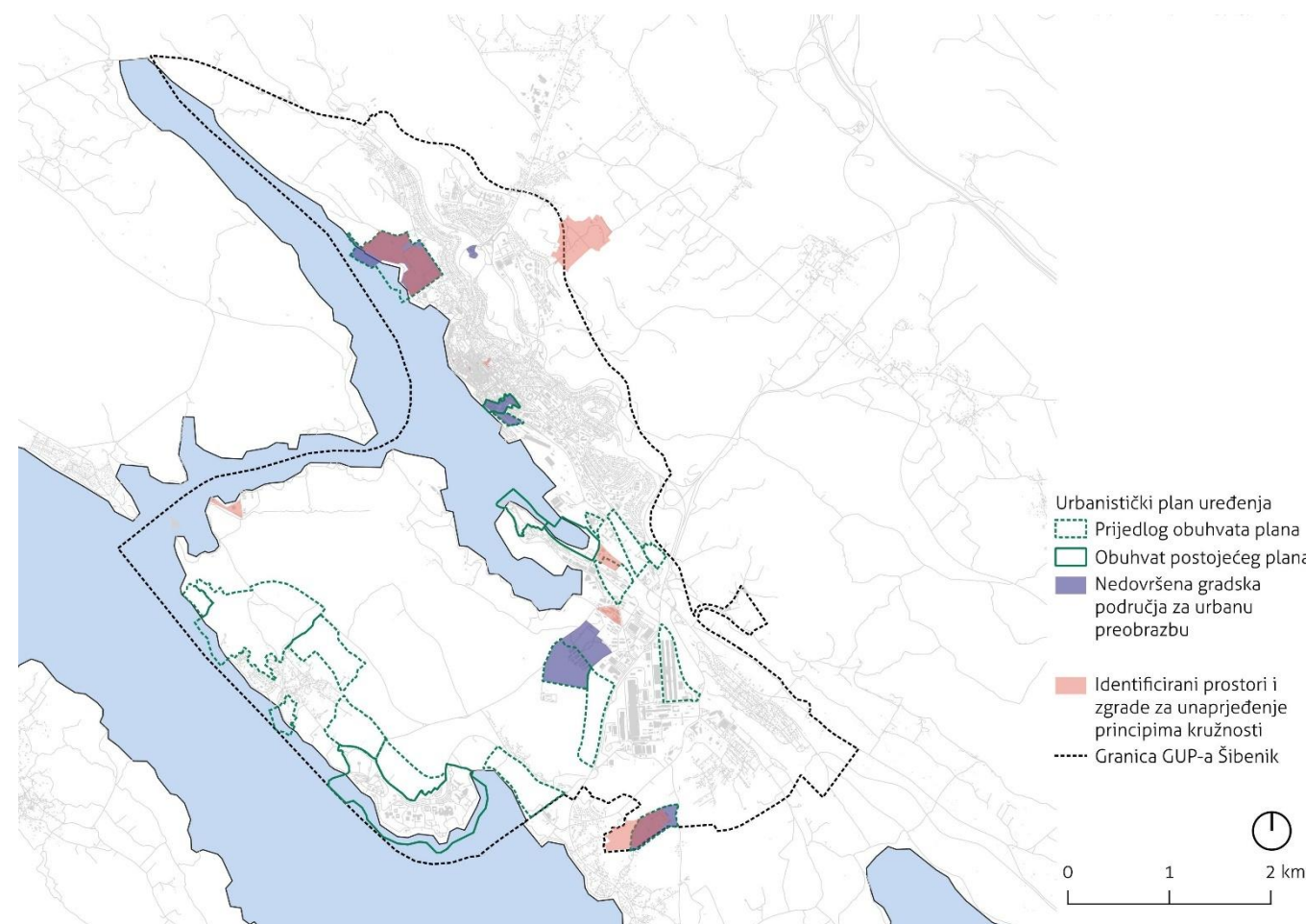
Urbana sanacija je skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

Identifikacija građevinskih područja pogodnih za urbanu preobrazbu i/ili sanaciju u Šibeniku

Prostorni plan uređenja Grada (PPUG) i Generalni urbanistički plan (GUP) grada Šibenika ključni su dokumenti koji usmjeravaju prostorni razvoj grada, definirajući namjenu površina, uvjete gradnje te smjernice za urbanu preobrazbu i sanaciju.

Analizom Generalnog urbanističkog plana grada Šibenika ("Službeni vjesnik općina Drniš, Knin i Šibenik", broj 14/88., "Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 8/99., 1/01., 5/02. i 5/06. i "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 6/08., 4/14., 2/16., 8/16., 1/17-ispravak) identificirana je razina uključivanje navedenih tema u procese prostornog planiranja i uređenja Šibenika. Poglavljem Oblici korištenja, način i uvjeti gradnje definirana su tzv. nedovršena područja koja se odnose na prostore koji zahtijevaju određene mjere unaprjeđenja i regulacije, podložna su urbanoj sanaciji, obnovi i regeneraciji i sl. U navedenoj su kategoriji posebno **istaknuta područja za urbanu preobrazbu koja uključuju sljedeće prostore: Crnica, Draga, Plišac, Šubićevac (Kava), Mandalina (Pećine), Gomiljak.**

U navedenim prostorima moguća je promjena postojeće namjene i morfologije, definiranje nove ulične mreže i urbane strukture, gradnja novih i po potrebi rekonstrukcija postojećih građevina, uklanjanje i zamjena postojećih neadekvatnih građevina te gradnja niskih, srednjih i visokih građevina. Važno je istaknuti kako je GUP-om definiran **najmanji udio prirodnog ili uređenog zelenila u iznosu 40% površine građevinske čestice što omogućuje razvoj cjelovite zelene infrastrukture.** U obzir je uzet i značaj takvih prostora za razvoj društvenih benefita te je propisano definirati obvezni udio javnih i društvenih sadržaja sukladno potrebama područja za koja se izrađuje plan kao i potrebama šireg kontaktnog područja. Za lokacije koje su predviđene za urbanu preobrazbu Generalnim urbanističkim planom propisane su programske smjernice za izradu Urbanističkih planova uređenja.

Slika 53 Urbana preobrazba

Izvor podataka: GUP grada Šibenika, Grad Šibenik

UPU zone mješovite namjene Crnica obuhvaća područje nekadašnjeg TEF-a na Batiželama za koje se propisuje mješovita zona sa stambenim, javno-društvenim, gospodarskim (poslovnim i ugostiteljsko-turističkim) uključivo sportsko-rekreacijskim i rekreacijskim sadržajima te zelene i prometne površine te do 30% za razvoj hotela. U kontekstu razvoja zelene infrastrukture, propisano je uređenje javnih prostora, izgradnja središnjeg trga, mreže pješačkih šetnica i manjih trgova te uređenje minimalno 10% površine kao javnu zelenu površinu.

Prijedlozi unaprjeđenja

Predlaže se povećanje minimalne površine uređene zelenilom kako bi se omogućila propusnost tla i osigurali uvjeti za održivu odvodnju oborinske vode.

Predlaže se planirati primjenu rješenja temeljenih na prirodi kao integralnih dijelova prilikom uređenja javnih šetnica i trgova (npr. retencijskih površina, kišnih vrtova, drvoreda, vodopropusnih popločenja i sl.)

Predlaže se Urbanističkim planom uređenja propisati obvezu izgradnje zelenih konstruktivnih elemenata poput zelenih krovova s vegetacijom prilagođenom mediteranskom podneblju i klimatskim uvjetima.

Predlaže se propisati minimalnu pokrivenost krošnjama kako bi se ublažili učinci urbanog toplinskog otoka.

Urbana preobrazba područja Draga definirana je postojećim UPU-om Draga i programskim smjernicama za UPU obala istok – željeznički plato koji obuhvaćaju prostor uz gradsku tržnicu, autobusni kolodvor i veće parkirne površine prema željezničkom kolodvoru. GUP-o, je predviđena transformacija u prostore visokog urbanog standarda stambeno-poslovne i poslovne namjene. U obzir su uzeti i društveni aspekti urbane regeneracije s obzirom da je propisan najmanji postotak građevina za korištenje u javne svrhe. Minimalni predviđeni udio površine građevinske čestice uređene zelenilom je 20%.

Prijedlozi unaprjeđenja

Predlaže se u zoni jasno definirati pješačke i biciklističke komunikacije koje bi povezale prostor s ostatkom obale i omogućile nesmetano kretanje te prilikom oblikovanja koristiti rješenja temeljena na prirodi.

Predlaže se Urbanističkim planom uređenja propisati obvezu izgradnje zelenih konstruktivnih elemenata poput zelenih krovova s vegetacijom prilagođenom mediteranskom podneblju i klimatskim uvjetima. Uređenje zelenih krovova ne bi se trebalo uzeti u obzir prilikom izračuna minimalnog predviđenog udjela površine građevinske čestice uređenog zelenilom.

Urbana preobrazba nekadašnjeg eksploatacijskog polja tj. kamenoloma predviđena je transformacijom u zabavni centar Stara kava s planiranim zabavnim, sportsko-rekreacijskim, ugostiteljsko-turističkim, i poslovnim sadržajima. Pristup sanaciji kamenoloma uključuje prezentaciju elemenata kamenoloma u prostornom rješenju.

Područje nekadašnje vojarne Gomiljak GUP-om je predviđeno za urbanu preobrazbu i izradu UPU Gomiljak kojim se predviđa razvoj zone visokoga urbanog standarda mješovite društvene i javne, kulturne i sportsko rekreacijske namjene. U kontekstu razvoja zelene infrastrukture, planom je propisano uređenje javnih zelenih i pješačkih površina te krajobrazno uređenje najmanje 30% površine građevinske čestice.

Prijedlozi unaprjeđenja

Preporučuje se usklađivanje obuhvata predložene lokacije za unaprjeđenje principima kružnosti i obuhvata planiranog UPU.

Preporučuje se ispitati mogućnost za zadržavanjem postojećih građevina kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri omogućila njihova obnova tj. rekonstrukcija.

Predlaže se buduću izgradnju građevina planirati na dijelu zemljišta koje je već bilo obuhvaćeno izgradnjom i intenzivnijim korištenjem, a ostatak prostora u najvećoj mogućoj mjeri urediti kao zelene površine s manjim prostornim intervencijama.

Predlaže se Urbanističkim planom uređenja propisati obvezu očuvanja značajnih i prepoznatljivih krajobraznih elemenata poput suhozidnih struktura i vrijedne visoke vegetacije tj. stabala.

U kontekstu razvoja novih sadržaja na lokaciji potrebno je uzeti u obzir postojeće korisnike prostora i razmotriti mogućnosti za ostvarivanjem njihovih potreba u budućem planiranom razvoju.

UPU Sportsko rekreacijski kompleks Pećine predviđen je za urbanu preobrazbu područja u sportsko-rekreacijsku namjenu s pratećim sadržajima kao što su kultura, društveno-zabavni, poslovni i trgovačko-uslužni, ugostiteljsko-turistički i sl. Programske smjernice omogućavaju razvoj zelene infrastrukture s obzirom da propisuju uređenje novih javnih prostora, mreže pješačkih šetnica, pješačkih trgova i parkovnih površina. Minimalni predviđeni udio površine građevinske čestice uređene zelenilom je 30%.

Prijedlozi unaprjeđenja

S obzirom na velik broj katastarskih čestica i složenu vlasničku strukturu na području obuhvata koji zahtijevaju dugotrajne procese, predlaže se urbanu preobrazbu ovog područja planirati u dugoročnom razdoblju.

U kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju predlaže se istražiti mogućnosti dodatnog privremenog korištenja dijela prostora u javnom vlasništvu u suradnji s RH.

Predlaže se buduću izgradnju građevina planirati na dijelu zemljišta na kojem već postoje određene degradacije kvalitete tla, a ostatak prostora urediti kao zelene površine.

Predlaže se povećanje minimalne površine uređene zelenilom kako bi se omogućila propusnost tla i osigurali uvjeti za održivu odvodnju oborinske vode.

Predlaže se planirati primjenu rješenja temeljenih na prirodi kao integralnih dijelova prilikom uređenja javnih šetnica i trgova (npr. retencijskih površina, kišnih vrtova, drvoreda, vodopropusnih popločenja i sl.)

6. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI

6. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI

6.1. SWOT analiza

Objedinjavanjem rezultata analize postojećeg stanja koja je obuhvatila kabinetsko istraživanje i terenski rad te rezultata participativnog procesa i razgovora s lokalnim dionicima identificirane su snage, slabosti, prilike i prijetnje u kontekstu zelene urbane obnove.

SNAGE

- Iskustvo lokalnih i regionalnih dionika u provedbi projekata kružnog gospodarenja prostorom i zgradama
- Provedba aktivnosti relevantnih za razvoj zelene infrastrukture (npr. izrađena Strategija razvoja ZI)
- Učestalost korištenja zelenih i drugih javnih otvorenih površina među stanovnicima Šibenika
- Vrijedni krajobrazni elementi u neizgrađenim dijelovima prostora
- Dobro i vrlo dobro stanje površinskih i podzemnih vodnih tijela
- Prisutnost UNESCO 2 lokaliteta nepokretne svjetske baštine
- Visok udio kulturnih dobara i isprepletenost fortifikacijskog sustava u tkivu grada
- Razvijenost javnih, društvenih i sportsko-rekreacijskih namjena na području obalnog pojasa Šibenika

SLABOSTI

- Zapušteni, neiskorišteni i/ili nedovoljno korišteni prostori i zgrade (npr. nekadašnje vojarnje i industrijske zone, pojedinačne zgrade u kulturno-povijesnoj cjelini i dr.)
- Područja s evidentiranim učinkom urbanog toplinskog otoka (veća parkirališta, industrijske zone, zapuštena područja i dr.)
- Nedovoljno artikulirani dijelovi urbanog tkiva (npr. područje autobusnog kolodvora i tržnice)
- Fragmentiranost prostora obale u urbaniziranom dijelu naselja Šibenik
- Zadržavanje oborinskih voda na popločanim površinama, posebice na gradskoj Rivi
- Nedostatak visokog zelenila za zasjenjivanje na gradskoj Rivi
- Nedostatna pješačka povezanost obalnog područja u urbaniziranom dijelu naselja Šibenik, posebice uz željeznički kolodvor
- Velike površine proizvodne i poslovne namjene s vodonepropusnim površinama i malim udjelom vegetacije
- Vodonepropusne površine parkirališta s malim udjelom vegetacije
- Nedostatak zelenila na postojećim trgovima i u uličnoj mreži
- Nedostatna opremljenost javnih zelenih i drugih otvorenih površina urbanom opremom i raznolikim sadržajima
- Nedovoljna dostupnost javnih zelenih i drugih otvorenih površina za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti

- Nepostojanje baze podataka za evidenciju zapuštenih, neiskorištenih i/ili nedovoljno korištenih prostora i zgrada
- Nepostojanje baze podataka za evidenciju elemenata zelene i plave infrastrukture

PRIJETNJE

- Negativni učinci klimatskih promjena povezani s visokim temperaturama kao što su toplinski valovi, stvaranje urbanih toplinskih otoka u izgrađenim područjima i pojava suše
- Negativni učinci klimatskih promjena povezani s oborinama i podizanjem razine mora kao što su zadržavanje oborinske vode na površini i pojave poplava
- Prirodni rizici poput požara posebice u naseljima u unutrašnjosti teritorija
- Procijenjena velika vjerojatnost plavljenja u obalnom dijelu kulturno-povijesne cjeline, poluotoku Mandalina i uz jezera Velika Solina i Mala Solina
- Dugotrajnost procesa cjelovite urbane regeneracije većih područja (u kontekstu imovinsko-pravnih odnosa, infrastrukturne opremljenosti, razvoja potrebne dokumentacije i dr.)
- Nedostatni infrastrukturni kapaciteti za razvoj većih projekata urbane obnove i regeneracije (??)

PRILIKE

- Neiskorišteni prostori i zgrade prikladni za prenamjenu i razvoj novih vitalnih funkcija grada
- Aktualni projekti obnove i revitalizacije neiskorištenih površina i zgrada (npr. vojarna Ante Jonjić, vojarna Bribirski knezovi, područje nekadašnjeg TEF-a i dr.)
- GUP-om definirana područja urbane sanacije i preobrazbe te planirana izrada Urbanističkih planova uređenja
- Integracija kulturne baštine u mrežu zelene i plave infrastrukture
- Propisane mjere uređenja i unaprjeđenja zelenih i drugih otvorenih površina novom Konzervatorskom podlogom
- Prijedlog zaštite Perivoja Roberta Visijanija kao pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra
- Korištenje dostupnih izvora financiranja na nacionalnoj i EU razini
- Zainteresiranost stanovnika za participacijom u budućim zajedničkim aktivnostima vezanim za teme zelene urbane obnove

6.2. Identificirane potrebe i potencijali

Na temelju provedenih analiza postojećeg stanja, rezultata participativnog procesa s građanima i ključnim dionicima te SWOT analize, identificirane su ključne razvojne potrebe i potencijali za zelenu urbanu obnovu Grada Šibenika. Potrebe obuhvaćaju područja u kojima je potrebno intervenirati kako bi se poboljšala kvaliteta urbanog okoliša, dok potencijali predstavljaju mogućnosti i resurse koje Grad može iskoristiti za uspješnu implementaciju zelene urbane obnove.

POTREBE

- Uključivanje stanovništva u aktivnosti i donošenje odluka u domeni zelene urbane obnove
- Prijenos znanja o relevantnim temama poput rješenja temeljenih na prirodi i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama
- Razvoj novih odgojno-obrazovnih ustanova u nedovoljno iskorištenim i/ili napuštenim prostorima i zgradama
- Razvoj novih društvenih i kulturnih sadržaja u nedovoljno iskorištenim i/ili napuštenim prostorima i zgradama
- Krajobrazno uređenje i pošumljavanje otvorenih površina uz zaštićena kulturna dobra tj. tvrđave šibenskog bastionskog sustava
- Povećanje udjela vegetacije na javnim otvorenim površinama
- Integracija pješačkih komunikacija u obalnom području, posebice u zoni oko željezničkog kolodvora
- Uređenje i opremanje javnih zelenih površina urbanom opremom, uključujući i strukture za zaštitu od vremenskih nepogoda

- Povećanje pokrivenosti krošnjama stabala
- Uređenje zelenih površina i sadnja novih stabala u stambenim zonama naselja Šibenik
- Uređenje zelenih površina i sadnja novih stabala uz zgrade javne namjene
- Krajobrazno uređenje i sadnja nove vegetacije na postojećim trgovima
- Uvođenje rješenja temeljenih na prirodi uz prometnice i u uličnoj mreži
- Uređenje novih javnih parkova
- Uspostava i uređenje urbanih vrtova
- Razvoj javnih zelenih površina za lokalno stanovništvo u otočnim i obalnim naseljima te naseljima u unutrašnjosti i uz NP Krka
- Prilagodba postojećih otvorenih površina načelima univerzalnog dizajna

POTENCIJALI

- Mogućnost razvoja zelenih površina i rješenja temeljnih na prirodi u nedovoljno iskorištenim i/ili napuštenim prostorima
- Postojanje praznih i djelomično korištenih poslovnih prostora u kulturno-povijesnoj cjelini grada
- Uključivanje stanovnika u zajedničke akcije ozelenjivanja zelenih površina
- Neiskorišteni prostori i zgrade prikladni za prenamjenu i razvoj novih vitalnih funkcija grada
- Integracija zelene infrastrukture i principa kružnosti u kontekstu kulturne baštine
- Ograničavanje prometa motornih vozila u obalnom dijelu kulturno-povijesne cjeline
- Uređenje i unaprjeđenje urbanih šuma

7. VIZIJA RAZVOJA I STRATEŠKI OKVIR

7. VIZIJA RAZVOJA I STRATEŠKI OKVIR

Na temelju provedenih analiza postojećeg stanja, identificiranih potreba i potencijala te rezultata participativnog procesa, definirana je vizija razvoja i strateški okvir Strategije zelene urbane obnove Grada Šibenika. Vizija predstavlja srednjoročnu aspiraciju za razvoj grada kao održive, otporne i inkluzivne urbane sredine, dok strateški okvir operacionalizira tu viziju kroz konkretne ciljeve, mjere i aktivnosti. Ovaj pristup osigurava usklađenost između srednjoročnih ciljeva Strategije i dugoročnih razvojnih aspiracija Grada Šibenika u kontekstu zelene urbane obnove. Definirana je sljedeća vizija razvoja zelene urbane obnove grada Šibenika:

Šibenik je otporan grad koji kroz revitalizaciju napuštenih prostora i kružno gospodarenje spaja svoju jedinstvenu kulturno-povijesnu baštinu s povezanom mrežom zelene infrastrukture, stvarajući inkluzivne javne prostore koji omogućuju svim građanima kvalitetan i održiv život.

Strateški okvir podijeljen je u tri tematske cjeline s pripadajućim posebnim ciljevima:

Temelji za planiranje, razvoj i provedbu zelene urbane obnove

Posebni cilj P.C.1.: Uspostava evidencije i praćenje zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

Posebni cilj P.C.2.: Unaprjeđenje prostornog planiranja za zelenu urbanu obnovu

Integrirani pristup zelenoj urbanoj obnovi

Posebni cilj P.C.3.: Unaprjeđenje javnih otvorenih prostora

Posebni cilj P.C.4.: Razvoj mreže zelene infrastrukture

Posebni cilj P.C.5.: Prenamjena i aktivacija napuštenih i nedovoljno korištenih područja

Zelena urbana obnova za sve

Posebni cilj P.C.6.: Jačanje participacije i kapaciteta za zelenu urbanu obnovu

Temelji za planiranje, razvoj i provedbu zelene urbane obnove

Posebni cilj P.C.1.: Uspostava evidencije i praćenje zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

Uspostavom sveobuhvatnih sustava za identifikaciju, praćenje i upravljanje zelenom infrastrukturom te napuštenim i/ili nedovoljno iskorištenim prostorom i zgradama omogućit će se lakša provedba aktivnosti, te usklađivanje s nacionalnim ciljevima strateških dokumenata održivosti. Digitalizacija i integracija podataka s nacionalnim registrima, sistematično prikupljanje, kartiranje i ažuriranje informacija o postojećim resursima, njihovom stanju i potencijalima ključna je za uspješnu provedbu zelene urbane obnove. Implementacijom naprednih geoinformacijskih rješenja Grad će stvoriti osnovu za učinkovito planiranje intervencija, praćenje provedbe projekata i evaluaciju učinaka prema načelima kružnog gospodarenja i održivog razvoja.

Posebni cilj P.C.2.: Unaprjeđenje prostornog planiranja za zelenu urbanu obnovu

Strateškim okvirom predviđa se unaprjeđenja sustava prostornog planiranja uvođenjem suvremenih standarda zelene infrastrukture koji stvaraju nužne preduvjete za dugoročno održivu urbanu obnovu, poput implementacije principa 3-30-300, razvoja smjernica za zelene krovove i ozelenjivanje površina, te uvrštavanje površina zelene infrastrukture u prostorno-plansku dokumentaciju. Standardizacijom prostorno-planskih uvjeta za različite tipologije prostora Grad će postići transformaciju urbanog tkiva prema otpornijem, zdravijem i ekološki vrijednijem gradu prilagođenom klimatskim promjenama.

Integrirani pristup zelenoj urbanoj obnovi

Posebni cilj P.C.3.: Unaprjeđenje javnih otvorenih prostora

Strategijom zelene urbane obnove prioritizira se unaprjeđenje javnih otvorenih prostora kroz sveobuhvatnu implementaciju zelene infrastrukture koja će transformirati urbano tkivo Šibenika u ugodniji, otporniji i ekološki vrijedniji prostor. Kroz ozelenjivanje trgova, revitalizaciju parkova, uređenja rekreacijskih zona i prilagodbu prostora osobama smanjene pokretljivosti kontinuirano će se stvarati multifunkcionalne javne površine koje odgovaraju svim građanima.

Posebni cilj P.C.4.: Razvoj mreže zelene infrastrukture

Razvojem povezane i funkcionalne mreže zelene infrastrukture koja će prožimati urbano tkivo povezat će se različite tipologije zelenih površina u jedinstvenu cjelinu. Također, implementacija zelenih koridora uz pješačke i biciklističke komunikacije, sadnja drvoreda, očuvanje krajobraza i aktivacija napuštenih i/ili nedovoljno korištenih prostora i zgrada stvorit će kontinuiranu zelenu mrežu koja podržava kretanje ljudi, urbanu bioraznolikost i pružanje ekosustavnih usluga.

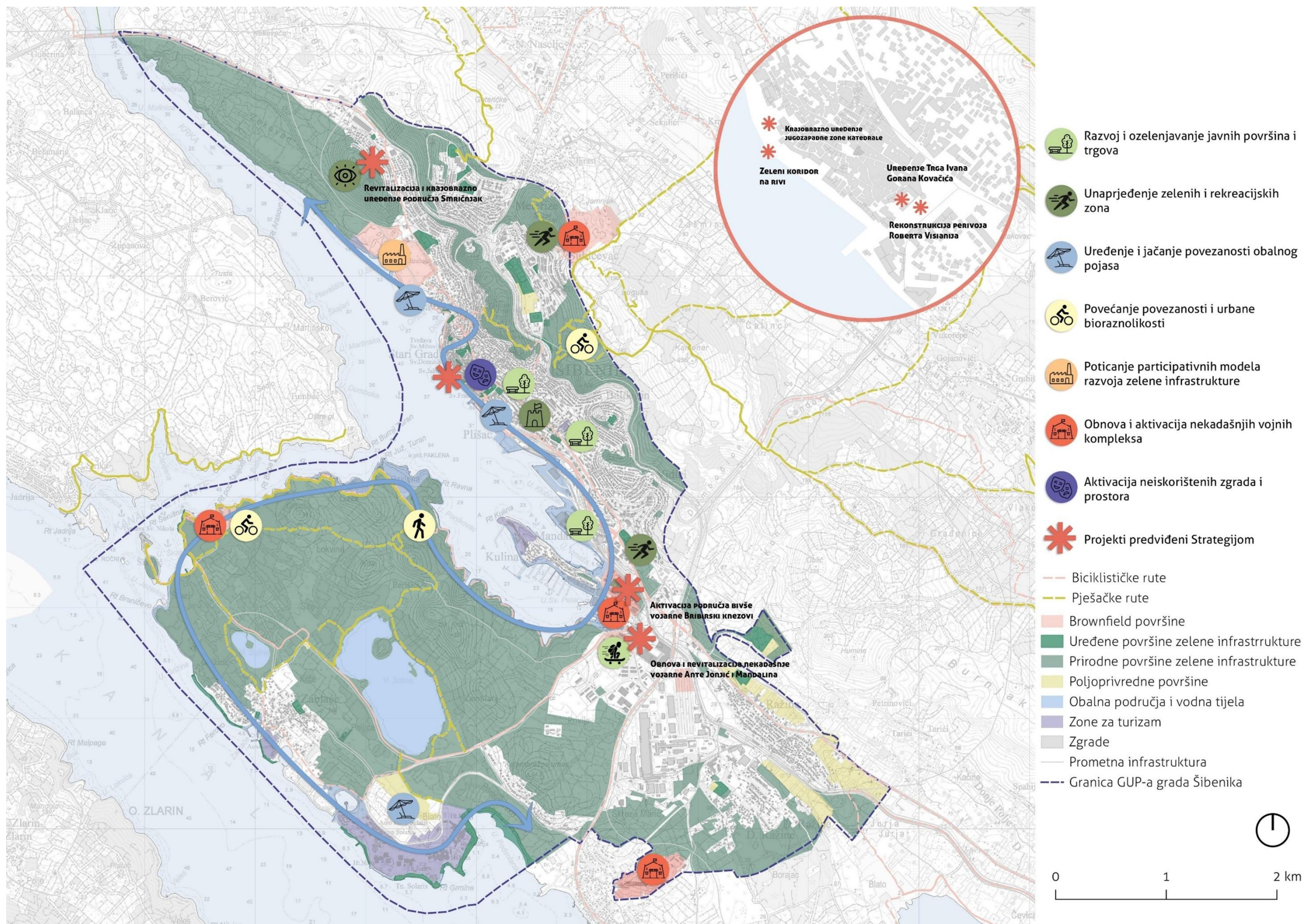
Posebni cilj P.C.5.: Prenamjena i aktivacija napuštenih i nedovoljno korištenih područja

Prenamjena i aktivacija napuštenih i/ili nedovoljno korištenih prostora i zgrada jedan je od ključnih faktora razvoja Grada i njegove urbane regeneracije. Strategijom se predviđa primjena integriranog pristupa obnovi bivših vojnih kompleksa, industrijske baštine i drugih prostora stvarajući nove društvene, kulturne i gospodarske sadržaje, istovremeno čuvajući vrijedne prostorne i arhitektonske kvalitete.

Zelena urbana obnova za sve

Posebni cilj P.C.6.: Jačanje participacije i kapaciteta za zelenu urbanu obnovu

Posebnim ciljem prioritizira se osnažiti sve dionike za aktivno sudjelovanje u procesima zelene urbane obnove kroz edukaciju, podizanje svijesti i stvaranje platformi za participaciju. Fokus je na razvoju znanja, vještina i alata koji će omogućiti građanima, javnom i privatnom sektoru da zajednički doprinose stvaranju održivijeg, zdravijeg i ugodnijeg urbanog okoliša.

Slika 54. Koncept razvoja i strateški okviri zelene urbane obnove grada Šibenika

TEMELJI ZA PLANIRANJE, RAZVOJ I PROVEDBU ZELENE URBANE OBNOVE

Posebni cilj	Mjera	Aktivnost/projekt	Opis aktivnosti/projekta
P.C.1. Uspostava evidencije i praćenje zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva	M.1.1. Razvoj geoinformacijskog sustava zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva prostorom i zgradama	1.1.1. Uspostava geoinformacijskog sustava za kružno gospodarenje zgradama i prostorima prikladnim za obnovu, aktivaciju i/ili prenamjenu na području Grada Šibenika	Aktivnost obuhvaća razvoj i implementaciju sveobuhvatnog geoinformacijskog sustava usklađenog s nacionalnim sustavom ISPU-a, koji će omogućiti identifikaciju, kategorizaciju i praćenje napuštenih i/ili nedovoljno korištenih zgrada i prostora s potencijalom za obnovu ili prenamjenu. Cilj je objediniti podatke o lokacijama napuštenih i/ili nedovoljno korištenima zgradama i prostorima, njihovom trenutnom stanju, prostorno-planskim uvjetima, uvjetima standardizirane zaštite prirode, kulturnih dobara i dr., te potencijalima za energetske obnovu ili prenamjenu, s naglaskom na mogućnosti primjene modela kružnog gospodarenja. Aktivnost uključuje pripremne korake uspostave geoinformacijskog sustava poput osiguravanja ljudskih resursa, razvoj GIS rješenja, prikupljanje relevantne dokumentacije o napuštenim i/ili nedovoljno korištenim zgradama i prostorima, definiranje obveznika unosa podataka, njihovih uloga i odgovornosti te edukaciju djelatnika gradske uprave za rad s novim sustavom, kao i redovito ažuriranje podataka. Cilj je stvoriti digitalnu platformu koja će pomoći u planiranju, projektiranju, rekonstrukciji i obnovi prostora i zgrada prema načelima kružnog gospodarenja i održivog razvoja.
		1.1.2. Evidencija, kartiranje i unošenje zgrada i prostora prikladnih za obnovu, aktivaciju i/ili prenamjenu u geoinformacijski sustav	Aktivnost se fokusira na sustavno prikupljanje i digitalizaciju podataka o zgradama i prostorima koji su napušteni, nedovoljno iskorišteni ili zahtijevaju obnovu, odnosno ažuriranje uspostavljene GIS baze podataka. Poželjno je da prikupljeni podaci budu strukturirani na način koji omogućuje njihovu interoperabilnost s nacionalnim ISPU sustavom, te Registrom brownfield površina RH i funkcionalnostima budućeg sustava za praćenje stanja napuštenih i/ili nedovoljno iskorištenih zgrada i prostora, a sukladno ispunjenju ciljeva Programa razvoja KG prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. Aktivnost obuhvaća terenski rad, fotografiranje, procjenu stanja i prikupljanje relevantne dokumentacije za pojedinačne zgrade i prostore. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti evidentiranju podataka relevantnih za praćenje provedbe projekata i pokazatelja kružnog gospodarenja, kako bi se omogućila kvalitetna analiza učinaka na lokalnoj razini i usporedba s nacionalnim trendovima. Poželjno je da svi evidentirani prostori i zgrade budu kategorizirani prema kategoriji prema mjerilu, prioritetu obnove, te da uključuje sljedeće podatke, u skladu s Registrom brownfield površina RH: podaci o katastru, površini (m²), vlasništvu, prethodnoj namjeni, privremenom korištenju, namjeni prema prostornom planu, obavezi izrade UPU-a, obvezi provedbe urbanističko-arhitektonskog natječaja, komunalnoj opremljenosti prostora, prometne povezanosti, zaštićenom području prirode ili zaštićenom kulturnom dobru i zagađenosti područja, ukoliko prostor zahtijeva sanaciju okoliša.
		1.1.3. Evidencija, valorizacija i kartiranje stabala	Aktivnost je usmjerena evidenciju i kartiranje stabala u svrhu unosa u Registra ZI RH tj. izradu detaljnog katastra svih stabala na javnim površinama grada Šibenika koji će uključivati podatke bonitetu svakog stabla, odnosno o vrsti, starosti, zdravstvenom stanju, dimenzijama i ekološkoj vrijednosti svake jedinke. Nadalje, uključuje valorizaciju postojećih stabala u svrhu očuvanja zdravih i vrijednih jedinki i korištenja prikladnih metoda održavanja. Uključuje pripremne korake javne nabave, angažiranje stručnjaka za arborikulturu i urbano šumarstvo, terenski rad, georeferencirano mapiranje, označavanje stabala i kreiranje baze podataka kompatibilne s Registrom zelene infrastrukture Republike Hrvatske. Prikupljeni podaci trebaju biti strukturirani kako bi olakšali praćenje pokazatelja vezanih uz doprinos stabala zelenoj urbanoj obnovi i daljnjem razvoju zelene infrastrukture. Aktivnost podrazumijeva provođenje stručne procjene zdravstvenog stanja, estetske i ekološke vrijednosti, odnosno boniteta svih evidentiranih stabala na javnim zelenim i otvorenim površinama na području Grada i izradu stručne studije koja će obuhvatiti navedeno. Aktivnost obuhvaća razvoj sustava redovitog praćenja i ažuriranja podataka o stablima, što će omogućiti evaluaciju učinaka provedenih projekata i intervencija kroz vrijeme.
		1.1.4. Unos postojećih zelenih i drugih otvorenih prostora u Registar ZI RH	

			Navedena aktivnost umjerena je na unos svih javnih zelenih i otvorenih prostora na području grada prema službenim smjernicama za unos podataka u nacionalni Registar zelene infrastrukture u skladu s tipologijom otvorenih površina, odnosno u skladu sa Smjernicama za izradu Strategija zelene urbane obnove (MPGI, 2025).
P.C.2. Unaprjeđenje prostornog planiranja za zelenu urbanu obnovu	M.2.1. Integracija zelene infrastrukture u prostorne planove	2.1.1. Izrada studije za uključivanje pravila 3 – 30 – 300 u prostorne planove i njegovu implementaciju	Aktivnost je usmjerena na izradu sveobuhvatne stručne studije koja će detaljno analizirati i definirati metodologiju implementacije urbanističkog pravila 3-30-300 u prostorno-plansku dokumentaciju Grada Šibenika. Pravilo 3-30-300 podrazumijeva da svaki građanin treba vidjeti najmanje 3 stabla iz svog doma, živjeti u četvrti s najmanje 30% pokrivenom krošnjama stabala i biti udaljen najviše 300 metara od najbližeg kvalitetnog zelenog prostora. Poželjno je da Studija uključuje analizu postojećeg stanja u odnosu na zadane parametre, identifikaciju kritičnih područja koja ne zadovoljavaju navedene standarde te prijedlog konkretnih planskih mjera za postizanje ciljanih vrijednosti. Aktivnost obuhvaća definiranje metodologije mjerenja pokazatelja, izradu kartografskih prikaza s analizom dostupnosti zelenih površina i pokrivenošću krošnjama te prijedlog smjernica za izmjenu prostornih planova. Rezultati studije poslužiti će kao stručna podloga za integraciju navedenih standarda u prostorne planove nove generacije, unaprjeđujući kvalitetu života i otpornost grada na klimatske promjene.
		2.1.2. Uvrštavanja područja u sustavu zelene infrastrukture u poglavlje Posebna ograničenja prostornih planova nove generacije	Aktivnost obuhvaća uvrštavanje površina koja čine mrežu zelene infrastrukture u poglavlje Posebna ograničenja prostornih planova nove generacije, te kartografski prikaz 3.2.3. Područja posebnih ograničenja, kao Područje u sustavu zelene infrastrukture, sukladno Pravilniku o prostornim planovima (NN 152/2023). Proces uključuje suradnju s relevantnim dionicima prostornog uređenja, djelatnika gradske uprave, izradu kartografskih prikaza u sklopu prostornih planova, te izrada ograničenja i uvjeta korištenja za Područja u sustavu zelene infrastrukture. Aktivnost je primarno fokusirana na integraciju zelene infrastrukture i principa održivosti u proces izrade novih i izmjene postojećih prostornih planova, osiguravajući formalnu zaštitu ključnih elemenata zelene infrastrukture i njihovu dugoročnu održivost, u skladu s Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. – 2030. godine.
	M.2.2. Razvoj standarda za ozelenjavanje građevina i površina	2.2.1. Razvoj preporuka za uređenje zelenih krovova prilikom nove izgradnje i implementacija u prostorne planove	Aktivnost je usmjerena izradi detaljnih tehničkih smjernica i preporuka za planiranje, projektiranje i izvedbu zelenih krovova na novim i postojećim zgradama na području Grada Šibenika, s ciljem njihove implementacije u prostorno-plansku dokumentaciju. Aktivnost obuhvaća pripremne korake javne nabave i projektne dokumentacije, analizu postojećih primjera dobre prakse, klimatskih uvjeta i lokalnih specifičnosti, definiranje tipologija zelenih krovova prikladnih za lokalne uvjete, kartiranje pogodnih lokacija za izgradnju zelenih krovova, te izradu tehničkih specifikacija koje uključuju nosivost konstrukcije, hidroizolaciju, drenažu, supstrat, odabir biljnih vrsta i sustave održavanja. Poželjno je da smjernice uključuju kvantifikaciju ekoloških, energetskih i ekonomskih koristi zelenih krovova, s posebnim naglaskom na njihov doprinos kružnom gospodarenju vodom i energijom u zgradama. Na temelju izrađenih smjernica, poželjno je definirati prijedlog konkretnih odredbi za implementaciju u prostorne planove, koje mogu uključivati uvjete ili smjernice za izvedbu zelenih krovova na određenim kategorijama zgrada (javne zgrade, poslovne zgrade, zgrade u zonama s nedostatkom zelenih površina i sl.).
		2.2.2. Uvođenje obveza ozelenjivanja površina za promet u mirovanju u odredbe prostornih planova	Aktivnost je fokusirana na razvoj i implementaciju sveobuhvatnog sustava prostorno-planskih uvjeta i odredbi koje će osigurati ozelenjivanje površina za promet u mirovanju (parkirališta) na području Grada Šibenika. Aktivnost obuhvaća definiranje minimalnih standarda ozelenjivanje koji uključuju povećanje broja stabala po parkirališnom mjestu, udio propusnih površina, način odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda te primjenu materijala otpornih na klimatske promjene i smanjuju efekt urbanih toplinskih otoka. Navedeno je poželjno implementirati u odredbe prostornih planova različitih razina kroz definiranje minimalnih standarda ozelenjivanje za različite tipologije i kapacitete parkirališta. Ova aktivnost izravno doprinosi smanjenju efekta toplinskih otoka, poboljšanju kvalitete zraka, održivom upravljanju oborinskim vodama te povećanju ukupnih ekosustava usluga u urbanom području.
		2.2.3. Povećanje udjela zelenih i prirodnih površina na građevinskim česticama različitih namjena u prostornim planovima	Aktivnost obuhvaća izradu prijedloga za izmjene i dopune prostorno-planskih odredbi relevantnih za područje Grada Šibenika s ciljem povećanja minimalnog udjela zelenih i prirodnih površina na građevinskim česticama različitih namjena u Gradu Šibeniku. Aktivnost uključuje evaluaciju postojećih prostorno-planskih odredbi te implementaciju prijedloga novih minimalnih standarda zelenih i prirodnih površina prilagođenih različitim urbanim zonama i namjenama prostora, kao i smjernica za implementaciju rješenja temeljenih na prirodi i rješenja za jačanje otpornosti klimatskim promjenama. U sklopu PPUG-a Šibenik, predlaže se sljedeća izmjena minimalnih udjela zelenih/vodopropusnih površina na česticama kako slijedi: 1. Predlaže se povećanje udjela zelenih/vodopropusnih površina na zonama gospodarske namjene s 20% na 25%. 2. Predlaže se povećanje udjela zelenih/vodopropusnih površina na zonama ugostiteljsko-turističke namjene u građevinskim područjima naselja s 30% na 40%.

		3. Predlaže se povećanje udjela zelenih/vodopropusnih površina na zonama sportsko-rekreacijske namjene u sljedećim područjima: a. Izvan građevinskih područja naselja s 30% na 40% b. U građevinskim područjima naselja i izvan ZOP-a s 33% na 40% c. Na zasebnim česticama građevinskog područja naselja s 20% na 30% 4. Predlaže se povećanje udjela zelenih/vodopropusnih površina na zonama groblja s 10% na 30%. Na području GUP-a grada Šibenika, predlaže se povećanje minimalnih udjela zelenih/prirodnih površina svih zona stambene i mješovite namjene na minimalno 30% površine, sukladno Pravilniku o prostornim planovima (NN 152/2023). Predlaže se da se u odredbe PPUG i GUP-a, gdje je to moguće, uvrste preporuke o korištenju održivih sustava oborinske odvodnje, na način da se propišu preporuke za korištenje održivih sustava oborinske odvodnje za javne i zaštitne zelene površine, površine prometa u mirovanju, te površine cestovnih prometnica. Također se preporuča koristiti vodopropusne materijale na otvorenim površinama (npr. šljunak, kamene obloge, travne ploče i slično) kako bi se povećala otpornost urbanog područja na poplave. Poželjno je razvijati sustave zelenih krovova i vertikalnih vrtova na površinama zgrada, a osobito na području zona gdje nije moguće ostvariti adekvatni udio zelenog/prirodnog terena na građevnoj čestici.
	2.2.4. Poticanje provedbe ciljeva Strategije razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika	Aktivnost obuhvaća podržava implementaciju ciljeva i mjera definiranih Strategijom razvoja Zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020. – 2030. (OIKON d.o.o., 2024.) kroz integraciju u relevantne sektorske politike i projekte Grada.

INTEGRIRANI PRISTUP ZELENOJ URBANOJ OBNOVI			
Posebni cilj	Mjera	Aktivnost/projekt	
P.C.3. Unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	M.3.1. Razvoj i ozelenjivanje javnih površina i trgova	3.1.1. Uređenje Trga Ivana Gorana Kovačića	Projekt je fokusiran na sveobuhvatno uređenje Trga Ivana Gorana Kovačića s ciljem povećanja udjela zelenih površina kroz uvođenje novih zelenih površina i sadnjom autohtonih stabla i/ili vrsta otpornih na klimatske promjene koje će osigurati hlad, poboljšati mikroklimatske uvjete trga i smanjiti učinak urbanog toplinskog otoka. Poželjno je povećati udio površine pod propusnim materijalima koje omogućuju prirodnu infiltraciju oborinskih voda u svrhu povećanja obrane od štetnog djelovanja viška oborinskih voda, te razmotriti mogućnosti zamjene postojeće opločene površine materijalima s niskim albedo učinkom. Navedeno obuhvaća mogućnost postavljanja vodenih elemenata koji doprinose hlađenju prostora, ugradnju energetski učinkovite rasvjete s manjim svjetlosnim onečišćenjem te osiguravanje pristupačnosti osobama smanjene pokretljivosti. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti povezivanju trga s okolnim elementima zelene infrastrukture - perivojem Roberta Visianija, parkom Luje Marune i gradskom rivom, čime će se stvoriti koherentna mreža zelenih javnih prostora u središtu grada.
		3.1.2. Uvođenje zelenila na površine trgova	Navedeno podrazumijeva sistematsku prilagodbu i jačanje otpornosti javnih površina trgova na klimatske promjene, a što uključuje uvođenje zelenih elemenata i rješenja temeljnih na prirodi (NbS) na površine gradskih trgova koje su trenutno dominantno opločene i bez značajnog udjela prekrivenosti krošnjama, odnosno prirodnim hladom. Prilikom ozelenjivanja površine trgova važno je uzeti u obzir funkcionalne potrebe trgova, te uskladiti iste s izazovima klimatskih promjena. Unutar aktivnosti predviđeni su pripremni koraci javne nabave, analiza i mapiranje prioritetnih površina trgova za ozelenjivanje, pripreme projektne dokumentacije, izvedbeni radovi i radovi održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka. Intervencije mogu uključivati sadnju stabala s razgranatim krošnjama koja pružaju hlad, implementaciju mobilnih zelenih otoka koji omogućuju fleksibilno korištenje prostora, rješenja održive urbane odvodnje (skupljanje kišnice, propusna opločenja i sl.), kao i vodenih elemenata koji će poboljšati mikroklimatske i ambijentalne uvjete lokacija. Aktivnošću se doprinosi smanjenju toplinskih otoka, poboljšanju kvalitete zraka i stvaranju ugodnijeg boravišnog prostora uz poštivanje povijesnog i kulturnog konteksta trgova.
		3.1.3. Uređenje i opremanje zelenih i drugih otvorenih površina urbanom opremom	Aktivnost/projekt obuhvaća cjelovito opremanje postojećih i novih zelenih površina suvremenom, multifunkcionalnom urbanom opremom koja podržava boravak različitih skupina korisnika. Preporuča se postavljanje urbane opreme prilagođene suvremenim i budućim izazovima klimatskih promjena, a koja može uključivati rješenja poput solarnih klupa, pametnih kanti za otpad, modularnih sustava za sjedenje, pitkih fontana, informativno-edukativnih ploča o značaju zelene infrastrukture i klimatskim promjenama i slično. Poželjno je da navedena urbana oprema bude izrađena od održivih materijala, s niskim ugljičnim otiskom i visokom otpornošću na atmosferske utjecaje i morsko okruženje (posolicu). Aktivnost uključuje pripremne korake analize i mapiranja lokacija javnih zelenih površina provedbu aktivnosti, analizu potrebnih funkcija urbane opreme na pojedinačnim lokacijama, nabavu opreme i izvedbu.
		3.1.4. Prilagodba postojećih javnih otvorenih površina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti	Sustavna prilagodba javnih otvorenih površina principima univerzalnog dizajna koji osigurava njihovu pristupačnost i funkcionalnost za sve korisnike. U sklopu Strategije, provedena je analiza dostupnosti javnih otvorenih i zelenih površina za osobe smanjene pokretljivosti, te je utvrđena potreba za prilagodbom većine analiziranih površina. Intervencije uključuju uklanjanje prostornih prepreka, uspostavu taktilnih staza vodicila, implementaciju rampi odgovarajućih nagiba, postavljanje informativnih ploča s Brailleovim pismom i audio-vodičima, te ugradnju prilagođene urbane opreme poput stolova i klupa dostupnih korisnicima u invalidskim kolicima, itd. Dodatno, javne obavijesti, info-ploče i oznake u javnim prostorima oblikovat će se s naglaskom na jasne vizualne informacije i piktograme, dok će se u sklopu uređenja parkova, šetnica i zelenih zona integrirati vizualni signalni sustavi, primjerice svjetlosni pokazatelji kao dopuna zvučnim signalima. Informativne točke omogućit će pristup tekstualnim i vizualnim sadržajima putem QR kodova i zaslona s prikazom informacija, a prostori za odmor i okupljanje bit će projektirani tako da osiguraju dobru vidljivost lica sugovornika, što je ključno za učinkovitu komunikaciju osobama koje se oslanjaju na čitanje s usana. Aktivnošću se osigurava da zeleni javni prostori budu inkluzivni i dostupni svima čime će se povećati intenzitet korištenja i kvaliteta života za sve građane.
	M.3.2. Unaprjeđenje zelenih i rekreacijskih zona	3.2.1. Rekonstrukcija perivoja Roberta Visianija	Projekt obuhvaća rekonstrukciju perivoja Roberta Visianija u vidu novelacije parkovnih elemenata u skladu s povijesnim karakteristikama parkovne arhitekture, prilagodbe prostora za osobe smanjene pokretljivosti i povećanja otpornosti na klimatske promjene. Sve aktivnosti rekonstrukcije i novelacije perivoja Roberta Visianija potrebno je izvoditi u skladu s obilježjima kulturno-povijesne cjeline Šibenika i uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela. Izbor vegetacije potrebno je temeljiti na povijesnim vrijednostima perivoja, kao i klimatskim rizicima. Pri tome je potrebno voditi računa o stabilnosti, izboru otpornih i autohtonih vrsta i propusnosti površinskog pokrova tla s obzirom na otpornost na klimatske promjene,

	osobito urbane poplave. U neposrednoj blizini perivoja Roberta Visianija, u sklopu planirane rekonstrukcije istog, integrirat će se uređenje parka Luje Marune i ulice Vladimira Nazora putem dodatnog ozelenjivanja te uređenje Trga palih branitelja Domovinskog rata kroz transformaciju postojeće sive infrastrukture u zelenu, što će rezultirati poboljšanjem ekološke, krajobrazne i prostorne kvalitete područja. Projektom se obuhvaćaju koraci izrade projektne dokumentacije, kao i izvedba rješenja.
3.2.2. Revitalizacija i krajobrazno uređenje područja Smričnjak	Projekt podrazumijeva daljnje korake izrade projektne tehničke dokumentacije i gradnje temeljem postojećeg idejnog rješenja rekonstrukcije odmorišta s vidikovcem na Smričnjaku (NFO, 2021.) koje obuhvaća sveobuhvatno krajobrazno uređenje koje poštuje izvorni prirodni krajobraz područja i autohtonu mediteransku vegetaciju, a nadopunjuje ga vidikovcima s tri strane vršnog područja Smričnjaka. Intervencije izrađenog idejnog rješenja uključuju aktivaciju prostora dva bunkera za izložbeno-informacijske programe o povijesti Šibenika i umjetničke instalacije lokalnih umjetnika, izgradnju amfiteatra za odmor i događanja, te postavljanje sanitarnog čvora i parkinga za bicikle. U projektno-tehničku dokumentaciju potrebno je uključiti implementaciju NbS, smjernice za integraciju u širu mrežu zelene infrastrukture te druge aspekte zelene urbane obnove definirane strateškim okvirom ove Strategije.
3.2.3. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih dječjih igrališta	Aktivnost obuhvaća sistematsko unaprjeđenje postojećih i izgradnju novih dječjih igrališta prema suvremenim principima koji integriraju igru, edukaciju i kontakt s prirodom. Intervencije uključuju zamjenu konvencionalnih sprava za igru multifunkcionalnim strukturama izrađenim od prirodnih i recikliranih materijala, implementaciju elemenata prirodne igre (npr. pješčanici, vođeni tokovi, balvani i dr.), sadnju autohtonog neotrovnog i nealergenog bilja, te uspostavu prirodnog hlada kroz sadnju stabala i instalaciju pergola s penjačicama. Poželjno je da nova igrališta budu prilagođena različitim dobnim skupinama i sposobnostima, uključujući djecu s invaliditetom i poteškoćama u razvoju, te da sadržavaju edukativne elemente. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti povećanju sigurnosti kroz primjenu apsorbirajućih podloga i jasnom odvajanju zona za različite aktivnosti, s naglaskom na odabir klimatski otpornih materijala koje smanjuju učinak urbanih toplinskih otoka. Unutar aktivnosti predviđeni su pripremni koraci javne nabave, analiza i mapiranje prioriternih površina dječjih igrališta za unaprjeđenje i potencijalnih lokacija za razvoj novih dječjih igrališta, pripreme projektne dokumentacije, izvedbeni radovi i radovi održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka.
3.2.4. Uređenje zone sporta i rekreacije Jamnjak	Projekt uređenja zone sporta i rekreacije Jamnjak na području bivše vojarne (2021.), ukupne površine obuhvata 190.378 m². Projektom je obuhvaćena izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata uključujući multifunkcionalnu i gimnastičku dvoranu, trim stazu, dvorane za borilačke sportove, atletsku stazu, dvoranu za stolni tenis, kuglanu i dvoranu za squash. Uz sportske objekte predviđeni su i prateći sadržaji poput dječjeg igrališta, poligona, ugostiteljskih objekata, garderoba, relax i sauna zone, te zgrade uprave s recepcijom i info punktom. Postojeće građevine u očuvanom stanju (2.393 m²) bit će rekonstruirane, dok će se one u lošijem stanju zamijeniti novim objektima. Poželjno je da okolne zelene površine uz uređene sadržaje budu uređene u skladu s lokalnim klimatskim karakteristikama, prioritizirajući autohtone vrste bilja, stablašice, vanjske sportsko-rekreativne sadržaje, rješenja održive urbane odvodnje i dr. Potiče se korištenje principa energetske učinkovitosti, zelene gradnja i drugih ključnih principa kružnog gospodarenja zgradama, te ispitivanje mogućnosti recikliranja i ponovne uporabe građevinskog materijala.
3.2.5. Krajobrazno uređenje padina uz Tvrđavu sv. Mihovila	Aktivnost je usmjerena na sveobuhvatno krajobrazno uređenje padina uz Tvrđavu sv. Mihovila koje će povezati kulturno dobro s okolnim urbanim tkivom, istovremeno čuvajući njegovu iznimnu ambijentalnu vrijednost. Intervencije obuhvaćaju stabilizaciju pokosa i sprječavanje erozije kroz bioinženjerske metode, implementaciju sustava održivog upravljanja oborinskim vodama, održavanje postojeće vegetacije i sadnju nove autohtone mediteranske vegetacije, te uređenje mreže pješačkih puteva i vidikovaca. Poželjno je implementirati elemente tradicijskih tehnika suhozidne gradnje za formiranje terasa koje će omogućiti sadnju autohtonog mediteranskog bilja i maslinika s edukativnom funkcijom ili drugih arhitektonskih elemenata prikladnih za očuvanje povijesnih vrijednosti kulturnog dobra. Preporuča se da osvjetljenje bude dizajnirano tako da istakne krajobrazne i ambijentalne vrijednosti prostora uz minimalno svjetlosno onečišćenje i energetska učinkovitost. Aktivnost obuhvaća pripremne korake javne nabave, izradu projektne dokumentacije i izvedbu radova. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka.
3.2.6. Razvoj i unaprjeđenje javnih parkova	Aktivnost obuhvaća sistematsko unaprjeđenje postojećih i izgradnju novih površina javnih parkova u svrhu boravka stanovništva i ekološko-zaštitnih funkcija. Intervencije uključuju npr. unaprjeđenje staza i površina za odmor, implementaciju održivih rješenja za upravljanje oborinskim vodama, rješenja temeljenih na prirodi (NbS), sadnju autohtonog bilja, te uspostavu prirodnog hlada kroz sadnju stabala i instalaciju pergola s penjačicama. Poželjno je da nove površine budu prilagođene različitim dobnim skupinama i sposobnostima, uključujući osobe s invaliditetom. Unutar aktivnosti predviđeni su pripremni koraci javne nabave, analiza i mapiranje prioriternih površina za unaprjeđenje i potencijalnih lokacija za razvoj novih

M.3.3. Uređenje i jačanje povezanosti obalnog pojasa		javnih parkova, pripreme projektne dokumentacije, izvedbeni radovi i radovi održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka.
	3.2.7. Krajobrazno uređenje jugozapadne zone katedrale	Projekt uređenja jugozapadne zone katedrale odnosi se na dvije zelene površine na potezu od Muzeja Grada Šibenika do crkve sv. Dominika južno uz Katedralu sv. Jakova (javna zelena površina Z1 – GUP Grada Šibenika). Planirani projekt ima za cilj integraciju zelene infrastrukture s kulturno-povijesnim vrijednostima te funkcionalnim i edukativnim sadržajima. U svrhu zaštite kulturno-povijesnog konteksta, zahvat će se provoditi u skladu s mjerama propisanim Konzervatorskom podlogom za kulturno-povijesnu cjelinu, pri čemu se područje uređenja nalazi unutar područja zajedničkog obilježja 8 (Obala). Sukladno tome, obvezna je primjena mjera koje uključuju: očuvanje i unaprjeđenje postojećeg visokog zelenila, unaprjeđenje kvalitete javnih površina i njihova energetska učinkovitost, smanjenje ili potpuno ukidanje kolnog prometa u svrhu povećanja pješačke i zelene dostupnosti. S obzirom na neposrednu blizinu katedrale, predviđena krajobrazna rješenja temeljit će se na očuvanju povijesnog identiteta prostora. Funkcionalna organizacija površina uključivat će pješačke komunikacije, odmorišne zone, edukativne informativne točke te urbanu opremu u skladu s povijesnim i ambijentalnim karakteristikama lokacije. Projektom se obuhvaćaju koraci izrade projektne dokumentacije, kao i izvedba rješenja.
	3.3.1. Uređenje obalnog pojasa Brodarica	Implementacija konceptijskog rješenja uređenja obalnog pojasa Brodarica koje predviđa formiranje 4 lučka bazena, razvoj kupališnih površina od plaže Rezalište do uvale Maratuša i istočno od nje, te uređenje kupališnih zona istočno od uvale Gaj i Južne uvale. Prilikom razvoja rješenja preporuča se staviti naglasak na razvoju i umrežavanju šire mreže javnih prostora i biciklističkog prometa kroz implementaciju zelene infrastrukture, pješačko-biciklističkih staza duž obalne šetnice, te korištenje prirodnih materijala i autohtonog biljnog materijala pri krajobraznom uređenju koji će osigurati prirodni hlad i ugodni boravak. Posebnu pozornost poželjno je posvetiti implementaciji održivih sustava za odvodnju i pročišćavanje oborinskih voda kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri osigurala zaštita morskog okoliša.
	3.3.2. Uređenje i opremanje javnih plaža	Aktivnost je usmjerena na sveobuhvatno uređenje i opremanje javnih plaža prema principima održivog upravljanja obalnim područjem s velikim naglaskom na stvaranje prirodne hladovine i multifunkcionalnih javnih prostora dostupnih svim građanima. Intervencije obuhvaćaju povećanje udjela zasjenjenosti kroz sadnju stabala tolerantnih na morsko okruženje (npr. tamarisi, alepski borovi, čempresi), postavljanje prirodnih zasjena od drvnih materijala, implementaciju infrastrukture za pristup osobama smanjene pokretljivosti (za pristup plaži, sadržajima i ulasku u more), ugradnju sustava za tuširanje s niskom potrošnjom vode, te instalaciju suvremene urbane opreme (klupe, kabine za presvlačenje, koševi za otpad s odvojenim sakupljanjem). Posebna pozornost posvetit potrebno je posvetiti zaštiti postojeće obalne vegetacije i morskih staništa uz izbjegavanje korištenja nepropusnih materijala na obalnom pojasu i izmjeni prirodne linije obale. Preporuča se da plaže budu opremljene informativno-edukativnim pločama o morskim ekosustavima i važnosti njihovog očuvanja, čime se potiče odgovorno ponašanje posjetitelja. Unutar aktivnosti predviđeni su pripremni koraci javne nabave, analiza i mapiranje površina javnih plaža pogodnih za uređenje i opremanje, pripreme projektne dokumentacije, izvedbeni radovi i radovi održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka.
	3.3.3. Zeleni koridor na Rivi	Projekt "Zeleni koridor na Rivi" koji obuhvaća sveobuhvatno ozelenjivanje šibenske rive kroz pripreme radove, sadnju biljnog materijala i postavljanje urbane opreme. Projekt integrira zelenu infrastrukturu stvarajući ugodniji javni prostor koji ublažava učinke toplinskih otoka, povećava bioraznolikost i poboljšava ambijentalnu kvalitetu središnje gradske zone. Poželjno je da ozelenjivanje šibenske rive uključi principe održivosti i zelene infrastrukture poput sadnje autohtonih vrsta stablašica i podstojne etaže, implementaciju održivih rješenja za upravljanje oborinskim vodama, rješenja temeljenih na prirodi (NbS) i dr. Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije i izvedbene radove.
	3.3.4. Sveobuhvatna obnova i unaprjeđenje područja gradske Rive	Kroz Strategiju razvoja urbanog područja Grada Šibenika (2023.) definiran je strateški projekt obnove cjelokupne šibenske rive koji uključuje rekonstrukciju i sanaciju cjelokupne Šibenske rive i pripadajućih prometnica s naglaskom na rješavanje pitanja poplavlivanja obalnog pojasa. Kroz Strategiju zelene urbane obnove prepoznate su potrebe za obnovom područja rive te integracijom zelene infrastrukture. Projekt je usmjeren na razvoj integralnog pristupa obnovi gradske Rive kao iznimno važnog javnog prostora i pješačkog koridora kroz kombiniranje principa zelene infrastrukture s funkcionalnim potrebama obalnog pojasa. Ovom Strategijom identificirano je kako je potrebno je da obnova i aktivnosti na gradskoj obali uključuju povećanje udjela zelenih površina, implementaciju rješenja otpornih na klimatske promjene poput propusnih materijala, sustava za prikupljanje oborinskih voda, energetske učinkovite javne rasvjete, te uspostavu kontinuiranog zelenog poteza, postavljanje urbane opreme, osiguravanje pješačko-biciklističkog koridora i dr. Aktivnost teži stvaranju multifunkcionalnog prostora koji

			istovremeno služi kao šetnica, boravišni prostor i zeleni koridor, uz primjenu klimatski otpornih rješenja, osobito rješenja temeljenih na prirodi (NbS).
P.C.4. Razvoj mreže zelene infrastrukture	M.4.1. Povećanje povezanosti i urbane bioraznolikosti	4.1.1. Razvoj zelenih koridora uz pješačke i biciklističke komunikacije	Nastavno na tekuće i provedene aktivnosti Grada Šibenika vezane za razvoj pješačko-biciklističke infrastrukture, integrirane i održive mobilnosti, u daljnji razvoj pješačko-biciklističke infrastrukture potrebno je uključiti preporuke Strategije koje se odnose na implementaciju rješenja temeljnih na prirodi (NbS). Aktivnost obuhvaća pripremne korake analize i mapiranja pješačko-biciklističkih ruta, analizu mogućnosti implementacije zelenih pojasa uz iste, javnu nabavu, izradu projektne dokumentacije, izvedbene radove i radove održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka. Aktivnost obuhvaća sustavno unaprjeđenje, planiranje i implementaciju zelenih koridora koji prate mrežu pješačkih i biciklističkih komunikacija, stvarajući povezanu zelenu infrastrukturu kroz urbano tkivo. Intervencije uključuju sadnju kontinuiranih drvoreda autohtonih vrsta koje pružaju hlad, implementaciju višeslojnog zelenila (drveće, grmlje, pokrivači tla) koje povećava bioraznolikost, ugradnju propusnih i polupropusnih površina za kretanje pješaka i biciklista, te instalaciju kišnih vrtova i bioretencijskih zona za održivo upravljanje oborinskim vodama. Zeleni koridori trebaju biti oblikovani na način da osiguravaju sigurno kretanje pješaka i biciklista, omogućuju migraciju urbane faune, smanjuju efekt toplinskih otoka i osiguravaju pročišćavanje zraka od okolnog onečišćenja, osobito iz cestovnog prometa. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti odabiru biljnih vrsta koje su otporne na urbane uvjete, zahtijevaju minimalno održavanje, te da su odabrane vrste neinvazivne i nealergene.
		4.1.2. Sadnja drvoreda i druge vegetacije uz prometnice i u uličnoj mreži	Aktivnost/projekt obuhvaća sustavnu sadnju drvoreda i implementaciju drugih oblika vegetacije duž prometnica i u uličnoj mreži grada, stvarajući zelenu mrežu koja povezuje različite gradske četvrti. Intervencije uključuju sadnju stabala otpornih na urbani stres, implementaciju zelenih otoka i kružnih tokova, postavljanje vertikalnih vrtova na potpornim zidovima i bukobranima, te ugradnju sustava za biološko pročišćavanje oborinskih voda s prometnica (održivi sustavi oborinske odvodnje). Kod odabira vrsta posebnu pozornost potrebno je posvetiti njihovoj sposobnosti filtriranja atmosferskih onečišćivača, toleranciji na zasoljeno tlo, otpornosti na sušu i kompaktnosti korijenskog sustava koji neće oštećivati infrastrukturu. Drvorede je potrebno planirati tako da stvaraju kontinuirane zelene koridore, pružaju hlad pješacima i biciklistima, te smanjuju pregrijavanje asfaltiranih površina tijekom ljetnih mjeseci. Aktivnost obuhvaća pripremne korake analize i mapiranja ulica pogodnih za provedbu aktivnosti, javnu nabavu, izradu projektne dokumentacije, izvedbene radove i radove održavanja. Točni troškovi izvedbe i održavanja definirati će se nakon izrade projektne dokumentacije i pripremnih koraka.
		4.1.3. Očuvanje i valorizacija značajnih elemenata krajobraza	Aktivnost je usmjerena na sustavno očuvanje, obnovu i prezentaciju značajnih elemenata tradicionalnog krajobraza Jadranskog dijela Hrvatske, poput suhozida, lokvi, gusterni i drugih tradicijskih struktura za namijenjenih za skupljanje i korištenje vode. Intervencije obuhvaćaju inventarizaciju i dokumentiranje postojećih elemenata, obnovu oštećenih struktura uz korištenje tradicionalnih tehnika i materijala, te njihovu integraciju u suvremene zelene površine s edukativnom i kulturnom funkcijom. Aktivnost predviđa i uspostavu interpretacijskog sustava koji će posjetiteljima i stanovnicima približiti povijesnu, kulturnu i ekološku vrijednost ovih elemenata, te edukativne programe o tradicionalnim tehnikama gradnje i održavanja. Obnovljene strukture za sakupljanje vode potrebno je, gdje je moguće, integrirati u suvremeni sustav održivog upravljanja oborinskim vodama, povezujući tradicionalna znanja s modernim rješenjima za prilagodbu klimatskim promjenama. Aktivnost uključuje pripremne korake analize i inventarizacije elemenata krajobraza, izradu Krajobrazne osnove/studije Grada Šibenika te analizu i konceptualni prijedlog mogućnosti implementacije tradicijskih i suhozidnih elemenata na javne i zelene površine Grada, te razradu mogućih prijedloga tipskih rješenja.
	M.4.2. Poticanje razvoja zelene infrastrukture kao elementa produktivnog grada	4.2.1. Razvoj urbanih vrtova	Aktivnost/projekt obuhvaća uspostavu mreže urbanih vrtova na javnim površinama kroz pronalaženje prikladnih lokacija, razvoj programa korištenja i sustava dodjele parcela za korištenje. Uključuje pripremu terena, osiguravanje dostupnosti vode za navodnjavanje (poželjno iz alternativnih izvora (kišnica, pročišćena siva voda)), postavljanje zajedničke infrastrukture (npr. spremište za alat, kompostište, prostor za druženje) te parcelizaciju područja. Kroz razvoj programa potrebno je definirati kriterije za dodjelu parcela različitim korisničkim skupinama (građani, udruge, obrazovne institucije), s posebnim naglaskom na socijalno uključivanje ranjivih skupina.
		4.2.2. Razvoj zelenih gospodarskih zona	Aktivnost/projekt obuhvaća implementaciju principa zelene infrastrukture i održivog urbanog razvoja u planiranju i uređenju gospodarskih zona što uključuje povećanje udjela zelenih površina unutar zona u sklopu prostorno-planskih odredbi, sadnju višeslojne vegetacije oko industrijskih i poslovnih objekata, implementaciju zelenih krovova i fasada, primjenu tehnika održivog upravljanja oborinskim vodama kroz bioretencijske sustave i propusne površine i slično. Kroz aktivnost se predviđa izrada Programa za ozelenjivanje gospodarskih zona sa preporukama za definiranje minimalnih standarda ozelenjavanja za nove gospodarske objekte kroz prostorne planove, prijedlogom sustava poticaja za implementaciju zelenih tehnologija, te smjernice

			za energetske učinkovito planiranje zona koje minimizira toplinsko i svjetlosno onečišćenje. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti stvaranju zelenih "tampon" zona (<i>buffer zone</i>) prema stambenim područjima, implementaciji visokokvalitetnih javnih prostora za zaposlenike, te osiguravanju dobre povezanosti zona sa širim sustavom zelene infrastrukture grada.
P.C.5. Prenamjena i aktivacija napuštenih i nedovoljno korištenih područja	M.5.1. Obnova i aktivacija nekadašnjih vojnih kompleksa	5.1.1. Aktivacija područja bivše vojarne Bribirski knezovi	Strategijom razvoja urbanog područja Šibenik (2023.) definiran je strateški projekt razvoja Centra za mlade u sklopu bivše vojarne Bribirski knezovi. U sklopu aktivnosti predviđena je daljnja aktivacija i razvoj cjelokupnog područja bivše vojarne Bribirski knezovi, a na čijem je području planiran i razvoj Centra za mlade. Aktivnost se fokusira na daljnje korake razvoja i provedbe rješenja Centra za mlade, kao i daljnjem razvoju i aktivaciji čitave zone vojarne. Projekt Centra za mlade na području bivše vojarne Bribirskih knezova, koji se uklapa u strateško opredjeljenje Grada Šibenika za razvoj prostora za visoko obrazovanje i mlade na istoku grada. Idejno rješenje Centra predviđa prenamjenu prostora bivše vojarne u društveno-sportski sadržaj s koncertnom dvoranom, sportsko-penjačkom dvoranom, prostorom za radionice i <i>skate</i> parkom. U okviru aktivacije cjelokupnog područja bivše vojarne posebnu pozornost potrebno je posvetiti implementaciji zelene infrastrukture koja će povezati i nadopuniti planirane sadržaje, uključujući uređenje zajedničkog trga, zelenih površina oko objekata, održivih sustava upravljanja oborinskim vodama, te integracije postojećeg dimnjaka kao elementa za vanjsko penjanje u širi krajobrazni kontekst. Intervencije su usmjerene na stvaranje ugodne mikroklike kroz sadnju vegetacije, implementaciju propusnih površina, te povezivanje lokacije sa širim sustavom zelene infrastrukture istočnog dijela grada.
		5.1.2. Obnova i revitalizacija nekadašnje vojarne Ante Jonjić i Mandalina	Kroz Strategiju razvoja urbanog područja Šibenik (2023.) definiran je strateški projekt razvoja sveučilišnog kampusa na području vojarne Ante Jonjić. Za područje vojarne Ante Jonjić i Mandalina Projekt obuhvaća integralni pristup obnovi i revitalizaciji nekadašnjih vojnih kompleksa Ante Jonjić i Mandalina kroz implementaciju principa zelene infrastrukture i održivog urbanog razvoja. Komplementarno obrazovnom segmentu, planira se razvoj višenamjenske sportsko-rekreacijske zone s raznovrsnim otvorenim igralištima i rekreacijskim stazama. Intervencije uključuju procjenu postojećeg stanja zgrada i okoliša, identifikaciju vrijednih elemenata vegetacije koje treba očuvati, razvoj koncepta prenamjene koji će biti u skladu s povijesnim kontekstom vojnih kompleksa, te implementaciju sustava zelenih površina koje će povezati obrazovne i sportske sadržaje u funkcionalnu cjelinu. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti stvaranju zelenih veza s okolnim urbanim tkivom, implementaciji održivih sustava upravljanja vodama, te povećanju energetske učinkovitosti postojećih zgrada kroz primjenu zelenih krovova i fasada. Sportske sadržaji poželjno je integrirati u okolni krajobraz s naglaskom na prirodne materijale i propusne površine, a poželjno je da kampus uključuje edukativne zelene površine poput demonstracijskih vrtova kao živih laboratorija za edukaciju o održivim praksama.
		5.1.3. Razvoj multifunkcionalnih zelenih površina u zoni visokog urbanog standarda Gomiljak	Navedeno podrazumijeva implementaciju GUP-om planirane zone visokog urbanog standarda na lokaciji bivše vojarne Gomiljak, s naglaskom na integraciju zelene infrastrukture koja će povezati predviđene društvene, javne, kulturne i sportsko-rekreacijske sadržaje. U skladu s planiranim krajobraznim uređenjem minimalno 30% površine područja kao zelene površine, aktivnost podržava razvoj ekoloških i društvenih funkcija ovih površina. Intervencije je poželjno usmjeriti na stvaranje multifunkcionalnih zelenih prostora koji će služiti kao mjesta društvene interakcije, rekreacije, igre i edukacije, uz istovremeno pružanje ekosistemskih usluga poput upravljanja oborinskim vodama, ublažavanja toplinskih otoka i podržavanja bioraznolikosti. Pri rekonstrukciji postojećih građevina i gradnji novih s najviše tri etaže, podržava se primjena principa zelene gradnje i kružnog gospodarenja prostorom, implementacija zelenih krovova i fasada, te energetske učinkovite rješenja koja će doprinijeti održivosti cijelog kompleksa. Prilikom razvoja područja bivše vojarne Gomiljak i razvoja UPU-a predmetne zone, preporuča se implementirati sljedeće smjernice: 1. Preporučuje se usklađivanje obuhvata predložene lokacije za unaprjeđenje principima kružnosti i obuhvata planiranog UPU. 2. Preporučuje se ispitati mogućnost za zadržavanjem postojećih građevina kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri omogućila njihova obnova tj. rekonstrukcija. 3. Predlaže se buduću izgradnju građevina planirati na dijelu zemljišta koje je već bilo obuhvaćeno izgradnjom i intenzivnijim korištenjem, a ostatak prostora u najvećoj mogućoj mjeri urediti kao zelene površine s manjim prostornim intervencijama. 4. Predlaže se Urbanističkim planom uređenja propisati obvezu očuvanja značajnih i prepoznatljivih krajobraznih elemenata poput suhozidnih struktura i vrijedne visoke vegetacije tj. stabala. 5. U kontekstu razvoja novih sadržaja na lokaciji potrebno je uzeti u obzir postojeće korisnike prostora i razmotriti mogućnosti za ostvarivanjem njihovih potreba u budućem planiranom razvoju.

M.5.2. Aktivacija neiskorištenih zgrada i prostora	5.2.1. Poticanje obnove i revitalizacije nekorištenih i nedovoljno korištenih prostora i zgrada koji nisu u gradskom vlasništvu	Aktivnost obuhvaća provedbu inicijalnih aktivnosti u svrhu poticanja obnove i aktivacije neiskorištenih prostora koji nisu u gradskom vlasništvu, poput zgrade Šarine pekare, zgrade Stare pošte, hotela Krka i ostalih područja izvan naselja Šibenik. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti očuvanju industrijske baštine te stvaranju multifunkcionalnih prostora koji će odgovoriti na identificirane potrebe lokalne zajednice.
	5.2.2. Pronalaženje adekvatnih prostora za trenutne korisnike nedovoljno iskorištenih prostora i zgrada	Aktivnost je usmjerena na sustavno pronalaženje adekvatnih prostora za privremene korisnike nedovoljno iskorištenih zgrada poput Narančaste zgrade, kroz utvrđivanje mogućnosti reprogramiranja postojećih gradskih prostora. Intervencije uključuju procjenu potreba trenutnih korisnika i identifikaciju mogućih budućih korisnika, identifikaciju potencijalnih alternativnih lokacija, razvoj modela privremenog korištenja koji će omogućiti fleksibilnost do trajnog rješenja, te planiranje postupnog prijelaza aktivnosti na nove lokacije uz minimalni prekid rada. Potrebno je prioritzirati stvaranje sinergije između različitih korisnika kroz planiranje zajedničkih prostora i resursa, čime će se potaknuti međusobna suradnja i razmjena znanja.
	5.2.3. Program aktivacije mikroprostora za kulturne djelatnosti kroz modele adaptivne prenamjene	Navedeno obuhvaća razvoj programa za osiguravanje pojedinačnih napuštenih prostora u zgradama i vremenske raspodjele prostora (mjerilo S i XS) za institucije u kulturi, koji će integrirati principe kružnog gospodarenja prostorom i zgradama pri prenamjeni postojećih i razvoju novih prostora. Intervencije uključuju mapiranje potreba kulturnih institucija za prostorima različitih namjena (npr. depoi za pohranu, prostori za udruge, glazbena škola, prostori za izvedbene umjetnosti i slično), identifikaciju potencijalnih lokacija s naglaskom na napuštene i neiskorištene manje prostore, te razvoj modela dodjele i upravljanja tim prostorima. Poželjno je da Program definira standarde za implementaciju održivih rješenja prilagođenih specifičnim potrebama kulturnih sadržaja, poput energetski učinkovitih sustava rasvjete, grijanja i hlađenja za depoe, akustičkih rješenja s upotrebom održivih materijala za glazbenu školu i izvedbene prostore, te pametnih sustava upravljanja energijom. Poseban naglasak potrebno je staviti na minimalnu intervenciju i adaptivnu prenamjenu postojećih prostora, pogotovo radi njihove povijesne vrijednosti, čime se smanjuje potreba za novom izgradnjom i pridruženim ugljičnim otiskom.
	5.2.4. Urbana regeneracija brownfield lokacije TEF-Batižele s afirmacijom javnog obalnog pojasa	Aktivnost podrazumijeva proces urbane regeneracije zemljišta bivše Tvornice elektroda i ferolegura (TEF) kroz integraciju principa zelene infrastrukture u planiranu zonu mješovite namjene Crnica. U skladu s GUP-om grada Šibenika, aktivnost je primarno usmjerena implementaciji zelene infrastrukture koja će povezati planirane stambene, javno-društvene, gospodarske, sportsko-rekreacijske i prometne površine u funkcionalnu cjelinu. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti uređenju minimalno 10% ukupne površine kao javnog parka (određeno GUP-om grada Šibenika), te afirmaciji obalnog prostora kao pretežito javnog prostora s kontinuiranom zelenom obalnom šetnicom. U sklopu revitalizacije područja, predviđena je sanacija tla nekadašnje industrijske zone, te se preporuča implementacija održivih sustava upravljanja vodama, te stvaranje mikroklimatski ugodnih prostora kroz sadnju skupina stabala i boravišnih prostora pod prirodnom hladovinom. Aktivnost podržava proces izrade UPU-a zone mješovite namjene Crnica unutar kojeg je poželjno kroz odredbe uključiti principe kružnog gospodarenja prostorom i zgradama te principe razvoja zelene infrastrukture i održivosti. U sklopu razvoja UPU zone mješovite namjene Crnica, preporuča se implementirati sljedeće smjernice: 1. Predlaže se povećanje minimalne površine uređene zelenilom s 10% na 30% kako bi se omogućila propusnost tla i osigurali uvjeti za održivu odvodnju oborinske vode. 2. Predlaže se planirati primjenu rješenja temeljenih na prirodi kao integralnih dijelova prilikom uređenja javnih šetnica i trgova (npr. retencijskih površina, kišnih vrtova, drvoreda, vodopropusnih popločenja i sl.) 3. Predlaže se Urbanističkim planom uređenja propisati obvezu izgradnje zelenih konstruktivnih elemenata poput zelenih krovova s vegetacijom prilagođenom mediteranskom podneblju i klimatskim uvjetima. Predlaže se propisati minimalnu pokrivenost krošnjama kako bi se ublažili učinci urbanog toplinskog otoka.
	5.2.5. Privremena aktivacija Narančaste zgrade kao društveno-kulturnog centra s planom tranzicije aktivnosti	Aktivnost podržava privremeno korištenje Narančaste zgrade za potrebe udruga civilnog društva, pretežito fokusiranih na razvoj kulture i sadržaje za mlade, do realizacije planirane prenamjene šireg područja zone TEF-a/Batižele. Intervencije uključuju uređenje neposrednog okoliša zgrade prema principima zelene infrastrukture, formiranje zajedničkog društvenog prostora na otvorenom sa zelenim elementima (urbani vrtovi, džepni parkovi, terase s vertikalnim zelenilom), te implementaciju energetski učinkovitih rješenja za privremeno korištenje. S obzirom na planiranu izgradnju novog Centra za mlade na prostoru bivše vojarne Bribirski knezovi, aktivnost uključuje razradu plana za postupni prijelaz aktivnosti, uz istovremeno očuvanje društvene i kulturne vrijednosti prostora stvorene kroz dosadašnje korištenje. Kroz aktivnost se potiče

			provedba participativnog procesa planiranja buduće namjene Narančaste zgrade u kontekstu razvoja zone mješovite namjene Crnica, s naglaskom na implementaciju zelene infrastrukture kao vezivnog elementa urbanog prostora.
--	--	--	---

ZELENA URBANA OBNOVA ZA SVE			
Posebni cilj	Mjera	Aktivnost/projekt	
P.C.6. Jačanje participacije i kapaciteta za zelenu urbanu obnovu	M.6.1. Uključivanje javnosti u razvoj zelene infrastrukture	6.1.1. Planiranje, organizacija i provedba akcija uređivanja zelenih površina sa zainteresiranim stanovnicima kroz rješenja temeljena na prirodi (NbS)	Aktivnost obuhvaća uspostavu programskog okvira za redovito organiziranje akcija uređivanja zelenih površina u kojima sudjeluju stanovnici grada Šibenika, uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi. Program će definirati metodologiju participativnog planiranja i provedbe intervencija na odabranim lokacijama koje će se identificirati kroz suradnju s mjesnim odborima i građanskim inicijativama. Naglasak je potrebno staviti na implementaciji rješenja temeljenih na prirodi koja istovremeno doprinose bioraznolikosti, poboljšanju mikroklimе i jačanju otpornosti na klimatske promjene. Aktivnost uključuje izradu godišnjeg plana lokacija, edukaciju sudionika o principima NbS-a, osiguravanje potrebnog materijala i opreme, te osmišljavanje sustava za praćenje i evaluaciju rezultata. Sve participativne aktivnosti bit će organizirane uz prisustvo komunikacijskih posrednika kako bi se osigurala puna uključenost osoba s poteškoćama. Uz to, svi komunikacijski materijali bit će pripremljeni s prijevodom na hrvatski znakovni jezik. Provedbom aktivnosti se potiče aktivni angažman građana u stvaranju održivog urbanog okoliša i jača njihov osjećaj pripadnosti zajednici.
		6.1.2. Planiranje, organizacija i provedba akcija revitalizacije zapuštenih prostora sa zainteresiranim stanovnicima	Aktivnost je usmjerena na sistematično identificiranje zapuštenih prostora na području grada koji imaju potencijal za prenamjenu u društveno korisne površine kroz participativni proces. Aktivnost predviđa uspostavu metodologije za procjenu potencijala lokacija, mapiranje lokacija i potreba građana, formiranje lokalnih timova građana zainteresiranih za revitalizaciju konkretnih prostora u njihovoj neposrednoj blizini, te razvoj planova prenamjene prilagođenih specifičnim potrebama zajednice, te osiguravanje tima gradske uprave za provedbu aktivnosti. Aktivnost obuhvaća i organizaciju radionica za kokreaciju, provedbu fizičkih intervencija kroz volonterske akcije, te uspostavu modela održavanja koji će osigurati dugoročnu održivost revitaliziranih prostora. Sve participativne aktivnosti bit će organizirane uz prisustvo komunikacijskih posrednika kako bi se osigurala puna uključenost osoba s poteškoćama. Uz to, svi komunikacijski materijali bit će pripremljeni s prijevodom na hrvatski znakovni jezik. Ovim pristupom se napuštene lokacije transformiraju u vrijedne društvene resurse, jača se socijalna kohezija i potiče odgovorno upravljanje javnim prostorom od strane lokalne zajednice.
		6.1.3. Edukacija stanovnika i posjetitelja o važnosti razvoja i očuvanja zelene infrastrukture i pravilnom gospodarenju otpadom	Aktivnost predviđa razvoj i provedbu sveobuhvatnog edukativnog programa koji će obuhvatiti različite aspekte značaja zelene infrastrukture i održivog upravljanja okolišem, s posebnim naglaskom na pravilno gospodarenje otpadom. Poželjno je da program uključuje izradu edukativnih materijala prilagođenih različitim dobnim skupinama, organizaciju tematskih radionica i predavanja, provedbu kampanja informiranja putem digitalnih i tradicionalnih medija, te postavljanje interpretacijskih ploča na lokacijama zelene infrastrukture. Poseban naglasak treba biti na edukaciji o povezanosti pravilnog gospodarenja otpadom i očuvanja zelenih površina, te o ulozi zelene infrastrukture u ublažavanju klimatskih promjena. Uspostavit će se suradnja s obrazovnim institucijama za provedbu aktivnosti u sklopu formalnog obrazovanja, čime će se osigurati kontinuirano jačanje ekološke svijesti u lokalnoj zajednici. Sve participativne aktivnosti bit će organizirane uz prisustvo komunikacijskih posrednika kako bi se osigurala puna uključenost osoba s poteškoćama. Uz to, svi komunikacijski materijali bit će pripremljeni s prijevodom na hrvatski znakovni jezik
		6.1.4. Edukacija stanovnika i korisnika urbanih vrtova o principima permakulture i ekološke poljoprivrede	Aktivnost je fokusirana na jačanje znanja i svijesti civilnog društva o ekološkim principima uzgoja hrane, s naglaskom na permakulturu, te uključuje pripremne korake organizacije edukacije, javnu nabavu i materijale. Osobito se preporuča provedba edukacijskih događaja za potencijalne buduće korisnike urbanih vrtova na području Grada Šibenika. Preporuča se poticati korištenje privatnih i urbanih vrtova prema principima permakulture, s naglaskom na bioraznolikost, organsku proizvodnju i edukativnu komponentu. Navedeno uključuje i provedbu edukativnih programa o održivom vrtlarstvu, kompostiranju i važnosti lokalne proizvodnje hrane za smanjenje ekološkog otiska za stanovnike i buduće korisnike urbanih vrtova. Sve participativne aktivnosti bit će organizirane uz prisustvo komunikacijskih posrednika kako bi se osigurala puna uključenost osoba s poteškoćama. Uz to, svi komunikacijski materijali bit će pripremljeni s prijevodom na hrvatski znakovni jezik.

M.6.2. Jačanje institucionalnih kapaciteta za zelenu urbanu obnovu	6.2.1. Jačanje kapaciteta predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora na temu zelene urbane obnove	Aktivnost je usmjerena na razvoj i provedbu specijaliziranih edukativnih programa za jačanje stručnih znanja i vještina dionika uključenih u planiranje, uređenje i održavanje zelene infrastrukture te promociju kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Kroz strukturane edukacije, stručne seminare, studentska putovanja i razmjenu dobrih praksi, predstavnici različitih sektora steći će kompetencije potrebne za implementaciju suvremenih rješenja zelene urbane obnove. Poželjno je da program edukacije obuhvati teme poput integriranog planiranja zelene infrastrukture, inovativnih i održivih tehnika krajobraznog uređenja, modela financiranja zelenih projekata, te primjene načela kružnog gospodarenja u urbanoj obnovi. Predviđena je izrada priručnika i drugih edukativnih materijala prilagođenih specifičnim potrebama svake skupine dionika, kao i uspostava mreže za kontinuiranu razmjenu znanja i iskustava među sudionicima programa.
	6.2.2. Jačanje kapaciteta za održavanje zelenih površina i vegetacije u kontekstu planiranog razvoja zelene infrastrukture	Aktivnost obuhvaća sveobuhvatan program unaprjeđenja tehničkih, ljudskih i organizacijskih kapaciteta za održavanje postojećih i planiranih elemenata zelene infrastrukture u Gradu Šibeniku. S obzirom na planirano povećanje broja stabala, zelenih krovova i drugih zelenih površina u sklopu Strategije, aktivnost predviđa izradu dugoročnog plana održavanja koji će definirati potrebne resurse, protokole i standarde kvalitete. Aktivnost uključuje nabavu specijalizirane opreme, uspostavu sustava za monitoring zdravstvenog stanja vegetacije, edukaciju osoblja za primjenu suvremenih metoda održavanja urbanih zelenih površina, te razvoj protokola za postupanje u ekstremnim vremenskim uvjetima. Naglasak je potrebno staviti i na jačanju kapaciteta za održivo upravljanje vodnim resursima u kontekstu klimatskih promjena i razvoj sustava za pravovremenu identifikaciju potencijalnih problema u održavanju zelene infrastrukture.

**8. POKAZATELJI,
INDIKATIVNI
FINANCIJSKI
PLAN I
TERMINSKI
PLAN
PROVEDBE**

8. POKAZATELJI, INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN I TERMINSKI PLAN PROVEDBE

Indikativni financijski i terminski plan predstavlja okvir za provedbu Strategije i definiran je na razini aktivnosti i projekata zelene urbane obnove. Indikativnim planom definirano je razdoblje provedbe za svaku aktivnost/projekt, pokazatelji rezultata (s definiranim pokazateljima ostvarenja, mjernim jedinicama i ciljanim vrijednostima) te indikativni procijenjeni trošak izvršenja aktivnosti/projekata. Važno je naglasiti kako su prikazane vrijednosti okvirne, s obzirom da su aktivnosti u početnim fazama razvoja i da će se određeni konačni troškovi definirati nakon izrade detaljne projektne dokumentacije i provedbe javnih nabava.

Financijski plan uključuje procjene troškova za sve tri tematske cjeline Strategije: Temelji za planiranje, razvoj i provedbu zelene urbane obnove, Integrirani pristup zelenoj urbanoj obnovi te Zelena urbana obnova za sve. Terminski plan provedbe aktivnosti/projekata obuhvaća kratkoročno (2025.-2027.), srednjoročno (2025.-2030.) i dugoročno (2025.-2035.) razdoblje, s jasno definiranim ključnim točkama ostvarenja za svaku aktivnost.

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
P.C.1. Uspostava evidencije i praćenje zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva	M.1.1. Razvoj geoinformacijskog sustava zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva prostorom i zgradama	1.1.1. Uspostava geoinformacijskog sustava za kružno gospodarenje zgradama i prostorima prikladnim za obnovu, aktivaciju i/ili prenamjenu na području Grada Šibenika	Broj izrađenih sustava	0	1	Izrađen sustav	2025. – 2027.	70.000,00
		1.1.2. Evidencija, kartiranje i unošenje zgrada i prostora prikladnih za obnovu, aktivaciju i/ili prenamjenu u geoinformacijski sustav	Broj provedenih evidencija i kartiranja	0	1	Provedena evidencija i kartiranje	2025. – 2030.	25.000,00
		1.1.3. Evidencija, valorizacija i kartiranje stabala	Broj provedenih evidencija	0	1	Provedena evidencija, kartiranje i ažuriranje (na godišnjoj razini)	2025. – 2027.	30.000,00
			Broj izrađenih studija valorizacije postojećih stabala	0	1	Izrađena Studija	2025. – 2027.	20.000,00
		1.1.4. Unos postojećih zelenih i drugih otvorenih prostora u Registar ZI RH	Broj provedenih ažuriranja	0	6	Unos podataka i provedeno ažuriranje (na godišnjoj razini)	2025. – 2030.	40.000,00
P.C.2. Unaprjeđenje prostornog planiranja za zelenu urbanu obnovu	M.2.1. Integracija zelene infrastrukture u prostorne planove	2.1.1. Izrada studije za uključivanje pravila 3 – 30 – 300 u prostorne planove i njegovu implementaciju	Broj izrađenih studija mogućnosti i metodologije implementacije pravila 3-30-300 u prostorne planove	0	1	Izrađena Studija	2028. – 2030.	30.000,00
			Broj prostornih planova s implementiranim odredbama za uključivanje pravila 3-30-300	0	1	Izmijenjeni prostorni planovi	2028. – 2030.	n/a
		2.1.2. Uvrštavanja područja u sustavu zelene infrastrukture u poglavlje Posebna ograničenja prostornih planova nove generacije	Broj prostornih planova nove generacije s uvrštenim sustavom zelene infrastrukture u poglavlje Posebna ograničenja	0	1	Izmijenjeni prostorni planovi	2028. – 2030.	n/a
	M.2.2. Razvoj standarda za ozelenjavanje građevina i površina	2.2.1. Razvoj preporuka za uređenje zelenih krovova prilikom nove izgradnje i implementacija u prostorne planove	Broj izrađenih dokumenata	0	1	Izrađena dokumentacija preporuka	2025. – 2027.	20.000,00
			Broj izmijenjenih prostornih planova s implementiranim preporukama, uvjetima i odredbi za implementaciju zelenih krovova	0	2	Izmijenjeni prostorni planovi	2025. – 2027.	n/a
		2.2.2. Uvođenje obveza ozelenjivanja površina za promet u mirovanju u odredbe prostornih planova	Broj izmijenjenih prostornih planova s implementiranim odredbama o ozelenjivanja površina za promet u mirovanju	0	2	Izmijenjeni prostorni planovi	2025. – 2027.	n/a

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
		2.2.3. Povećanje udjela zelenih i prirodnih površina na građevinskim česticama različitih namjena u prostornim planovima	Broj izmijenjenih prostornih planova s povećanim udjelom zelenih i prirodnih površina	0	2	Izmijenjeni prostorni planovi	2025. – 2027.	n/a
		2.2.4. Poticanje provedbe ciljeva Strategije razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika	Broj implementiranih smjernica za provedbu mjera	0	8	Implementirane smjernice	2025. – 2030.	n/a
P.C.3. Unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	M.3.1. Razvoj i ozelenjivanje javnih površina i trgova	3.1.1. Uređenje Trga Ivana Gorana Kovačića	Broj izrađene projektne dokumentacije s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi	0	1	Izrađena projektna dokumentacija s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi	2025. – 2030.	50.000,00
		3.1.2. Uvođenje zelenila na površine trgova	Broj izrađene projektne dokumentacije s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi	0	3	Izrađena projektna dokumentacija s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi	2025. – 2030.	150.000,00
			Površina novouređenih i/ili ozelenjenih trgova (ha)	0	2	Novouređeni i/ili ozelenjeni trgovi	2030. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.1.3. Uređenje i opremanje zelenih i drugih otvorenih površina urbanom opremom	Površina zelenih i drugih otvorenih površina novouređenih i opremljenih urbanom opremom (ha)	0	5	Uređene i opremljene površine	2030. – 2035.	Prema troškovnicima definiranim projektnom dokumentacijom
		3.1.4. Prilagodba postojećih javnih otvorenih površina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti	Broj izrađene projektne dokumentacije koja uključuje rješenja prilagodbe javnih otvorenih površina osobama smanjene pokretljivosti	0	5	Izrađena projektna dokumentacija za rješenja prilagodbe javnih otvorenih površina osobama smanjene pokretljivosti	2025. – 2030.	n/a
			Broj prilagođenih javnih prostora za osobe s osjetilnim invaliditetom	0	5	Prilagođeni javni prostor za osobe s osjetilnim invaliditetom	2025. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
	M.3.2. Unaprjeđenje zelenih i rekreacijskih zona	3.2.1. Rekonstrukcija perivoja Roberta Visianija	Broj izrađene projektne dokumentacije	0	1	Izrađena projektna dokumentacija	2025. – 2027.	50.000,00
			Broj izvedenih rješenja	0	1	Izvedeno rješenje krajobraznog uređenja parka	2025. – 2027.	Prema proračunu određenog projektnom dokumentacijom
		3.2.2. Revitalizacija i krajobrazno uređenje područja Smričnjak	Izrada projektne dokumentacije krajobraznog uređenja	0	1	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	50.000,00

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
			Provedba revitalizacije i krajobraznog uređenja	0	1	Proveden projekt	2030. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.2.3. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih dječjih igrališta	Broj izrađene projektne dokumentacije uređenja dječjih igrališta	0	3	Izrađena projektna dokumentacija uređenja dječjeg igrališta	2025. – 2030.	100.000,00
			Broj izvedenih rješenja uređenih dječjih igrališta	0	1	Izvedeno rješenje uređenog dječjeg igrališta	2027. – 2030.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.2.4. Uređenje zone sporta i rekreacije Jamnjak	Broj izrađene projektne dokumentacije	0	1	Izrađena projektna dokumentacija	2025.-2030.	50.000,00* * Osigurana sredstva iz gradskog proračuna Grada Šibenika (2025.)
		3.2.5. Krajobrazno uređenje padina uz Tvrđavu sv. Mihovila	Broj izrađene projektne dokumentacije krajobraznog uređenja	0	1	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	50.000,00
			Broj izvedenih rješenja krajobraznog uređenja	0	1	Izvedeno krajobrazno uređenje	2025. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.2.6. Razvoj i unaprjeđenje javnih parkova	Površina unaprjeđenih i/ili novo razvijenih javnih parkova (ha)	0	1	Unaprjeđeni i/ili novo razvijeni javni parkovi	2030. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.2.7. Krajobrazno uređenje jugozapadne zone katedrale	Broj izrađene projektne dokumentacije	0	1	Izrađena projektna dokumentacija	2025. – 2026.	40.000,00
			Broj izvedenih rješenja krajobraznog uređenja	0	1	Izvedeno krajobrazno uređenje	2025. – 2028.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
	M.3.3. Uređenje i jačanje povezanosti obalnog pojasa	3.3.1. Uređenje obalnog pojasa Brodarica	Broj izrađene projektne dokumentacije krajobraznog uređenja	0	1	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	50.000,00
			Broj izrađene projektne dokumentacije krajobraznog uređenja	0	3	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	100.00,00
		3.3.2. Uređenje i opremanje javnih plaža	Broj izvedenih rješenja uređenja i opremanja javnih plaža	0	1	Izvedeno rješenje uređenja i opremanje javne plaže	2025. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		3.3.3. Zeleni koridor na Rivi	Broj izrađene projektne dokumentacije	0	1	Izrađena projektna dokumentacija	2025. – 2027.	50.000,00
			Broj izvedenih rješenja uređenja gradske rive	0	1	Izvedeno rješenje uređenja gradske rive	2025. – 2030.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
		3.3.4. Sveobuhvatna obnova i unaprjeđenje područja gradske Rive	Provedba projekta	0	1	Proveden projekt	2025. – 2030.	110.000.000,00 * * Ukupna procijenjena vrijednost projekta prema Strategiji razvoja urbanog područja
P.C.4. Razvoj mreže zelene infrastrukture	M.4.1. Povećanje povezanosti i urbane bioraznolikosti	4.1.1. Razvoj zelenih koridora uz pješačke i biciklističke komunikacije	Broj izrađene projektne dokumentacije krajobraznog uređenja zelenih koridora uz pješačke i biciklističke komunikacije	0	1	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	100.000,00
			Duljina ozelenjenih dionica uz pojedinačne pješačke i biciklističke komunikacije (km)	0	1	Ozelenjene dionice uz pojedinačne pješačke i biciklističke komunikacije	2025. – 2030.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		4.1.2. Sadnja drvoreda i druge vegetacije uz prometnice i u uličnoj mreži	Broj izrađene projektne dokumentacije krajobraznog uređenja drvoreda i druge vegetacije uz prometnice	0	1	Izrađena projektna dokumentacija krajobraznog uređenja	2025. – 2030.	25.000,00
			Duljina ozelenjenih prometnica (km)	0	1	Izvedeni drvoredi i druga vegetacija uz prometnice	2025. – 2030.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		4.1.3. Očuvanje i valorizacija značajnih elemenata krajobraza	Broj izrađenih krajobraznih osnova/studija	0	1	Izrađena Krajobrazna osnova/studija Grada Šibenika	2025. – 2027.	30.000,00
			Broj izrađenih konceptualnih rješenja za obnovu i zaštitu tradicionalnih elemenata krajobraza	0	3	Izrađeno konceptualno rješenje za obnovu i zaštitu tradicionalnih elemenata krajobraza	2025. – 2030.	30.000,00
	M.4.2. Poticanje razvoja zelene infrastrukture kao elementa produktivnog grada	4.2.1. Razvoj urbanih vrtova	Broj izrađene projektne dokumentacije za razvoj lokacija urbanih vrtova	0	3	Izrađena projektna dokumentacija za razvoj lokacija urbanih vrtova	2025. – 2030.	75.000,00
			Broj izvedenih rješenja urbanih vrtova	0	1	Izvedeno rješenje urbanog vrta	2025. – 2035.	Prema troškovniku definiranom projektnom dokumentacijom
		4.2.2. Razvoj zelenih gospodarskih zona	Broj izrađenih programa	0	1	Izrađen program	2025. – 2030.	30.000,00
			Broj izmijenjenih prostornih planova s implementiranim odredbama za ozelenjivanje gospodarskih zona	0	2	Izmijenjeni prostorni planovi	2025. – 2030.	n/a

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
P.C.5. Prenamjena i aktivacija napuštenih i nedovoljno korištenih područja	M.5.1. Obnova i aktivacija nekadašnjih vojnih kompleksa	5.1.1. Aktivacija područja bivše vojarne Bribirski knezovi	Provedba projekta Centra za mlade	0	1	Izvedeno rješenja prema projektu Centra za mlade	2025. – 2028.	5.308.912,34 * * Ukupna procijenjena vrijednost projekta prema Strategiji razvoja urbanog područja
		5.1.2. Obnova i revitalizacija nekadašnje vojarne Ante Jonjić i Mandalina	Provedba projekta obnove vojarne Ante Jonjić	0	1	Proveden projekt obnove vojarne Ante Jonjić	2025. – 2027.	8.626.982,55 * * Ukupna procijenjena vrijednost projekta prema Strategiji razvoja urbanog područja
		5.1.3. Razvoj multifunkcionalnih zelenih površina u zoni visokog urbanog standarda Gomiljak	Broj izrađene projektne dokumentacije s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja	0	1	Izrađena projektna dokumentacija s implementiranim rješenjima zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja	2025. – 2030.	50.000,00
			Broj donesenih urbanističkih planova uređenja (UPU) s implementiranim smjernicama Strategije	0	1	Donesen UPU s implementiranim smjernicama Strategije	2030. – 2035.	n/a
	M.5.2. Aktivacija neiskorištenih zgrada i prostora	5.2.1. Poticanje obnove i revitalizacije neiskorištenih i nedovoljno korištenih prostora i zgrada koji nisu u gradskom vlasništvu	Broj izrađenih konceptualnih rješenja obnove prostora ili zgrade	0	1	Izrađeno konceptualno rješenje obnove prostora ili zgrade	2025. – 2035.	n/a
		5.2.2. Pronalaženje adekvatnih prostora za trenutne korisnike nedovoljno iskorištenih prostora i zgrada	Broj izrađenih planskih dokumenata identifikacije ključnih korisnika	0	1	Izrađen plan identifikacije ključnih korisnika	2025. – 2027.	10.000,00
		5.2.3. Program aktivacije mikroprostora za kulturne djelatnosti kroz modele adaptivne prenamjene	Broj izrađenih programa aktivacije mikroprostora za kulturne djelatnosti	0	1	Izrađen Program aktivacije mikroprostora za kulturne djelatnosti	2025. – 2027.	15.000,00

Posebni cilj	Mjera	Naziv aktivnosti/projekta	Okvir za praćenje provedbe				Indikativni financijski i terminski plan	
			Pokazatelji rezultata			Ključne točke ostvarenja	Okvirno razdoblje provedbe	Financijske pretpostavke (€)
			Mjerna jedinica	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost			
		5.2.4. Urbana regeneracija brownfield lokacije TEF-Batižele s afirmacijom javnog obalnog pojasa	Broj prostornih planova s implementiranim odredbama za razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	0	1	Donesen UPU s implementiranim odredbama za razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	2025. – 2030.	n/a
		5.2.5. Privremena aktivacija Narančaste zgrade kao društveno-kulturnog centra s planom tranzicije aktivnosti	Broj izrađenih planova za smještaj aktivnosti civilnog društva	0	1	Izrađen plan za smještaj aktivnosti civilnog društva	2025. – 2030.	1.500,00
			Broj održanih participativnih radionica s relevantnim dionicima	0	3	Održana participativna radionica	2025. – 2030.	4.500,00
P.C.6. Jačanje participacije i kapaciteta za zelenu urbanu obnovu	M.6.1. Uključivanje javnosti u razvoj zelene infrastrukture	6.1.1. Planiranje, organizacija i provedba akcija uređivanja zelenih površina sa zainteresiranim stanovnicima kroz rješenja temeljena na prirodi (NbS)	Broj provedenih akcija uređenja zelenih površina	0	1	Provedene akcije	2025. – 2030.	7.500,00
		6.1.2. Planiranje, organizacija i provedba akcija revitalizacije zapuštenih prostora sa zainteresiranim stanovnicima	Broj provedenih akcija revitalizacije zapuštenih prostora	0	1	Provedene akcije	2025. – 2030.	7.500,00
		6.1.3. Edukacija stanovnika i posjetitelja o važnosti razvoja i očuvanja zelene infrastrukture i pravilnom gospodarenju otpadom	Broj izrađenih programa edukacije stanovnika o zelenoj infrastrukturi i gospodarenju otpadom	0	1	Izrađen program edukacije stanovnika o zelenoj infrastrukturi i gospodarenju otpadom	2025. – 2030.	15.000,00
		6.1.4. Edukacija stanovnika i korisnika urbanih vrtova o principima permakulture i ekološke poljoprivrede	Broj održanih edukacija	0	1	Održane edukacija	2025. – 2030.	2.500,00
	M.6.2. Jačanje institucionalnih kapaciteta za zelenu urbanu obnovu	6.2.1. Jačanje kapaciteta predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora na temu zelene urbane obnove	Broj održanih edukacija	0	3	Održana edukacija	2025. – 2030.	7.500,00
		6.2.2. Jačanje kapaciteta za održavanje zelenih površina i vegetacije u kontekstu planiranog razvoja zelene infrastrukture	Broj izrađenih dugoročnih planova za održavanje i unaprjeđenje zelene infrastrukture	0	1	Izrađen dugoročni plan za održavanje i unaprjeđenje zelene infrastrukture	2025. – 2030.	40.000,00

Projekti i aktivnosti zelene urbane obnove moguće je financirati iz proračuna jedinice lokalne samouprave, nacionalnim i/ili EU sredstvima i slično. U nastavku se nalazi pregled mogućih izvora financiranja.

Programom konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. definiran je specifični cilj RSO2.7. Jačanje zaštite i očuvanja prirode, bioraznolikosti i zelene infrastrukture, među ostalim u urbanim područjima, te smanjenje svih oblika onečišćenja. Za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima predviđena je ukupna vrijednost bespovratnih sredstava u iznosu od 71 milijun EUR. Također, navedenim programom kroz RSO2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova, alocirano je razmjerno 40 milijuna eura za kružnu obnovu zgrada javne i društvene namjene.

Kao dio EU zelene tranzicije i paketa Spremnosti za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti, putem Socijalnog klimatskog Fonda će se sufinancirati socijalno pravedna tranzicija djelovanjem u području klime, kroz rješavanje problema energetske siromaštva i mobilnosti ranjivih skupina, poticanje inovacija i gospodarskog rasta te otvaranje radnih mjesta.

Europska urbana inicijativa raspolaže s 450 milijuna eura namjenskih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). Novi je instrument kojim se podupire urbana dimenzija kohezijske politike u razdoblju 2021. – 2027. i na raspolaganju je gradovima svih veličina. Minimalno 8% sredstava ERDF-a u svakoj državi članici biti će uloženo u prioritete i projekte koje gradovi definiraju na temelju vlastitih razvojnih strategija. Projekti koji se financiraju kroz ERDF u velikoj se mjeri temelje na načelima Novog europskog Bauhausa (NEB-a).

Novi europski Bauhaus predstavlja ekološki, gospodarski i kulturni projekt koji na ekonomski pristupačan način kombinira dizajn i održivost u svrhu provođenja ciljeva Europskog zelenog plana. Tri temeljne vrijednosti inicijative su održivost, estetika i uključivost. Mogućnosti održivog razvoja u okviru stupova New European Bauhausa (NEB) značajne su u ovom financijskom razdoblju te su sredstva za razvoj i provedbu NEB dodijeljena i drugim programima u trajanju do 2027. g. osobito kroz Program HORIZON 2021. - 2027., Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) 2021. - 2027., i spomenuti Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) 2021.- 2027.

Mali i srednje veliki gradovi koji su definirani kao sastavni dio ruralnog prostora, financiranje pojedinih tipova projekata mogu ostvariti kroz Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (ERDF) ukoliko su projekti tematski usklađeni s ciljevima i prioritetima fonda. ERDF financira projekte koji se bave temama kao što su smanjenje emisija ugljičnog dioksida, održivo gospodarenje šumama te zaštita i povećanje bioraznolikosti.

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. g. (NPOO) financira se iz EU Mehanizma za oporavak i otpornost. NPOO predviđa provedbu inicijative C6.1. R1-I1 Energetska obnova zgrada. Za energetske obnove zgrada koje nisu oštećene potresom, predviđeno je razmjerno 132,56 milijuna eura do 2026. g. NPOO pruža i mogućnost energetske obnove zgrada sa statusom kulturnog dobra, za što je putem EU Mehanizma za oporavak i otpornost predviđena alokacija od 39,8 milijuna eura. Pozive na dodjelu bespovratnih sredstava, kao i uvjete poziva na svojim stranicama objavljuje Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Za jedinice lokalne samouprave koje se nalaze unutar jednog od 22 urbanih područja ITU mehanizma (Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja) dostupna su bespovratna sredstva. ITU mehanizmom se podržavaju ulaganja u zelenu infrastrukturu i prirodnu baštinu, primjerice ulaganjima u parkove bogate biološkom raznolikošću, propusne pokrivače tla, zelene zidove, zelene krovove, zelena dvorišta i sl. Dio projekata koji su tematski povezani sa Strategijom zelene urbane obnove financira se iz ITU mehanizma te su istaknuti u tablici indikativnog financijskog i vremenskog plana za provedbu ove Strategije.

Programi teritorijalne suradnje kao npr. Interreg, Horizon (Obzor) i LIFE također predstavljaju mehanizme putem kojih se, temeljem projektne suradnje, inicijative vezane za energetske učinkovitost i upravljanje zelenim površinama mogu razvijati i u budućnosti.

Horizon (Obzor) predstavlja jedan od ključnih instrumenata Unije za jačanje Europskog istraživačkog prostora, osnaživanje europske konkurentnosti, usmjeravanje i ubrzavanje digitalne i zelene tranzicije, europskog oporavka, pripravnosti i otpornosti. Ovisno o pozivu moguće je ostvariti financiranje razvoja projekata koji obrađuju teme komplementarne zelenoj urbanoj obnovi.

Interreg je program Europske unije koji podržava prekograničnu suradnju kroz financiranje projekata u područjima kao što su zdravlje, okoliš, istraživanje, obrazovanje, promet, održiva energija i sl. Projektni konzorcij mora uključivati više partnera iz različitih zemalja programskog područja (Interreg Italija-Hrvatska,

Interreg Italija-Slovenija, Interreg Središnja Europa) a koordinator projekta može dolaziti samo iz zemlje članice EU. U okviru programa moguće je sufinanciranje projekata iz domene energetske učinkovitost, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i očuvanja bioraznolikosti i dr.

LIFE program predstavlja glavni program za financiranje zaštite okoliša u Europskoj uniji. Područja programa uključuju prirodnu i biološku raznolikost, politiku zaštite okoliša i upravljanje te informacije i politike zaštite okoliša i zakonodavstva EU-a sufinanciranjem pilot ili demonstracijskih projekata s dodanom vrijednosti. Stopa sufinanciranja iz EU projekata za LIFE iznosi maksimalno 50 %.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) je važan nacionalni izvor za prikupljanje te ulaganje sredstava u programe i projekte vezane za temu energetske učinkovitosti, korištenje obnovljivih izvora energije, zaštite okoliša. Putem fonda se može financirati priprema, provedba te razvoj programa i projekata te aktivnosti iz navedenih područja, a time i razvoja zelene infrastrukture, klimatskih promjena, energetske učinkovitosti te obnovljivih izvora energije. Fond dodjeljuje sredstva pravnim i fizičkim osobama putem beskamatnih zajmova, subvencija, pomoći, i donacija, na temelju provedenog javnog natječaja.

Okvir za praćenje

Praćenje i vrednovanje uspješnosti provedbe Strategije zelene urbane obnove provodit će se kontinuirano prema definiranim pokazateljima, ciljanim vrijednostima i ključnim točkama ostvarenja. Sukladno okvirnom razdoblju provedbe, dinamika praćenja uspješnosti provedbe provodit će se ovisno o tipu i trajanju projekta ili aktivnosti. Sukladno tome, praćenje će se provoditi na godišnjoj razini putem internih izvješća o provedbi aktivnosti/projekta ili na kraju razdoblja. Subjekt zadužen za provedbu praćenja je Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj Grada Šibenika.

9. HORIZONTALNA NAČELA

9. HORIZONTALNA NAČELA

Načelo jednakih mogućnosti i nediskriminacije u kontekstu zelene urbane obnove temelji se na osiguravanju prava svima da koriste javno dostupne resurse te aktivno sudjeluju u javnom i društvenom životu. Strategija zelene urbane obnove Grada Šibenika razvijena je s fokusom na unaprjeđenje pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti i osobe s invaliditetom u javnim prostorima i objektima te da istovremeno doprinese jačanju ravnopravnosti spolova i smanjenju diskriminacije u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske. Zelena infrastruktura donosi društvene koristi poboljšanjem kvalitete života u urbanim sredinama, omogućujući provođenje slobodnog vremena na otvorenom te korištenje javno dostupnih rekreacijskih, sportskih, kulturnih, zdravstvenih i obrazovnih sadržaja koji se nalaze unutar ili u blizini zelenih i drugih otvorenih prostora.

Analiza dostupnosti najznačajnijih zelenih i drugih otvorenih površina Šibenika, provedena u sklopu izrade ove Strategije, pokazala je da gotovo 68% ispitanika smatra kako na području Šibenika javne zelene i druge otvorene površine nisu dostupne osobama s invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti. Ova analiza obuhvatila je ključne lokacije poput povijesne cjeline grada, prilaza tvrđavama sv. Mihovila, sv. Ivana i Barone, gradske rive, plaže Banj, park-šumu Šubićevac, perivoje Roberta Visianija i Luje Marune te druge značajne javne prostore.

Strategijom je prepoznata potreba za sustavnom prilagodbom javnih otvorenih površina principima univerzalnog dizajna koji osigurava njihovu pristupačnost i funkcionalnost za sve korisnike. Aktivnost 3.1.4. "Prilagodba postojećih javnih otvorenih površina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti" predviđa konkretne intervencije koje uključuju uklanjanje prostornih prepreka, uspostavu taktilnih staza vodilica, implementaciju rampi odgovarajućih nagiba, postavljanje informativnih ploča s Brailleovim pismom i audio-vodičima, te ugradnju prilagođene urbane opreme poput stolova i klupa dostupnih korisnicima u invalidskim kolicima. Dodatno, javne obavijesti, info-ploče i oznake u javnim prostorima oblikovat će se s naglaskom na jasne vizualne informacije i piktograme, dok će se u sklopu uređenja parkova, šetnica i zelenih zona integrirati vizualni signalni sustavi, primjerice svjetlosni pokazatelji kao dopuna zvučnim signalima. Informativne točke omogućit će pristup tekstualnim i vizualnim sadržajima putem QR kodova i zaslona s prikazom informacija, a prostori za odmor i okupljanje bit će projektirani tako da osiguraju dobru vidljivost lica sugovornika, što je ključno za učinkovitu komunikaciju osobama koje se oslanjaju na čitanje s usana.

Tijekom implementacije svih projekata predviđenih ovom Strategijom, osobito onih koji obuhvaćaju uređenje i opremanje javnih zelenih površina urbanom opremom (aktivnost 3.1.5.), unaprjeđenje postojećih i razvoj novih dječjih igrališta (aktivnost 3.2.3.) te uređenje i opremanje javnih plaža (aktivnost 3.3.2.), osigurat će se puna

primjena načela univerzalnog dizajna. Sva nova dječja igrališta bit će prilagođena različitim dobnim skupinama i sposobnostima, uključujući djecu s invaliditetom i poteškoćama u razvoju.

Strategijom se također prepoznaje važnost participativnog pristupa koji uključuje sve skupine stanovništva u procese donošenja odluka i provedbe aktivnosti zelene urbane obnove. Kroz aktivnosti 6.1.1. i 6.1.2., koje predviđaju organizaciju akcija uređivanja zelenih površina i revitalizacije zapuštenih prostora sa zainteresiranim stanovnicima, osigurat će se uključivanje svih građana bez obzira na dob, spol, invaliditet ili bilo koju drugu osobnu karakteristiku. Radionice, konzultacije i druge participativne aktivnosti u sklopu provedbe Strategije bit će organizirane uz prisustvo komunikacijskog posrednika kako bi se osigurala puna uključenost gluhih i nagluhih osoba. Uz to, svi komunikacijski materijali povezani sa Strategijom bit će pripremljeni s prijevodom na hrvatski znakovni jezik, čime se podiže komunikacijska pristupačnost i osnažuje stvarna participacija svih građana.

Grad Šibenik ima izrađenu Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika u razdoblju 2021. – 2025. godine (listopad, 2021.) koja predviđa konkretne mjere za poboljšanje pristupačnosti javnih prostora. U skladu s ovom strategijom i kroz implementaciju zelene urbane obnove, prioritzirati će se stvaranje sinergije između različitih sektorskih politika kako bi se maksimizirali benefiti za sve građane.

Pristupačnost će biti osigurana za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, uključujući fizičku i informacijsko-komunikacijsku pristupačnost, u skladu s Tehničkim propisom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 12/23) te odredbama Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19 i 145/24).

Strategijom se podržava promicanje ravnopravnosti spolova kroz osiguravanje jednakih mogućnosti sudjelovanja u procesima planiranja i implementacije projekata zelene urbane obnove. Edukativni programi predviđeni aktivnostima 6.1.3. i 6.1.4. bit će osmišljeni kao inkluzivni i dostupni svim zainteresiranim građanima, poštujući različitost potreba i mogućnosti sudionika.

Sve aktivnosti planirane u sklopu Strategije provodit će se uzimajući u obzir odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) i Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12), čime će se osigurati inkluzivnost i pravednost u razvoju grada. Strategija također doprinosi ciljevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom kroz stvaranje dostupnijeg i inkluzivnijeg urbanog okruženja koji omogućuje svim građanima jednako korištenje javnih prostora i usluga.

10. IZVORI I LITERATURA

10. IZVORI I LITERATURA

Zakoni i propisi

Direktiva o praćenju tla (Soil Monitoring Law (COM/2023/416))

Uredba o obnovi prirode (COM/2022/304)

Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21, 40/25)

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)

Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)

Strateška i relevantna dokumentacija

ARUP (2020): Akcijski plan i prioriteti provedbe- Urbana regeneracija napuštene industrijske zone u Šibeniku

HEP ODS: Desetogodišnji (2020. – 2029.) plan razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a, Zagreb

Generalni urbanistički plan grada Šibenika ("Službeni vjesnik općina Drniš, Knin i Šibenik", broj 14/88., "Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 8/99., 1/01., 5/02. i 5/06. i "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 6/08., 4/14., 2/16., 8/16., 1/17-ispravak.)

Grad Šibenik (2021) Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom grada Šibenika u razdoblju 2021. – 2025. (Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 8/21.)

Grad Šibenik (2021) Strategija razvoja urbanog područja Šibenik za razdoblje 2021.-2027.

Hrvatske vode (2023) Plan upravljanja vodnim područjima do 2027. (NN 84/2023)

Hrvatski sabor (2021) Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2021) Digitalna baza CLCCro

Ministarstvo kulture i medija (2024) Geoportal kulturnih dobara Republike Hrvatske, dostupno na: <https://geoportal.kulturnadobra.hr/>

Ministarstvo kulture i medija (2024) Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, dostupno na: <https://registar.kulturnadobra.hr/>

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (2021) Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (2025) Smjernice za izradu Strategija zelene urbane obnove

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (2021) Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.

Pravilnik o prostornim planovima (NN 152/2023)

Prostorni plan uređenja grada Šibenika ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije", broj 3/03., 9/03.-ispravak i 11/07., "Službeni glasnik Grada Šibenika", broj 5/12., 09/13., 08/15., 09/17. i 02/18.-pročišćeni tekst, NN 3/25 i 7/25)

Plan upravljanja vodnim područjima do 2027. (Narodne novine, broj 84/2023)

Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine

Izvori i literatura

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (2025) (n.d.) APPRRR, [online] Dostupno na: <https://www.apprrr.hr/>

Bike and Hike (n.d.) Šibenik. [online] Dostupno na: <https://www.bikeandhike.hr/stranice/sibenik/15.html>

Državna geodetska uprava: Geoportal DGU. <https://geoportal.dgu.hr/>

Državni zavod za statistiku (2024): Gradovi u statistici

Europska komisija: Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski zeleni plan (COM(2019) 640 final) od 11.12.2019. godine, dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52019DC0640>

Grad Šibenik (2021): Zona sporta i rekreacije Jamnjak. [online] Dostupno na: <https://www.sibenik.hr/projekti/zona-sporta-i-rekreacije-jamnjak/107.html>

Grad Šibenik: Akcijski plan energetske održivog razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama za Grad Šibenik (Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP).

Magaš, D. (2013) Geografija Hrvatske, Zadar, Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju, Izdavačka kuća Meridijani.

Marušić, Z., Beroš, I., Sever, I., Ivandić, N., Čorak, S., (2023) Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Hrvatska 2022./2023.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (2019) Registar brownfield površina Republike Hrvatske

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. *Envi-portal: Atlas okoliša*. <https://envi-portal.azo.hr/>

NFO (2021) Reconstruction of a rest area with a lookout point, Smričnjak, Šibenik

OIKON (2024) Strategije razvoja Zelene infrastrukture Grada Šibenika za razdoblje 2020. – 2030.

Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (2018) Sedmo nacionalno izvješće, UNFCCC

Urbanex (2023): Strategija razvoja urbanog područja Šibenik

Tris (n.d.) *Tris.com.hr*. [online] Dostupno na: <https://tris.com.hr>

Vita Benedicta (n.d.) *Vita Benedicta*. [online] Dostupno na: <https://vitabenedicta.com/>

Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik: Izgradnja sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik (2018.-2021.)

APPRRR (stanje na dan 31.12.2024): ARKOD evidencija poljoprivrednog zemljišta, dostupno na: <https://preglednik.arkod.hr>

MANUSCRIPT

11. PRILOZI

11.1. Strategija razvoja zelene infrastrukture Grada Šibenika

NAČRT